

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ປະທານປະເທດ

ເລກທີ...008.../ປປທ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ...23 ມັງກອນ 2025...

ລັດຖະດໍາລັດ

ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດໍາເນີນຄະດີແພ່ງ (ສະບັບປັບປຸງ)

- ອີງຕາມ ລັດຖະທໍາມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ໝວດທີ VI ມາດຕາ 67 ຂໍ້ 1;
- ອີງຕາມ ມະຕິກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 146/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11 ທັນວາ 2024 ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດໍາເນີນຄະດີແພ່ງ (ສະບັບປັບປຸງ);
- ອີງຕາມ ຫຼັກສື່ສະເໜີຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 04/ຄປຈ, ລົງວັນທີ 9 ມັງກອນ 2025.

ປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດໍາລັດ:

ມາດຕາ 1 ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດໍາເນີນຄະດີແພ່ງ (ສະບັບປັບປຸງ).

ມາດຕາ 2 ລັດຖະດໍາລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ທອງລຸນ ສີສຸລິດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ **146** / ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ **11 / 12 / 24**

ມະຕິ

ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ
ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ
(ສະບັບປັບປຸງ)

- ອີງຕາມລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ສະບັບເລກທີ 63/ສພຊ, ລົງວັນທີ 8 ທັນວາ 2015 ມາດຕາ 53 ຂໍ້ 1;
- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປັບປຸງບາງມາດຕາຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ສະບັບເລກທີ 82/ສພຊ, ລົງວັນທີ 30 ມິຖຸນາ 2020 ມາດຕາ 11 ຂໍ້ 1.

ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 8 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ IX ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າຝຶຈາລະນາຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ (ສະບັບປັບປຸງ) ໃນວາລະຂອງກອງປະຊຸມ ຄັ້ງວັນທີ 4 ທັນວາ 2024 ແລະ ຖືກຝຶຈາລະນາຮັບຮອງເອົາໃນວາລະຕອນປາຍຂອງກອງປະຊຸມ ຄັ້ງວັນທີ 11 ທັນວາ 2024.

ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ຕົກລົງ:

ມາດຕາ 1 ຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ (ສະບັບປັບປຸງ) ດ້ວຍຄະແນນສຽງຫຼາຍກວ່າຄັ້ງໜຶ່ງຂອງຈຳນວນສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ.

ມາດຕາ 2 ມະຕິສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ປອ ໄຊສົມພອນ ພົມວິຫານ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 67 /ສພຊ
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 11 ທັນວາ 2024

ກົດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ
(ສະບັບປັບປຸງ)

ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 (ປັບປຸງ) ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກຳນົດ ຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການດຳເນີນຄະດີ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການພິຈາລະນາແກ້ໄຂ ການຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ການຮ້ອງຂໍ ທາງແພ່ງ, ການຄ້າ, ຄອບຄົວ, ເດັກ, ແຮງງານ ແລະ ອື່ນໆ ຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ, ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ ແລະ ມີຄວາມຍຸຕິທຳ ແນໃສ່ ປົກປັກຮັກສາລະບອບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ປົກປ້ອງກຳມະສິດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່, ອົງການຈັດຕັ້ງ, ວິສາຫະກິດ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຄູ່ຄວາມ ເພີ່ມທະວີນິຕິທຳ, ຈຳກັດ ແລະ ສະກັດກັ້ນການລະເມີດກົດໝາຍ, ສຶກສາອົບຮົມສະຕິເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດກົດໝາຍ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ.

ມາດຕາ 2 (ປັບປຸງ) ການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ

ຄະດີແພ່ງ ແມ່ນ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ທີ່ມີລັກສະນະຊັບສົມບັດ ເປັນຕົ້ນ ກຳມະສິດກ່ຽວກັບວັດຖຸສິ່ງຂອງ, ເງິນ, ຄຳ, ຊັບສິນທາງປັນຍາ ແລະ ບາງສາຍພົວພັນສ່ວນຕົວ ທີ່ບໍ່ມີລັກສະນະຊັບສົມບັດ ເປັນຕົ້ນຊື່, ນາມສະກຸນ, ກຽດສັກສີ.

ການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ແມ່ນ ການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງສານ ແລະ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ເພື່ອພິຈາລະນາແກ້ໄຂ ການຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ການຮ້ອງຂໍ ທາງແພ່ງ, ການຄ້າ, ຄອບຄົວ, ເດັກ, ແຮງງານ ແລະ ອື່ນໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 3 (ປັບປຸງ) ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ການຮ້ອງຟ້ອງ ໝາຍເຖິງ ການສະໜີໃຫ້ສານພິຈາລະນາແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບຄະດີແພ່ງ, ການຄ້າ, ຄອບຄົວ, ເດັກ ແລະ ແຮງງານ;

2. ການຮ້ອງຂໍ ໝາຍເຖິງ ການສະເໜີໃຫ້ສານພິຈາລະນາ ຮັບຮູ້, ຍັງຢືນ, ປະກາດ, ຊີ້ຂາດ ຫຼື ຕັດສິນ ບັນຫາໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ເປັນຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ເປັນຕົ້ນ ການຮັບຮູ້ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ, ການຍັງຢືນໃບຕາດິນເສຍຫາຍ ຫຼື ການປະກາດເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ;

3. ການໄຕ້ແຍ່ງ ໝາຍເຖິງ ການຊີ້ແຈງຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຕໍ່ຂໍ້ສະເໜີ ຫຼື ຫຼັກຖານ ທີ່ຄູ່ຄວາມ ຝ່າຍກົງກັນຂ້າມຍົກຂຶ້ນ ໃນໄລຍະການດຳເນີນຄະດີ ກ່ອນການເປີດປະຊຸມສານ;

4. ການໄຕ້ຖຽງ ໝາຍເຖິງ ການຊີ້ແຈງຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຕໍ່ຂໍ້ສະເໜີ ຫຼື ຫຼັກຖານ ທີ່ຄູ່ຄວາມ ຝ່າຍກົງກັນຂ້າມຍົກຂຶ້ນ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ;

5. ການສອບສວນໝາຍເຖິງ ການສອບຖາມ ຫຼື ການເອົາຄຳໃຫ້ການຂອງສານ ກ່ອນການເປີດປະຊຸມສານ;

6. ຄຳໃຫ້ການ ໝາຍເຖິງ ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກການສອບສວນ ຄູ່ຄວາມ ແລະ ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນ;

7. ການໄຕ້ສວນ ໝາຍເຖິງ ການສອບຖາມຂອງຄະນະສານ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ;

8. ຄຳຕົກລົງຂອງສານ ໝາຍເຖິງ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ແລະ ຄຳພິພາກສາ ຂອງສານ;

9. ຄຳສັ່ງຂອງສານ ໝາຍເຖິງ ໜຶ່ງໃນປະເພດຄຳຕົກລົງຂອງສານ ກ່ຽວກັບການດຳເນີນຄະດີ ເຊັ່ນ ຄຳສັ່ງ ຍຶດ ຫຼື ອາຍັດ ຊັບ, ຄຳສັ່ງຊັດມ້ຽນຄະດີ, ຄຳສັ່ງພາຕົວ, ຄຳສັ່ງໃຫ້ປະຕິບັດບົດບັນທຶກການໄກ່ເກຍ ແລະ ຄຳສັ່ງອື່ນ;

10. ຄຳຊີ້ຂາດຂອງສານ ໝາຍເຖິງ ໜຶ່ງໃນປະເພດຄຳຕົກລົງຂອງສານ ກ່ຽວກັບ ການຊີ້ຂາດສິດອຳນາດ ຂອງສານ, ຂອງຄະນະສານ, ການບໍ່ຮັບເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາ ແລະ ຄຳຊີ້ຂາດອື່ນ;

11. ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໝາຍເຖິງ ໜຶ່ງໃນປະເພດຄຳຕົກລົງຂອງສານທີ່ຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ;

12. ຄຳພິພາກສາຂອງສານ ໝາຍເຖິງ ໜຶ່ງໃນປະເພດຄຳຕົກລົງຂອງສານທີ່ຕັດສິນເປັນ ຂັ້ນອຸທອນ ແລະ ຂັ້ນລົບລ້າງ;

13. ການຂໍອຸທອນ ໝາຍເຖິງ ການຈອງ ຫຼື ການຍື່ນຄຳຮ້ອງ ຂໍອຸທອນ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳຕັດສິນ ຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ;

14. ຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ໝາຍເຖິງ ຄຳຮ້ອງຂອງ ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ທີ່ອ້າງເຫດຜົນ ໃນການບໍ່ພໍໃຈຕໍ່ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳຕັດສິນ ຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ;

15. ການຂໍລົບລ້າງ ໝາຍເຖິງ ການຈອງ ຫຼື ການຍື່ນຄຳຮ້ອງ ຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳພິພາກສາ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ;

16. ຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ໝາຍເຖິງ ຄຳຮ້ອງຂອງ ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານຂອງ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ທີ່ອ້າງເຫດຜົນທາງດ້ານກົດໝາຍໃນການບໍ່ພໍໃຈ ຕໍ່ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳພິພາກສາ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ;

17. ຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ໝາຍເຖິງ ຄຳຕັດສິນ, ຄຳພິພາກສາຂອງສານ ຊຶ່ງໂຈດ, ຈຳເລີຍ, ບຸກຄົນທີສາມ ບໍ່ໄດ້ ຂໍອຸທອນ, ຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ບໍ່ໄດ້ສະເໜີຄັດຄ້ານ, ຄຳພິພາກສາຂັ້ນລົບລ້າງຂອງ ສານປະຊາຊົນພາກ ແລະ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ;

18. ການຍຶດຊັບ ໝາຍເຖິງ ການເອົາຊັບເຄື່ອນທີ່ ຊຶ່ງພົວພັນກັບຄະດີ, ເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນ ຄະດີ ຫຼື ເພື່ອຮັບປະກັນການ ຮ້ອງຟ້ອງຫຼື ຟ້ອງແຍ່ງ ມາຮັກສາໄວ້ໃນສະຖານທີ່ທີ່ເໝາະສົມຕາມຄຳສັ່ງຂອງສານ;

19. ການອາຍັດຊັບໝາຍເຖິງ ການບໍ່ຮຸນຍາດໃຫ້ ຊື້ ຂາຍ, ມອບ, ໂອນ, ແລກປ່ຽນ, ຊວດຈຳ, ຈຳນຳ, ຈຳນອງ, ຄຳປະກັນ, ຕໍ່ເຕີມ, ສ້ອມແປງ, ທຳລາຍ ຫຼື ປ່ຽນແປງ ແລະ ອື່ນໆ ກ່ຽວກັບຊັບເຄື່ອນທີ່ ຫຼື ຊັບຄົງທີ່ ລວມທັງບັນຊີເງິນຝາກຢູ່ທະນາຄານ ທີ່ພົວພັນກັບຄະດີ ຕາມຄຳສັ່ງຂອງສານ;

20. ຜູ້ຊຳນານງານ ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນທີ່ ມີຄວາມຊຳນານງານ, ມີບົດຮຽນ ແລະ ມີປະສົບການ ໃນດ້ານໃດໜຶ່ງທີ່ແນ່ນອນ;

21. ພະນັກງານອື່ນຂອງສານ ໝາຍເຖິງ ຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ຂອງສານປະຊາຊົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 55 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;

22. ການຈຳກັດບໍລິເວນ ໝາຍເຖິງ ການບໍ່ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ເຂົ້າ ຫຼື ອອກ ສະຖານທີ່ໃດໜຶ່ງ ຫຼື ບໍ່ໃຫ້ອອກນອກປະເທດ ຕາມຄຳສັ່ງຂອງສານ;

23. ໝາຍຮຽກ ໝາຍເຖິງ ໜັງສືຂອງສານ ທີ່ຮຽກຕົວ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ, ບຸກຄົນທີສາມ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອື່ນ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ໃຫ້ເຂົ້າມາສານ;

24. ໝາຍເຊີນ ໝາຍເຖິງ ໜັງສືຂອງສານ ທີ່ເຊີນ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ, ຜູ້ຕາງໜ້າ ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີຂອງສານ;

25. ເອກະສານອື່ນຂອງສານ ໝາຍເຖິງ ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳເນີນຄະດີ ເຊັ່ນ ໝາຍຟາຕົວ, ບົດບັນທຶກປະຊຸມສານ, ບົດບັນທຶກຄຳໃຫ້ການ;

26. ຂໍ້ມູນຂອງຄູ່ຄວາມ ໝາຍເຖິງ ຊື່, ນາມສະກຸນ, ອາຍຸ, ອາຊີບ, ທີ່ຢູ່ ແລະ ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່ ຂອງ ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ;

27. ຂໍ້ເທັດຈິງ ໝາຍເຖິງ ເຫດການ ທີ່ຄູ່ຄວາມສະເໜີຕໍ່ສານ ທີ່ຕິດພັນກັບເງື່ອນໄຂທີ່ຜ່ານໃຫ້ເກີດ ສິດທວງ ຊຶ່ງຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການ ໂຕ້ແຍ່ງ, ໂຕ້ຖຽງຢ່າງລະອຽດ, ສັນສຸດຂະບວນການ, ພິສູດ ແລະ ຍັງຢືນ ໂດຍຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໄດ້ວ່າຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ;

28. ປະເດັນຂັດແຍ່ງ ໝາຍເຖິງ ບັນຫາທີ່ຄູ່ຄວາມ ບໍ່ເປັນເອກະພາບກັນ ກ່ຽວກັບຂໍ້ເທັດຈິງ ທີ່ຜ່ານໃຫ້ ເກີດສິດທວງ ທີ່ສານຕ້ອງໄດ້ຊອກຫາ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ມາພິສູດ;

29. ຮອບດ້ານ ໝາຍເຖິງ ການດຳເນີນຄະດີ ຕ້ອງພິຈາລະນາທຸກຫຼັກຖານ ທີ່ໂຈດຮ້ອງຟ້ອງ, ຈຳເລີຍ ແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ຟ້ອງແຍ່ງ ລວມທັງຫຼັກຖານຂອງບຸກຄົນທີສາມ;

30. ຄົບຖ້ວນ ໝາຍເຖິງ ການເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທັງໝົດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເຫດການຂອງຄະດີ;

31. ພາວະວິໄສ ໝາຍເຖິງ ການດຳເນີນຄະດີຕ້ອງຢູ່ບົນພື້ນຖານ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ, ກົດໝາຍ ແລະ ຄວາມຍຸຕິທຳ;

32. ເຫດການຂອງຄະດີ ໝາຍເຖິງ ເຫດການທີ່ ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ຮັບຮູ້ຕໍ່ ຄະດີ ແລະ ເຫດການ ທີ່ເປັນປະເດັນຂັດແຍ່ງໃນຄະດີ;

33. ສິດທວງ ໝາຍເຖິງ ສິດຂອງຝ່າຍໜຶ່ງ ຊຶ່ງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ປະຕິບັດພັນທະຕໍ່ຕົນ ຕາມສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດ ກ່ຽວກັບວຽກງານດຳເນີນຄະດີແພ່ງ

ລັດ ສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ດ້ວຍການ ວາງນະໂຍບາຍ, ກຳນົດລະບຽບການ, ສະໜອງງົບປະມານ, ປະກອບບຸກຄະລາກອນ, ພາຫະນະ ແລະ ອຸປະກອນ ຮັບໃຊ້ເຂົ້າໃນການດຳເນີນຄະດີ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ມີຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ເປັນທຳ.

ລັດ ສົ່ງເສີມການ ໂຄສະນາ, ສຶກສາອົບຮົມກົດໝາຍ ໃຫ້ປະຊາຊົນຮັບຮູ້, ເຂົ້າໃຈ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂ ໃຫ້ປະຊາຊົນເຂົ້າເຖິງຂະບວນການຍຸຕິທຳ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ຄູ່ຄວາມໄດ້ ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະ ຂອງຕົນໃນການດຳເນີນຄະດີຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 5 (ປັບປຸງ) ການປົກປ້ອງ

ຜູ້ພິພາກສາ, ພະນັກງານອື່ນຂອງສານ ລວມທັງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ທີ່ປະຕິບັດ ໜ້າທີ່, ພັນທະ ແລະ ນຳໃຊ້ສິດ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈາກການນາບຊຸ້ມ ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດຊື່ສຽງ, ຊັບສິນສ່ວນຕົວ ຫຼື ຂອງຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 6 ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບການດຳເນີນຄະດີ ແພ່ງ, ການຄ້າ, ຄອບຄົວ, ເດັກ ແລະ ແຮງງານ ທີ່ພົວພັນກັບ ພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ທີ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງເກີດຂຶ້ນ ຢູ່ໃນດິນແດນ ຂອງ ສປປ ລາວ ລວມທັງຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂອງພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນທີ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ນອກດິນແດນຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂອງຄົນຕ່າງປະເທດດ້ວຍກັນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ໃຫ້ແກ້ໄຂ ຕາມຂະບວນການຍຸຕິທຳ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 7 (ປັບປຸງ) ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສົ່ງເສີມການ ພົວພັນ ຮ່ວມມື ກັບ ຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານດຳເນີນ ຄະດີແພ່ງ ດ້ວຍການ ແລກປ່ຽນ ບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາ ແລະ ພະນັກງານອື່ນຂອງສານ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບສັນຍາທີ່ສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ແລະ ສັນຍາສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ພາກທີ II

ຫຼັກການພື້ນຖານໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ

ມາດຕາ 8 (ປັບປຸງ) ຫຼັກການພື້ນຖານໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ

ການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງສານ ໃນການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ;
2. ການພິຈາລະນາຄະດີສາມຂັ້ນ;
3. ຄວາມສະເໝີພາບຂອງຄູ່ຄວາມຕໍ່ໜ້າ ກົດໝາຍ ແລະ ສານ;
4. ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການ ຍື່ນຫຼັກຖານ ແລະ ຍິ່ງຍືນຂໍ້ເທັດຈິງ;
5. ການໂຕ້ແຍ່ງ ແລະ ການໂຕ້ຖຽງ;
6. ການພິຈາລະນາຄະດີເປັນໝູ່ຄະນະ;
7. ຄວາມເປັນເອກະລາດຂອງຜູ້ພິພາກສາ;
8. ພາສາທີ່ໃຊ້ໃນການດຳເນີນຄະດີ;
9. ການໄຕ່ສວນຄະດີໃນທີ່ປະຊຸມສານ;
10. ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາຄະດີດຽວກັນ;
11. ການດຳເນີນຄະດີ ຮອບດ້ານ, ຄົບຖ້ວນ ແລະ ພາວະວິໄສ;
12. ການໄກ່ເກ່ຍ;
13. ການຂໍຖອນຕົວ ຫຼື ການຄ້ານຕົວ;

14. ຂອບເຂດການຝຶຈາລະນາ ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄໍາຮ້ອງຂໍ.

ມາດຕາ 9 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ຜົນທະຂອງສານ ໃນການຝຶຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ

ມີແຕ່ສານເທົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງມີສິດອຳນາດຝຶຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ບົນພື້ນຖານການ ເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດກົດໝາຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ເມື່ອມີສາເຫດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 171 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ສານມີຜົນທະທຳການ ໄກ່ແກ່ຍຫຼື ຝຶຈາລະນາຕັດສິນ ພາຍຫຼັງໄດ້ ເກັບກຳ, ກວດກາ, ຊັງຊາ ແລະ ຕີລາຄາ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລ້ວ.

ມາດຕາ 10 (ໃໝ່) ການຝຶຈາລະນາຄະດີສາມຂັ້ນ

ສານປະຊາຊົນຝຶຈາລະນາຄະດີ ສາມຂັ້ນ ຄື ຂັ້ນຕົ້ນ, ຂັ້ນອຸທອນ ແລະ ຂັ້ນລົບລ້າງ.

ສານຂັ້ນຕົ້ນ ແລະ ຂັ້ນອຸທອນ ຝຶຈາລະນາຄະດີຕາມ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ກົດໝາຍ. ການຝຶຈາລະນາບັນຫາຫຼັກຖານ ໃຫ້ສິ້ນສຸດຢູ່ສານຂັ້ນອຸທອນ.

ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ຝຶຈາລະນາຄະດີ ແຕ່ທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ເປັນຂັ້ນສຸດທ້າຍ ຂອງການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ.

ມາດຕາ 11 (ປັບປຸງ) ຄວາມສະເໝີພາບຂອງຄູ່ຄວາມຕໍ່ໜ້າ ກົດໝາຍ ແລະ ສານ

ການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ຕ້ອງປະຕິບັດບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບຂອງ ພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຕໍ່ໜ້າ ກົດໝາຍ ແລະ ສານ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກ ເພດ, ເຊື້ອຊາດ, ເຜົ່າ, ຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ພາສາ, ລະດັບການສຶກສາ, ອາຊີບ, ຄວາມເຊື່ອຖື, ພູມລຳເນົາ ແລະ ບັນຫາອື່ນ.

ສານປະຊາຊົນ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ ພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ໂດຍສະເພາະຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ໄດ້ປະຕິບັດສິດສະເໝີພາບໃນການຕໍ່ສູ້ຄະດີ ດ້ວຍການ ສະເໜີ ແລະ ປະກອບ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານຕໍ່ສານ ໃຫ້ຄົບຖ້ວນ, ຮອບດ້ານ ເພື່ອຮັບປະກັນການຕັດສິນຄະດີໃຫ້ມີຄວາມຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ ແລະ ກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 12 (ໃໝ່) ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການ ຍື່ນຫຼັກຖານ ແລະ ຍິ່ງຍືນຂໍ້ເທັດຈິງ

ໃຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການ ຊອກຫາ, ເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ມາຍື່ນຕໍ່ສານໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຍິ່ງຍືນ ເຫດການ, ປະເດັນຂັດແຍ່ງ ຫຼື ຂໍ້ສະເໜີຕໍ່ສານ ໃຫ້ເຫັນຂໍ້ເທັດຈິງ ແລະ ມີບ່ອນອີງທາງດ້ານກົດໝາຍ.

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຕ້ອງໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື ໃນການສະໜອງ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ ແລະ ຊີ້ແຈງຂໍ້ເທັດຈິງກ່ຽວກັບຄະດີ.

ມາດຕາ 13 ການໂຕ້ແຍ່ງ ແລະ ການໂຕ້ຖຽງ

ໃນການດຳເນີນຄະດີ ສານຕ້ອງຮັບປະກັນ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມໄດ້ມີຄຳເຫັນ ຫຼື ຊີ້ແຈງຂໍ້ກ່າວອ້າງຂອງຕົນ ຫຼື ໂຕ້ແຍ່ງຕໍ່ຫຼັກຖານຂອງຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ.

ໃນການໂຕ້ສວນຂອງຄະນະສານ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ຄູ່ຄວາມໄດ້ນຳສະເໜີຫຼັກຖານ ແລະ ອະທິບາຍຊີ້ແຈງຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຂອງຕົນ ຫຼື ໂຕ້ຖຽງ ຕໍ່ຫຼັກຖານຂອງຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ.

ມາດຕາ 14 (ປັບປຸງ) ການຝຶຈາລະນາຄະດີເປັນໝູ່ຄະນະ

ຄະນະສານຕັດສິນ ຂອງສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ສານປະຊາຊົນພາກ, ສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ, ສານປະຊາຊົນເຂດ ປະກອບດ້ວຍ ຜູ້ຝຶພາກສາສາມຄົນ, ໃນນັ້ນ ຜູ້ໜຶ່ງເປັນປະທານ ແລະ ອີກສອງຄົນ ເປັນຄະນະ.

ຄຳຕົກລົງຂອງຄະນະສານ ຕ້ອງຖືເອົາຕາມສຽງສ່ວນຫຼາຍ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ.

ໃນການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ຄະນະສານຕ້ອງວາງຕົວເປັນກາງ.
ການພິຈາລະນາຄະດີ ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມລັບ.
ສຳລັບຄະດີທີ່ມີມູນຄ່າບໍ່ສູງ ຫຼື ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ຮັບຮຸ້ນກັນແລ້ວ ໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາຜູ້ດຽວ ພິຈາລະນາ
ຕັດສິນ ເປັນຂັ້ນຕົ້ນກໍໄດ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 59 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 15 ຄວາມເປັນເອກະລາດຂອງຜູ້ພິພາກສາ

ໃນການໄຕ່ສວນຄະດີ ແລະ ລົງຄຳຕັດສິນ ຜູ້ພິພາກສາຕ້ອງເປັນເອກະລາດ ແລະ ມີແຕ່ປະຕິບັດຕາມ
ກົດໝາຍເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 16 ພາສາທີ່ໃຊ້ໃນການດຳເນີນຄະດີ

ໃນການດຳເນີນຄະດີ ໃຫ້ໃຊ້ພາສາລາວ. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ທີ່ບໍ່ຮູ້ພາສາລາວ, ມີສິດໃຊ້
ພາສາຕົນເອງ ຫຼື ພາສາອື່ນ ໂດຍຜ່ານການແປພາສາ.

ມາດຕາ 17 ການໄຕ່ສວນຄະດີໃນທີ່ປະຊຸມສານ

ການໄຕ່ສວນຄະດີໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງດຳເນີນຢ່າງເປີດເຜີຍ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກໍລະນີ ທີ່ຄະດີຫາກຽວ
ຂ້ອງກັບຄວາມລັບ ຂອງລັດ ຫຼື ຂອງສັງຄົມ ເປັນຕົ້ນ ສາຍພົວພັນຄອບຄົວ ທີ່ແຕ່ຕ້ອງເຖິງຊີວິດສ່ວນຕົວຂອງ
ຜົວ ຫຼື ເມຍ, ຄະດີເດັກ ຊຶ່ງຕ້ອງດຳເນີນຢ່າງປິດລັບ.

ການອ່ານຄຳຕັດສິນຂອງສານ ບໍ່ວ່າໃນກໍລະນີໃດ ຕ້ອງດຳເນີນຢ່າງເປີດເຜີຍ.

ມາດຕາ 18 ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາຄະດີດຽວກັນ

ຜູ້ພິພາກສາ ທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີຄັ້ງໜຶ່ງແລ້ວ ຈະບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ
ພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີນັ້ນ ເປັນຄັ້ງທີສອງອີກ ບໍ່ວ່າຢູ່ສານຂັ້ນໃດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ
ກົດໝາຍ ຫຼື ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນເທິງ.

ມາດຕາ 19 ການດຳເນີນຄະດີ ຮອບດ້ານ, ຄົບຖ້ວນ ແລະ ພາວະວິໄສ

ສານ ຕ້ອງນຳໃຊ້ບັນດາມາດຕະການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ເພື່ອໃຫ້ການເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ
ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ຮອບດ້ານ, ຄົບຖ້ວນ ແລະ ພາວະວິໄສ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ການກຳນົດ ເຫດການ, ປະດັບຂັດແຍ່ງ
ໃນຄະດີ ມີຄວາມແຈ້ງຂາວ, ຊັດເຈນ ຮັບປະກັນໃຫ້ການຕັດສິນ ມີຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ຍຸຕິທຳ.

ສານ ຕ້ອງແຈ້ງ ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຄູ່ຄວາມ ໃນການຕໍ່ສູ້ຄະດີ ແລະ ປະກອບຫຼັກຖານຕໍ່ສານ,
ແນະນຳໃຫ້ຄູ່ຄວາມປະຕິບັດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 20 ການໄກ່ເກ່ຍ

ສານ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການໄກ່ເກ່ຍ ຄູ່ຄວາມໂດຍການຊອກທຸກເງື່ອນໄຂ ແລະ
ວິທີການ ເພື່ອໃຫ້ຄູ່ຄວາມສາມາດຕົກລົງກັນດ້ວຍດີ ຢູ່ໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີ ແລະ ສານທຸກຂັ້ນ.

ມາດຕາ 21 ການຂໍຖອນຕົວ ແລະ ການຄ້ານຕົວ

ຜູ້ພິພາກສາ, ຫົວໜ້າ ຫຼື ຜູ້ໄດ້ຮັບມອບໝາຍຈາກຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ, ຈຳສານ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ,
ຜູ້ຊຳນານງານ ຫຼື ຜູ້ແປພາສາ ທີ່ເປັນຍາດຜີ້ນ້ອງ, ມີຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກັບຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ

ຕ້ອງຂໍຖອນຕົວອອກຈາກການດຳເນີນຄະດີນັ້ນ. ຖ້າຫາກຜູ້ກ່ຽວບໍ່ຍອມຖອນຕົວອອກ ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ກໍ່ມີສິດສະເໜີຄຳນຳຕົວຜູ້ກ່ຽວອອກຈາກການດຳເນີນຄະດີ.

ມາດຕາ 22 (ປັບປຸງ) ຂອບເຂດການຝຶຈາລະນາ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຮ້ອງຂໍ

ຄະນະສານ ຕ້ອງນຳເອົາ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ຂອງໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຫຼື ຄຳຮ້ອງຂໍ ມາຝຶຈາລະນາ. ບັນຫາໃດທີ່ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ບໍ່ໄດ້ຮ້ອງຟ້ອງ, ຟ້ອງແຍ່ງ ຫຼື ຮ້ອງຂໍນັ້ນ ຄະນະສານ ນຳມາຝຶຈາລະນາຕັດສິນໃຫ້ບໍ່ໄດ້, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຄະດີທີ່ຜິດພ້ອມກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່, ສັງຄົມ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ພາກທີ III

ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີຂອງສານ

ໝວດທີ 1

ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ຂອງສານປະຊາຊົນແຕ່ລະຂັ້ນ

ມາດຕາ 23 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງສານປະຊາຊົນເຂດ

ສານປະຊາຊົນເຂດ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ສຶກສາອົບຮົມ, ໄກ່ເກຍຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ເປັນຕົ້ນຕໍ;
2. ຝຶຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ເປັນຂັ້ນຕົ້ນ:
 - 2.1. ຄະດີແພ່ງ, ຄະດີແຮງງານ ທີ່ມີມູນຄ່າການຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ຄະດີ ກ່ຽວກັບສາຍຜົວເມຍ ທີ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງເລື່ອງ ສິນສົມສ້າງ, ໜີ້ສິນ ບໍ່ເກີນ 1,000,000,000 (ໜຶ່ງຕື້) ກີບ;
 - 2.2. ຄະດີບໍ່ມີມູນຄ່າ, ຍົກເວັ້ນຄະດີການຄ້າ ແລະ ຄະດີເດັກ;
 - 2.3. ຄະດີອື່ນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.
3. ຝຶຈາລະນາອອກ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳຕັດສິນ ເປັນຂັ້ນຕົ້ນ;
4. ສົ່ງສຳນວນຄະດີທີ່ຢູ່ໃນສິດອຳນາດຂອງຕົນ ໃຫ້ສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ຝຶຈາລະນາຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ ເມື່ອເຫັນວ່າຄະດີ ມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກເປັນພິເສດ ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກປະທານສານປະຊາຊົນດັ່ງກ່າວ;
5. ສົ່ງ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳຕັດສິນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ, ຄຳຕັດສິນໃຫ້ປະຕິບັດພາງ ໄປຍັງ ຫ້ອງ ຫຼື ກອງ ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ;
6. ສົ່ງ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳຕັດສິນ ໃຫ້ສານປະຊາຊົນຂັ້ນເທິງ, ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນເຂດ ເພື່ອກວດກາ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ອົງການອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຮັບຮູ້ ແລະ ປະຕິບັດ;
7. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 24 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ

ສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ສຶກສາອົບຮົມ, ໄກ່ເກຍ ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ;
2. ຝຶຈາລະນາຕັດສິນ ເປັນຂັ້ນຕົ້ນ ຄະດີທີ່ມີມູນຄ່າການຮ້ອງຟ້ອງ ເກີນກວ່າ 1,000,000,000 (ໜຶ່ງຕື້) ກີບ ແລະ ຄະດີທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບ ສິດອຳນາດຂອງສານປະຊາຊົນເຂດ;

3. ຝຶຈາລະນາອອກ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ກ່ຽວກັບການດຳເນີນຄະດີ;
4. ຝຶຈາລະນາຝຶພາກສາເປັນຂັ້ນອຸທອນ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳຕັດສິນ ຂອງສານປະຊາຊົນເຂດ ຊຶ່ງຖືກຂໍອຸທອນໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ເຂດ ຫຼື ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ, ຍົກເວັ້ນການນຳໃຊ້ມາດຕະການຂອງສານ;
5. ທວງເອົາສຳນວນຄະດີທີ່ເຫັນວ່າ ມີຄວາມສຳຄັນ ຫຼື ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກເປັນພິເສດ ຈາກສານ ປະຊາຊົນເຂດ ມາຝຶຈາລະນາຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນດ້ວຍຕົນເອງ ຕາມການຕົກລົງຂອງຄະນະປະທານ;
6. ສົ່ງ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ແລະ ຄຳຝຶພາກສາ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳຝຶພາກສາ ໃຫ້ປະຕິບັດພາງ ໄປຍັງ ກອງ ຫຼື ຫ້ອງ ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ;
7. ສົ່ງ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ແລະ ຄຳຝຶພາກສາ ຂອງຕົນ ໃຫ້ສານປະຊາຊົນຂັ້ນເທິງ, ອົງການ ໄອຍະການປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ເພື່ອກວດກາ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ອົງການອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຮັບຮູ້ ແລະ ປະຕິບັດ;
8. ຝຶຈາລະນາຕັດສິນ ຮັບຮູ້ ຫຼື ບໍ່ຮັບຮູ້ ຄຳຕົກລົງ ຫຼື ຄຳຕັດສິນ ຂອງສານ ຫຼື ຂອງຄະນະກຳມະການ ຕັດສິນຕ່າງປະເທດ;
9. ຄະດີອື່ນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;
10. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 25 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງສານປະຊາຊົນພາກ

ສານປະຊາຊົນພາກ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ສຶກສາອົບຮົມ, ໄກ່ເກຍ ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ;
2. ຝຶຈາລະນາຝຶພາກສາ ເປັນຂັ້ນອຸທອນ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳຕັດສິນ ຂອງສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ຊຶ່ງຖືກຂໍອຸທອນ ໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການ ປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ຫຼື ພາກ ໃນກໍລະນີ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ບໍ່ສະເໜີຄັດຄ້ານ, ຍົກເວັ້ນການນຳໃຊ້ມາດຕະການຂອງສານ;
3. ຝຶຈາລະນາຝຶພາກສາເປັນຂັ້ນລົບລ້າງທາງດ້ານກົດໝາຍ ຄຳຝຶພາກສາຂອງສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ຊຶ່ງຖືກຂໍລົບລ້າງ ໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ຫຼື ພາກ ໃນກໍລະນີ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ບໍ່ສະເໜີຄັດຄ້ານ;
4. ຝຶຈາລະນາອອກ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ທີ່ພົວພັນກັບການດຳເນີນຄະດີ;
5. ສົ່ງ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳຝຶພາກສາ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ພ້ອມດ້ວຍສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ສານ ປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ;
6. ສົ່ງ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳຝຶພາກສາ ຂັ້ນລົບລ້າງ ພ້ອມດ້ວຍສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ສານປະຊາຊົນເຂດ ເພື່ອອ່ານໃຫ້ຄູ່ຄວາມຮັບຊາບ;
7. ສົ່ງ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳຝຶພາກສາ ຂອງຕົນໃຫ້ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ອົງການໄອຍະການ ປະຊາຊົນພາກ ເພື່ອກວດກາ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ອົງການອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຮັບຮູ້ ແລະ ປະຕິບັດ;
8. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 26 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງສານປະຊາຊົນສູງສຸດ

ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ສຶກສາອົບຮົມ, ໄກ່ເກຍ ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ;
2. ພິຈາລະນາພິພາກສາ ເປັນຂັ້ນລົບລ້າງທາງດ້ານກົດໝາຍ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳພິພາກສາ ຂອງສານປະຊາຊົນພາກ ຊຶ່ງຖືກຂໍລົບລ້າງ ໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະພາບ ປະຊາຊົນພາກ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະພາບປະຊາຊົນສູງສຸດ ໃນກໍລະນີ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະພາບປະຊາຊົນພາກ ບໍ່ສະເໜີຄັດຄ້ານ;
3. ພິຈາລະນາການຮື້ຟື້ນ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ແລະ ຄຳພິພາກສາ ຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງ ເດັດຂາດແລ້ວ;
4. ພິຈາລະນາອອກ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ທີ່ພົວພັນກັບການດຳເນີນຄະດີ;
5. ສົ່ງ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳພິພາກສາ ຂັ້ນລົບລ້າງ ຫຼື ການຮື້ຟື້ນຄະດີ ພ້ອມດ້ວຍສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ສານປະຊາຊົນເຂດ ຫຼື ສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ເພື່ອອ່ານໃຫ້ຄູ່ຄວາມຮັບຊາບ;
6. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 27 ສິດອຳນາດທາງດ້ານພື້ນທີ່

ສານປະຊາຊົນ ບ່ອນເຫດການ ຫຼື ຂັດແຍ່ງໄດ້ເກີດຂຶ້ນ ຫຼື ບ່ອນຊັບທີ່ຜັນຟື້ນຖານຕັ້ງຢູ່ ຫຼື ບ່ອນຈຳເລີຍ ຢູ່ ຫຼື ອາໄສຢູ່ນັ້ນ ເປັນສານທີ່ມີສິດອຳນາດຕັດສິນ.

ມາດຕາ 28 ການຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບສິດອຳນາດສານ

ເມື່ອມີການຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບສິດອຳນາດ ໃນການພິຈາລະນາຄະດີ ລະຫວ່າງສານດ້ວຍກັນ ວ່າສານໃດ ມີສິດອຳນາດ ຫຼື ບໍ່ມີສິດອຳນາດ ພິຈາລະນາຄະດີນັ້ນ ໃຫ້ສານປະຊາຊົນບ່ອນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ສະເໜີຂຶ້ນໄປ ຫາສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ເພື່ອພິຈາລະນາອອກຄຳຊີ້ຂາດ ກ່ຽວກັບສິດອຳນາດດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 29 (ປັບປຸງ) ການຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານ

ໃນກໍລະນີ ມີການຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບສິດອຳນາດ ໃນການພິຈາລະນາຄະດີ ລະຫວ່າງຄະນະສານດ້ວຍກັນ ຄະນະສານບ່ອນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ສະເໜີຂຶ້ນໄປໃຫ້ປະທານສານປະຊາຊົນບ່ອນກ່ຽວຂ້ອງ ພິຈາລະນາ ອອກຄຳຊີ້ຂາດກ່ຽວກັບສິດອຳນາດດັ່ງກ່າວ ແລ້ວໃຫ້ລົບລ້າງຄະດີນັ້ນອອກຈາກບັນຊີການຂຶ້ນຟ້ອງ ພ້ອມທັງ ໂອນຄະດີນັ້ນໄປຂຶ້ນຟ້ອງຢູ່ຄະນະສານໃໝ່.

ມາດຕາ 30 ການໂອນຄະດີໃຫ້ສານອື່ນດຳເນີນ

ເມື່ອສານປະຊາຊົນໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ດຳເນີນຄະດີແລ້ວ ເຫັນວ່າຄະດີດັ່ງກ່າວ ບໍ່ຖືກຢູ່ໃນສິດອຳນາດ ຂອງຕົນ ສານດັ່ງກ່າວຕ້ອງອອກຄຳຊີ້ຂາດ ໂອນຄະດີນັ້ນໃຫ້ສານອື່ນທີ່ມີສິດອຳນາດ ເປັນຜູ້ດຳເນີນຕາມກົດໝາຍ ພ້ອມທັງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມຮັບຊາບ ແລະ ໃຫ້ລົບລ້າງຄະດີດັ່ງກ່າວ ອອກຈາກບັນຊີການຂຶ້ນຟ້ອງ ແລ້ວສະຫຼຸບ ຄຳທຳນຽມສານ ແລະ ເງິນວາງສານ ພ້ອມກັບສຳນວນຄະດີໄປຍັງສານທີ່ມີສິດອຳນາດ.

ໃນກໍລະນີ ສານທີ່ຖືກໂອນຄະດີໃຫ້ນັ້ນ ບໍ່ຮັບເອົາມາພິຈາລະນາ ສານທີ່ໂອນຄະດີ ຕ້ອງສະເໜີຕໍ່ປະທານ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ເພື່ອອອກຄຳຊີ້ຂາດ.

ມາດຕາ 31 (ປັບປຸງ) ຄະດີບໍ່ມີມູນຄ່າ

ຄະດີບໍ່ມີມູນຄ່າ ແມ່ນ ຄະດີກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນທາງແຜ່ງ ທີ່ບໍ່ສາມາດກຳນົດມູນຄ່າຂອງການຮ້ອງຟ້ອງ ເປັນຕົ້ນ ຄະດີກ່ຽວກັບ ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່, ການຮ້ອງຂໍຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງສັນຍາ, ການຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນ ເສຍຫາຍ, ການທວງໃຫ້ຍົກຍ້າຍອອກຈາກ ທີ່ດິນ ແລະ ເຮືອນ.

ມາດຕາ 32 (ປັບປຸງ) ກຳນົດເວລາສຳລັບການຝຶຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຕັດສິນຄະດີ ຕ້ອງດຳເນີນ ແລະ ຝຶຈາລະນາໃຫ້ສຳເລັດ ພາຍໃນເວລາ ດັ່ງນີ້:

1. ຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນເວລາ ເກົ້າເດືອນ ນັບແຕ່ວັນຜູ້ຝຶພາກສາ ໄດ້ຮັບສຳນວນຄະດີ ເປັນຕົ້ນໄປ;
2. ຢູ່ສານຂັ້ນອຸທອນ ໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນເວລາ ສີ່ເດືອນ ນັບແຕ່ວັນຜູ້ຝຶພາກສາ ໄດ້ຮັບສຳນວນຄະດີ ເປັນຕົ້ນໄປ;
3. ຢູ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນເວລາ ສາມເດືອນ, ສຳລັບການຮື້ຜິ້ນຄະດີ ຕ້ອງໃຫ້ສຳເລັດ ພາຍໃນເວລາ ສອງເດືອນ ນັບແຕ່ວັນຜູ້ຝຶພາກສາ ໄດ້ຮັບສຳນວນຄະດີ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີ ບໍ່ສາມາດຝຶຈາລະນາຕັດສິນ ໃຫ້ສຳເລັດຕາມກຳນົດເວລາ ຍ້ອນສາເຫດພາວະວິໄສນັ້ນ ຜູ້ຝຶພາກສາທີ່ຮັບຜິດຊອບຄະດີດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງສະເໜີຕໍ່ປະທານສານປະຊາຊົນບ່ອນກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຝຶຈາລະນາ ອອກຄຳສັ່ງຕໍ່ກຳນົດເວລາຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຕັດສິນ ແຕ່ການຕໍ່ເວລານັ້ນ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ກາຍສາມເດືອນ, ຍົກເວັ້ນຄະດີ ທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນ ຕາມການຕົກລົງຂອງຄະນະປະທານສານບ່ອນກ່ຽວຂ້ອງ.

ການໂຈະ ແລະ ການເລື່ອນ ການດຳເນີນຄະດີ ບໍ່ໃຫ້ນັບເຂົ້າໃນກຳນົດເວລາ ຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຕັດສິນຄະດີ.

ໝວດທີ 2

ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານແຜ່ງ

ມາດຕາ 33 (ປັບປຸງ) ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານແຜ່ງ ໃນການຝຶຈາລະນາການຮ້ອງຟ້ອງ

ຄະນະສານແຜ່ງ ມີສິດອຳນາດ ຝຶຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບກຳມະສິດ ແລະ ມູນມໍຣະດົກ;
2. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນທາງແຜ່ງ, ຍົກເວັ້ນຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງການຄ້າ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 35 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
3. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບການທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ;
4. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນທາງດ້ານບໍລິຫານ ທີ່ບ່ອນໃນສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານປົກຄອງ.

ມາດຕາ 34 (ປັບປຸງ) ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານແຜ່ງ ໃນການຝຶຈາລະນາການຮ້ອງຂໍ

ຄະນະສານແຜ່ງ ມີສິດອຳນາດ ຝຶຈາລະນາຕັດສິນ ກ່ຽວກັບ:

1. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານຝຶຈາລະນາ ແຕ່ງຕັ້ງເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ຊັບ ຫຼື ມູນມໍຣະດົກ;
2. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານຝຶຈາລະນາຕັດສິນຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນເສຍຫາຍ;
3. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ຮັບຊັບ ເຊັ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ, ການເກັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕົກເຮ່ຍ, ການພົບພໍ້ ວັດຖຸທີ່ມີຄ່າ ຫຼື ວັດຖຸບູຮານ;

4. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານພິຈາລະນາ ຮັບຮູ້ຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຫຼື ຂອງຄະນະກຳມະການຕັດສິນຕ່າງປະເທດ ກ່ຽວກັບຄະດີແພ່ງ;

5. ການຮ້ອງຂໍອອກຄໍາຊີ້ຂາດ ເພື່ອປະຕິບັດ ສັນຍາກູ້ຢືມ ແລະ ສັນຍາ ຊື້ ຂາຍ ທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນ ທະບຽນສານຢ່າງຖືກຕ້ອງ;

6. ການຮ້ອງຂໍອື່ນ ກ່ຽວກັບຄະດີແພ່ງ.

ສໍາລັບ ການອອກຄໍາຊີ້ຂາດ ກ່ຽວກັບ ສັນຍາກູ້ຢືມ ແລະ ສັນຍາ ຊື້ ຂາຍ ທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນທະບຽນສານ ຢ່າງຖືກຕ້ອງນັ້ນ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ໝວດທີ 3

ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານການຄ້າ

ມາດຕາ 35 (ປັບປຸງ) ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານການຄ້າ ໃນການພິຈາລະນາການຮ້ອງຟ້ອງ

ຄະນະສານການຄ້າ ມີສິດອຳນາດ ພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ;
2. ສັນຍາທາງດ້ານທຸລະກິດ, ການຄ້າທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ຫຼື ເອກະສານການຄ້າ ເປັນຕົ້ນ ໃບສັນຍາ ໃຊ້ໜີ້, ພັນທະບັດແລກເງິນ, ແຊ້ກ;
3. ການກູ້ຢືມເງິນນໍາ ທະນາຄານ ຫຼື ສະຖາບັນການເງິນ ທີ່ບໍ່ແມ່ນທະນາຄານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທະນາຄານ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ;
4. ການຟື້ນຟູ ແລະ ການລົ້ມລະລາຍ ຂອງວິສາຫະກິດ ແລະ ການຊໍາລະສະສາງ;
5. ການສົ່ງອອກ ຫຼື ນຳເຂົ້າສິນຄ້າ, ການປະກັນໄພ;
6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ກ່ຽວກັບການລະເມີດຊັບສິນທາງປັນຍາເຊັ່ນ ລິຂະສິດ, ເຄື່ອງໝາຍ ການຄ້າ, ສິດທິບັດ ແລະ ການກະທຳອື່ນ ທີ່ຜ່ານໃຫ້ເກີດການແຂ່ງຂັນທີ່ບໍ່ເປັນທຳ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຊັບສິນທາງປັນຍາ;
7. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບ ການປົກປ້ອງຜູ້ຊົມໃຊ້ ແລະ ວຽກງານລາຍເຊັນເອເລັກໂຕຣນິກ.

ມາດຕາ 36 (ປັບປຸງ) ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານການຄ້າ ໃນການພິຈາລະນາການຮ້ອງຂໍ

ຄະນະສານການຄ້າ ມີສິດອຳນາດ ພິຈາລະນາຕັດສິນ ກ່ຽວກັບ:

1. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຢັ້ງຢືນ ຫຼື ບັງຄັບປະຕິບັດຄໍາຕົກລົງ ຫຼື ຄໍາຕັດສິນ ຂອງຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
2. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ປະກາດ ການລົ້ມລະລາຍຂອງ ທະນາຄານທຸລະກິດ, ສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກທີ່ ຮັບເງິນຝາກ ແລະ ບໍລິສັດປະກັນໄພ;
3. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຢັ້ງຢືນ ຫຼື ບັງຄັບປະຕິບັດຄໍາຕົກລົງ ຫຼື ຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຫຼື ຂອງຄະນະກຳມະການ ການຕັດສິນຕ່າງປະເທດ, ຄໍາຕັດສິນຂອງອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດເອກະຊົນ ແລະ ສະພາະກິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
4. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ ອອກ ຄໍາສັ່ງຍຶດ, ອາຍັດຊັບ ຫຼື ການນຳໃຊ້ມາດຕະການອື່ນ ຂອງຄະນະກຳມະການ ຕັດສິນຂອງ ສູນ, ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເອກະຊົນ ຫຼື ສະພາະກິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຊັບສິນທາງປັນຍາ;

5. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ນຳໃຊ້ມາດຕະການຕໍ່ ນິຕິບຸກຄົນທີ່ຖືກຍຸບເລີກ, ການຟື້ນຟູ ແລະ ການລົ້ມລະລາຍຂອງວິສາຫະກິດ;

6. ການຮ້ອງຂໍກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງສິດທາງດ້ານຊັບສິນທາງປັນຍາ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຊັບສິນທາງປັນຍາ;

7. ການຮ້ອງຂໍອື່ນ ກ່ຽວກັບຄະດີການຄ້າ.

ມາດຕາ 37 ການດຳເນີນຄະດີຂອງຄະນະສານການຄ້າ

ມີແຕ່ສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ເທົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງມີສິດພິຈາລະນາຄະດີການຄ້າເປັນຂັ້ນຕົ້ນ.

ຄະນະສານການຄ້າ ຕ້ອງພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ວ່ອງໄວ ແລະ ຍຸຕິທຳ ເພື່ອຮັບປະກັນປະສິດທິພາບ ຂອງການດຳເນີນທຸລະກິດ.

ໃນການພິຈາລະນາຄະດີການຄ້າ ຕ້ອງຮັກສາຄວາມລັບຂອງ ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ວິສາຫະກິດທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ.

ການດຳເນີນຄະດີການຄ້າ ໃຫ້ອີງໃສ່ກົດໝາຍກ່ຽວກັບ ທຸລະກິດ, ການຄ້າ, ຊັບສິນທາງປັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນ ລວມທັງພາກປະຕິບັດທາງດ້ານການຄ້າ ພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ.

ນອກຈາກນີ້ ຄະນະສານການຄ້າ ຍັງຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການທົ່ວໄປ ຂອງການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ.

ມາດຕາ 38 ການທວງໜີ້ກ່ອນການຮ້ອງຟ້ອງ

ກ່ອນການຮ້ອງຟ້ອງຄະດີການຄ້າຕໍ່ສານ ເຈົ້າໜີ້ຕ້ອງທວງໃຫ້ລູກໜີ້ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ, ໄລ່ລຽງໜີ້ສິນ ຫຼື ໄກ່ເກຍກັນເສຍກ່ອນ, ຖ້າຫາກຕົກລົງກັນບໍ່ໄດ້ ຈຶ່ງຮ້ອງຟ້ອງ ພ້ອມທັງສະເໜີຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ລູກໜີ້ນຳເອົາເອກະສານ ຫຼື ບັນຊີຊັບສົມບັດ ຂອງຕົນ ມາແຈ້ງຕໍ່ສານ ແລະ ສະເໜີໃຫ້ອອກຄຳສັ່ງ ຍຶດ ຫຼື ອາຍັດ ຊັບເພື່ອຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນນັ້ນ.

ມາດຕາ 39 ການໄກ່ເກຍຄູ່ຄວາມ ຢູ່ຄະນະສານການຄ້າ

ກ່ອນຈະນຳເອົາຄະດີອອກຕັດສິນນັ້ນ ຄະນະສານການຄ້າ ຕ້ອງຄົ້ນຄວ້າ ຊອກຫາວິທີທາງ ເພື່ອທຳການໄກ່ເກຍ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຕົກລົງແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງນຳກັນ.

ເມື່ອມີການຕົກລົງກັນ ກ່ຽວກັບການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ລະຫວ່າງ ເຈົ້າໜີ້ ແລະ ລູກໜີ້ແລ້ວ ໃຫ້ອອກຄຳສັ່ງປະຕິບັດໂດຍທັນທີ. ໃນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນນັ້ນ ໃຫ້ຊຳລະໝົດເທື່ອດຽວ ຖ້າຫາກບໍ່ມີຄວາມສາມາດຊຳລະໝົດເທື່ອດຽວໄດ້ ກໍໃຫ້ຊຳລະເປັນງວດ ແຕ່ໃນງວດທຳອິດນັ້ນ ຕ້ອງຊຳລະກ່ອນ ຢ່າງໜ້ອຍບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ ໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງໜີ້ສິນທັງໝົດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ມີການຕົກລົງກັນ ໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 40 (ປັບປຸງ) ການພິຈາລະນາຜົນການແກ້ໄຂ ຂອງຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ຜົນການແກ້ໄຂຂອງຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເຊັ່ນ ຄຳຕົກລົງຂອງຄູ່ກໍລະນີໃນການໄກ່ເກຍ, ຄຳຕົກລົງຂອງຄູ່ກໍລະນີກ່ອນການຕັດສິນ ແລະ ຄຳຕັດສິນຂອງຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການປະຕິບັດນັ້ນ ຄູ່ກໍລະນີ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອພິຈາລະນາ.

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍ ຂອງຄູ່ກໍລະນີແລ້ວ ສານປະຊາຊົນ ຕ້ອງພິຈາລະນາອອກຄຳຊີ້ຂາດ ພາຍໃນເວລາສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນການພິຈາລະນາອອກຄຳຊີ້ຂາດນັ້ນ ສານປະຊາຊົນ ຕ້ອງກວດເບິ່ງການດຳເນີນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງນັ້ນ ໄດ້ປະຕິບັດຖືກຕ້ອງຕາມ ກົດໝາຍ, ສົນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ແລະ ສັນຍາສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ບໍ່ແຕະຕ້ອງເຖິງ ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບຂອງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຫຼື ບໍ່. ຖ້າເຫັນວ່າ

ຖືກຕ້ອງແລ້ວ ສານປະຊາຊົນຕ້ອງອອກຄໍາຊີ້ຂາດ ເພື່ອບັງຄັບປະຕິບັດ. ຄໍາຊີ້ຂາດຂອງສານປະຊາຊົນ ມີຜົນບັງຄັບປະຕິບັດໃນທັນໃດ ແລະ ບໍ່ສາມາດອຸທອນໄດ້.

ຖ້າສານປະຊາຊົນ ຫາກເຫັນວ່າ ຜົນການແກ້ໄຂຂອງ ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດລະເມີດກົດໝາຍແລ້ວ ສານປະຊາຊົນ ກໍຈະລົງຄໍາຊີ້ຂາດບໍ່ຍັງຢືນເອົາ ເປັນຕົ້ນ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄູ່ກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
 2. ຜົນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງດັ່ງກ່າວ ຂັດກັບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ;
 3. ຜົນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງດັ່ງກ່າວ ຍັງບໍ່ທັນມີຜົນບັງຄັບຕໍ່ຄູ່ກໍລະນີ ຫຼື ຖືກຍົກເລີກ ຫຼື ຖືກໂຈະໂດຍສານ;
 4. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງດັ່ງກ່າວ ບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ດ້ວຍກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ;
 5. ຄູ່ກໍລະນີ ບໍ່ໄດ້ຕົກລົງໃຫ້ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງດ້ວຍຮູບການໄກ່ເກ່ຍ, ການຕັດສິນ ຫຼື ການຕົກລົງນັ້ນ ເປັນໂມຄະ;
 6. ການປະກອບ ຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ, ຜູ້ຕັດສິນ, ຄະນະກຳມະການໄກ່ເກ່ຍ, ກຳມະການຕັດສິນ ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບການຕົກລົງຂອງຄູ່ກໍລະນີ ແລະ ກົດໝາຍ;
 7. ການດຳເນີນການໄກ່ເກ່ຍ ຫຼື ການຕັດສິນ ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບການ, ກົດໝາຍກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ບໍ່ນຳໃຊ້ລະບຽບການ, ກົດໝາຍໃນການແກ້ໄຂ ຕາມທີ່ຄູ່ກໍລະນີໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາ;
 8. ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ຖືເປັນພື້ນຖານໃນການຕັດສິນຄະດີນັ້ນ ມີການປອມແປງ ຫຼື ຜູ້ໄກ່ເກ່ຍ ຫຼື ຄະນະກຳມະການໄກ່ເກ່ຍ ຫຼື ຜູ້ຕັດສິນ ຫຼື ຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ຮັບເງິນ, ຊັບສິນ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດອື່ນ ຫຼື ມີການລ່າອຽງ ຊຶ່ງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການຕັດສິນ;
 9. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງບໍ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດສິດທີ່ຕ້ອງນຳມາພິຈາລະນາຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 16 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
 10. ຄຳຕັດສິນເກີນ ຫຼື ບໍ່ຄົບຖ້ວນ ຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ກໍລະນີ ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ.
- ຄູ່ກໍລະນີ ມີສິດຕົກລົງໃຫ້ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແກ້ໄຂຄືນໃໝ່ ຫຼື ຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານປະຊາຊົນ ເພື່ອພິຈາລະນາຕັດສິນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 41 (ປັບປຸງ) ຄະດີການຄ້າຫຼັງການຕັດສິນ

ພາຍຫຼັງສານໄດ້ຕັດສິນຄະດີການຄ້າແລ້ວ ຖ້າຫາກບໍ່ມີການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳຕັດສິນກໍຈະຖືກສົ່ງໄປຍັງ ກອງ ຫຼື ຫ້ອງ ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ບ່ອນກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອປະຕິບັດໃຫ້ສຳເລັດໂດຍໄວ.

ໝວດທີ 4

ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານຄອບຄົວ

ມາດຕາ 42 (ປັບປຸງ) ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານຄອບຄົວ ໃນການພິຈາລະນາຄຳຮ້ອງຟ້ອງ

ຄະນະສານຄອບຄົວ ມີສິດອຳນາດ ພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ສາຍຜົວເມຍ ເຊັ່ນ ການຢ່າຮ້າງ, ການແບ່ງປັນສິນສົມສ້າງ ແລະ ໜີ້ສິນຂອງຄູ່ຜົວເມຍ;
2. ການຮ້ອງຟ້ອງທວງເອົາຄຳລ້ຽງດູລູກ;
3. ການຮ້ອງຟ້ອງ ທວງເອົາຄຳລ້ຽງດູຜົວ ຫຼື ເມຍ, ພໍ່ ແມ່ ແລະ ລູກທີ່ຜົນກະສຽນອາຍຸແຕ່ຂາດຄວາມສາມາດໃນການອອກແຮງງານ ຫຼື ເປັນບ້າເສຍຈິດ;
4. ສາຍພົວພັນຄອບຄົວ ເປັນຕົ້ນ ການຮັບຮູ້ການເປັນສາຍຍາດ;

5. ການຮ້ອງຟ້ອງເອົາ ລູກ ຫຼື ເດັກ ມາຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງ;
6. ການປິດສິດ, ການຄືນສິດ ໃນການເປັນ ພໍ່, ແມ່ ແລະ ລູກ;
7. ການເປັນລູກລ້ຽງ;
8. ການຮັບຮູ້ເດັກເປັນລູກ ຫຼື ຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ຫຼື ການປະຕິເສດການເປັນພໍ່;
9. ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ ເຊັ່ນ ການໃສ່ ຊື່, ນາມສະກຸນ ແລະ ສັນຊາດ ຂອງເດັກ;
10. ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກ ການບໍ່ປະຕິບັດຕາມ ການໝັ້ນໝາຍ, ການສູ້ຂໍ້, ການຮ່ວມປະຊວນີ ກັນກ່ອນການເປັນຜົວເມຍ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 43 ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານຄອບຄົວ ໃນການຝຶຈາລະນາການຮ້ອງຂໍ

ຄະນະສານຄອບຄົວ ມີສິດອຳນາດ ຝຶຈາລະນາ ດັ່ງນີ້:

1. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ລົບລ້າງການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ ຫຼື ຍົກເລີກການແຕ່ງດອງທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ;
2. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານຮັບຮູ້ການຢ່າຮ້າງ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ;
3. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຮັບຮູ້ການແບ່ງປັນສິນສົມສ້າງ ພາຍຫຼັງການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ;
4. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານຝຶຈາລະນາ ການປ່ຽນແປງສິດໃນການຄຸ້ມຄອງລູກ ພາຍຫຼັງການຢ່າຮ້າງ;
5. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານອອກມາດຕະການຈຳກັດສິດ ຂອງພໍ່ ຫຼື ແມ່ ຕໍ່ເດັກ;
6. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານອອກມາດຕະການຕໍ່ພໍ່ ຫຼື ແມ່ ໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູເດັກພາຍຫຼັງການຢ່າຮ້າງ;
7. ການຮ້ອງຂໍບັນຫາອື່ນ ກ່ຽວກັບຄະດີຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 44 ການໄກ່ເກຍຄູ່ຄວາມ ຢູ່ຄະນະສານຄອບຄົວ

ກ່ອນການຝຶຈາລະນາຕັດສິນຄະດີຢ່າຮ້າງນັ້ນ ສານຕ້ອງພະຍາຍາມທຳການໄກ່ເກຍ ໃຫ້ຄູ່ຜົວເມຍຄືນດີກັນ ໂດຍເຊີນເອົາ ພໍ່ ແມ່ ແລະ ຍາດຜີ້ນ້ອງ ຂອງຄູ່ຄວາມນັ້ນເຂົ້າມາສານ ເພື່ອປຶກສາຫາລື ຫຼື ຊ່ວຍເຫຼືອສານໃນການ ສຶກສາອົບຮົມໄກ່ເກຍ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມໄດ້ເຂົ້າອີກເຂົ້າໃຈ ແລະ ປະນີປະນອມກັນ ກ້າວໄປເຖິງໃຫ້ຄູ່ ຜົວ ເມຍໄດ້ຢູ່ ຮ່ວມກັນຕໍ່ໄປ.

ຖ້າຄູ່ຜົວເມຍ ຫາກຄືນດີກັນໄດ້ ສານກໍ່ເຮັດບົດບັນທຶກໄວ້ ແລ້ວໃຫ້ຖອນຄຳຮ້ອງຂໍຢ່າຮ້າງ.

ໃນກໍລະນີ ບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ ສານຈະໃຫ້ເວລາໄປຄົ້ນຄິດ ພາຍໃນເວລາ ສາມເດືອນ.

ຖ້າວ່າຄູ່ ຜົວ ເມຍ ຫາກບໍ່ສາມາດຄືນດີກັນໄດ້ ຕາມເວລາທີ່ສານໄດ້ກຳນົດໃຫ້ນັ້ນແລ້ວ ສານກໍ່ຈະຝຶຈາລະນາຕັດສິນ ກ່ຽວກັບຄຳຮ້ອງຂໍຢ່າຮ້າງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 45 (ປັບປຸງ) ການແບ່ງປັນສິນສົມສ້າງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງລູກ

ການແບ່ງປັນສິນສົມສ້າງ ຂອງຄູ່ ຜົວ ເມຍ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ.

ໃນກໍລະນີ ມີການຢ່າຮ້າງກັນ ເດັກທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ ເຈັດປີ ສານຈະມອບໃຫ້ເດັກນັ້ນຢູ່ນຳຜູ້ເປັນແມ່, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ເປັນແມ່ ຫາກບໍ່ຮັບເອົາເດັກ ຫຼື ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂໃນການລ້ຽງດູເດັກຕໍ່ໄປ. ສຳລັບເດັກທີ່ມີອາຍຸແຕ່ ເຈັດປີ ຂຶ້ນໄປນັ້ນ ໃຫ້ຖາມຄວາມສະໝັກໃຈຂອງເດັກເສຍກ່ອນ.

ໃນກໍລະນີ ພໍ່ ແລະ ແມ່ ຫາກບໍ່ຮັບເອົາເດັກ ຫຼື ບໍ່ເໝາະສົມໃນການລ້ຽງດູເດັກແລ້ວ ສານກໍ່ຈະ ຝຶຈາລະນາມອບເດັກໃຫ້ ບຸກຄົນທີສາມ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງລ້ຽງດູ.

ມາດຕາ 46 (ປັບປຸງ) ການຝຶຈາລະນາຄຳລ້ຽງດູ

ເມື່ອມີການຮ້ອງຂໍເອົາຄຳລ້ຽງດູລູກ ໃນກໍລະນີ ມີການຢ່າຮ້າງນັ້ນ ຖ້າຫາກມີສິນສົມສ້າງ ກໍ່ໃຫ້ແບ່ງເອົາ ໜຶ່ງສ່ວນສາມ ຂອງສິນສົມສ້າງ ເພື່ອເປັນຄຳລ້ຽງດູລູກ. ໃນກໍລະນີ ສິນສົມສ້າງ ຫາກບໍ່ພຽງພໍ ກັບຄຳລ້ຽງດູລູກ

ກໍໃຫ້ຜູ້ມີພັນທະລ້ຽງດູ ສືບຕໍ່ຈ່າຍຄ່າລ້ຽງດູລູກແຕ່ລະຄົນ ເປັນແຕ່ລະເດືອນ ຕາມອັດຕາຄ່າຄອງຊີບໃນແຕ່ລະ ໄລຍະ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ.

ໃນກໍລະນີ ບໍ່ມີສິນສົມສ້າງ ສານກໍຕ້ອງຕັດສິນໃຫ້ຝ່າຍຜູ້ມີພັນທະລ້ຽງດູນັ້ນ ຈ່າຍຄ່າລ້ຽງດູລູກແຕ່ລະຄົນ ເປັນແຕ່ລະເດືອນ ຕາມອັດຕາຄ່າຄອງຊີບໃນແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍເອົາເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງເງິນເດືອນຕໍ່າສຸດ ຂອງພະນັກງານລັດ ເປັນພື້ນຖານຂອງການຄິດໄລ່. ຖ້າສິນສົມສ້າງຫາກເປັນເຮືອນ ທີ່ຄອບຄົວດຳລົງຊີວິດຢູ່ນັ້ນ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ທີ່ມີລູກ ຢູ່ນຳນັ້ນ ມີບຸລິມະສິດໃນການໄດ້ຮັບເຮືອນດັ່ງກ່າວ. ຖ້າມູນຄ່າເຮືອນ ຫາກສູງກວ່າຜູ້ມີພັນທະລ້ຽງດູລູກ ໄດ້ຮັບນັ້ນ ກໍໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບເຮືອນນັ້ນສົ່ງມູນຄ່າທີ່ເກີນ ໃຫ້ແກ່ອີກຝ່າຍໜຶ່ງ.

ສໍາລັບການລ້ຽງດູ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ພາຍຫຼັງການຢ່າຮ້າງກັນນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ.

ມາດຕາ 47 (ປັບປຸງ) ການປົດສິດໃນການເປັນ ພໍ່, ແມ່ ແລະ ລູກ

ການປົດສິດໃນການເປັນ ພໍ່, ແມ່ ຂອງເດັກ ຕາມຄໍາສະເໜີຂອງ ພໍ່, ແມ່, ຍາດໃກ້ຊິດ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການ ໄອຍະການປະຊາຊົນ ຈະດຳເນີນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກລູກບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ ສືບແປດປີ ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ.

ການຝຶຈາລະນາ ກ່ຽວກັບການປົດສິດໃນການເປັນລູກນັ້ນ ຈະດຳເນີນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອລູກຜູ້ນັ້ນ ຫາກເຖິງ ກະສຽນອາຍຸ ສືບແປດປີແລ້ວ ແລະ ເປັນລູກຕົວລະຄຸນ ເປັນຕົ້ນ ທໍາຮ້າຍຮ່າງກາຍ, ບັງຄັບ ນາບຊູ່ ພໍ່, ແມ່, ບໍ່ປະຕິບັດ ພັນທະໃນການລ້ຽງດູ ພໍ່, ແມ່ ຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 48 (ປັບປຸງ) ການຝຶຈາລະນາກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນຄອບຄົວ

ການຝຶຈາລະນາກ່ຽວກັບການຢ່າຮ້າງ, ການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງ, ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່, ພັນທະ ໃນການລ້ຽງດູ ພໍ່, ແມ່ ແລະ ລູກ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ.

ໝວດທີ 5

ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານເດັກ

ມາດຕາ 49 ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານເດັກ ໃນການຝຶຈາລະນາການຮ້ອງຟ້ອງ

ຄະນະສານເດັກ ມີສິດອຳນາດຝຶຈາລະນາຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ເນື່ອງມາຈາກການກະທຳຂອງເດັກ ທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ ສືບແປດປີ;
2. ແຮງງານເດັກ;
3. ການກະທຳລະຫວ່າງເດັກດ້ວຍກັນ;
4. ການລະເມີດສິດທິຂອງເດັກ.

ໃນໄລຍະເວລາຂອງການດຳເນີນຄະດີເດັກ ເຖິງວ່າເດັກນັ້ນ ຈະມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຫຼື ມີອາຍຸຄົບ ສືບແປດປີ ແລ້ວກໍຕາມ ກໍໃຫ້ຄະນະສານດັ່ງກ່າວ ສືບຕໍ່ຝຶຈາລະນາຈົນກວ່າຄະດີຈະສໍາເລັດ. ຖ້າຫາກ ມີການຂໍອຸທອນ ແລະ ຂໍລົບລ້າງ ກໍໃຫ້ຄະນະສານເດັກ ຂອງສານຂັ້ນເທິງ ມີສິດອຳນາດຝຶຈາລະນາຕໍ່ໄປ.

ມາດຕາ 50 ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານເດັກ ໃນການຝຶຈາລະນາການຮ້ອງຂໍ

ຄະນະສານເດັກ ມີສິດອຳນາດຝຶຈາລະນາ ດັ່ງນີ້:

1. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຝຶຈາລະນາແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປົກຄອງເດັກ;
2. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຝຶຈາລະນາ ອອກມາດຕະການຄຸ້ມຄອງ, ສຶກສາອົບຮົມເດັກ;

3. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ນຳໃຊ້ມາດຕະການຕໍ່ເດັກ ທີ່ກະທຳຜິດ;
4. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຄຸ້ມຄອງຊັບສົມບັດຂອງເດັກ;
5. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ນຳໃຊ້ມາດຕະການ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ;
6. ການຮ້ອງຂໍອື່ນ ກ່ຽວກັບຄະດີເດັກ.

ມາດຕາ 51 ການພິຈາລະນາຄະດີເດັກ

ໃນການພິຈາລະນາຄະດີເດັກ ທີ່ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນອື່ນ ຕ້ອງໃຫ້ ພໍ່, ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງເຂົ້າຮ່ວມນຳ ເພື່ອເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄ່າເສຍຫາຍທາງແພ່ງ.

ສຳລັບ ການພິຈາລະນາບັນຫາອື່ນ ໃນຄະດີເດັກນັ້ນ ໃຫ້ດຳເນີນຕາມລະບຽບການທົ່ວໄປ ແລະ ຕາມ ຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ຕົວຈິງ.

ໝວດທີ 6

ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານແຮງງານ

ມາດຕາ 52 (ປັບປຸງ) ຄະດີກ່ຽວກັບແຮງງານ

ຄະດີກ່ຽວກັບແຮງງານ ຊຶ່ງສານຈະພິຈາລະນາຕັດສິນໄດ້ນັ້ນ ກໍຕໍ່ເນື່ອງການຄຸ້ມຄອງແຮງງານ ຫຼື ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບແຮງງານ ຫາກບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບສັນຍາແຮງງານ;
2. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບເງິນອຸດໜູນ ເນື່ອງມາຈາກການຍົກເລີກສັນຍາແຮງງານ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
3. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບການຮ້ອງຂໍຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກອຸບປະຕິເຫດແຮງງານ ຫຼື ພະຍາດອາຊີບ;
4. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບເງິນເດືອນ ຫຼື ຄ່າແຮງງານຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ;
5. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບສະຫວັດດີການແຮງງານ;
6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງອື່ນ ກ່ຽວກັບແຮງງານ.

ມາດຕາ 53 (ປັບປຸງ) ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບແຮງງານ

ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທາງດ້ານກົດໝາຍ ຫຼື ທາງດ້ານຜົນປະໂຫຍດ ລະຫວ່າງ ຜູ້ອອກແຮງງານ ກັບ ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ຕ້ອງພິຈາລະນາແກ້ໄຂໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຮງງານ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະກັນສັງຄົມ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍກຳມະບານລາວ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ກົດລະບຽບພາຍໃນຂອງຫົວໜ່ວຍແຮງງານ ແລະ ລະບຽບການອອກແຮງງານ ດ້ວຍການເຂົ້າຮ່ວມຂອງທັງສອງຝ່າຍ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າ.

ໃນກໍລະນີ ສອງຝ່າຍ ຫາກສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ ທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນນັ້ນແລ້ວ ກໍໃຫ້ເຮັດບົດບັນທຶກ ໂດຍແຕ່ລະຝ່າຍຜ່ອມດ້ວຍຜະຍານ ເຊັນຢັ້ງຢືນຮັບຮູ້ ແລ້ວສົ່ງບົດບັນທຶກດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ການຈັດຕັ້ງກຳມະບານ, ອົງການຄຸ້ມຄອງແຮງງານ ຫຼື ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບແຮງງານ ຂັ້ນຂອງຕົນ ພາຍໃນເວລາຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນ ໄດ້ເຊັນບົດບັນທຶກ ນັ້ນເປັນຕົ້ນໄປ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ອອກແຮງງານ ແລະ ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດຕາມບົດບັນທຶກນັ້ນ ກໍມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ ອົງການຄຸ້ມຄອງແຮງງານ ຫຼື ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບແຮງງານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຮງງານ ເພື່ອພິຈາລະນາແກ້ໄຂ.

ໃນກໍລະນີ ອົງການຄຸ້ມຄອງແຮງງານ ຫຼື ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບແຮງງານ ຫາກບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ຫຼື ແກ້ໄຂໄດ້ບາງສ່ວນ ພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນແລ້ວ ຄູ່ກໍລະນີທີ່ບໍ່ພໍໃຈ ກໍມີສິດຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານປະຊາຊົນ ເພື່ອພິຈາລະນາຕັດສິນ.

ມາດຕາ 54 ການດຳເນີນຄະດີແຮງງານ

ສານປະຊາຊົນ ຕ້ອງນຳເອົາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບແຮງງານ ມາຄົ້ນຄວ້າ, ໄກ່ເກຍ ແລະ ຕັດສິນ ຕາມຂັ້ນຕອນຂອງກົດໝາຍ.

ພາກທີ IV

ຜູ້ດຳເນີນຄະດີ

ໝວດທີ 1

ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ຂອງສານປະຊາຊົນ

ມາດຕາ 55 ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ໃນການດຳເນີນຄະດີແບ່ງ ຂອງສານປະຊາຊົນ

ຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການດຳເນີນຄະດີແບ່ງ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ປະທານ, ບັນດາຮອງປະທານ ສານ;
2. ຫົວໜ້າຄະນະສານ, ຮອງຫົວໜ້າຄະນະສານ;
3. ຜູ້ຝຶພາກສາ;
4. ຜູ້ຊ່ວຍຜູ້ຝຶພາກສາ;
5. ຈ່າສານ;
6. ພະນັກງານວິຊາການ.

ມາດຕາ 56 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງປະທານ ແລະ ບັນດາຮອງປະທານ ສານ

ໃນການດຳເນີນຄະດີ ປະທານ ແລະ ບັນດາຮອງປະທານ ສານ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຊຸກຍູ້, ຕິດຕາມ ການປະຕິບັດແຜນການດຳເນີນຄະດີ ຂອງແຕ່ລະຄະນະສານ, ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສານປະຊາຊົນ.

ປະທານ ແລະ ບັນດາຮອງປະທານ ສານ ມີສິດນັ່ງເປັນປະທານ ໃນທຸກຄະນະສານຕັດສິນ ຂອງສານປະຊາຊົນຂັ້ນຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 57 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຫົວໜ້າ ແລະ ຮອງຫົວໜ້າ ຄະນະສານ

ຫົວໜ້າຄະນະສານ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ກວດກາ ແລະ ແຈກຢາຍ ສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ຜູ້ຝຶພາກສາຄົ້ນຄວ້າ;
2. ຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ຊຸກຍູ້ ການດຳເນີນຄະດີ ໃຫ້ມີຄວາມວ່ອງໄວ.

ຮອງຫົວໜ້າຄະນະສານ ມີໜ້າທີ່ຊ່ວຍຫົວໜ້າຄະນະສານ ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ອາດຈະໄດ້ຮັບໜ້າທີ່ໃດໜຶ່ງສະເພາະ ຕາມການມອບໝາຍຂອງຫົວໜ້າຄະນະສານ. ໃນກໍລະນີ ຫົວໜ້າຄະນະສານບໍ່ຢູ່ ຫຼື ຕິດຂັດ ແມ່ນຮອງຫົວໜ້າຄະນະສານ ຜູ້ໄດ້ຮັບມອບໝາຍເປັນຜູ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ແທນ.

ນອກຈາກນີ້ ຫົວໜ້າ ແລະ ຮອງຫົວໜ້າ ຄະນະສານ ໃນຖານະທີ່ເປັນຜູ້ຝຶພາກສາກໍຍັງມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 58 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 58 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຜູ້ຝຶກສາ

ຜູ້ຝຶກສາ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ກຳນົດແຜນການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ;
2. ຄົ້ນຄວ້າສຳນວນຄະດີ ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ;
3. ມອບສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ຜູ້ຊ່ວຍຜູ້ຝຶກສາ ທຳການຄົ້ນຄວ້າ;
4. ເອົາຄຳໃຫ້ການຂອງ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ;
5. ຮັບຟັງ, ຄົ້ນຄວ້າ ຄຳສະເໜີ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ;
6. ເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ກ່ຽວກັບຄະດີ ເປັນຕົ້ນ ລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງໃນຄະດີ;
7. ຄົ້ນຄວ້າການອອກ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ການນຳໃຊ້ມາດຕະການໃດໜຶ່ງ;
8. ຄົ້ນຄວ້າການຕົກລົງໂຈະການດຳເນີນຄະດີ;
9. ໄກ່ເກຍ ຫຼື ທຳການຊ້ອງໜ້າຄູ່ຄວາມ ໃນຄະດີ;
10. ນັ່ງເປັນຄະນະສານຕັດສິນຄະດີ;
11. ນັ່ງຝຶຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ຜູ້ດຽວ;
12. ອອກໝາຍຮຽກຄູ່ຄວາມ ຫຼື ໝາຍເຊີນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອື່ນ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ເຂົ້າມາ ໃຫ້ການ, ຊີ້ແຈງກ່ຽວກັບຄະດີ;
13. ຂຽນຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳຝຶກສາໃນຄະດີທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ;
14. ໄດ້ຮັບການ ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານດຳເນີນຄະດີ ແລະ ວຽກງານຜູ້ຝຶກສາ;
15. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຕາມກົດໝາຍຈາກການນາບຊຸ່ ຕໍ່ ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດຊື່ສຽງ ແລະ ຊັບສິນສ່ວນຕົວ ຫຼື ຄອບຄົວ;
16. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 59 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຜູ້ຝຶກສາ ໃນການຝຶຈາລະນາຕັດສິນຄະດີຜູ້ດຽວ

ຄະດີທີ່ນຳມາຝຶຈາລະນາຕັດສິນ ໂດຍຜູ້ຝຶກສາຜູ້ດຽວ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະດີແພ່ງ
 - 1.1. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ມີມູນຄ່າບໍ່ເກີນ 100,000,000 (ໜຶ່ງຮ້ອຍລ້ານ) ກີບ;
 - 1.2. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ມີມູນຄ່າເກີນ 100,000,000 (ໜຶ່ງຮ້ອຍລ້ານ) ກີບ ແຕ່ ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍຮັບຮູ້ນຳກັນແລ້ວ;
 - 1.3. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ບໍ່ມີມູນຄ່າ, ການຂໍຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງສັນຍາ ທີ່ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບມູນຄ່າຂອງສັນຍາ ຫຼື ຊັບສິນ, ການທວງໃຫ້ຍົກຍ້າຍອອກຈາກ ທີ່ດິນ ແລະ ເຮືອນ ທີ່ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບກຳມະສິດ, ການຂໍທາງຜ່ານທີ່ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຂອງຊັບສິນ;
 - 1.4. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຍັ້ງຢືນ ໃບຕາດິນ ຫຼື ເອກະສານອື່ນ ເສຍຫາຍ, ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຮັບຮູ້ວ່າ ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ແລະ ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ເສຍຊີວິດ.
2. ຄະດີຄອບຄົວ
 - 2.1. ສາຍ ຜົວ ເມຍ ທີ່ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບ ຊັບເດີມ, ສິນສົມສ້າງ, ໜີ້ສິນ ແລະ ການລ້ຽງດູລູກ;
 - 2.2. ສາຍ ຜົວ ເມຍ ທີ່ມີມູນຄ່າຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບ ຊັບເດີມ, ສິນສົມສ້າງ ຫຼື ໜີ້ສິນບໍ່ເກີນ 100,000,000 (ໜຶ່ງຮ້ອຍລ້ານ) ກີບ;

2.3. ສາຍຜົວ ເມຍ ທີ່ມີມູນຄ່າຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບຊັບເດີມ, ສິນສົມສ້າງຫຼື ຫີ້ສິນເກີນ 100,000,000 (ຫຼັງຮ້ອຍລ້ານ) ກີບ ແຕ່ ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ຮັບຮຸ້ນຳກັນແລ້ວ;

2.4. ການເປັນລູກລ້ຽງ;

2.5. ການປົດສິດໃນການເປັນ ພໍ່, ແມ່ ແລະ ລູກ;

2.6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ ເຊັ່ນ ການໃສ່ຊື່, ນາມສະກຸນ ແລະ ສັນຊາດຂອງເດັກ.

3. ຄະດີເດັກ

3.1. ການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ມີມູນຄ່າບໍ່ເກີນ 100,000,000 (ຫຼັງຮ້ອຍລ້ານ) ກີບ ເນື່ອງຈາກ ການກະທຳຂອງເດັກທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ ສິບແປດປີ;

3.2. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຝຶຈາລະນາອອກມາດຕະການ ຄຸ້ມຄອງ, ສຶກສາອົບຮົມ ເດັກ.

4. ຄະດີແຮງງານ

4.1. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ມີມູນຄ່າບໍ່ເກີນ 100,000,000 (ຫຼັງຮ້ອຍລ້ານ) ກີບ;

4.2. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ມີມູນຄ່າເກີນ 100,000,000 (ຫຼັງຮ້ອຍລ້ານ) ກີບ ແຕ່ ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ຮັບຮຸ້ນຳກັນແລ້ວ.

ມາດຕາ 60 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຜູ້ຊ່ວຍຜູ້ຝຶກສາ

ຜູ້ຊ່ວຍຜູ້ຝຶກສາ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີດັ່ງນີ້:

1. ຊ່ວຍຜູ້ຝຶກສາ ໃນການຄົ້ນຄວ້າສຳນວນຄະດີ;
2. ຊ່ວຍຜູ້ຝຶກສາ ໃນການເອົາຄຳໃຫ້ການ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ;
3. ຊ່ວຍຜູ້ຝຶກສາ ໃນການເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ກ່ຽວກັບຄະດີ ເປັນຕົ້ນ ລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ກວດກາບັນຫາ ທີ່ຂັດແຍ່ງໃນຄະດີ;
4. ເຂົ້າຮ່ວມໃນການ ໄກ່ເກຍ ຫຼື ທຳການຊ້ອງໜ້າຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ;
5. ສະຫຼຸບ, ລາຍງານ ຄະດີທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບຄົ້ນຄວ້າ ຕໍ່ຜູ້ຝຶກສາ;
6. ຊ່ວຍຜູ້ຝຶກສາ ໃນການຂຽນ ຄຳຕັດສິນ ແລະ ຄຳຝຶກສາ ຂອງສານ;
7. ໄດ້ຮັບການ ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບກ່ຽວກັບວຽກງານດຳເນີນຄະດີ ແລະ ວຽກງານອື່ນທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ;
8. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈາກການນາບຊູ່ ຕໍ່ ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດຊື່ສຽງ ແລະ ຊັບສິນສ່ວນຕົວ ຫຼື ຄອບຄົວ;
9. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມການມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 61 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຈຳສານ

ຈຳສານ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີດັ່ງນີ້:

1. ຮັບ ແລະ ກວດກາ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳຮ້ອງຂໍ, ຄຳແກ້ຟ້ອງ, ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ, ຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ, ຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ແລະ ເອກະສານອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ;
2. ປະກອບສຳນວນ, ຂຶ້ນຟ້ອງ, ເຮັດບັນຊີຄະດີ, ຈັດລຽງເອກະສານ ໃນສຳນວນຄະດີ;
3. ເຂົ້າຮ່ວມ ບັນທຶກການເອົາຄຳໃຫ້ການ, ການໄກ່ເກຍ ແລະ ການໄຕ່ສວນ;
4. ກະກຽມການປະຊຸມສານ, ກວດກາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ, ປະກາດລະບຽບປະຊຸມສານ ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີປະຕິບັດ;

5. ອະທິບາຍ, ຊີ້ແຈງເຫດຜົນ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຜົນການຕັດສິນ ຫຼື ພິພາກສາຄະດີຂອງສານ ພ້ອມທັງແຈ້ງສິດໃນການ ຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍລົບລ້າງ;
6. ແຈ້ງຄໍາພິພາກສາ ຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຮັບຊາບ;
7. ເຊັນຢັ້ງຢືນສໍາເນົາ ຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ຄໍາພິພາກສາ ແລະ ເອກະສານອື່ນ ຕາມກົດໝາຍ;
8. ເຮັດບັນຊີ, ເກັບມ້ຽນຂອງກາງຄະດີ, ເກັບ, ຄຸ້ມຄອງເງິນຄ່າທຳນຽມສານ ແລະ ເງິນວາງສານຕາມກົດໝາຍ, ສະຫຼຸບສະຖິຕິຄະດີ, ສົ່ງຄໍາຕັດສິນ, ຄໍາພິພາກສາ ຫຼື ເອກະສານອື່ນຂອງສານ ໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
9. ໄດ້ຮັບການ ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບກ່ຽວກັບ ກົດໝາຍ, ວຽກງານຈຳສານ ແລະ ວຽກງານອື່ນທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ;
10. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈາກການນາບຊູ່ ຕໍ່ ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດຊື່ສຽງ ແລະ ຊັບສິນ ສ່ວນຕົວ ຫຼື ຄອບຄົວ;
11. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມການມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 62 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງພະນັກງານວິຊາການ

ພະນັກງານວິຊາການ ແມ່ນ ຜູ້ໄດ້ຜ່ານວິຊາຊີບກົດໝາຍ ທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ຄະນະສານໃດໜຶ່ງ ຂອງສານປະຊາຊົນ.

ພະນັກງານວິຊາການ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຊ່ວຍວຽກຈຳສານ ໃນການດຳເນີນຄະດີ;
2. ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ແລະ ບັນທຶກຄໍາໃຫ້ການ;
3. ຊ່ວຍວຽກຈຳສານໃນການປະຊຸມສານ;
4. ເຂົ້າຮ່ວມໃນການເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ, ການໄກ່ເກ່ຍ ແລະ ເຮັດບົດບັນທຶກຕ່າງໆ;
5. ລົງລາຍເຊັນໃນບົດບັນທຶກຄໍາໃຫ້ການ, ເອກະສານອື່ນຕາມໜ້າທີ່ ຫຼື ຕາມການມອບໝາຍ;
6. ໄດ້ຮັບການ ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບ ກ່ຽວກັບວຽກງານກົດໝາຍ ແລະ ວຽກງານອື່ນທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ;
7. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ຕາມການມອບໝາຍ.

ໝວດທີ 2

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ

ມາດຕາ 63 (ປັບປຸງ) ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ, ບັນດາຮອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ;
2. ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ;
3. ຜູ້ຊ່ວຍພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 64 (ປັບປຸງ) ພາລະບົດບາດຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ

ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງໃນຖານະ ເປັນຜູ້ຕິດຕາມກວດກາການປະຕິບັດກົດໝາຍຂອງສານ ແລະ ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າໃຈໃນຄະດີແພ່ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ

ເພື່ອປົກປ້ອງຜົນປະໂຫຍດ ຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສັງຄົມ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ, ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ມາດຕາ 65 (ປັບປຸງ) ການຕິດຕາມກວດກາ ການປະຕິບັດກົດໝາຍຂອງສານ ໂດຍອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ

ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີແບ່ງ ເພື່ອຕິດຕາມກວດກາການປະຕິບັດ ກົດໝາຍຂອງສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 64 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ຄະດີຖືກດຳເນີນຢ່າງ ຮອບດ້ານ, ຄົບຖ້ວນ, ພາວະວິໄສ, ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຍຸຕິທຳ.

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີແບ່ງ ຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 63 ຂໍ້ 1 ແລະ ຂໍ້ 2 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ຖະແຫຼງໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 66 (ປັບປຸງ) ການເປັນຜູ້ຕາງໜ້າໂຈດ ໃນຄະດີແບ່ງ ຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ

ໃນກໍລະນີຄະດີແບ່ງຫາກແຕ່ຕ້ອງເຖິງຜົນປະໂຫຍດ ຂອງລັດ, ລວມໝູ່, ສັງຄົມ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງເດັກ, ບຸກຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ແຕ່ຫາກບໍ່ມີອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ຫຼື ບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທຳການຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ, ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ກໍມີສິດຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ໃນຖານະເປັນຜູ້ຕາງໜ້າໂຈດໃນຄະດີແບ່ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ, ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະ ດັ່ງດຽວກັນກັບຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ.

ພາກທີ V

ການເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ

ໝວດທີ 1

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ

ມາດຕາ 67 (ປັບປຸງ) ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄູ່ຄວາມ;
2. ບຸກຄົນທີສາມ;
3. ພະຍານ;
4. ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊຳນານງານ;
5. ຜູ້ແປພາສາ;
6. ທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ.

ມາດຕາ 68 (ປັບປຸງ) ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ

ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ແມ່ນ ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ.

ໂຈດ ແມ່ນ ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ທີ່ຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານວ່າ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ໄດ້ຖືກຜູ້ອື່ນລະເມີດ ຫຼື ໂຕ້ແຍ່ງ ຫຼື ຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານພິຈາລະນາບັນຫາໃດໜຶ່ງ.

ຈຳເລີຍ ແມ່ນ ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ທີ່ຖືກຮ້ອງຟ້ອງວ່າ ໄດ້ລະເມີດ ຫຼື ໂຕ້ແຍ່ງ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ.

ມາດຕາ 69 (ປັບປຸງ) ເງື່ອນໄຂການເປັນຄູ່ຄວາມ

ບຸກຄົນ ທີ່ເປັນຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ຕ້ອງແມ່ນບຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸ ສິບແປດປີ ຂຶ້ນໄປ ແລະ ບໍ່ເປັນບ້າເສຍຈິດ. ສໍາລັບ ບຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ ສິບແປດປີ ຫຼື ຜູ້ເປັນບ້າເສຍຈິດ ຕ້ອງໃຫ້ມີ ພໍ່, ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ ເຂົ້າຮ່ວມ ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າຄູ່ຄວາມໃນການດໍາເນີນຄະດີ.

ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດເປັນຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ຖ້າຫາກການຈັດຕັ້ງນັ້ນ ໄດ້ຈົດທະບຽນເປັນນິຕິບຸກຄົນ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼື ກົດໝາຍຂອງປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 376 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ບຸກຄົນອື່ນ ສາມາດເຂົ້າມາເປັນຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ໃນຖານະປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ຖ້າຫາກໄດ້ຮັບການມອບໝາຍ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 70 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຄູ່ຄວາມ

ຄູ່ຄວາມ ມີຄວາມເທົ່າທຽມກັນໃນການດໍາເນີນຄະດີ.

ຄູ່ຄວາມ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ຍື່ນ ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ, ຄໍາແກ້ຟ້ອງ, ຄໍາຟ້ອງແຍ່ງ ຫຼື ຄໍາຮ້ອງຂໍ;
2. ສະເໜີຄໍານຳຕົວ ຜູ້ພິພາກສາ, ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ, ຈໍາສານ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ ແລະ ຜູ້ແປພາສາ;
3. ຊອກຫາ ແລະ ສະເໜີຫຼັກຖານ, ຂໍ້ໄກ່ແກ່ຍ, ເຂົ້າຮ່ວມຊ້ອງໜ້າໃນການສອບສວນ;
4. ຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານພິຈາລະນາ ນໍາໃຊ້ມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ມາດຕະການຊົ່ວຄາວ;
5. ສະເໜີໃຫ້ສານ ພິຈາລະນາຕັດສິນລັບຫຼັງ;
6. ຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານເກັບກໍາ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໃນກໍລະນີ ຄູ່ຄວາມບໍ່ສາມາດນໍາມາສະເໜີຕໍ່ສານໄດ້ດ້ວຍຕົນເອງ, ການສະເໜີໃຫ້ສອບຖາມພະຍານ, ການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊໍານານງານ ທໍາການພິສູດ ລວມທັງການຮ້ອງຂໍໃຫ້ພິສູດຄືນໃໝ່, ການລົງກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ ແລະ ອື່ນໆ;
7. ຊັກຖາມບຸກຄົນອື່ນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີ;
8. ຂໍ້ເບິ່ງເອກະສານຢູ່ໃນສໍານວນຄະດີ, ສໍາເນົາ ຫຼື ກ່າຍເອົາເນື້ອໃນເອກະສານ ທີ່ຈໍາເປັນອອກຈາກສໍານວນຄະດີ ແຕ່ຕ້ອງຮັກສາຄວາມລັບທາງດ້ານການຄ້າ ຫຼື ຂໍ້ມູນອື່ນທີ່ເປັນຄວາມລັບ;
9. ເອົາ ທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ ໃນການຕໍ່ສູ້ຄະດີ;
10. ໃຫ້ການກ່ຽວກັບຄະດີ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ທາງປາກເປົ່າ ໃນເວລາທໍາການສອບສວນ ແລະ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ;
11. ສະເໜີໃຫ້ສານ ນໍາເອົາບຸກຄົນທີສາມເຂົ້າມາຮ່ວມ ໃນການດໍາເນີນຄະດີ;
12. ສະເໜີ ໂຈະ ຫຼື ເລື່ອນ ການດໍາເນີນຄະດີ;
13. ຂໍອຸທອນ, ຂໍລົບລ້າງ ຄໍາສັ່ງ, ຄໍາຊີ້ຂາດ, ຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ຄໍາພິພາກສາ ຂອງສານ, ຍົກເວັ້ນຄໍາຕົກລົງຂອງສານທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້;
14. ຮ້ອງທຸກ ຕໍ່ການກະທໍາ ຫຼື ຄໍາສັ່ງ ຂອງຜູ້ພິພາກສາ ທີ່ຕົນເຫັນວ່າບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
15. ທວງໃຫ້ປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ;
16. ນໍາໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ຄູ່ຄວາມ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ເຂົ້າມາສະເໜີຕົວດ້ວຍຕົນເອງ ຫຼື ໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າເຂົ້າມາ ຕາມໝາຍຮຽກຂອງສານ;
2. ຊອກຫາຫຼັກຖານມາຢັ້ງຢືນເຫດການ ຊຶ່ງຕົນຖືເປັນບ່ອນອີງໃນການ ຮ້ອງຟ້ອງ, ແກ້ຟ້ອງ, ຟ້ອງແຍ່ງ ຫຼື ການຮ້ອງຂໍ;

3. ເຂົ້າຮ່ວມໃນການໄຕ່ສວນຄະດີ, ປະຕິບັດຕາມຄໍາສັ່ງຂອງສານ ແລະ ລະບຽບການ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ;
4. ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ນຳໃຊ້ສິດ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ;
5. ນຳເງິນມາວາງສານ, ເສຍຄ່າທຳນຽມສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳເນີນຄະດີ ຕາມການຄິດໄລ່ຂອງສານ ແລະ ເສຍຄ່າທຳນຽມຂອງຜູ້ເສຍຄະດີ ຕາມຄ່າຕັດສິນຂອງສານ;
6. ປະຕິບັດຄໍາຕົກລົງຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ;
7. ປະຕິບັດຜັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 71 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ຜັນທະ ຂອງ ໂຈດ

ນອກຈາກ ສິດ ແລະ ຜັນທະ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 70 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ແລ້ວ ໂຈດຍັງ ມີສິດ ປ່ຽນແປງເປົ້າໝາຍຂອງຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ, ເພີ່ມ ຫຼື ຫຼຸດ ມູນຄ່າໃນຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຖອນຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ມີຜັນທະເຂົ້າມາສານຕາມໝາຍຮຽກຂອງສານ, ຖ້າຫາກໂຈດໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ເຂົ້າມາສານຕາມ ໝາຍຮຽກເຖິງ ສາມຄັ້ງ ຊຶ່ງແຕ່ລະຄັ້ງ ບໍ່ໄດ້ສະເໜີເຫດຜົນທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ ສານຈະບໍ່ນຳເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວມາ ຝຶຈາລະນາ ແລະ ໃຫ້ໂຈດເສຍສິດ ໃນການຮ້ອງຟ້ອງຄະດີນັ້ນ.

ສານ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ໂຈດຖອນຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ຕົກລົງກັນໂດຍດີກັບຈຳເລີຍ ຖ້າວ່າການຖອນ ແລະ ການຕົກລົງນັ້ນ ຫາກຂັດກັບກົດໝາຍ, ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ, ລະເມີດ ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສັງຄົມ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ອັນຊອບທຳຂອງບຸກຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ມີ ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ມາດຕາ 72 ສິດ ແລະ ຜັນທະ ຂອງ ຈຳເລີຍ

ນອກຈາກ ສິດ ແລະ ຜັນທະ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 70 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ແລ້ວ ຈຳເລີຍ ຍັງມີສິດ ຮັບຮູ້ ຫຼື ປະຕິເສດ ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ, ຝ່ອງແຍ່ງ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າ ໂຈດຍັງ ມີຜັນທະໃດໜຶ່ງ ທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດຕໍ່ຕົນ ແລະ ມີຜັນທະເຂົ້າມາສານຕາມໝາຍຮຽກຂອງສານ, ຖ້າຫາກຈຳເລີຍ ບໍ່ເຂົ້າມາຕາມໝາຍຮຽກເຖິງ ສາມຄັ້ງ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ ສານອາດອອກໝາຍພາຕົວ ຫຼື ຕັດສິນຕາມການຮ້ອງ ຟ້ອງຂອງໂຈດ.

ສານ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຈຳເລີຍຮັບຮູ້ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ແລະ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຕົກລົງກັນ ໂດຍດີກັບໂຈດ ຖ້າວ່າການຮັບຮູ້ ແລະ ການຕົກລົງນັ້ນ ຫາກຂັດກັບກົດໝາຍ, ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບ ຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ, ລະເມີດສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສັງຄົມ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 73 ບຸກຄົນທີສາມ

ບຸກຄົນທີສາມ ແມ່ນ ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ທີ່ຕິດພັນກັບຄະດີ ຊຶ່ງພວມຖືກຝຶຈາລະນາຢູ່ສານ.

ບຸກຄົນທີສາມ ຈະບໍ່ແມ່ນ ໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ໂດຍກົງໃນຄະດີ ແຕ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ໃນຖານະເປັນ ຝ່າຍໂຈດ ຫຼື ຝ່າຍຈຳເລີຍ.

ມາດຕາ 74 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ຜັນທະ ຂອງບຸກຄົນທີສາມ

ບຸກຄົນທີສາມ ປະກອບດ້ວຍ ບຸກຄົນທີສາມທີ່ຍື່ນຄໍາຮ້ອງຟ້ອງດ້ວຍຕົນເອງ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມທີ່ບໍ່ຍື່ນ ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງດ້ວຍຕົນເອງ.

ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ໄດ້ຍື່ນຄໍາຮ້ອງຟ້ອງດ້ວຍຕົນເອງ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີ ນັບແຕ່ເວລານັ້ນ ຈົນເຖິງ ການລົງຄຳຕັດສິນຂອງສານ, ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດຜັນທະດັ່ງກ່າວກັນກັບໂຈດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 71 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ບຸກຄົນທີ່ສາມທີ່ບໍ່ໄດ້ຢືນຄໍາຮ້ອງຟ້ອງດ້ວຍຕົນເອງ ມີ ສິດ ແລະ ພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີ ເປັນຝ່າຍ ໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ;
2. ອາດຖືກນຳມາເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີ ຕາມຄໍາຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມ, ຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫຼື ຕາມຄໍາສະເໜີຂອງສານ;
3. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະ ດັ່ງດຽວກັນກັບຄູ່ຄວາມ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ສິດໃນການປ່ຽນແປງເປົ້າໝາຍ ຂອງຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ, ສິດໃນການ ເພີ່ມ ຫຼື ຫຼຸດ ມູນຄ່າໃນຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ, ສິດໃນການຖອນຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ, ສິດໃນການຮັບຮູ້ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຕົກລົງກັນໂດຍດີ ແລະ ສິດໃນການທວງໃຫ້ປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ ຢ່າງເດັດຂາດ.

ມາດຕາ 75 ບຸກຄົນທີ່ສາມ ກ່ຽວກັບການຝັນຜູ້ວຽກງານຄົນ

ໃນການຮ້ອງຂໍກ່ຽວກັບການຝັນຜູ້ວຽກງານຄົນ ໃຫ້ກຳມະກອນ ຫຼື ຜູ້ອອກແຮງງານ ທີ່ຖືກ ໄລ່ອອກ ຈາກວຽກ ຫຼື ຍົກຍ້າຍ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງນັ້ນ ສານຈະໃຫ້ຜູ້ອອກຄໍາສັ່ງ ໄລ່ ຫຼື ຍົກຍ້າຍ ກຳມະກອນ ຫຼື ຜູ້ອອກແຮງ ງານນັ້ນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນນາມບຸກຄົນທີ່ສາມ. ເມື່ອເຫັນວ່າ ການໄລ່ອອກຈາກວຽກ ຫຼື ການຍົກຍ້າຍນັ້ນ ຫາກເປັນ ການລະເມີດກົດໝາຍແລ້ວ ສານຈະຕົກລົງໃຫ້ຜູ້ຖືກໄລ່ອອກ ຫຼື ຍົກຍ້າຍ ເຂົ້າເຮັດວຽກງານຄົນ ພ້ອມທັງໃຫ້ຜູ້ ອອກຄໍາສັ່ງນັ້ນ ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທັງໝົດແກ່ຜູ້ກ່ຽວ.

ມາດຕາ 76 (ປັບປຸງ) ການສືບຕໍ່ແທນຕົວ ໃນການດຳເນີນຄະດີ

ສານ ຈະອະນຸຍາດ ໃຫ້ມີການສືບຕໍ່ແທນຕົວ ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄູ່ຄວາມໄດ້ເສຍຊີວິດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ການຮ້ອງຂໍ ກ່ຽວກັບສິດສ່ວນຕົວ ທີ່ບໍ່ສາມາດ ປະຕິບັດແທນໄດ້ ເປັນຕົ້ນ ການປົດສິດໃນການເປັນ ພໍ່, ແມ່ ແລະ ລູກ;
2. ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ເປັນຄູ່ຄວາມນັ້ນ ໄດ້ຖືກຍຸບເລີກ ຫຼື ລົ້ມລະລາຍ;
3. ໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ໄດ້ມອບ ສິດ ຫຼື ພັນທະ ໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນນຳໃຊ້ ຫຼື ປະຕິບັດແທນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ.

ການສືບຕໍ່ແທນຕົວ ອາດຈະມີຂຶ້ນໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີ.

ສິດ, ພັນທະ ແລະ ທຸກການກະທຳຜ່ານມາຂອງຄູ່ຄວາມໃນຄະດີນັ້ນ ມີຜົນບັງຄັບສຳລັບຜູ້ສືບຕໍ່ແທນຕົວ.

ມາດຕາ 77 ວິທີການດຳເນີນການສືບຕໍ່ແທນຕົວໃນການດຳເນີນຄະດີ

ເມື່ອຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງຫາກໄດ້ ເສຍຊີວິດ, ຍຸບເລີກ ຫຼື ລົ້ມລະລາຍ ຫຼື ໄດ້ມອບສິດໃຫ້ຜູ້ອື່ນປະຕິບັດ ແທນແລ້ວ ຜູ້ສືບທອດ ຫຼື ຜູ້ໄດ້ຮັບມອບສິດ ຕ້ອງເຮັດໜັງສືສະເໜີ ພ້ອມດ້ວຍເອກະສານຢັ້ງຢືນ ກ່ຽວກັບ ບັນຫາດັ່ງກ່າວ ສະເໜີຕໍ່ສານປະຊາຊົນ ທີ່ພວມດຳເນີນຄະດີ ເພື່ອພິຈາລະນາ.

ສານປະຊາຊົນ ຕ້ອງອອກຄໍາສັ່ງໃຫ້ປ່ຽນຕົວຄູ່ຄວາມ ແລະ ມອບຄໍາສັ່ງນັ້ນໃຫ້ຈຳສານ ເພື່ອປ່ຽນຕົວ ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີຢູ່ປື້ມຂຶ້ນຟ້ອງ ລວມທັງເສື້ອປົກສຳນວນຄະດີ ແລະ ຄັດຕິດຄໍາສັ່ງນັ້ນໄວ້ໃນສຳນວນຄະດີ.

ມາດຕາ 78 (ໃໝ່) ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ສືບຕໍ່ແທນຕົວ

ຜູ້ສືບຕໍ່ແທນຕົວ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການ ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ດັ່ງດຽວກັນກັບຄູ່ຄວາມ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 70 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ຜູ້ສືບຕໍ່ແທນຕົວ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ຈະບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ ໜີ້ສິນ, ຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ຕົນບໍ່ມີ ຂໍ້ຜຸກພັນທາງແພ່ງ ເປັນຕົ້ນ ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ທີ່ໄດ້ສະລະມູນມໍຣະດົກ.

ມາດຕາ 79 (ປັບປຸງ) ພະຍານ

ພະຍານ ແມ່ນ ບຸກຄົນຜູ້ໄດ້ຮູ້ເຫັນເຫດການຕົວຈິງຂອງ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫຼື ສະພາບຂອງຄະດີ.

ຄົນ ຫູໜວກ, ປາກກົກ, ຄົນປັນຍາອ່ອນ, ເສຍຈິດ, ເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນຝັນກະສຽນອາຍຸ, ຍາດຜິ່ນອງໃກ້ຊິດ ຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ອາດຈະນຳມາໃຫ້ການ ເລືອກເຊັນເປັນຂໍ້ມູນ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ຖືວ່າເປັນພະຍານ.

ມາດຕາ 80 ສິດ ແລະ ຜົນທະຂອງພະຍານ

ພະຍານ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ໃຫ້ການຕໍ່ສານ;
2. ເບິ່ງບົດບັນທຶກຄຳໃຫ້ການຂອງຕົນ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ການໄປແລ້ວ;
3. ສະເໜີດັດແປງ, ເພີ່ມ ບົດບັນທຶກຄຳໃຫ້ການຂອງຕົນ ຫຼື ໃຫ້ການເພີ່ມ;
4. ຮ້ອງທຸກຕໍ່ການກະທຳ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຂອງຜູ້ຝ່າຍກະທຳ;
5. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈາກການນາບຊຸ່ ຕໍ່ ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດຊື່ສຽງ ແລະ ຊັບສິນ ຍ້ອນການໃຫ້ການຂອງຕົນ.

ພະຍານ ມີຜົນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ເຂົ້າມາສະເໜີຕົວ ຕາມໝາຍຮຽກຂອງສານ;
2. ໃຫ້ການຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມເຫດການຕົວຈິງ;
3. ຮັບຜິດຊອບຕາມກົດໝາຍ ຕໍ່ການໃຫ້ການເທັດ ຫຼື ບໍ່ຍອມໃຫ້ການ, ສານຈະເອົາຄຳໃຫ້ການ ຂອງພະຍານໃນບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ກ່ຽວເອງກໍໄດ້ ໃນກໍລະນີຜູ້ກ່ຽວຫາກ ເຈັບເປັນ, ເຖົ້າແກ່, ເສຍອົງຄະ ຫຼື ບໍ່ສາມາດ ເຂົ້າມາສານຕາມໝາຍຮຽກຍ້ອນມີຄວາມຈຳເປັນ.

ບຸກຄົນທີ່ຮ້ອງຂໍໃຫ້ຮຽກເອົາຕົວພະຍານເຂົ້າມາສານນັ້ນ ຕ້ອງເລົ່າເຫດການໃນຄະດີ ທີ່ພົວພັນກັບພະຍານ ນັ້ນຕໍ່ສານ ໂດຍບອກ ຊື່, ນາມສະກຸນ ແລະ ບ່ອນຢູ່ ຂອງພະຍານນັ້ນຢ່າງຈະແຈ້ງ ພ້ອມທັງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄຳໃຊ້ຈ່າຍ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຖືກເຊີນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 81 ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊຳນານງານ

ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ແມ່ນ ບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການທາງດ້ານວິຊາສະເພາະໃດໜຶ່ງ ທີ່ຖືກຮັບຮູ້ ຈາກສະຖາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງສາມາດໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງ ຕໍ່ບັນຫາທີ່ພົວພັນກັບວິຊາສະເພາະຂອງຕົນ.

ເມື່ອເຫັນວ່າ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງທຳການພິສູດຫຼັກຖານ ທີ່ມີການສົງໄສກ່ຽວກັບ ບັນຫາວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ, ການຄ້າ, ບັນຊີ ແລະ ອື່ນໆແລ້ວ ສານຕ້ອງອອກຄຳສັ່ງແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ຽວຊານໃຫ້ທຳການພິສູດ ຕາມຄຳຮ້ອງຂໍ ຂອງບຸກຄົນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານ.

ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຕ້ອງດຳເນີນການພິສູດຫຼັກຖານນັ້ນ ຢູ່ໃນຂອບເຂດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຄຳສັ່ງ. ພາຍຫຼັງ ໄດ້ທຳການພິສູດແລ້ວ ຜູ້ຊ່ຽວຊານຕ້ອງເຮັດບົດສະຫຼຸບໃຫ້ຄຳເຫັນໃນນາມຂອງຕົນ ແລ້ວສົ່ງໄປໃຫ້ສານຕາມ ເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແລະ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄຳເຫັນດັ່ງກ່າວ.

ການພິສູດ ອາດຈະເຮັດໂດຍຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼາຍຄົນ ຫຼື ຫຼາຍເທື່ອ ກໍໄດ້.

ໃນການພິສູດຄືນໃໝ່ນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ມີຈຳນວນຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼາຍກວ່າເທື່ອຜ່ານມາ.

ໃນກໍລະນີ ບໍ່ມີຜູ້ຊ່ຽວຊານ ອາດຈະແຕ່ງຕັ້ງ ຜູ້ຊຳນານງານ ດຳເນີນການກໍໄດ້.

ມາດຕາ 82 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊຳນານງານ

ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊຳນານງານ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ທວງເອົາ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ເພີ່ມ ເພື່ອໃຫ້ການພິສູດມີຄວາມ ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຊັດເຈນ;
2. ໄດ້ຮັບຄຳຕອບແທນ ແລະ ຄຳໃຊ້ຈ່າຍໃນການພິສູດຫຼັກຖານ ຕາມຄຳສັ່ງຂອງສານ;
3. ໃຫ້ການຊີ້ແຈງຕໍ່ສານ ກ່ຽວກັບຜົນການພິສູດ;
4. ເພີ່ມ, ດັດແປງ ຜົນການພິສູດຫຼັກຖານ ຖ້າເຫັນວ່າມີຂໍ້ມູນໃໝ່ກ່ຽວກັບການພິສູດ;
5. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ຕາມກົດໝາຍ ຈາກການນາບຊຸ່ ຕໍ່ ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດຊື່ສຽງ ແລະ ຊັບສິນ

ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການພິສູດຫຼັກຖານ ແລະ ໃນເວລາພິສູດຫຼັກຖານ.

ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊຳນານງານ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ພິສູດຫຼັກຖານ ແລະ ໃຫ້ຄຳເຫັນຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕາມຫຼັກວິຊາສະເພາະ;
2. ສົ່ງບົດສະຫຼຸບຜົນການພິສູດຫຼັກຖານ ຕາມເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຄຳສັ່ງຂອງສານ;
3. ເຂົ້າມາໃຫ້ການຊີ້ແຈງຕໍ່ສານ ຕາມການເຊີນຂອງສານ;
4. ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການພິສູດຂອງຕົນ;
5. ຮັກສາຄວາມລັບຕໍ່ຜົນການພິສູດ ຕາມຄຳສັ່ງຂອງສານ.

ມາດຕາ 83 ຜູ້ແປພາສາ

ຜູ້ແປພາສາ ແມ່ນ ບຸກຄົນ ທີ່ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ຫຼື ປະສົບການໃນການແປພາສາໃດໜຶ່ງ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີທີ່ບໍ່ຮູ້ພາສາລາວ.

ຜູ້ແປພາສາ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການແປຂອງຕົນ ແລະ ມີພັນທະໃນການຮັກສາຄວາມລັບໃນຄະດີ.

ມາດຕາ 84 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ແປພາສາ

ຜູ້ແປພາສາ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ຮັບຮູ້, ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຄະດີ ກ່ອນການແປພາສາ;
2. ໄດ້ຮັບຄຳຕອບແທນໃນການແປພາສາຕາມລະບຽບການ;
3. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ຕາມກົດໝາຍຈາກການນາບຊຸ່ ຕໍ່ ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດຊື່ສຽງ ແລະ ຊັບສິນ

ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການແປພາສາ ໃນການດຳເນີນຄະດີ

ຜູ້ແປພາສາ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ແປພາສາໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຕາມເນື້ອໃນຂອງການເວົ້າ ຫຼື ໃຫ້ການ ແລະ ເອກະສານ;
2. ເຂົ້າມາແປພາສາຕາມການແຕ່ງຕັ້ງຂອງສານ;
3. ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການແປຂອງຕົນ;
4. ຮັກສາຄວາມລັບກ່ຽວກັບຄະດີ ຕາມຄຳສັ່ງຂອງສານ.

ມາດຕາ 85 ທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ

ທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ ແມ່ນ ບຸກຄົນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີເພື່ອປົກປ້ອງ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ອັນຊອບທຳຂອງຄູ່ຄວາມ.

ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ ອາດແມ່ນຜູ້ຕາງໜ້າ ອົງການຈັດຕັ້ງ, ວິສາຫະກິດ, ຜົວ ຫຼື ເມຍ, ພໍ່, ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຍາດຜືນ້ອງໃກ້ຊິດ.

ທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ ມີສິດເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີ.

ມາດຕາ 86 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ຜົນທະ ຂອງທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ

ທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ປຶກສາຫາລືກັບຄູ່ຄວາມ;
2. ຍື່ນ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳຮ້ອງຂໍ ຫຼື ຄຳແກ້ຟ້ອງ, ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ໃນຄະດີ;
3. ຂໍເບິ່ງເອກະສານ ຢູ່ໃນສຳນວນຄະດີ, ສຳເນົາ ຫຼື ກ່າຍເອົາເນື້ອໃນເອກະສານ ທີ່ຈຳເປັນອອກຈາກສຳນວນຄະດີ ແຕ່ຕ້ອງຮັກສາຄວາມລັບທາງດ້ານການຄ້າ ຫຼື ຂໍ້ມູນອື່ນ ທີ່ເປັນຄວາມລັບ;
4. ສະເໜີ ແລະ ປະກອບຫຼັກຖານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ຕໍ່ສານ;
5. ເຂົ້າຮ່ວມໃນການໄຕ່ສວນຄະດີ ແລະ ໃຫ້ຄຳເຫັນໃນທີ່ປະຊຸມສານ;
6. ສະເໜີຄຳນຳຕົວ ຜູ້ຝຶກສາ, ຜົນງານໄອຍະການປະຊາຊົນ, ຈຳສານ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊຳນານງານ, ຜູ້ແປພາສາ;
7. ຮ້ອງທຸກຕໍ່ ການປະພຶດ ແລະ ການກະທຳ ຂອງຜູ້ຝຶກສາ ທີ່ຕົນເຫັນວ່າ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
8. ຂໍອຸທອນ, ຂໍລົບລ້າງ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳຝຶກສາ ຂອງສານ, ຍົກເວັ້ນ ຄຳຕົກລົງຂອງສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້;
9. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ຕາມກົດໝາຍ ຈາກການນາບຊຸ່ ຕໍ່ ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດຊື່ສຽງ ແລະ ຊັບສິນຍ້ອນການຕໍ່ສູ້ຄະດີໃຫ້ລູກຄວາມຂອງຕົນ;
10. ນຳໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມກົດໝາຍ.

ທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ ມີຜົນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ນຳໃຊ້ທຸກວິທີການປົກປ້ອງ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຄູ່ຄວາມຜູ້ທີ່ຕົນປົກປ້ອງ;
2. ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານກົດໝາຍແກ່ຄູ່ຄວາມຜູ້ທີ່ຕົນປົກປ້ອງ;
3. ປະກອບສ່ວນຊອກຫາຫຼັກຖານ ເພື່ອໃຫ້ການດຳເນີນຄະດີ ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຍຸຕິທຳ ບົນພື້ນຖານການປະຕິບັດ ຈັນຍາບັນ, ຈັນຍາທຳ ຂອງຕົນ;
4. ປະຕິບັດຜົນທະອື່ນຕາມກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 2

ຜູ້ຕາງໜ້າໃນການດຳເນີນຄະດີ

ມາດຕາ 87 ຜູ້ຕາງໜ້າໃນການດຳເນີນຄະດີ

ຜູ້ຕາງໜ້າໃນການດຳເນີນຄະດີ ແມ່ນ ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແທນຄູ່ຄວາມ ໃນເວລາດຳເນີນຄະດີ.

ຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ປະກອບດ້ວຍ ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມການມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 88 (ປັບປຸງ) ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ແມ່ນ ບຸກຄົນທີ່ມີສິດຕໍ່ສູ້ຄະດີ ໂດຍບໍ່ມີ ການແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ການມອບໝາຍ ຈາກຜູ້ທີ່ຕົນປົກປ້ອງ.

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ແມ່ນ ບຸກຄົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຕາງໜ້າເພື່ອປົກປ້ອງ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ເດັກ, ບຸກຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານ ການປະພຶດ ຊຶ່ງແມ່ນ ພໍ່, ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງຂອງຜູ້ກ່ຽວ;
2. ຜູ້ຕາງໜ້າ ຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຊຶ່ງແມ່ນ ຜູ້ປົກຄອງທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ຮັກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນ;
3. ຜູ້ຕາງໜ້າຜູ້ສືບທອດ ຊຶ່ງແມ່ນຜູ້ປົກຄອງທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ຮັກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ ຂອງຜູ້ສືບທອດຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ທີ່ໄດ້ເສຍຊີວິດ ຫຼື ຖືກສານຕັດສິນວ່າ ເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ ຖ້າວ່າມູນມໍຣະດົກ ນັ້ນຫາກຍັງບໍ່ທັນມີບຸກຄົນໃດຮັບເອົາ;
4. ຜົວ ຫຼື ເມຍ ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າກັນ ກ່ຽວກັບສິນສົມສ້າງ ແລະ ໜີ້ສິນ, ນອກຈາກນີ້ ຜູ້ຄອບຄອງ ຊັບສິ່ງຂອງບຸກຄົນອື່ນຢ່າງຖືກຕ້ອງ ກໍຖືວ່າເປັນຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 89 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ມີ ສິດ ແລະ ພັນທະ ດັ່ງດຽວກັນກັບຄູ່ຄວາມ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 70 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະແທນຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ແລະ ເຮັດໃນນາມເປັນ ຕົວແທນຂອງຄູ່ຄວາມ ທັງມີສິດຊື້ຂາດ ສິດໃນກຳມະສິດ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ທີ່ຕົນປົກປ້ອງ.

ມາດຕາ 90 ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມການມອບໝາຍ

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມການມອບໝາຍ ແມ່ນ ບຸກຄົນທີ່ມີສິດຕໍ່ສູ້ຄະດີ ໂດຍມີການແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ການມອບໝາຍ ຈາກຜູ້ທີ່ຕົນປົກປ້ອງ ຫຼື ຈາກສານປະຊາຊົນ.

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມການມອບໝາຍ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ທະນາຍຄວາມ;
2. ພະນັກງານ ຫຼື ກຳມະກອນ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ທີ່ຖືກມອບໝາຍໃນຄະດີທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງກັບ ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດນັ້ນ;
3. ບຸກຄົນທີ່ຖືກມອບໝາຍຈາກບັນດາຄູ່ຄວາມໃນຄະດີຝ່າຍດຽວກັນ;
4. ບຸກຄົນທີ່ສານແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນຄະດີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
5. ຍາດຟື້ນ້ອງໃກ້ຊິດຂອງ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 91 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຕາງໜ້າຕາມການມອບໝາຍ

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມການມອບໝາຍ ມີ ສິດ ແລະ ພັນທະໃນຂອບເຂດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ມອບໝາຍ.

ຜູ້ຕາງໜ້າ ຕ້ອງຮັກສາຄວາມລັບຂອງຄູ່ຄວາມ ແລະ ຊອກຫາ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຜູ້ມອບໝາຍໃຫ້ຕົນເປັນຜູ້ຕາງໜ້າຢູ່ສານ.

ມາດຕາ 92 (ປັບປຸງ) ການມອບໝາຍໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນການດຳເນີນຄະດີ

ການມອບໝາຍໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານ ແມ່ນ ການມອບສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຄູ່ຄວາມ ໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ປະຕິບັດແທນຕົນຢູ່ສານ. ການມອບໝາຍນັ້ນ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໂດຍມີການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການຈັດຕັ້ງ ບ່ອນຜູ້ມອບໝາຍສັງກັດຢູ່ ເຊັ່ນ ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ, ອົງການ ທະບຽນສານ ຫຼື ຫ້ອງການບ້ານ, ສະຖາບັນ, ໂຮງຮຽນ, ໂຮງໝໍ, ຄ້າຍຄຸມຂັງ ແລະ ບ່ອນອື່ນ.

ການມອບໝາຍ ທີ່ເຮັດໃນນາມນິຕິບຸກຄົນ ຕ້ອງອອກໃຫ້ໂດຍຫົວໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສໍາລັບ ການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຕາງໜ້າໂດຍສານນັ້ນ ຈະມີຂຶ້ນໃນກໍລະນີຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ບໍ່ມີຄວາມສາມາດ ມອບໝາຍໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໄດ້ ເປັນຕົ້ນ ເປັນຜູ້ທຸກຍາກ, ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ.

ມາດຕາ 93 ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນການດຳເນີນຄະດີ

ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານ ມີກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການມອບສິດຢ່າງຖືກຕ້ອງຈາກຄູ່ຄວາມ;
2. ບຸກຄົນທີ່ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງແລ້ວ ໃນຄະດີດຽວກັນ;
3. ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
4. ຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການດຳເນີນຄະດີ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 55 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 94 (ປັບປຸງ) ການສິ້ນສຸດການເປັນຜູ້ຕາງໜ້າໃນການດຳເນີນຄະດີ

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ເມື່ອບຸກຄົນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງ ຫາກບັນລຸນິຕິພາວະ ຫຼື ມີອາຍຸຮອດ ສິບແປດປີ ຫຼື ບຸກຄົນ ທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ໄດ້ກັບຄືນສູ່ສະພາບເດີມ ແລະ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີດ້ວຍຕົນເອງໄດ້.

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມການມອບໝາຍ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ເມື່ອຜູ້ກ່ຽວໄດ້ ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ໃນການ ດຳເນີນຄະດີ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາມອບໝາຍ ຫຼື ຄູ່ຄວາມໄດ້ຍົກເລີກສັນຍາໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ.

ຄູ່ຄວາມ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ສານຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ກ່ຽວກັບການຍົກເລີກຜູ້ຕາງໜ້າໃນການ ດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານ.

ຜູ້ມອບໝາຍທີ່ຍົກເລີກສັນຍາ ກ່ຽວກັບການໃຫ້ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ຕ້ອງແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ສານຮັບຊາບ ກ່ຽວກັບການຍົກເລີກເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນການຕໍ່ສູ້ຄະດີຢູ່ສານ.

ພາກທີ VI

ຫຼັກຖານໃນຄະດີ

ມາດຕາ 95 (ປັບປຸງ) ຫຼັກຖານ

ຫຼັກຖານໃນຄະດີທາງແພ່ງ ແມ່ນ ບັນດາຂໍ້ມູນ ເປັນຕົ້ນ ວັດຖຸ, ເອກະສານ, ບຸກຄົນ ທີ່ພົວພັນກັບຄະດີ ຊຶ່ງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ນຳມາຢືນ ແລະ ສະເໜີຕໍ່ສານ ຫຼື ທີ່ສານລົງເກັບກຳດ້ວຍຕົນເອງ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ສານ ສາມາດກຳນົດເຫດການທີ່ຟາໃຫ້ມີການ ຮ້ອງຟ້ອງ, ຮ້ອງຂໍ, ການແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ການຟ້ອງແຍ່ງ ແລະ ເຫດການອື່ນ ທີ່ມີຄວາມໝາຍສໍາຄັນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ສານໃນການຕັດສິນຄະດີຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 96 (ປັບປຸງ) ທີ່ມາຂອງຫຼັກຖານ

ທີ່ມາຂອງຫຼັກຖານ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ເອກະສານ, ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ແລະ ສຽງ;
2. ການວາງສະແດງວັດຖຸສິ່ງຂອງຕ່າງໆ;
3. ການໃຫ້ການຂອງຄູ່ຄວາມ, ບຸກຄົນທີສາມ, ພະຍານໃນຄະດີ;
4. ການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການທະບຽນສານ;
5. ບົດສະຫຼຸບ ຫຼື ບົດລາຍງານຂອງ ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊຳນານງານ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ລວມທັງ ຂໍ້ມູນຈາກປະເທດ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ໃນສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານຍຸຕິທຳ;
6. ບົດບັນທຶກການລົງກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ;
7. ຜົນການຕີລາຄາຊັບສົມບັດທີ່ຂັດແຍ່ງ;
8. ທີ່ມາອື່ນ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 97 ປະເພດຫຼັກຖານ

ຫຼັກຖານໃນຄະດີ ແພ່ງ, ການຄ້າ, ຄອບຄົວ, ເດັກ ແລະ ແຮງງານ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ຫຼັກຖານທາງດ້ານວັດຖຸ;
2. ຫຼັກຖານທາງດ້ານເອກະສານ;
3. ຫຼັກຖານທາງດ້ານບຸກຄົນ.

ຫຼັກຖານທາງດ້ານວັດຖຸ ໄດ້ມາຈາກວັດຖຸສິ່ງຂອງ ທີ່ພົວພັນກັບຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ເຊັ່ນ ພາຫະນະ, ຮົ່ວ, ຜົນລະປຸກ ແລະ ວັດຖຸສິ່ງຂອງອື່ນ.

ຫຼັກຖານທາງດ້ານເອກະສານ ໄດ້ມາຈາກໜັງສືຢັ້ງຢືນກຳມະສິດ, ສັນຍາ, ຮູບພາບ, ບັນຊີຊັບສິນ ແລະ ເອກະສານອື່ນ ທີ່ພົວພັນກັບຂໍ້ຂັດແຍ່ງ.

ຫຼັກຖານທາງດ້ານບຸກຄົນ ໄດ້ມາຈາກຄຳໃຫ້ການຂອງຄູ່ຄວາມ, ຄຳໃຫ້ການ ແລະ ການຢັ້ງຢືນຂອງ ພະຍານ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອື່ນໃນການດຳເນີນຄະດີ ທີ່ພົວພັນກັບຂໍ້ຂັດແຍ່ງ.

ມາດຕາ 98 ຫຼັກຖານທາງດ້ານ ວັດຖຸ ຫຼື ເອກະສານ

ບຸກຄົນຜູ້ສະເໜີຫຼັກຖານດ້ວຍຕົນເອງ ຫຼື ສະເໜີໃຫ້ສານທວງເອົາຫຼັກຖານໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງເປັນ ເອກະສານ ຫຼື ວັດຖຸນັ້ນ ມີພັນທະຊື່ແຈງກ່ຽວກັບເຫດການ ຫຼື ທີ່ມາຂອງຫຼັກຖານ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການພິຈາລະນາ ຄະດີຂອງສານ.

ຖ້າວ່າຫຼັກຖານທາງດ້ານວັດຖຸ ຫຼື ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີນັ້ນ ຫາກໄດ້ມາຈາກບຸກຄົນ, ອົງການ ຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີແລ້ວ ຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວ ກໍຈະຖືກສົ່ງຄືນ ແຕ່ສານຕ້ອງໄດ້ສຳເນົາ ເອກະສານດັ່ງກ່າວໄວ້ໃນສຳນວນຄະດີ.

ວັດຖຸ ຫຼື ເອກະສານ ທີ່ເປັນຫຼັກຖານນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ເບິ່ງເຫັນໄດ້, ຈັບບາຍໄດ້ ຫຼື ຝັງສຽງໄດ້ ຫຼື ໃຫ້ອ່ານໄດ້.

ມາດຕາ 99 (ປັບປຸງ) ຫຼັກຖານທາງດ້ານບຸກຄົນ

ຄຳໃຫ້ການຂອງຄູ່ຄວາມ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ຈະຖືກກວດກາ ແລະ ຕີລາຄາ ພ້ອມກັນກັບຫຼັກຖານທີ່ເກັບກຳໄດ້ໃນຄະດີ.

ເຫດການ ຫຼື ຂໍ້ມູນ ຊຶ່ງຄູ່ຄວາມອ້າງຂຶ້ນເປັນພື້ນຖານ ໃຫ້ແກ່ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳຮ້ອງຂໍ, ຄຳແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງຂອງຕົນນັ້ນ ສານນຳໃຊ້ດຸນພິນິດຂອງຕົນ ເພື່ອພິຈາລະນາຕາມຄວາມເປັນຈິງ. ສານຈະຖືວ່າເຫດ

ການ ຫຼື ຂໍ້ມູນນັ້ນ ເປັນຄວາມຈິງໄດ້ກໍານົດເມື່ອ ສານຫາກເຊື່ອວ່າຄຳກ່າວອ້າງຂອງຄູ່ຄວາມຖືກຕ້ອງ ຕາມເຫດການຕົວຈິງຂອງຄະດີ.

ມາດຕາ 100 ຫຼັກຖານໃນຄະດີການຄ້າ

ຫຼັກຖານໃນຄະດີການຄ້າ ນອກຈາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນປະເພດຫຼັກຖານທົ່ວໄປແລ້ວ ຍັງແມ່ນເອກະສານ, ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຫຼື ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ທາງດ້ານການຄ້າ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ເຊັ່ນ ເອກະສານທາງເອເລັກໂຕຣນິກ, ຮູບພາບ, ການຟັງໂທລະສັບ, ໂທລະສານ, ອິນເຕີເນັດ ຫຼື ເຄື່ອງມືອື່ນໆທາງດ້ານວິທະຍາສາດ.

ມາດຕາ 101 (ປັບປຸງ) ພັນທະໃນການສະເໜີຫຼັກຖານຂອງ ຄູ່ຄວາມ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ

ຄູ່ຄວາມ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ ມີພັນທະຊອກຫາຫຼັກຖານໃນຄະດີ ແລ້ວນຳມາສະເໜີຕໍ່ສານປະຊາຊົນ. ໂຈດ ມີພັນທະສະເໜີຫຼັກຖານທຸກຢ່າງ ເພື່ອຢັ້ງຢືນເຫດການ ຊຶ່ງເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳຮ້ອງຂໍຂອງຕົນ.

ຈຳເລີຍ ມີພັນທະສະເໜີຫຼັກຖານທຸກຢ່າງ ເພື່ອຢັ້ງຢືນເຫດການ ຊຶ່ງເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ຂອງຕົນ.

ບຸກຄົນທີສາມ ມີພັນທະສະເໜີຫຼັກຖານທຸກຢ່າງ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ.

ກ່ອນສານຈະພິຈາລະນາຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດນັ້ນ ສານຈະກວດກາເບິ່ງວ່າ ໂຈດມີຫຼັກຖານພຽງພໍ ຫຼື ບໍ່ຖ້າວ່າບໍ່ພຽງພໍແລ້ວ ສານຈະແນະນຳໃຫ້ໂຈດຊອກຫາຫຼັກຖານມາຕື່ມ, ຖ້າຫາກບໍ່ມີຫຼັກຖານອັນໃດແລ້ວ ສານກໍຈະບໍ່ພິຈາລະນາໃຫ້.

ຖ້າວ່າຫຼັກຖານທີ່ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ສະເໜີນັ້ນ ຫາກບໍ່ພຽງພໍແລ້ວ ສານກໍຈະແນະນຳໃຫ້ບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ຊອກຫາຫຼັກຖານມາເພີ່ມ ຫຼື ສານຈະລົງເກັບກຳຫຼັກຖານ ຕາມການສະເໜີຂອງ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານ ກໍໄດ້.

ມາດຕາ 102 (ໃໝ່) ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການພິສູດຂໍ້ເທັດຈິງ

ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຕ້ອງຊອກຫາ, ນຳສະເໜີ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ ແລະ ບັນຫາທາງດ້ານກົດໝາຍຕໍ່ສານ ເພື່ອພິສູດຂໍ້ເທັດຈິງ ຫຼື ຄວາມເປັນຈິງໃນປະເດັນ, ບັນຫາທີ່ຮ້ອງຟ້ອງ, ຮ້ອງຂໍ, ແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ຟ້ອງແຍ່ງຕໍ່ສານ, ຍົກເວັ້ນ ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງ ທີ່ເປັນຜູ້ຊົມໃຊ້, ຜູ້ອອກແຮງງານ ຊຶ່ງບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການພິສູດ, ແຕ່ແມ່ນ ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ບໍລິສັດ, ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຢັ້ງຢືນ, ພິສູດວ່າສິນຄ້າມີຄຸນນະພາບ ແລະ ການປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍຖືກຕ້ອງຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານ.

ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດ ທີ່ໄດ້ໂຕ້ແຍ່ງຄືນ ຫຼື ປະຕິເສດ ການຮັບຮູ້ເຫດການ ແຕ່ການປະຕິເສດຂໍ້ເທັດຈິງ ການຮ້ອງຟ້ອງ, ຮ້ອງຂໍ, ແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ຟ້ອງແຍ່ງ ລວມທັງ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຂອງອີກຝ່າຍໜຶ່ງນັ້ນ ຕ້ອງຢືນສະເໜີການໂຕ້ແຍ່ງຄືນຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນພ້ອມດ້ວຍ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ກົດໝາຍ ຕໍ່ສານ ເພື່ອຢັ້ງຢືນການໂຕ້ແຍ່ງຄືນດັ່ງກ່າວ.

ຄູ່ຄວາມທີ່ຮ້ອງຟ້ອງ, ຮ້ອງຂໍ, ແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ຟ້ອງແຍ່ງ ຫຼື ໂຕ້ແຍ່ງຄືນນັ້ນ ຕ້ອງນຳເອົາ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ມາພິສູດໃຫ້ຄົບຖ້ວນ, ຮອບດ້ານ ແລະ ພາວະວິໄສ, ຖ້າຫຼັກຖານຫາກບໍ່ຄົບຖ້ວນ ສານຈະພິຈາລະນາຕາມຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ມີໃນສຳນວນຄະດີ.

ມາດຕາ 103 (ໃໝ່) ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງຟື້ນຟູ

ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງຟື້ນຟູ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ຈະແຈ້ງ ແລະ ຮັບຮູ້ທົ່ວໄປ ໂດຍສາທາລະນະ;
2. ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ສານຂັ້ນຕົ້ນໄດ້ຟື້ນຟູ ແລະ ໄດ້ຕັດສິນ, ຝຶກສາ ຮັບຮູ້ ໃນຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ;
3. ສັນຍາກູ້ຢືມ ແລະ ສັນຍາ ຊື້ ຂາຍ ທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນທະບຽນສານຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
4. ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ຄູ່ຄວາມຮັບຮູ້ນຳກັນແລ້ວ ລວມທັງການຮັບຮູ້ຂອງຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ປະຕິບັດຖືກຕ້ອງຕາມຂອບເຂດຂອງການຕາງໜ້າ.

ມາດຕາ 104 (ປັບປຸງ) ການຢືນຢັນຫຼັກຖານຕໍ່ສານ

ຄູ່ຄວາມ ຕ້ອງຢືນຢັນຫຼັກຖານທັງໝົດ ຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ.

ຄູ່ຄວາມ ຕ້ອງຢືນຢັນຫຼັກຖານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການ ຮ້ອງຟ້ອງ, ຮ້ອງຂໍ, ແກ້ຟ້ອງ, ຟ້ອງແຍ່ງ ຂອງຕົນຕໍ່ສານ ນັບແຕ່ສານໄດ້ຮັບ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳຮ້ອງຂໍ, ແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ຟ້ອງແຍ່ງ ມາຝາລະນາຈົນເຖິງການປິດການໂຕ້ຖຽງ ໃນທີ່ປະຊຸມສານຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ.

ຫຼັກຖານທາງດ້ານເອກະສານທີ່ຢືນຢັນຕໍ່ສານ ຕ້ອງເປັນຕົ້ນສະບັບ, ຖ້າຫາກບໍ່ມີຕົ້ນສະບັບ ຫຼື ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ໃນການນຳເອົາຕົ້ນສະບັບມາສະເໜີຕໍ່ສານ ກໍ່ໃຫ້ມີການຢັ້ງຢືນການສຳເນົາ, ຮູບຖ່າຍ ຫຼື ວິທີອື່ນ ມາຢັ້ງຢືນຕໍ່ສານ. ສຳລັບເອກະສານທີ່ເປັນພາສາຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງໄດ້ແປເປັນພາສາລາວ ແລະ ຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງການແປຈາກອົງການທະບຽນສານ.

ມາດຕາ 105 ການມອບຮັບ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ

ຜູ້ຢືນ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຕໍ່ສານ ຕ້ອງເຮັດໃບສະເໜີ ໂດຍບົ່ງບອກລາຍການ, ລັກສະນະຂອງຫຼັກຖານ, ຈຳນວນໜ້າເອກະສານ ແລະ ອື່ນໆ. ສານຕ້ອງກວດກາຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວ ຖ້າເຫັນວ່າຖືກຕ້ອງຕາມລາຍການທີ່ບົ່ງໄວ້ໃນໃບສະເໜີນັ້ນແລ້ວ ກໍ່ໃຫ້ສານເຮັດບົດບັນທຶກມອບຮັບຫຼັກຖານຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ບົດບັນທຶກມອບຮັບ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຕ້ອງບົ່ງບອກ ວັນ, ເວລາ ແລະ ສະຖານທີ່ມອບຮັບ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຊື່ ຜູ້ມອບ ແລະ ຜູ້ຮັບ, ລັກສະນະ, ປະເພດ ແລະ ຈຳນວນ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໂດຍເຮັດເປັນສາມສະບັບ ແລ້ວໃຫ້ຜູ້ມອບ ແລະ ຜູ້ຮັບ ລົງລາຍເຊັນຢັ້ງຢືນ ແລະ ປະທັບຕາຂອງສານ ແລ້ວມອບໃຫ້ຜູ້ຢືນ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ເກັບໄວ້ໜຶ່ງສະບັບ, ສ່ວນອີກໜຶ່ງສະບັບເກັບຮັກສາໄວ້ໃນສຳນວນຄະດີ ແລະ ອີກໜຶ່ງສະບັບຮັກສາໄວ້ໃນສານຂັ້ນຕົ້ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 106 (ໃໝ່) ການປິດຮັບ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ

ການປິດຮັບ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໂດຍໃຫ້ຄູ່ຄວາມ ລົງລາຍເຊັນ ແລະ/ຫຼື ແປະໂປ້ມື ເພື່ອຢັ້ງຢືນວ່າ ຕົນໄດ້ຢືນ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຄົບຖ້ວນທັງໝົດຕໍ່ສານຂັ້ນຕົ້ນແລ້ວ.

ມາດຕາ 107 ການໂຕ້ແຍ່ງກ່ຽວກັບ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ

ຄູ່ຄວາມຝ່າຍທີ່ໂຕ້ແຍ່ງ ກ່ຽວກັບ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ຕ້ອງນຳເອົາ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ມາສະເໜີ ຫຼື ມາຢັ້ງຢືນຄວາມເປັນຈິງຕໍ່ສານ.

ທຸກ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ຄູ່ຄວາມສະເໜີນັ້ນ ສານຕ້ອງແຈ້ງ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຝ່າຍກົງກັນຂ້າມຮັບຊາບ ເພື່ອໂຕ້ແຍ່ງ.

ມາດຕາ 108 (ປັບປຸງ) ວິທີການເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ

ວິທີການເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຂອງສານ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຮຽກບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງມາໃຫ້ການຕໍ່ສານ;
2. ລົງກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ;
3. ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊຳນານງານ ທຳການພິສູດ;
4. ປະເມີນຊັບທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍຂັດແຍ່ງ ຫຼື ມູນຄ່າການຮ້ອງຟ້ອງ;
5. ສະເໜີໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊື້ແຈງ ຫຼື ຍັງຍືນ ຫຼື ສະໜອງ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
6. ມອບໃຫ້ສານອື່ນ ເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ສອບສວນແທນ.

ມາດຕາ 109 (ປັບປຸງ) ການເອົາຄຳໃຫ້ການ

ເມື່ອສານເຫັນວ່າຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຊື້ແຈງບັນຫາໃດໜຶ່ງຢ່າງລະອຽດໃນ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳແກ້ຟ້ອງ, ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ຫຼື ຄຳຮ້ອງຂໍ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ສອບສວນ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ, ພະຍານ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນນັ້ນ ສານກໍຈະຮຽກບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າມາໃຫ້ການຕໍ່ສານ ຕາມປະເດັນສອບສວນ ທີ່ໄດ້ກະກຽມໄວ້.

ຄູ່ຄວາມ, ບຸກຄົນທີສາມ ໃນຄະດີ ສາມາດໃຫ້ການຊື້ແຈງເພີ່ມດ້ວຍການຂຽນ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳແກ້ຟ້ອງ, ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ຫຼື ຄຳຮ້ອງຂໍເພີ່ມ ມາຍື່ນຕໍ່ສານ. ຖ້າຄູ່ຄວາມບໍ່ສາມາດຂຽນ ຫຼື ບໍ່ຕ້ອງການຂຽນ ກໍສາມາດເຂົ້າມາໃຫ້ການຢູ່ສານໂດຍກົງ.

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອື່ນ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ສາມາດເຮັດຄຳຊື້ແຈງບັນຫາ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລ້ວສົ່ງໃຫ້ສານ ຫຼື ເຂົ້າມາໃຫ້ການຕໍ່ສານໂດຍກົງກໍໄດ້.

ການເອົາຄຳໃຫ້ການຂອງເດັກ ຫຼື ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຕ້ອງໃຫ້ ພໍ່, ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງຂອງຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າຮ່ວມນຳ.

ການສອບສວນ ໃຫ້ດຳເນີນຢູ່ຫ້ອງການສານປະຊາຊົນ, ຖ້າຫາກມີຄວາມຈຳເປັນ ຈະລົງສອບສວນ ແລະ ບັນທຶກຄຳໃຫ້ການຢູ່ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງໃນຄະດີກໍໄດ້.

ມາດຕາ 110 (ໃໝ່) ການເອົາຄຳໃຫ້ການຜ່ານທາງເອເລັກໂຕຣນິກ

ຄູ່ຄວາມ, ພະຍານ ຫຼື ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ທີ່ບໍ່ສະດວກເຂົ້າມາໃຫ້ການຢູ່ສານໂດຍກົງໄດ້ ສາມາດສະເໜີຕໍ່ສານ ເພື່ອເອົາຄຳໃຫ້ການຜ່ານທາງ ໂທລະສັບ, ແອບພລິເຄຊັນ, ວິດີໂອຄອນເຟຣັນ ຫຼື ຕາມຮູບແບບ ຫຼື ຊ່ອງທາງເອເລັກໂຕຣນິກອື່ນ ທີ່ສານໄດ້ກຳນົດ.

ສານຈະບັນທຶກຄຳໃຫ້ການດ້ວຍການ ອັດສະຕຽງ, ບັນທຶກພາບໄວ້ ແລ້ວຄັດຈ້ອນເປັນຄຳໃຫ້ການເປັນ ລາຍລັກອັກສອນ ແລ້ວໃຫ້ຈຳສານເປັນຜູ້ຍັງຍືນການບັນທຶກຄຳໃຫ້ການດັ່ງກ່າວໄວ້ເປັນຫຼັກຖານ.

ຄຳໃຊ້ຈ່າຍໃນການເອົາຄຳໃຫ້ການຜ່ານທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຄູ່ຄວາມ ຝ່າຍທີ່ສະເໜີ ຕາມການຄິດໄລ່ຂອງສານ ທີ່ມີການໃຊ້ຈ່າຍຕົວຈິງ.

ມາດຕາ 111 (ໃໝ່) ການກະກຽມ ແລະ ດຳເນີນການເອົາຄຳໃຫ້ການ

ຜູ້ພິພາກສາ ທີ່ຮັບຜິດຊອບສຳນວນຄະດີ ຕ້ອງໄດ້ກະກຽມປະເດັນສອບສວນ ແຕ່ລະເປົ້າໝາຍຢ່າງລະອຽດ, ຊັດເຈນ ແລະ ເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ການແກ້ໄຂຄະດີ ກ່ອນຈະອອກໝາຍຮຽກເປົ້າໝາຍທີ່ຈະສອບສວນນັ້ນເຂົ້າມາໃຫ້ການ. ໃນກໍລະນີເປົ້າໝາຍທີ່ຈະມາໃຫ້ການມີຫຼາຍຄົນ ຕ້ອງໄດ້ເຮັດປະເດັນສອບສວນ ແຕ່ລະເປົ້າໝາຍໃຫ້ລະອຽດ, ອາດຈະສອບສວນພ້ອມກັນ ຫຼື ແຍກສອບສວນເປັນແຕ່ລະເປົ້າໝາຍກໍໄດ້.

ໃນການເອົາຄໍາໃຫ້ການ ຜູ້ພິພາກສາ ເປັນຜູ້ສອບສວນ ແລະ ຈໍາສານ ຫຼື ພະນັກງານວິຊາການ ເປັນຜູ້
ບັນທຶກ.

ມາດຕາ 112 (ປັບປຸງ) ບົດບັນທຶກຄໍາໃຫ້ການ

ບົດບັນທຶກຄໍາໃຫ້ການ ຕ້ອງບົ່ງບອກ ສະຖານທີ່, ວັນ, ເວລາ, ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ ຂອງຜູ້ພິພາກສາ, ຜູ້ຊ່ວຍຜູ້ພິພາກສາ, ຈໍາສານ ຫຼື ພະນັກງານວິຊາການ, ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ, ຊີວະປະຫວັດຫຍໍ້ ຂອງຜູ້ໃຫ້ການ ແລະ ບັນຫາອື່ນ ຊຶ່ງໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນແບບຟິມ.

ເມື່ອເອົາຄໍາໃຫ້ການສິ້ນສຸດແລ້ວ ຜູ້ພິພາກສາ ຕ້ອງອ່ານເນື້ອໃນຂອງບົດບັນທຶກໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ການຝັງ ຫຼື ໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວອ່ານເອົາເອງກໍໄດ້. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ບັນດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການເອົາຄໍາໃຫ້ການ ຕ້ອງຜ່ອມກັນລົງລາຍເຊັນ ແລະ ແປໂປ້ມີໃສ່ແຕ່ລະໜ້າ. ໃນກໍລະນີ ເອົາຄໍາໃຫ້ການຂອງ ເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນພົ້ນກະສຽນອາຍຸ, ຄົນຫູໜວກ, ປາກກົກ ແລະ ຄົນປັນຍາອ່ອນ, ເສຍຈິດ ຕ້ອງໃຫ້ຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງ ລົງລາຍເຊັນ ແລະ ແປໂປ້ມີໃສ່ ເພື່ອຢັ້ງຢືນຄໍາໃຫ້ການດັ່ງກ່າວ.

ຖ້າມີການຂີດຂ້າ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ເພີ່ມ ຂໍ້ຄວາມໃນບົດບັນທຶກນັ້ນ ຜູ້ພິພາກສາ, ຈໍາສານ ຫຼື ພະນັກງານ ວິຊາການ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ການ ຕ້ອງລົງລາຍເຊັນ ແລະ ແປໂປ້ມີ ຢັ້ງຢືນໄວ້ຕໍ່ໜ້າແຖວບ່ອນຂີດຂ້າ ຫຼື ເພີ່ມນັ້ນ. ຖ້າຄໍາໃຫ້ການມີຫຼາຍໜ້າ ຕ້ອງໃຫ້ມີການເຊັນຢັ້ງຢືນ ແລະ ແປໂປ້ມີຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃສ່ແຕ່ລະໜ້າ.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ໃຫ້ການຫາກບໍ່ຍອມລົງລາຍເຊັນ ແລະ ບໍ່ຍອມແປໂປ້ມີນັ້ນ ຜູ້ພິພາກສາຕ້ອງໝາຍເຫດ ໄວ້ໃນຕອນທ້າຍຂອງບົດບັນທຶກ.

ບົດບັນທຶກຄໍາໃຫ້ການນັ້ນ ໃຫ້ເຮັດເປັນ ສອງສະບັບ, ສະບັບໜຶ່ງ ປະກອບໃສ່ສໍານວນຄະດີ ແລະ ອີກສະບັບໜຶ່ງ ມອບໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ການ.

ໃນກໍລະນີຈໍາເປັນ ການເອົາຄໍາໃຫ້ການອາດຈະບັນທຶກດ້ວຍການ ບັນທຶກສຽງ ຫຼື ບັນທຶກວິດີໂອ ໄວ້ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນກໍໄດ້.

ມາດຕາ 113 (ປັບປຸງ) ການຊ້ອງໜ້າ

ສານ ອາດຮຽກຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຄະດີ ເຂົ້າມາຊ້ອງໜ້າກັນຢູ່ສານ ເພື່ອຊີ້ແຈງບັນຫາ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມທັງໂຕ້ແຍ່ງຫຼັກຖານ ຕາມການສະເໜີຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ.

ການຊ້ອງໜ້າແຕ່ລະຄັ້ງ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກຊ້ອງໜ້າ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ ຕ້ອງເຊັນຢັ້ງຢືນ ດັ່ງດຽວກັນກັບບົດບັນທຶກຄໍາໃຫ້ການ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 112 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 114 (ປັບປຸງ) ການລົງກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ

ສານ ລົງກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ ຕາມການສະເໜີຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຕາມຄໍາເຫັນຂອງ ສານກໍໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງເຮັດຊ້ອງໜ້າຄູ່ຄວາມ, ຫ້ອງການບ້ານ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສານຕ້ອງຄິດໄລ່ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ກ່ຽວກັບການລົງກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ ແລ້ວແຈ້ງໃຫ້ ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຫຼື ໂຈດ ນໍາເງິນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວ ມາມອບຕາມການຄິດໄລ່. ທຸກການໃຊ້ຈ່າຍຕ້ອງສະຫຼຸບ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ໃຫ້ວິນິດໄສລົງໃນ ຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ຄໍາພິພາກສາ.

ມາດຕາ 115 (ປັບປຸງ) ບົດບັນທຶກການກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ

ບົດບັນທຶກການກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ ຕ້ອງເຮັດຢ່າງລະອຽດ ກ່ຽວກັບລັກສະນະ, ຈຸດພິເສດ ຫຼື ສະພາບ, ບ່ອນທີ່ຂັດແຍ່ງ ແລ້ວໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແຕ່ລະຄົນເຊັນ ແລະ ແປໂປ້ມີ ພ້ອມທັງໃຫ້ນາຍບ້ານບ່ອນ ກ່ຽວຂ້ອງເຊັນ ແລະ ປະທັບຕາຢັ້ງຢືນ.

ການກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ ຕ້ອງໃຫ້ຈຳສານ ຫຼື ພະນັກງານວິຊາການ ເປັນຜູ້ເຮັດບົດບັນທຶກ, ໃຫ້ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ວັດແທກ, ແຕ້ມແຜນວາດ, ຖ່າຍຮູບ, ຄິດໄລ່ ຫຼື ປະເມີນລາຄາ ຕາມການຊີ້ນຳຂອງ ຜູ້ພິພາກສາ ບົນພື້ນຖານການໃຫ້ ຂໍ້ມູນ, ການຊີ້ບອກ ແລະ ຄຳເຫັນຂອງຄູ່ຄວາມ.

ມາດຕາ 116 (ໃໝ່) ການປະເມີນຊັບທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍຂັດແຍ່ງ ຫຼື ມູນຄ່າການຮ້ອງຟ້ອງ

ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຝ່ອງແຍ່ງ ຕ້ອງກຳນົດມູນຄ່າຊັບທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍຂັດແຍ່ງ ຫຼື ມູນຄ່າການຮ້ອງຟ້ອງ ຕໍ່ສານ ໂດຍອີງຕາມມູນຄ່າຕົວຈິງ ຫຼື ມູນຄ່າທີ່ລັດກຳນົດອອກ.

ໃນກໍລະນີຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງໂຕ້ແຍ່ງ ຫຼື ບໍ່ຍອມຮັບ ການກຳນົດມູນຄ່າດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງສະເໜີຕໍ່ສານ ພິຈາລະນາແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການປະເມີນມູນຄ່າ ຖ້າຄູ່ຄວາມຫາກບໍ່ຍອມຮັບຜົນການປະເມີນ ມີສິດສະເໜີ ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການປະເມີນຄືນ ໂດຍປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ແລະ ວິທີການພິສູດຫຼັກຖານ.

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການປະເມີນມູນຄ່າ ເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ສະເໜີ.

ບົດລາຍງານ ຫຼື ບົດບັນທຶກການປະເມີນ ຕ້ອງເຊັນຢັ້ງຢືນຈາກຄະນະກຳມະການດັ່ງກ່າວ ແລະ ໃຫ້ປະຕິບັດ ຄືກັນກັບການກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ.

ມາດຕາ 117 (ປັບປຸງ) ການສົ່ງ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໃຫ້ພິສູດ ຫຼື ຍັ້ງຢືນ

ຜ່ານການດຳເນີນຄະດີ ຖ້າຫາກມີ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໃດບໍ່ຈະແຈ້ງ, ມີຂໍ້ສົງໄສ, ຊ້ຳກັນ, ຂັດກັນ ຊຶ່ງມີ ຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງທຳການພິສູດ ເປັນຕົ້ນ ຕົວໜັງສື, ລາຍເຊັນ, ລາຍໄປ້ມື, ຕາປະທັບ, ຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ສະຖານ ທີ່ຕ່າງໆ ຕາມຄຳສະເໜີຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານແລ້ວ ສານຕ້ອງສະເໜີຕໍ່ຂະແໜງ ການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອທຳການພິສູດ ຫຼື ຍັ້ງຢືນ ພ້ອມທັງບົ່ງບອກບັນຫາ ຫຼື ເປົ້າໝາຍຂອງການພິສູດ ຫຼື ການຍັ້ງຢືນນັ້ນໃຫ້ລະອຽດ, ກຳນົດເວລາພິສູດ ຫຼື ຍັ້ງຢືນ ພ້ອມທັງຄັດຕິດຂໍ້ມູນເອກະສານທີ່ຈະພິສູດນັ້ນ ແລະ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຮັບຊາບ.

ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງທຳການພິສູດໃຫ້ສຳເລັດ ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບໜັງສື ສະເໜີຂອງສານເປັນຕົ້ນໄປ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ຫຼື ມີຫຼາຍອັນຕ້ອງພິສູດ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສີ່ເດືອນ.

ມາດຕາ 118 (ປັບປຸງ) ບົດສະຫຼຸບຜົນ ການພິສູດ ຫຼື ການຍັ້ງຢືນ

ບົດສະຫຼຸບຜົນ ການພິສູດ ຫຼື ການຍັ້ງຢືນ ຕ້ອງບົ່ງບອກລັກສະນະ, ຈຸດພິເສດ, ຂໍ້ສົງໄສ ຂອງ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ພິສູດ ຫຼື ຍັ້ງຢືນ ຕາມຫຼັກວິຊາການ. ເມື່ອທຳການພິສູດສຳເລັດແລ້ວ ຕ້ອງເຮັດບົດສະຫຼຸບ, ເຊັນຢັ້ງຢືນ ແລະ ປະທັບຕາ ແລ້ວສົ່ງໃຫ້ສານ ພາຍໃນເວລາ ສາມວັນ.

ມາດຕາ 119 (ໃໝ່) ຜົນສະທ້ອນການພິສູດ ຫຼັກຖານ ຕົວໜັງສື, ລາຍເຊັນ, ລາຍໄປ້ມື, ຕາປະທັບ ປອມ

ເມື່ອມີການໂຕ້ແຍ່ງວ່າ ເອກະສານຫຼັກຖານ ຕົວໜັງສື, ລາຍເຊັນ, ລາຍໄປ້ມື, ຕາປະທັບ ປອມນັ້ນ ຜູ້ສະເໜີຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວ ສາມາດຖອນ ຫຼື ບໍ່ນຳໃຊ້ເປັນຫຼັກຖານຕໍ່ສານ, ຖ້າບໍ່ຖອນ ກໍໃຫ້ດຳເນີນການພິສູດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 117 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້, ຖ້າຜົນພິສູດອອກມາເປັນເອກະສານປອມ ສານຈະສະເໜີໃຫ້ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນດຳເນີນຄະດີຕາມກົດໝາຍ ແລະ ໃຫ້ຜູ້ສະເໜີຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄຳເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ພ້ອມທັງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການພິສູດຫຼັກຖານ.

ເມື່ອຍັງມີການພິສູດຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວ ທີ່ມີຜົນສະທ້ອນຕໍ່ການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ກໍຕ້ອງໄດ້ໂຈະທັງການ ດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ແລະ ການດຳເນີນຄະດີອາຍາ ຖ້າຫາກມີ.

ມາດຕາ 120 (ປັບປຸງ) ການສະເໜີໃຫ້ສະໜອງ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ

ໃນການເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຖ້າສາມເຫັນວ່າ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ຫຼື ບຸກຄົນ ທີ່ຄູ່ຄວາມບໍ່ສາມາດນຳມາຢືນຢັນຕໍ່ສານໄດ້ ສານຈະເຮັດໜັງສື ສະເໜີໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ບຸກຄົນນັ້ນ ສະໜອງ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ສານ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງ ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານ.

ເມື່ອຕ້ອງການເອກະສານ ທີ່ເປັນສະບັບເດີມ ສານຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກມອບຮັບເປັນລາຍລັກອັກສອນ, ເມື່ອສານໄດ້ກວດກາ, ນຳໃຊ້ຫຼັກຖານເຫຼົ່ານັ້ນແລ້ວ ສານຕ້ອງສົ່ງຫຼັກຖານຄືນໃຫ້ ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ບຸກຄົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ບຸກຄົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງສະໜອງ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຕາມການສະເໜີຂອງສານ ພາຍໃນເວລາສິບຫ້າວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບໜັງສືສະເໜີຂອງສານເປັນຕົ້ນໄປ, ຖ້າອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫາກບໍ່ສາມາດຕອບສະໜອງ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ນັ້ນໄດ້ ກໍຕ້ອງແຈ້ງຄືນໃຫ້ສານເປັນລາຍລັກ ອັກສອນ ພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນ.

ມາດຕາ 121 (ປັບປຸງ) ການມອບໝາຍຂອງສານໃຫ້ເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ

ໃນກໍລະນີ ມີຄວາມຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ການເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຢູ່ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ຫຼື ເມືອງ, ນະຄອນ ອື່ນ ສານທີ່ພິຈາລະນາຄະດີນັ້ນ ມີສິດມອບໝາຍໃຫ້ສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ຫຼື ສານ ປະຊາຊົນເຂດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຜູ້ດຳເນີນການເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໃຫ້ຕົນ.

ໃນການມອບໝາຍນັ້ນ ຕ້ອງບອກເຖິງເນື້ອໃນຂອງຄະດີ ໂດຍຫຍໍ້ ແລະ ຫຼັກຖານ ຊຶ່ງສານທີ່ຮັບມອບ ໝາຍນັ້ນຄວນເກັບກຳ. ການມອບໝາຍດັ່ງກ່າວ ມີຜົນບັງຄັບປະຕິບັດ ສຳລັບສານທີ່ຮັບມອບໝາຍເທົ່ານັ້ນ ແລະ ໃຫ້ປະຕິບັດພາຍໃນເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບການມອບໝາຍເປັນຕົ້ນໄປ.

ບົດບັນທຶກ ແລະ ຫຼັກຖານທີ່ເກັບກຳໄດ້ທັງໝົດ ຕ້ອງສົ່ງໃຫ້ສານທີ່ພິຈາລະນາຄະດີນັ້ນໃນທັນໃດ.

ໂຈດ ຫຼື ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການໃຫ້ສານອື່ນ ເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ.

ມາດຕາ 122 ການມອບໝາຍໃຫ້ສານອື່ນເອົາຄຳໃຫ້ການແທນ

ເມື່ອຄູ່ຄວາມ, ພະຍານ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີຫາກບໍ່ສາມາດເຂົ້າມາໃຫ້ການຕໍ່ສານ ເນື່ອງຈາກຢູ່ທ້ອງຖິ່ນຕ່າງກັນ ຫຼື ຍ້ອນສາເຫດອື່ນແລ້ວ ສານທີ່ດຳເນີນຄະດີນັ້ນ ຈະສົ່ງປະເດັນສອບສວນ ໃຫ້ສານທ້ອງຖິ່ນອື່ນບ່ອນທີ່ບຸກຄົນດັ່ງກ່າວຢູ່ນັ້ນ ເອົາຄຳໃຫ້ການແທນ ພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນ ໄດ້ຮັບປະເດັນສອບສວນ ເປັນຕົ້ນໄປ. ພາຍຫຼັງສອບສວນແລ້ວ ບົດບັນທຶກຄຳໃຫ້ການ ຕ້ອງສົ່ງໃຫ້ສານ ທີ່ມອບໝາຍນັ້ນໃນທັນໃດ.

ມາດຕາ 123 (ປັບປຸງ) ການຄຸ້ມຄອງ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ພວມຈະຖືກທຳລາຍ, ຢູ່ໃນສະພາບສ່ຽງ ທີ່ຈະຖືກທຳລາຍ ຫຼື ອາດມີ ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເກັບກຳໃນຕໍ່ໜ້າຄູ່ຄວາມອາດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານໃຫ້ອອກຄຳສັ່ງໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ດັ່ງກ່າວ. ການຄຸ້ມຄອງ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ອາດຈະເຮັດດ້ວຍຫຼາຍຮູບການ ເຊັ່ນ ການສຳເນົາ, ການຖ່າຍຮູບ, ການບັນທຶກສຽງ, ບັນທຶກວິດີໂອ, ການບັນທຶກ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ, ການນຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ມາຮັກສາໄວ້ທີ່ປອດໄພ ຫຼື ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ປົກປັກຮັກສາ, ຄຸ້ມຄອງຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວ.

ສຳລັບ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານທາງດ້ານບຸກຄົນເປັນຕົ້ນ ພະຍານທີ່ຖືກ ນາບຊຸ່, ບັງຄັບ ຫຼື ກົດດັນ ໃນຮູບການ ໃດໜຶ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ ບໍ່ສະດວກ ຫຼື ບໍ່ສາມາດໃຫ້ການຕາມຄວາມເປັນຈິງຕໍ່ສານ ກໍຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 124 ການຊຶ່ງຊາຕິລາຄາຫຼັກຖານ

ສານ ຕ້ອງກວດກາ, ຊຶ່ງຊາຕິລາຄາຫຼັກຖານ ດ້ວຍຄວາມໝັ້ນໃຈຂອງຕົນ ບົນຜົນການພິຈາລະນາ ເຫດການຂອງຄະດີທັງໝົດ ຢ່າງຮອບດ້ານ, ຄົບຖ້ວນ ແລະ ຟາວະວິໄສ.

ຫຼັກຖານຈະມີຄຸນຄ່າໃຊ້ໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອສານໄດ້ກວດກາ, ຕິລາຄາ ແລະ ຮັບຮູ້ແລ້ວເທົ່ານັ້ນ. ສານຕ້ອງເອົາ ການຮັບຮູ້ຫຼັກຖານ ທີ່ເປັນເອກະພາບຂອງຄູ່ຄວາມເປັນຫຼັກ ໃນການພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 125 ການນຳໃຊ້ຫຼັກຖານ

ທຸກຫຼັກຖານ ທີ່ສານເຊື່ອຖືວ່າ ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ສານຕ້ອງນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການພິຈາລະນາຕັດສິນ ຫຼື ພິພາກສາຄະດີ.

ຫຼັກຖານຂອງຄູ່ຄວາມ ທີ່ສານເຫັນວ່າ ມີເຫດຜົນ ຫຼື ບໍ່ມີເຫດຜົນ ກໍໃຫ້ວິນິດໄສລົງໃນຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງສານ.

ມາດຕາ 126 ລະບຽບການພິຈາລະນາຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ

ໃນເວລາດຳເນີນຄະດີ ຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ນັບແຕ່ໄດ້ຮັບສຳນວນຄະດີ ຈົນເຖິງປິດການໂຕ້ຖຽງໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຄະນະສານຕ້ອງຖາມຄູ່ຄວາມວ່າ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ຍື່ນມານັ້ນ ຄົບຖ້ວນ ແລ້ວ ຫຼື ບໍ່, ຖ້າຫາກບໍ່ທັນຄົບຖ້ວນ ກໍຈະໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວນຳເອົາມາສະເໜີເພີ່ມ ພາຍໃນເວລາ ທີ່ສານເຫັນວ່າເໝາະສົມ. ຖ້າຫາກຄົບຖ້ວນ ແລະ ພຽງພໍ ແລ້ວສານກໍຈະນຳເອົາຄະດີອອກພິຈາລະນາຕັດສິນ.

ພາກທີ VII

ມາດຕະການຂອງສານ

ໝວດທີ 1

ມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ

ມາດຕາ 127 (ປັບປຸງ) ປະເພດມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ

ມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ແບ່ງອອກເປັນປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ຍຶດ ຫຼື ອາຍັດຊັບ;
2. ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຄູ່ຄວາມເຄື່ອນໄຫວ ຫຼື ກະທຳສິ່ງໃດໜຶ່ງ;
3. ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຄູ່ຄວາມປະຕິບັດຂໍ້ຜຸກພັນໃດໜຶ່ງ;
4. ອອກມາດຕະການອື່ນ ເພື່ອຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ.

ໃນກໍລະນີ ມີການຟ້ອງແຍ່ງ ມາດຕະການດັ່ງກ່າວ ກໍສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ດັ່ງດຽວກັນ.

ການລະເມີດມາດຕະການ ທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ເທິງນີ້ ຈະມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕາມກົດໝາຍ.

ສານ ສາມາດອອກມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ພາຍຫຼັງສານຮັບເອົາຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ມາພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 128 ການຍຶດຊັບ

ໃນກໍລະນີ ໄດ້ຮູ້ແຈ້ງກ່ຽວກັບ ປະເພດ, ຈຳນວນ, ບັນຊີຊັບ ຫຼື ສະຖານທີ່ເກັບມ້ຽນວັດຖຸສິ່ງຂອງ, ສິນຄ້າ ຫຼື ປະເພດສິ່ງຫາລືມະຊັບອື່ນ ທີ່ພົວພັນກັບຄະດີ, ເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນຄະດີ ຫຼື ເພື່ອຮັບປະກັນການ ຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ການຟ້ອງແຍ່ງ ຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານ ຖ້າຫາກແມ່ນ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສັງຄົມແລ້ວ ສານຈະອອກຄຳສັ່ງຍຶດຊັບດັ່ງກ່າວ ມາຮັກສາໄວ້ໃນສະຖານ ທີ່ເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 129 ການອາຍັດຊັບ

ໃນກໍລະນີ ໄດ້ຮູ້ແຈ້ງກ່ຽວກັບປະເພດ, ຈຳນວນ, ບັນຊີ ສັງຫາລິມະຊັບ ຫຼື ອະສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ພົວພັນກັບຄະດີ, ເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນຄະດີ ຫຼື ເພື່ອຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ການຟ້ອງແຍງ ຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານ ຖ້າຫາກແມ່ນຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສັງຄົມແລ້ວ ສານຈະອອກຄຳສັ່ງອາຍັດຊັບ.

ມາດຕາ 130 (ປັບປຸງ) ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຄູ່ຄວາມເຄື່ອນໄຫວ ຫຼື ກະທຳສິ່ງໃດໜຶ່ງ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຄູ່ຄວາມໃດໜຶ່ງໃນຄະດີ ມີການເຄື່ອນໄຫວ ຫຼື ກະທຳສິ່ງໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຊຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ເຊັ່ນ ການນາບຊຸ່ ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ພະຍານ, ການທຳລາຍຫຼັກຖານນັ້ນ ສານອາດຈະອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢຸດເຊົາ ການເຄື່ອນໄຫວ ຫຼື ການກະທຳດັ່ງກ່າວ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານ.

ມາດຕາ 131 ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຄູ່ຄວາມປະຕິບັດຂໍ້ຜູກພັນໃດໜຶ່ງ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງໃນຄະດີ ປະຕິບັດຂໍ້ຜູກພັນໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຊຶ່ງພົວພັນໃນຄະດີກັບຜູ້ອື່ນ ເຊັ່ນ ການເຮັດສັນຍາຊຳຊ້ອນກັນ ສານຈະອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຢຸດເຊົາການປະຕິບັດຂໍ້ຜູກພັນດັ່ງກ່າວ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານ.

ມາດຕາ 132 ການຈຳກັດບໍລິເວນຕໍ່ຄູ່ຄວາມ

ເພື່ອຮັບປະກັນ ໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນຄະດີ ເປັນຕົ້ນ ການເຂົ້າມາໃຫ້ການຊີ້ແຈ້ງ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຕໍ່ສານ ສານອາດຈະອອກມາດຕະການ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຄູ່ຄວາມ ອອກຈາກພື້ນທີ່ໃດໜຶ່ງ ຫຼື ອອກນອກປະເທດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກໍລະນີຈຳເປັນ ແຕ່ຄູ່ຄວາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ້ອງຊີ້ແຈ້ງເຫດຜົນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ນຳຫຼັກຊັບມາຄຳປະກັນໄວ້ນຳສານຕາມການກຳນົດຂອງສານ.

ມາດຕາ 133 (ປັບປຸງ) ໝາຍພາຕົວ

ໝາຍພາຕົວ ແມ່ນ ຄຳສັ່ງຂອງສານ ເພື່ອໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ນຳເອົາຕົວ ຈຳເລີຍ, ພະຍານ ເຂົ້າມາພົບກັບຜູ້ພິພາກສາຕາມ ວັນ, ເວລາ, ສະຖານທີ່ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນໝາຍພາຕົວນັ້ນ.

ໃນກໍລະນີ ຈຳເລີຍ, ບຸກຄົນທີສາມ ຝ່າຍຈຳເລີຍ, ພະຍານ ຫາກໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກເຖິງສາມຄັ້ງ ແຕ່ບໍ່ເຂົ້າມາສານຕາມໝາຍຮຽກ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ສານຈະອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ພາຕົວຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າມາສານ. ໃນການພາຕົວນັ້ນ ຕ້ອງປະສານສົມທົບກັບຫ້ອງການບ້ານ, ນອກຈາກນີ້ແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງອາດຈະຖືກດຳເນີນຄະດີຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍອາຍາ.

ມາດຕາ 134 (ປັບປຸງ) ເນື້ອໃນຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ອອກມາດຕະການ

ຄຳຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ອອກມາດຕະການ ເພື່ອຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ປະກອບດ້ວຍເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ ຂອງສານ ທີ່ຈະຢືນຄຳຮ້ອງຂໍເຖິງ;
2. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ, ທີ່ຢູ່, ການພົວພັນໃນຄະດີ ຂອງຜູ້ຢືນຄຳຮ້ອງຂໍ;
3. ຂໍ້ມູນລະອຽດ ກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງ, ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ, ທີ່ຢູ່, ການພົວພັນໃນຄະດີຂອງບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການອອກມາດຕະການ;
4. ສະຫຼຸບເຫດການໂດຍຫຍໍ້ຂອງຄະດີ ແລະ ເຫດຜົນຂອງການຮ້ອງຂໍ;
5. ເອກະສານທີ່ພົວພັນກັບການຮ້ອງຂໍ;
6. ວັນ, ເດືອນ, ປີ ທີ່ຢືນຄຳຮ້ອງຂໍ;

7. ລາຍເຊັນຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ ແລະ ການຢັ້ງຢືນ ຈາກອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
8. ເນື້ອໃນອື່ນ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 135 (ປັບປຸງ) ການຝຶຈາລະນາອອກມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງຂໍ ອອກມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງແລ້ວ, ສານຕ້ອງມອບໃຫ້ຜູ້ຝຶຈາລະນາທີ່ຮັບຜິດຊອບຄະດີ ນຳເອົາຄໍາຮ້ອງຂໍ ພ້ອມດ້ວຍ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມາຄົ້ນຄວ້າຝຶຈາລະນາ.

ການຝຶຈາລະນາຄໍາຮ້ອງຂໍຍຶດ ຫຼື ອາຍັດຊັບ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 128 ແລະ ມາດຕາ 129 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ຕາມກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ນອກຈາກຈະຝຶຈາລະນາ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວ ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ກໍຕ້ອງລົງກວດກາສະຖານທີ່ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ສະເໜີ ຍຶດ ຫຼື ອາຍັດ ນັ້ນ. ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ ຍຶດ ຫຼື ອາຍັດ ນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ເໝາະສົມກັບມູນຄ່າການຮ້ອງຟ້ອງ.

ການອອກມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງຂອງສານ ໃຫ້ອອກເປັນຄໍາສັ່ງຂອງຄະນະສານ.

ມາດຕາ 136 (ປັບປຸງ) ການປ່ຽນແປງ ຫຼື ການລົບລ້າງມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ

ການປ່ຽນແປງ ຫຼື ການລົບລ້າງ ມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງໃດໜຶ່ງ ຕ້ອງຝຶຈາລະນາໃນທີ່ປະຊຸມສານ ໂດຍການເຂົ້າຮ່ວມຂອງບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຄະດີນັ້ນ ແຕ່ການບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ກໍຈະບໍ່ພາໃຫ້ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການຝຶຈາລະນານັ້ນໄດ້.

ສານ ອາດຈະປ່ຽນແປງ ຫຼື ລົບລ້າງມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ຕາມຄໍາຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຕາມຄໍາສະເໜີຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫຼື ຕາມຄໍາເຫັນຂອງສານ ຖ້າຫາກແມ່ນຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ ຫຼື ສັງຄົມ.

ໃນກໍລະນີ ສານຫາກບໍ່ໄດ້ຝຶຈາລະນາ ປ່ຽນແປງ ຫຼື ລົບລ້າງຕາມຄໍາຮ້ອງຂໍແລ້ວ ມາດຕະການທີ່ສານວາງອອກນັ້ນ ກໍຈະມີຜົນບັງຄັບປະຕິບັດ ຈົນກວ່າຈະມີຄໍາສັ່ງປົດການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ.

ການຮ້ອງຂໍ ຫຼື ການສະເໜີໃຫ້ຝຶຈາລະນາ ຄໍາສັ່ງປ່ຽນແປງ ຫຼື ລົບລ້າງ ມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນ ໃຫ້ຍື່ນຕໍ່ສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຜູ້ຝຶຈາລະນາ.

ມາດຕາ 137 (ປັບປຸງ) ການຮ້ອງຂໍ ຫຼື ການສະເໜີໃຫ້ຝຶຈາລະນາຄໍາສັ່ງຄືນໃໝ່

ຄູ່ຄວາມ, ບຸກຄົນທີສາມ ມີສິດຮ້ອງຂໍ ຕໍ່ສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຝຶຈາລະນາຄືນໃໝ່ ຄໍາສັ່ງກ່ຽວກັບມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ພາຍໃນເວລາ ເຈັດວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຊາບ ຄໍາສັ່ງ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດສະເໜີຕໍ່ສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຝຶຈາລະນາຄືນໃໝ່ ຄໍາສັ່ງ ກ່ຽວກັບມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ທີ່ຜິດພັນກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສັງຄົມ ຫຼື ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງເດັກ, ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ພາຍໃນເວລາ ເຈັດວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຊາບຄໍາສັ່ງເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີ ສານຂັ້ນອຸທອນ ຫຼື ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ເປັນຜູ້ອອກຄໍາສັ່ງ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບສານຂັ້ນຕົ້ນ.

ມາດຕາ 138 (ປັບປຸງ) ຜົນບັງຄັບຂອງຄໍາສັ່ງ ກ່ຽວກັບມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ

ຄໍາສັ່ງຂອງຄະນະສານ ກ່ຽວກັບມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ມີຜົນບັງຄັບປະຕິບັດນັບແຕ່ວັນອອກຄໍາສັ່ງນັ້ນ ເປັນຕົ້ນໄປ ເຖິງຈະມີການ ຮ້ອງຂໍ ຫຼື ສະເໜີ ໃຫ້ຝຶຈາລະນາຄືນໃໝ່ກໍຕາມ ແລະ ມີຜົນສັກສິດຄືກັນກັບຄໍາຕົກລົງອື່ນຂອງສານ. ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ທີ່ມີການລະເມີດເນື້ອໃນໃດໜຶ່ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຄໍາສັ່ງດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກົດໝາຍ ແລະ ຜົນເສຍຫາຍທັງໝົດ ທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 139 (ປັບປຸງ) ການປະຕິບັດມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ

ການປະຕິບັດ ຄຳສັ່ງ ຍຶດ ຫຼື ອາຍັດຊັບ ຂອງສານ ສານຕ້ອງຮຽກຄູ່ຄວາມເຂົ້າຮ່ວມ ເພື່ອແຈ້ງ ແລະ ຕິດຄຳສັ່ງຂອງສານໄວ້ບ່ອນຊັບສິ່ງຂອງຕັ້ງຢູ່, ຫ້ອງການບ້ານ, ສານປະຊາຊົນ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການປະຕິບັດມາດຕະການອື່ນຂອງສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 130, 131 ແລະ ມາດຕາ 132 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ສານຕ້ອງຮຽກຄູ່ຄວາມມາຮັບຊາບ ແລະ ແຈ້ງຄຳສັ່ງດັ່ງກ່າວ ຕໍ່ອົງການປົກຄອງ ທ້ອງຖິ່ນ, ບ້ານ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ສຳລັບການປະຕິບັດໝາຍພາຕົວ ນອກຈາກຈະແຈ້ງຕໍ່ອົງການ ປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ບ້ານແລ້ວ ຍັງຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ແລະ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 133 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ຄູ່ຄວາມ ທີ່ຮ້ອງຂໍໃຫ້ອອກມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດມາດຕະການດັ່ງກ່າວຕາມລະບຽບການວາງອອກ.

ໝວດທີ 2

ມາດຕະການຮີບດ່ວນຊົ່ວຄາວຂອງສານ

ມາດຕາ 140 ການນຳໃຊ້ມາດຕະການຮີບດ່ວນຊົ່ວຄາວຂອງສານ

ສານ ອາດຈະນຳໃຊ້ມາດຕະການບັງຄັບໃດໜຶ່ງ ໃນກໍລະນີຊັບສິ່ງຂອງຂັດແຍ່ງກັນນັ້ນ ມີຄວາມຈຳ ເປັນຕ້ອງມີການຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ຊີ້ຂາດຢ່າງຮີບດ່ວນ ເນື່ອງຈາກວ່າຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວຈະມີການປ່ຽນຮູບ ຫຼື ເສື່ອມ ເສຍຄຸນນະພາບກ່ອນການຕັດສິນຄະດີ.

ສານ ຈະອອກຄຳສັ່ງມອບສິດ ຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ຊີ້ຂາດ ໃນຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ໃຫ້ ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫຼື ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ກໍໄດ້.

ມາດຕາ 141 ການນຳໃຊ້ມາດຕະການຕໍ່ຄົນເສຍຈິດ

ສານ ອາດຈະນຳໃຊ້ມາດຕະການປິ່ນປົວ ຕໍ່ຜູ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ຜູ້ຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເປັນຄົນເສຍຈິດ ກ່ອນ ຫຼື ພາຍຫຼັງ ສານໄດ້ອອກຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາແລ້ວ ດ້ວຍການອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ໄປປິ່ນປົວທີ່ ໂຮງໝໍໂລກຈິດ ຫຼື ສະຖານທີ່ປິ່ນປົວສະເພາະ.

ພາຍຫຼັງ ໄດ້ປິ່ນປົວດີແລ້ວ ຕ້ອງນຳເອົາຜູ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ຜູ້ຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ແທນ ຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນ ມາດຳເນີນຄະດີ ຫຼື ນຳມາປະຕິບັດຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງສານຕໍ່ໄປ.

ມາດຕາ 142 ການນຳໃຊ້ມາດຕະການຂອງສານຕໍ່ນິຕິບຸກຄົນທີ່ຖືກຍຸບເລີກ

ສານ ຈະນຳໃຊ້ມາດຕະການ ຍຶດ ຫຼື ອາຍັດ ຊັບຂອງນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ເປັນ ຜູ້ຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຊຶ່ງໄດ້ຖືກຍຸບເລີກ ກ່ອນ ຫຼື ພາຍຫຼັງ ສານໄດ້ອອກ ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາແລ້ວ ດ້ວຍການອອກຄຳສັ່ງ ຍຶດ ຫຼື ອາຍັດຊັບ.

ເມື່ອອອກຄຳສັ່ງ ຍຶດ ຫຼື ອາຍັດ ຊັບແລ້ວ ຕ້ອງທຳການແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວ ກັບຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ຫຼື ຜູ້ຄຸ້ມຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ຖືກຍຸບເລີກນັ້ນໃຫ້ສຳເລັດ ໃນກຳນົດເວລາບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສາມສິບວັນ ພາຍຫຼັງສານໄດ້ຕັດສິນເປັນຕົ້ນໄປ.

ສຳລັບ ການຊຳລະສະສາງໜີ້ສິນ ໃນກໍລະນີ ວິສາຫະກິດໄດ້ລົ້ມລະລາຍນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການລົ້ມລະລາຍຂອງວິສາຫະກິດ.

ມາດຕາ 143 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ມາດຕະການ ຂອງສານຕໍ່ ຜົວ ຫຼື ເມຍ

ສານ ອາດນຳໃຊ້ມາດຕະການດ້ວຍການອອກຄຳສັ່ງຕັດເງິນເດືອນ ຫຼື ລາຍໄດ້ ຫຼື ຍຶດ ຫຼື ອາຍັດ ຊັບທີ່ ຕົກເປັນພຸດຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ເພື່ອເປັນພັນທະໃນການຈ່າຍຄ່າເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ແລະ ລູກ ຜູ້ບໍ່ພົ້ນ ກະສຽນອາຍຸ ທີ່ຢູ່ນຳ ເມຍ ຫຼື ຜົວ.

ມາດຕາ 144 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ມາດຕະການຂອງສານຕໍ່ເດັກ

ສານ ອາດນຳໃຊ້ມາດຕະການ ດ້ວຍການອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ຜູ້ປົກຄອງຂອງເດັກທີ່ມີຄະດີ ຊຶ່ງບໍ່ພົ້ນກະສຽນ ອາຍຸ ດັ່ງນີ້:

1. ຕິດຕາມການປະພຶດຂອງເດັກ;
2. ຄຸ້ມຄອງ, ຄວບຄຸມ ເດັກ ໃນລະຫວ່າງການພິຈາລະນາຄະດີ;
3. ນຳເອົາເດັກໄປ ກວດ, ປິ່ນປົວພະຍາດ;
4. ສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ເບິ່ງແຍງດູແລ ເດັກ ໃນເວລາພິຈາລະນາຄະດີ;
5. ລາຍງານຄວາມເປັນຈິງ ລວມທັງໃຫ້ຄຳເຫັນຕໍ່ສານໃນຄະດີເດັກ;
6. ບໍ່ໃຫ້ນຳເອົາເດັກໄປເຮັດວຽກງານໜັກ ຫຼື ວຽກອື່ນທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບ ຕາມທີ່ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຮງງານ.

ມາດຕາ 145 (ປັບປຸງ) ມາດຕະການຊົ່ວຄາວອື່ນຂອງສານ

ນອກຈາກ ມາດຕະການຊົ່ວຄາວຂອງສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 140 ຫາ ມາດຕາ 144 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ແລ້ວ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງ ຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ນຳໃຊ້ ຊັບທີ່ຂັດແຍ່ງກັນນັ້ນ ສານສາມາດອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ນຳໃຊ້ ຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວຊົ່ວຄາວກ່ອນກໍໄດ້ ຈົນກວ່າ ມີຄຳສັ່ງປ່ຽນແປງ ຫຼື ມີຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ.

ມາດຕາ 146 (ປັບປຸງ) ຜົນບັງຄັບໃຊ້ມາດຕະການຂອງສານ

ຄຳສັ່ງຂອງສານ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ມາດຕະການຮີບດ່ວນຊົ່ວຄາວນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດໃນທັນໃດ.

ຄຳສັ່ງດັ່ງກ່າວ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ພາຍຫຼັງ ສານໄດ້ອອກຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ. ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຖືກຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ຊື້ຂາດ ຫຼື ຍຶດ ຫຼື ອາຍັດຊັບ ດ້ວຍຄຳສັ່ງນັ້ນແລ້ວ ກໍຈະນຳມາໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຕາມຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາ ຂອງສານ.

ມາດຕາ 147 ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ອອກມາດຕະການຮີບດ່ວນຊົ່ວຄາວ

ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ອອກມາດຕະການຮີບດ່ວນຊົ່ວຄາວຢ່າງດຽວ ຫຼື ຫຼາຍຢ່າງ ກໍໄດ້ເພື່ອ ປົກປ້ອງຫຼັກຖານ, ຄຸ້ມຄອງ, ນຳໃຊ້ ຫຼື ຊື້ຂາດ ຊັບທີ່ຂັດແຍ່ງໃດໜຶ່ງ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີຄວາມເສຍຫາຍ.

ພາກທີ VIII

ການອອກ, ການສົ່ງ ແລະ ການແຈ້ງ ໝາຍຮຽກ ແລະ ເອກະສານອື່ນຂອງສານ

ມາດຕາ 148 ເນື້ອໃນຂອງໝາຍຮຽກ

ໝາຍຮຽກ ຕ້ອງມີເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ ຂອງສານປະຊາຊົນ;
2. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ ຂອງຜູ້ຖືກຮຽກ;

3. ຜູ້ຖືກຮຽກເຂົ້າມາສານ ພົວພັນກັບຄະດີເລື່ອງໃດ, ໃນຖານະ ແລະ ຈຸດປະສົງໃດ;
 4. ສະຖານທີ່ ແລະ ວັນເວລາເຂົ້າມາສານ;
 5. ຂໍ້ແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຖືກຮຽກນັ້ນ ປະຕິບັດສິ່ງໃດໜຶ່ງ ເປັນຕົ້ນ ນຳເອົາຫຼັກຖານເຂົ້າມາສານ;
 6. ຄຳເຕືອນໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບຜົນສະທ້ອນຂອງຜູ້ຖືກຮຽກ ທີ່ບໍ່ເຂົ້າມາສານ.
- ສຳລັບ ໝາຍເຊີນ ກໍ່ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບໝາຍຮຽກ.

ມາດຕາ 149 (ປັບປຸງ) ການອອກໝາຍຮຽກ

ຜູ້ພິພາກສາ ທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການດຳເນີນຄະດີ ເປັນຜູ້ຕົກລົງເປົ້າໝາຍຜູ້ມາໃຫ້ການຕໍ່ສານ ເຊັ່ນ ພະຍານ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອື່ນໃນການດຳເນີນຄະດີ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມ ພ້ອມທັງກຳນົດວັນເວລາ ແລະ ກະກຽມປະເດັນສອບສວນ ແລ້ວອອກໝາຍຮຽກບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າມາໃຫ້ການຕໍ່ສານ.

ໝາຍຮຽກ ຕ້ອງເຮັດເປັນສາມສະບັບ ຄື ໜຶ່ງສະບັບ ເອົາໃຫ້ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ໜຶ່ງສະບັບ ເອົາໄວ້ໃນສຳນວນຄະດີ ແລະ ອີກໜຶ່ງສະບັບ ໃຫ້ເກັບມ້ຽນໄວ້ຢູ່ສຳເນົາຂອງຈຳສານ.

ມາດຕາ 150 (ປັບປຸງ) ການສົ່ງໝາຍຮຽກ

ໝາຍຮຽກ ທີ່ສົ່ງໃຫ້ຜູ້ຖືກຮຽກນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວເຊັນຊື່ ຫຼື ແປະໂປ້ມີ ໃສ່ປຶ້ມບັນທຶກການສົ່ງເອກະສານ. ໃນກໍລະນີສົ່ງໂດຍກົງນັ້ນ ຖ້າວ່າຜູ້ກ່ຽວຫາກບໍ່ອອມເຊັນຊື່ ຫຼື ແປະໂປ້ມີໃສ່ນັ້ນກໍ່ໃຫ້ຜູ້ນຳສົ່ງໝາຍເຫດໄວ້.

ໝາຍຮຽກ ຕ້ອງສົ່ງໃຫ້ຜູ້ຖືກຮຽກນັ້ນ ໄດ້ຮັບກ່ອນວັນນັດໝາຍເຂົ້າມາສານ ຢ່າງໜ້ອຍ ສາມວັນ. ການສົ່ງເອກະສານອື່ນຂອງສານ ກໍ່ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບການສົ່ງໝາຍຮຽກ.

ມາດຕາ 151 (ປັບປຸງ) ຮູບການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງໝາຍຮຽກ

ການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງໝາຍຮຽກ ສາມາດດຳເນີນດ້ວຍຮູບການໃດໜຶ່ງ ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການສົ່ງໂດຍກົງໃຫ້ຜູ້ຖືກຮຽກ ຫຼື ຜ່ານບ້ານ;
2. ການສົ່ງຜ່ານທາງ ໄປສະນີ, ຂົນສົ່ງ ຫຼື ໂທລະຄົມມະນາຄົມ;
3. ການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງດ້ວຍການຕິດປະກາດ;
4. ການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງຜ່ານພາຫະນະສົມວນຊົນ.

ມາດຕາ 152 (ປັບປຸງ) ການສົ່ງໂດຍກົງໃຫ້ຜູ້ຖືກຮຽກ ຫຼື ຜ່ານບ້ານ

ໝາຍຮຽກ ຕ້ອງສົ່ງໂດຍກົງໃຫ້ຜູ້ຖືກຮຽກ ຫຼື ຜ່ານບ້ານບ່ອນຜູ້ກ່ຽວສັງກັດຢູ່ ຕາມທີ່ຢູ່ໃນສຳນວນຄະດີ. ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຖືກຮຽກເປັນພະນັກງານ ອາດສົ່ງຫາອົງການຈັດຕັ້ງບ່ອນຜູ້ກ່ຽວສັງກັດນັ້ນກໍ່ໄດ້.

ການສົ່ງໂດຍກົງ ຕ້ອງດຳເນີນການໂດຍພະນັກງານຂອງສານ.

ມາດຕາ 153 (ປັບປຸງ) ການສົ່ງຜ່ານທາງ ໄປສະນີ, ຂົນສົ່ງ ຫຼື ໂທລະຄົມມະນາຄົມ

ໃນກໍລະນີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ຫາກຢູ່ຫ່າງໄກ ສານອາດສົ່ງໝາຍຮຽກ ຫຼື ເອກະສານອື່ນ ຜ່ານທາງໄປສະນີ, ຂົນສົ່ງ ຫຼື ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ກໍ່ໄດ້.

ສຳລັບໝາຍຮຽກ ທີ່ສົ່ງໃຫ້ຜູ້ຖືກຮຽກ ທີ່ຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ, ຫ່າງໄກສອກຫຼີກນັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງຜ່ານບ້ານ ເພື່ອມອບໃຫ້ຜູ້ຖືກຮຽກ ແລ້ວໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວເຊັນຊື່ ຫຼື ແປະໂປ້ມີໃສ່. ຖ້າວ່າຜູ້ກ່ຽວຫາກບໍ່ອອມເຊັນຊື່ ຫຼື ແປະໂປ້ມີ ໃສ່ໝາຍຮຽກນັ້ນ ກໍ່ໃຫ້ນາຍບ້ານ ໝາຍເຫດໄວ້ ແລະ ຮັບຜິດຊອບສົ່ງໝາຍຮຽກດັ່ງກ່າວ ຄືນໃຫ້ສານ.

ໝາຍຮຽກ ຫຼື ເອກະສານອື່ນ ທີ່ສົ່ງຜ່ານທາງ ໄປສະນີ, ຂົນສົ່ງ ຫຼື ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ໃຫ້ຖືເອົາວັນທີ່ຜູ້ກ່ຽວໄດ້ຮັບ.

ມາດຕາ 154 (ປັບປຸງ) ການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງ ດ້ວຍການຕິດປະກາດ

ການສົ່ງ ຫຼື ແຈ້ງ ໝາຍຮຽກຂອງສານ ດ້ວຍການຕິດປະກາດ ເຮັດຂຶ້ນໃນກໍລະນີຜູ້ຖືກຮຽກນັ້ນ ມີການຍ້າຍບ່ອນຢູ່ເລື້ອຍໆ ຊຶ່ງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ຕໍ່ການສົ່ງໝາຍຮຽກຂອງສານ ຫຼື ໃນກໍລະນີການສົ່ງໂດຍກົງ, ການສົ່ງຜ່ານທາງ ໄປສະນີ ຫຼື ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ບໍ່ສາມາດດໍາເນີນການໄດ້.

ການຕິດປະກາດ ໃຫ້ນໍາເອົາໝາຍຮຽກສະບັບຕົ້ນຕິດໄວ້ຢູ່ ຫ້ອງການສານປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຫ້ອງການບ້ານ ແລະ ສະຖານທີ່ບ່ອນຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ອາໄສຢູ່ສຸດທ້າຍ.

ການຕິດປະກາດ ຕ້ອງປະສານສົມທົບກັບຫ້ອງການບ້ານ ບ່ອນຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢູ່ສຸດທ້າຍ ແລະ ເຮັດບົດບັນທຶກການຕິດປະກາດ ໂດຍບົ່ງບອກວັນເວລາ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຕິດປະກາດ ພ້ອມລົງລາຍເຊັນຢັ້ງຢືນ.

ການຕິດປະກາດ ໃຫ້ໃຊ້ເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນຕິດປະກາດ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 155 (ປັບປຸງ) ການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງຜ່ານພາຫະນະສົມວນຊົນ

ໃນກໍລະນີ ຈໍາເລີຍເອົາຕົວຫຼົບໜີຈາກການດໍາເນີນຄະດີ ຫຼື ບໍ່ຮູ້ບ່ອນຢູ່ ຊຶ່ງຮູບການຕິດປະກາດ ບໍ່ຮັບປະກັນວ່າຈໍາເລີຍຈະຮັບຊາບໝາຍຮຽກນັ້ນ ສານອາດແຈ້ງຜ່ານພາຫະນະສົມວນຊົນກໍໄດ້.

ການແຈ້ງຜ່ານພາຫະນະສົມວນຊົນ ໃຫ້ໃຊ້ເວລາ ສາມວັນ ນັບແຕ່ວັນອອກວິທະຍຸ, ໂທລະພາບ ຫຼື ໜັງສືຟິມໃດໜຶ່ງ ແລະ ອື່ນໆ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 156 ການໃຊ້ຈ່າຍສໍາລັບການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງໝາຍຮຽກ

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສໍາລັບການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງໝາຍຮຽກຂອງສານ ດ້ວຍການສົ່ງ ຫຼື ແຈ້ງດ້ວຍການຕິດປະກາດ ຫຼື ຜ່ານພາຫະນະສົມວນຊົນ ເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ.

ມາດຕາ 157 (ປັບປຸງ) ຜົນສະທ້ອນຂອງການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງ ດ້ວຍການຕິດປະກາດ ຫຼື ຜ່ານພາຫະນະສົມວນຊົນ

ພາຍຫຼັງໝົດກຳນົດ ຂອງການຕິດປະກາດ ຫຼື ຜ່ານພາຫະນະສົມວນຊົນແລ້ວ ສານຕ້ອງນໍາເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວອອກພິຈາລະນາຕັດສິນ ບົນພື້ນຖານ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ກົດໝາຍ. ຫຼັງຈາກສານຕັດສິນແລ້ວ ຕ້ອງນໍາເອົາຄໍາຕັດສິນນັ້ນໄປຕິດປະກາດ ຢູ່ຫ້ອງການສານປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຫ້ອງການບ້ານ ແລະ ບ່ອນຢູ່ສຸດທ້າຍຂອງຄູ່ຄວາມ ເປັນເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນຕິດປະກາດເປັນຕົ້ນໄປ, ເມື່ອໝົດກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ຖືວ່າຄໍາຕັດສິນນັ້ນ ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຄູ່ຄວາມຫາກຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍຄັດຄ້ານ ພາຍໃນເວລາ ຊາວວັນນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບ ຫຼື ຮັບຮູ້ຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ເຂົ້າມາສະເໜີຕົວຕໍ່ສານ ໃນໄລຍະເວລາຂອງການຕິດປະກາດນັ້ນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 158 ຜົນສະທ້ອນຂໍ້ມາສານຕາມໝາຍຮຽກ

ບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກ ຕ້ອງເຂົ້າມາສານຕາມ ວັນ, ເວລາ, ສະຖານທີ່ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນໝາຍຮຽກ.

ຖ້າໃຈດ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າ ຫຼື ບຸກຄົນທີ່ສາມຝ່າຍໃຈດ ຫາກໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ເຂົ້າມາສານຕາມໝາຍຮຽກ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສະເໜີເຫດຜົນທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ ເຖິງສາມຄັ້ງແລ້ວ ສານຈະອອກຄໍາສັ່ງຊັດມ້ຽນຄະດີ ແລະ ໃຫ້ໃຈດເສຍສິດໃນການຮ້ອງຟ້ອງຄະດີນັ້ນ.

ໃນກໍລະນີ ຈໍາເລີຍ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າ ຫຼື ບຸກຄົນທີ່ສາມຝ່າຍຈໍາເລີຍ ຫາກບໍ່ເຂົ້າມາສານຕາມໝາຍຮຽກ ເຖິງສາມຄັ້ງ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ຫຼື ບໍ່ເຂົ້າມາສານຍ້ອນວ່າຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງຍ້າຍໜີຈາກບ່ອນຢູ່ເດີມ ໂດຍບໍ່ແຈ້ງບ່ອນຢູ່ໃໝ່ໃຫ້ຫ້ອງການບ້ານຮູ້ນໍາແລ້ວ ສານມີສິດອອກໝາຍພາຕົວ ຫຼື ຕັດສິນລັບຫຼັງຈໍາເລີຍກໍໄດ້.

ມາດຕາ 159 (ປັບປຸງ) ການດຳເນີນການເມື່ອຄູ່ຄວາມເຂົ້າມາສານ ຕາມໝາຍຮຽກ

ເມື່ອຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຄູ່ຄວາມ ຫາກໄດ້ເຂົ້າມາສານ ຕາມໝາຍຮຽກແລ້ວ ສານຕ້ອງໄດ້ກວດກາ, ເອົາຄຳໃຫ້ການ, ຝັງຄຳອະທິບາຍ, ແນະນຳ ຫຼື ເບິ່ງຫຼັກຖານຕ່າງໆ ໃນຄະດີ. ໃນກໍລະນີຈຳເປັນກໍອາດຈະມີການສອບຖາມຊ່ອງໜ້າກັນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 113 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ພາກທີ IX

ເງິນວາງສານ ແລະ ຄ່າທຳນຽມສານ

ມາດຕາ 160 (ປັບປຸງ) ເງິນວາງສານ ແລະ ຄ່າທຳນຽມສານ

ເງິນວາງສານ ແມ່ນ ເງິນທີ່ ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ໃນຄະດີແພ່ງ ນຳມາວາງໄວ້ຢູ່ສານໃນເວລາຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳຮ້ອງຂໍ, ຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ, ຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳຮ້ອງຂໍຮີ້ຟື້ນ ເພື່ອໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນຄະດີ.

ຄ່າທຳນຽມສານແມ່ນ ຄ່າທຳນຽມທີ່ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍເຂົ້າໃນການດຳເນີນຄະດີ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ອາກອນຂອງລັດ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນຄະດີ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ຖືກເຊີນເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ແລະ ຄ່າເອກະສານ ຫຼື ສຳເນົາເອກະສານຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 161 (ປັບປຸງ) ການເກັບເງິນວາງສານ

ສານ ຂັ້ນຕົ້ນ ຫຼື ຂັ້ນອຸທອນ ຫຼື ຂັ້ນລົບລ້າງ ຫຼື ການຮີ້ຟື້ນ ໃຫ້ເກັບເງິນວາງສານ ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຄ່າທຳນຽມສານ

ເງິນວາງສານຈະຖືກນຳໃຊ້ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການສົ່ງໝາຍຮຽກ;
2. ການສົ່ງເອກະສານ ແລະ ສຳນວນຄະດີ;
3. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃຫ້ນາຍບ້ານສົ່ງໝາຍຮຽກກັບຄືນໃຫ້ສານ;
4. ການໃຊ້ຈ່າຍອື່ນ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ.

ການໃຊ້ຈ່າຍເງິນວາງສານ ຕ້ອງເຮັດບັນຊີຕິດຕາມ ແລະ ສະຫຼຸບກ່ອນນຳເອົາຄະດີຂຶ້ນໂຕ່ສວນໃນທີ່ປະຊຸມສານ, ໃນກໍລະນີ ເງິນວາງສານນັ້ນຫາກເຫຼືອຈາກການໃຊ້ຈ່າຍແລ້ວ ຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການເກັບ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນຳໃຊ້ເງິນວາງສານ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 162 (ໃໝ່) ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນຄະດີລະຫວ່າງປະເທດ

ຜູ້ຮ້ອງຂໍຢູ່ຕ່າງປະເທດທີ່ສະເໜີໃຫ້ສານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ດຳເນີນການເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ, ຮັບຊາບຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ອື່ນໆ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນຄະດີດັ່ງກ່າວ, ຍົກເວັ້ນໃນກໍລະນີ ສິນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 163 (ປັບປຸງ) ການເກັບເງິນຄ່າທຳນຽມສານ

ນອກຈາກ ຄ່າທຳນຽມຂອງຜູ້ເສຍຄະດີ ຕາມຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ຊຶ່ງເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ເສຍຄະດີແລ້ວ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນຄະດີ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບຜູ້ຖືກເຊີນເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີ, ຄ່າເອກະສານ ແລະ ຄ່າສຳເນົາເອກະສານຕ່າງໆນັ້ນ ຜູ້ຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານປະກອບຫຼັກຖານ ເປັນຜູ້ຈ່າຍກ່ອນ. ໃນກໍລະນີສານເຫັນວ່າ ມີຄວາມຈຳເປັນໃນການ ລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ພິສູດຫຼັກຖານ ຫຼື ຮຽກເອົາ ພະຍານ ຫຼື ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຄະດີມາໃຫ້ການນັ້ນ ໃຫ້ໂຈດເປັນຜູ້ຈ່າຍກ່ອນ.

ຄູ່ຄວາມທີ່ຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍລົບລ້າງ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄຳຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍລົບລ້າງ. ສຳລັບຄຳໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນອຸທອນ ຫຼື ສານຂັ້ນລົບລ້າງນັ້ນ ຜູ້ຮ້ອງຂໍເປັນຜູ້ຈ່າຍກ່ອນ. ໃນກໍລະນີສານເຫັນວ່າ ມີຄວາມຈຳເປັນ ກໍໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍລົບລ້າງ ເປັນຜູ້ຈ່າຍກ່ອນ.

ມາດຕາ 164 (ປັບປຸງ) ການເກັບເງິນວາງສານ ແລະ ຄ່າທຳນຽມສານ ຂອງສານແຕ່ລະຂັ້ນ

ສານຂັ້ນຕົ້ນ ເກັບເງິນວາງສານ ແລະ ຄ່າທຳນຽມສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ແລະ ຄ່າຂໍອຸທອນ.

ສານຂັ້ນອຸທອນ ເກັບເງິນວາງສານ ແລະ ຄ່າທຳນຽມສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳເນີນຄະດີ ຢູ່ສານ ຂັ້ນອຸທອນ ແລະ ຄ່າຂໍລົບລ້າງ.

ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ແລະ ການຮີ້ຟື້ນ ເກັບຄ່າທຳນຽມສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳເນີນຄະດີ ຢູ່ສານ ຂັ້ນລົບລ້າງ ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ.

ການເກັບຄ່າທຳນຽມສານ ຕ້ອງເຮັດໃບຮັບເງິນ ຊຶ່ງບົ່ງບອກເຖິງຈຳນວນ ແລະ ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ ໂດຍມີການເຊັນຢືນຈາກ ຜູ້ມອບ ແລະ ຜູ້ຮັບ.

ມາດຕາ 165 (ປັບປຸງ) ການຄຸ້ມຄອງຄ່າທຳນຽມສານຢູ່ສານປະຊາຊົນ

ຈຳສານ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງຄ່າທຳນຽມສານ ຢູ່ສານປະຊາຊົນຂັ້ນຂອງຕົນ.

ຄ່າຂໍອຸທອນ, ຄ່າຂໍລົບລ້າງ ແລະ ຄ່າຮີ້ຟື້ນ ເມື່ອເກັບແລ້ວ ຕ້ອງເຮັດ ໃບມອບເງິນ, ໃບຮັບເງິນ ຄັດຕິດໄວ້ໃນສຳນວນຄະດີ ແລະ ນຳເອົາເງິນດັ່ງກ່າວ ມອບເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງລັດ.

ມາດຕາ 166 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ຄ່າທຳນຽມສານ

ການນຳໃຊ້ຄ່າທຳນຽມສານ ເຂົ້າໃນການດຳເນີນຄະດີ ຕ້ອງບົນພື້ນຖານລະບຽບການ ແລະ ມີການຕົກລົງ ຂອງຄະນະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການນຳໃຊ້ຄ່າທຳນຽມສານ ຕ້ອງມີແຜນການ, ມີເປົ້າໝາຍ, ມີໃບມອບ-ຮັບ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ສະຫຼຸບເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ສຳເລັດກ່ອນການນຳເອົາຄະດີອອກໄຕ່ສວນໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ຄະນະສານ ຕ້ອງວິນິດໄສລະອຽ ກ່ຽວກັບການໃຊ້ຈ່າຍຄ່າທຳນຽມສານ ລົງໃນຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາ. ຜູ້ເສຍຄະດີ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄ່າທຳນຽມສານ ຕາມຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາ.

ພາກທີ X

ການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ

ໝວດທີ 1

ການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ

ມາດຕາ 167 ສານປະຊາຊົນທີ່ຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ

ສານປະຊາຊົນເຂດ ແລະ ສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ມີສິດຕັດສິນຄະດີ ເປັນຂັ້ນຕົ້ນ ຕາມ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 168 ການຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ການຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ

ສານປະຊາຊົນ ພິຈາລະນາການຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ການຮ້ອງຂໍ ຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຕາມແຕ່ລະ ກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການຮ້ອງຟ້ອງ ເພື່ອໃຫ້ແກ້ໄຂບັນຫາໃດໜຶ່ງ ທີ່ເປັນຂໍ້ຂັດແຍ່ງ;
2. ການຮ້ອງຂໍ ເພື່ອໃຫ້ຢັ້ງຢືນ ຫຼື ຮັບຮູ້ບັນຫາໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ເປັນຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫຼື ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານຕັດສິນ.

ມາດຕາ 169 ສິດໃນການຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ການຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ເພື່ອໃຫ້ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫຼື ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ທີ່ຖືກລະເມີດ ຫຼື ຖືກໂຕ້ແຍ່ງຈາກຜູ້ອື່ນ.

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ຝຶກຈາລະນາຢັ້ງຢືນ ຫຼື ຮັບຮູ້ບັນຫາໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງບໍ່ເປັນຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ເຊັ່ນ ການປະກາດເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ, ຜູ້ຫາຍສາບສູນ, ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ, ການຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນເສຍຫາຍ, ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ ບໍ່ມີ ຫຼື ບໍ່ຮູ້ ເຈົ້າຂອງມາເປັນຂອງລັດ ແລະ ບັນຫາອື່ນ.

ມາດຕາ 170 (ປັບປຸງ) ສິດໃນການຮ້ອງຟ້ອງ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ

ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງ ເພື່ອປົກປ້ອງ ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສັງຄົມ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງເດັກ, ບຸກຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ທີ່ຖືກໂຕ້ແຍ່ງ ຫຼື ຖືກລະເມີດໂດຍບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ.

ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ, ຄະນະຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ສະໜະພັນແມ່ຍິງລາວ ຫຼື ຄອບຄົວ ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ຖ້າເຫັນວ່າບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ຢູ່ໃນສະພາບທີ່ບໍ່ສາມາດດຳເນີນການຮ້ອງຟ້ອງດ້ວຍຕົນເອງໄດ້.

ຜູ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ຊຶ່ງບໍ່ແມ່ນກຳມະສິດຂອງຕົນ ເປັນຕົ້ນ ຜູ້ເຊົ່າ, ຜູ້ຮັກສາ, ຜູ້ຢືມ ກໍມີສິດຮ້ອງຟ້ອງເຊັ່ນດຽວກັນກັບເຈົ້າກຳມະສິດ ເພື່ອທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງຄົນ, ທວງໃຫ້ຍຸດເຊົາການກົດຂວາງ ຫຼື ລົບລ້າງອຸປະສັກ ຫຼື ການປົກປ້ອງອື່ນ ທີ່ມີການລະເມີດ ຫຼື ໂຕ້ແຍ່ງຈາກ ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ໃດໜຶ່ງ ອັນຈະສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຊຶ່ງເຈົ້າກຳມະສິດບໍ່ຮູ້ ຫຼື ບໍ່ສາມາດຮ້ອງຟ້ອງດ້ວຍຕົນເອງໄດ້.

ມາດຕາ 171 (ປັບປຸງ) ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ

ສານ ຈະດຳເນີນຄະດີໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອມີສາເຫດໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ມີຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອໃຫ້ແກ້ໄຂ ຫຼື ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ;
2. ມີຄຳຮ້ອງຂໍຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອໃຫ້ຝຶກຈາລະນາຮັບຮູ້ບັນຫາໃດໜຶ່ງ;
3. ມີຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ປົກປ້ອງ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ;
4. ມີຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ເພື່ອປົກປ້ອງຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສັງຄົມ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ, ບຸກຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ໝວດທີ 2
ການຮ້ອງຟ້ອງ

ມາດຕາ 172 (ປັບປຸງ) ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ

ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ແມ່ນ ເອກະສານຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຍື່ນຕໍ່ສານ ໂດຍອ້າງວ່າຕົນໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍ ຍ້ອນຖືກຜູ້ອື່ນລະເມີດ ຫຼື ໂຕ້ແຍ່ງ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງຕົນ, ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງອື່ນ.

ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ມີເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ ຂອງສານທີ່ຄຳຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນໄດ້ຍື່ນເຖິງ;
 2. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ, ບ່ອນຢູ່, ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່ ຂອງໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ. ຖ້າວ່າໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ຫາກແມ່ນນິຕິບຸກຄົນ ກໍໃຫ້ບອກບ່ອນທີ່ສຳນັກງານ ຂອງນິຕິບຸກຄົນນັ້ນຕັ້ງຢູ່ ພ້ອມທັງຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ ແລະ ບ່ອນຢູ່ ຂອງຜູ້ຕາງໜ້າດ້ວຍ;
 3. ສິດທວງ ພ້ອມດ້ວຍມາດຕາກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ເປັນພື້ນຖານໃນສິດທວງນັ້ນ;
 4. ເງື່ອນໄຂທີ່ຜາໃຫ້ສິດທວງ ເກີດຂຶ້ນ ພ້ອມດ້ວຍຂໍ້ເທັດຈິງທີ່ສະໜັບສະໜູນ;
 5. ເຫດການທີ່ເປັນສາເຫດຜາໃຫ້ມີ ການຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນ ເພື່ອໃຫ້ສານຕັດສິນ;
 6. ມູນຄ່າການຮ້ອງຟ້ອງ;
 7. ການຮ້ອງຂໍຂອງໂຈດ;
 8. ເອກະສານອື່ນ ທີ່ພົວພັນກັບຄະດີ ຄັດຕິດມາພ້ອມຄຳຮ້ອງຟ້ອງ.
- ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ໃຫ້ໂຈດ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າເຊັນຊື່ ຫຼື ແປະໂປ້ມີໃສ່ ແລະ ຕິດສະແຕັມ.

ມາດຕາ 173 (ປັບປຸງ) ການຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຮ້ອງຟ້ອງ ຕ້ອງຂຽນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຕາມແບບຟິມຂອງສານ ແລະ ປະກອບເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລ້ວນຳໄປຍື່ນຕໍ່ສານທີ່ມີສິດອຳນາດ ຜ່ານຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ຍື່ນດ້ວຍຕົນເອງ ຕໍ່ສານໂດຍກົງ;
2. ຍື່ນຜ່ານທາງໄປສະນີ ທີ່ລົງທະບຽນ;
3. ຍື່ນທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ທີ່ສານກຳນົດ.

ຄຳຮ້ອງຟ້ອງຕ້ອງເຮັດ ເປັນສອງສະບັບ ຄື ສະບັບຕົ້ນ ແລະ ສະບັບສຳເນົາ.

ຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຕ້ອງຈ່າຍເງິນວາງສານແລ້ວແຕ່ກໍລະນີ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄຳທຳນຽມສານ. ສຳລັບຜູ້ຕາງໜ້ານັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ມີໃບມອບສັນທະຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 174 (ໃໝ່) ລະບຽບການຮັບຄຳຮ້ອງຟ້ອງ

ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ທີ່ນຳມາຍື່ນຕໍ່ສານດ້ວຍຕົນເອງ ຫຼື ທາງໄປສະນີ ສານຕ້ອງບັນທຶກເອກະສານຂາເຂົ້າ, ສຳລັບຄຳຮ້ອງຟ້ອງທີ່ຜ່ານທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ສານຕ້ອງຟິມອອກ ແລ້ວບັນທຶກເອກະສານຂາເຂົ້າ ຕາມລະບຽບ ການ.

ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ທີ່ຍື່ນຕໍ່ສານໂດຍກົງນັ້ນ ສານຕ້ອງກວດກາກັບທີ່ໂດຍໄວ ຖ້າຖືກຕ້ອງແລ້ວ ຕ້ອງບັນທຶກ ຂາເຂົ້າແລ້ວອອກໜັງສືຢັ້ງຢືນ.

ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ທີ່ຜ່ານໄປສະນີ ຫຼື ເອເລັກໂຕຣນິກ ພາຍຫຼັງສານຮັບແລ້ວ ພາຍໃນເວລາ ສາມວັນ ສານຕ້ອງກວດກາ, ຖ້າຖືກຕ້ອງແລ້ວ ຕ້ອງບັນທຶກຂາເຂົ້າ ແລ້ວແຈ້ງຄືນໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງ.

ໃນກໍລະນີຄຳຮ້ອງຟ້ອງມາຍື່ນນັ້ນ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຫຼື ມີຂໍ້ບົກຜ່ອງ ສານຕ້ອງໃຫ້ຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງນຳໄປ ແກ້ໄຂຕາມກຳນົດເວລາ, ຖ້າບໍ່ມາແກ້ໄຂ ສານຈະບໍ່ບັນທຶກ ແລະ ບໍ່ຮັບຄຳຮ້ອງຟ້ອງມາຝິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 175 ການກວດກາຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ເອກະສານປະກອບ

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຟ້ອງແລ້ວ ສານຕ້ອງກວດກາຄຳຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນວ່າ ໄດ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການ ຂອງສານໄດ້ວາງອອກ ຫຼື ບໍ່ ແລະ ເອກະສານປະກອບທີ່ຄັດຕິດມານັ້ນ ຄົບຖ້ວນຕາມລາຍການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຫຼື ບໍ່. ເມື່ອເຫັນວ່າຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບຖ້ວນແລ້ວ ສານຕ້ອງກວດກາເບິ່ງວ່າ ຄະດີດັ່ງກ່າວຕົກຢູ່ໃນສິດອຳນາດ ຂອງຕົນ ຫຼື ບໍ່, ຖ້າບໍ່ຕົກຢູ່ໃນສິດອຳນາດຂອງຕົນແລ້ວ ສານຈະສົ່ງຄືນ ແລະ ແນະນຳໃຫ້ໄປຍື່ນຕໍ່ສານທີ່ມີສິດ

ອຳນາດ. ນອກຈາກນັ້ນ ສານຍັງຕ້ອງກວດກາເບິ່ງວ່າ ຄະດີທີ່ຍື່ນຕໍ່ສານນັ້ນ ໄດ້ຜ່ານການໄກ່ເກຍຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່, ຖ້າຫາກມີຄວາມຈຳເປັນ ກໍຕ້ອງແນະນຳ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມໄປໄກ່ເກຍກັນເສຍກ່ອນ ຈຶ່ງຮັບເອົາມາພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 176 ເອກະສານ ຫຼື ຫຼັກຖານປະກອບ

ເອກະສານ ຫຼື ຫຼັກຖານປະກອບ ຊຶ່ງໄດ້ກ່າວອ້າງໃນເນື້ອໃນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຕ້ອງຄັດຕິດມາພ້ອມກັບການຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ເພື່ອເອົາເຂົ້າໃນສຳນວນຄະດີ. ຖ້າວ່າເອກະສານ ຫຼື ຫຼັກຖານ ທີ່ກ່າວອ້າງມານັ້ນ ຫາກຍັງບໍ່ສາມາດນຳມາໄດ້ ກໍໃຫ້ຮັບຄຳຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນໄວ້ກ່ອນ ແຕ່ສານຕ້ອງແນະນຳໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງນຳມາປະກອບເຂົ້າໃນສຳນວນຄະດີຕາມພາຍຫຼັງ.

ມາດຕາ 177 (ປັບປຸງ) ການບໍ່ຮັບເອົາຄຳຮ້ອງຟ້ອງມາພິຈາລະນາ

ສານ ຈະບໍ່ຮັບເອົາຄຳຮ້ອງຟ້ອງມາພິຈາລະນາ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ບັນຫາທີ່ຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນ ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ໄກ່ເກຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;
2. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານການຄ້າ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຜ່ານການໄກ່ເກຍຈາກ ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ;
3. ບັນຫາທີ່ຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນ ບໍ່ຕົກຢູ່ໃນສິດອຳນາດຂອງສານທີ່ຈະນຳມາພິຈາລະນາ;
4. ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຂອງຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຫຼື ຜູ້ບໍ່ມີສິດ ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ;
5. ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 172 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ສຳລັບ ຂໍ້ 4 ແລະ ຂໍ້ 5 ນັ້ນ ຄູ່ຄວາມສາມາດແກ້ໄຂການຮ້ອງຟ້ອງຂອງຕົນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ເພື່ອໃຫ້ສານຮັບມາພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 178 (ປັບປຸງ) ການສະເໜີໃຫ້ແກ້ໄຂຂໍ້ບົກຜ່ອງໃນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ

ໃນເວລາກວດກາຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າຄຳຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 172 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ສານຈະສົ່ງຄືນ ແລະ ແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນ ແກ້ໄຂຂໍ້ບົກຜ່ອງເສຍກ່ອນ, ຖ້າຫາກແກ້ໄຂຂໍ້ບົກຜ່ອງຄົບຖ້ວນແລ້ວ ຈຶ່ງຮັບເອົາຄຳຮ້ອງຟ້ອງມາພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 179 (ປັບປຸງ) ການຮັບເອົາຄຳຮ້ອງຟ້ອງມາພິຈາລະນາ

ຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຖືກຕ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 172 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ສານຕ້ອງຮັບມາພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 180 (ໃໝ່) ການສັງລວມຄຳຮ້ອງຟ້ອງ

ພາຍຫຼັງສານຮັບຄຳຮ້ອງຟ້ອງແລ້ວ ຕ້ອງມອບໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາທີ່ຖືກມອບໝາຍ ສັງລວມເຫດການ, ສິດທວງ, ປະເດັນຮ້ອງຟ້ອງ ພ້ອມດ້ວຍບັນຊີ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຂອງໂຈດ ໃນເບື້ອງຕົ້ນໂດຍຫຍໍ້ແລ້ວ ຮຽກໂຈດເຂົ້າມາສານ ເພື່ອຍິ່ງຢືນ ແລະ ຮັບຊາບເຫດການ, ການສັງລວມເຫດການ, ສິດທວງ, ປະເດັນຮ້ອງຟ້ອງ ພ້ອມດ້ວຍບັນຊີ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ວ່າຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນຕາມຈຸດປະສົງ ຫຼື ເຈດຈຳນົງຂອງໂຈດທີ່ຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ບໍ່, ມີອັນເພີ່ມ ຫຼື ປ່ຽນແປງແນວໃດ, ຖ້າຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນແລ້ວ ກໍເຮັດບົດບັນທຶກໄວ້ເປັນຫຼັກຖານ.

ມາດຕາ 181 (ປັບປຸງ) ການແຈ້ງຄຳຮ້ອງຟ້ອງໃຫ້ຜູ້ຖືກຮ້ອງຟ້ອງ

ພາຍຫຼັງໄດ້ສັງລວມ ແລະ ໂຈດ ຫຼື ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງ ໄດ້ຍັງຢືນເນື້ອໃນການຮ້ອງຟ້ອງແລ້ວ ຜູ້ພິພາກສາ ຕ້ອງຮຽກຜູ້ຖືກຮ້ອງຟ້ອງມາຮັບຊາບ ແລະ ມອບປະເດັນຮ້ອງຟ້ອງ ພ້ອມດ້ວຍເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ຜູ້ຖືກຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ມອບສຳເນົາຄຳຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນ ໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວພ້ອມກຳນົດເວລາໃຫ້ມາຢືນຄຳແກ້ຟ້ອງຕໍ່ສານ.

ໝວດທີ 3
ການແກ້ຟ້ອງ ແລະ ຟ້ອງແຍ່ງ

ມາດຕາ 182 (ປັບປຸງ) ຄຳແກ້ຟ້ອງ

ຄຳແກ້ຟ້ອງ ແມ່ນ ເອກະສານ ຂອງຜູ້ຖືກຮ້ອງຟ້ອງທີ່ຢືນຕໍ່ສານ ເພື່ອແກ້ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຖ້າຕົນເຫັນວ່າ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງຫາກບໍ່ມີມູນຄວາມຈິງ ຫຼື ເກີນຄວາມຈິງ ກ່ຽວກັບການທວງເອົາຄຳເສຍຫາຍ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຂາດເຫດການໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ສາມາດຈະໃຫ້ສານພິຈາລະນາຕັດສິນໄດ້ນັ້ນ ຜູ້ກ່ຽວມີສິດເຮັດຄຳແກ້ຟ້ອງດ້ວຍເຫດຜົນ ພ້ອມທັງສະເໜີ ພະຍານ ແລະ ຫຼັກຖານ ມາຢັ້ງຢືນ.

ມາດຕາ 183 (ປັບປຸງ) ຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການແກ້ຟ້ອງ

ຜູ້ຖືກຮ້ອງຟ້ອງ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບແກ້ຟ້ອງ ໃນຂອບເຂດປະເດັນຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ທີ່ສານແຈ້ງ ໃຫ້ນັ້ນຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບຖ້ວນທຸກປະເດັນ. ບັນຫາໃດທີ່ບໍ່ເປັນປະເດັນຮ້ອງຟ້ອງ ຂອງໂຈດໃຫ້ຖືເປັນເລື່ອງ ໜຶ່ງຕ່າງຫາກ ບໍ່ໃຫ້ນຳມາແກ້ຟ້ອງ.

ມາດຕາ 184 (ໃໝ່) ກຳນົດເວລາສິ່ງຄຳແກ້ຟ້ອງ

ຜູ້ແກ້ຟ້ອງ ມີພັນທະສິ່ງຄຳແກ້ຟ້ອງໃຫ້ສານ ພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບປະເດັນ ແລະ ສຳເນົາ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງຈາກສານ. ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຖືກຮ້ອງຟ້ອງ ບໍ່ສາມາດສິ່ງຄຳແກ້ຟ້ອງຕາມເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຜູ້ກ່ຽວກໍມີສິດຮ້ອງຂໍເລື່ອນເວລາ ຫຼື ຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານບັນທຶກຄຳໃຫ້ການຕາງການແກ້ຟ້ອງ ໃນເວລາຜູ້ກ່ຽວ ເຂົ້າມາສານກໍໄດ້.

ມາດຕາ 185 (ໃໝ່) ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ແລະ ຄຳແກ້ ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ

ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ແມ່ນ ເອກະສານຂອງຜູ້ຖືກຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຈຳເລີຍ ທີ່ຢືນຕໍ່ສານໃນຄະດີດຽວກັນເພື່ອສະເໜີ ຕໍ່ສານໄລ່ລຽງໜີ້ສິນ ທີ່ເຫັນວ່າ ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ໂຈດ ໃນຄະດີດັ່ງກ່າວຍັງມີພັນທະຕໍ່ຕົນ.

ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ຕ້ອງແຍກອອກຈາກຄຳແກ້ຟ້ອງ ເປັນສະບັບໜຶ່ງຕ່າງຫາກ.

ຄຳແກ້ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບ ຄຳແກ້ຟ້ອງ.

ມາດຕາ 186 (ປັບປຸງ) ການນຳເອົາບຸກຄົນທີສາມເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ

ຄູ່ຄວາມ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບແຈ້ງຕໍ່ສານ ຖ້າຂໍ້ຂັດແຍ່ງມີສ່ວນພົວພັນເຖິງ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ພັນທະຂອງບຸກຄົນທີສາມ. ສານຕ້ອງນຳເອົາບຸກຄົນດັ່ງກ່າວເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີເພື່ອເຮັດໃຫ້ການ ດຳເນີນຄະດີນັ້ນ ຄົບຖ້ວນ, ຮອບດ້ານ ແລະ ສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວໄປພ້ອມກັນ.

ໝວດທີ 4 ການຮ້ອງຟ້ອງຮ່ວມກັນ

ມາດຕາ 187 ການຮ້ອງຟ້ອງຮ່ວມກັນ ຫຼື ການໂຮມຄະດີ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ມີການລະເມີດສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລວມໝູ່, ຂອງຫຼາຍຄົນ ຫຼື ຂອງສ່ວນລວມ ທີ່ເປັນເຫດການດຽວກັນ, ມາຈາກສາເຫດ ແລະ ການກະທຳອັນດຽວກັນ ຜູ້ຖືກເສຍຫາຍ ສາມາດຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງຮ່ວມກັນ ເພື່ອໃຫ້ສານພິຈາລະນາ. ການຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງຮ່ວມກັນ ອາດຈະເຮັດຄຳຮ້ອງ ໂດຍບັງບອກເຖິງ ຜົນເສຍຫາຍເປັນແຕ່ລະບຸກຄົນ ຫຼື ລວມກັນກໍໄດ້, ຖ້າຫາກເຮັດລວມກັນ ກໍຕ້ອງໄດ້ແຍກຄວາມເສຍຫາຍຂອງແຕ່ລະບຸກຄົນ ໃຫ້ລະອຽດ ແລະ ຖືກຕ້ອງ ຕາມຄວາມເປັນຈິງ.

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຄະດີໃດໜຶ່ງ ທີ່ພວມດຳເນີນຢູ່ນັ້ນ ມີເປົ້າໝາຍອັນດຽວ ແລະ ພົວພັນກັນກັບຄະດີອື່ນ ທີ່ພວມດຳເນີນຢູ່ນັ້ນ ສານອາດຈະໂຮມເຂົ້າເປັນຄະດີດຽວ ເພື່ອຄວາມສະດວກ ແລະ ຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ກົດໝາຍໃນການຕັດສິນໃຫ້ມີຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ເປັນເອກະພາບ.

ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງຫຼາຍຄົນ ສາມາດມອບສິດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ຜູ້ໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຕາງໜ້າຕໍ່ສູ້ຄະດີ. ການຕໍ່ສູ້ຄະດີຂອງຜູ້ຕາງໜ້ານັ້ນ ຈະມີຜົນຄືກັນກັບຄູ່ຄວາມ ແຕ່ລະຄົນໄດ້ກະທຳເອງ, ຍົກເວັ້ນການກະທຳທີ່ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງດັ່ງກ່າວ ເປັນຜູ້ກະທຳດ້ວຍຕົນເອງ.

ມາດຕາ 188 ການດຳເນີນການໂຮມຄະດີ

ການໂຮມຄະດີ ເປັນການຮ້ອງຟ້ອງຮ່ວມກັນ ໂດຍໃຫ້ຄະນະສານອອກ ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຊີ້ຂາດດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມຮັບຊາບ ແຕ່ຄູ່ຄວາມບໍ່ມີສິດຂໍອຸທອນແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 189 (ປັບປຸງ) ການແຍກຄະດີ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຄະດີທີ່ໂຈດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານນັ້ນ ຫາກມີເປົ້າໝາຍ, ເງື່ອນໄຂຕ່າງກັນ ແລະ ແຕ່ລະເປົ້າໝາຍ ຂັດແຍ່ງນັ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ພົວພັນກັນ ຫຼື ມີຈຳເລີຍຫຼາຍຄົນ ຊຶ່ງເປັນອຸປະສັກ ແລະ ພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ຕໍ່ການເກັບກຳຂໍ້ມູນແລ້ວ ຫົວໜ້າຄະນະສານ ຈະອອກຄຳຊີ້ຂາດ ໃຫ້ແຍກຄະດີດັ່ງກ່າວອອກເປັນ ສອງ ຫຼື ຫຼາຍ ສຳນວນຄະດີກໍໄດ້. ຄຳຊີ້ຂາດນັ້ນຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມຮັບຊາບ ແຕ່ຄູ່ຄວາມບໍ່ມີສິດຮ້ອງຂໍອຸທອນແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 190 ຜົນສະທ້ອນຂອງ ການໂຮມ ຫຼື ການແຍກ ຄະດີ

ເມື່ອສານ ມີຄຳຊີ້ຂາດໃຫ້ໂຮມຄະດີແລ້ວ ຖືວ່າໂຈດທັງໝົດ ໄດ້ກາຍມາເປັນໂຈດຮ່ວມໃນຄະດີດຽວກັນ ຊຶ່ງສານຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນຟ້ອງເປັນຄະດີໃໝ່, ສ່ວນຄະດີເກົ່າທີ່ໄດ້ຂຶ້ນຟ້ອງແລ້ວນັ້ນ ຖືວ່າໄດ້ຖືກລົບລ້າງ.

ຖ້າຫາກສານປະຊາຊົນໃດໜຶ່ງ ໄດ້ໂອນຄະດີໄປໂຮມຢູ່ໃນສານປະຊາຊົນອື່ນ ສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງເຮັດຄຳຊີ້ຂາດກ່ຽວກັບການໂອນຄະດີ ແລະ ໃຫ້ລົບບັນຊີຄະດີອອກຈາກບັນທຶກຂຶ້ນຟ້ອງຂອງສານນັ້ນ.

ຖ້າຫາກສານ ໄດ້ແຍກສຳນວນຄະດີໜຶ່ງ ອອກເປັນຫຼາຍສຳນວນຄະດີ ກໍຕ້ອງເຮັດຄຳຊີ້ຂາດ ກ່ຽວກັບ ການແຍກຄະດີ ແລະ ໃຫ້ຂຶ້ນຟ້ອງຄະດີ ທີ່ແຍກອອກມາ ພ້ອມທັງແຍກຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າໃນແຕ່ລະສຳນວນ ຄະດີ.

ໝວດທີ 5 ການປະກອບສໍານວນຄະດີ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ

ມາດຕາ 191 (ປັບປຸງ) ການປະກອບສໍານວນຄະດີ

ຖ້າວ່າ ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ຄໍາແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ຄໍາຟ້ອງແຍ່ງ ຂອງຄູ່ຄວາມທີ່ຍື່ນຕໍ່ສານນັ້ນ ຫາກປະຕິບັດ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍແລ້ວ ສານຕ້ອງປະກອບເປັນສໍານວນຄະດີ ແລະ ຂຶ້ນຟ້ອງຄະດີຕາມລະບຽບການ.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຖືກຮ້ອງຟ້ອງບໍ່ສົ່ງຄໍາແກ້ຟ້ອງ ສານຕ້ອງເອົາຄໍາໃຫ້ການຜູ້ກ່ຽວແທນຄໍາແກ້ຟ້ອງ, ຫາກຜູ້ກ່ຽວ ບໍ່ຍອມໃຫ້ການ, ບໍ່ລົງລາຍເຊັນ ສານຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກຄໍາໃຫ້ການໝາຍເຫດໄວ້. ບົດບັນທຶກຄໍາໃຫ້ການດັ່ງກ່າວ ຖືວ່າເປັນຄໍາແກ້ຟ້ອງ ແລະ ສາມາດປະກອບເປັນສໍານວນຄະດີ ເພື່ອດໍາເນີນຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 192 (ປັບປຸງ) ການບໍ່ນໍາເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາ

ສານ ຈະບໍ່ນໍາເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະດີ ທີ່ໄດ້ຖືກຖອນ ແລະ ສານໄດ້ອອກຄໍາສັ່ງ ໃຫ້ຖອນ ແລະ ຊັດມ້ຽນແລ້ວ, ຍົກເວັ້ນຄະດີຢ່າຮ້າງ;
2. ຄະດີ ທີ່ມີຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ;
3. ຄະດີ ໄດ້ຖືກໄກ່ແກ່ຍູ່ສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 215 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
4. ຄະດີ ທີ່ໝົດອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງ ໂດຍບໍ່ມີການໂຕ້ແຍ່ງ.

ໃນການບໍ່ນໍາເອົາຄະດີມາພິຈາລະນານັ້ນ ຕ້ອງອອກເປັນຄໍາຊີ້ຂາດ ຂອງຫົວໜ້າຄະນະສານ.

ມາດຕາ 193 ການຮັບຮູ້ ແລະ ການຖອນ ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄໍາຟ້ອງແຍ່ງ

ຄູ່ຄວາມ ມີສິດຮັບຮູ້ ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄໍາຟ້ອງແຍ່ງ ທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ. ການຮັບຮູ້ ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄໍາຟ້ອງແຍ່ງນັ້ນ ເປັນສາເຫດທີ່ຜ່ານຕັດສິນ ໂດຍບໍ່ມີການໂຕ້ສວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານກໍໄດ້.

ຄູ່ຄວາມ ມີສິດຖອນ ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄໍາຟ້ອງແຍ່ງ ທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ. ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ຖອນ ບາງສ່ວນນັ້ນ ສານຈະພິຈາລະນາຕັດສິນ ພຽງແຕ່ສ່ວນທີ່ບໍ່ໄດ້ຖອນເທົ່ານັ້ນ. ຖ້າຫາກໄດ້ຖອນທັງໝົດ ກໍຈະຜ່ານ ຄະດີນັ້ນສິ້ນສຸດລົງ, ຍົກເວັ້ນຄະດີຢ່າຮ້າງ.

ໃນກໍລະນີການຖອນ ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄໍາຟ້ອງແຍ່ງ ທັງໝົດ ແລະ ການຖອນດັ່ງກ່າວ ບໍ່ຂັດກັບຜົນ ປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່ ຫຼື ສັງຄົມ ແລະ ກົດໝາຍ ສານກໍອອກຄໍາສັ່ງໃຫ້ຖອນຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄໍາຟ້ອງແຍ່ງ. ໃນກໍລະນີມີການຖອນຄໍາຮ້ອງຟ້ອງທັງໝົດ ແລະ ບໍ່ມີຄໍາຟ້ອງແຍ່ງຂອງຈຳເລີຍ ສານຈະອອກຄໍາສັ່ງຊັດມ້ຽນຄະດີ.

ການຖອນ ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄໍາຟ້ອງແຍ່ງ ທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ກ່ອນບົດການໂຕ້ ຖຽງຢູ່ທີ່ປະຊຸມສານຂັ້ນຕົ້ນ.

ມາດຕາ 194 (ປັບປຸງ) ການດໍາເນີນການເມື່ອມີການຮັບຮູ້ ຫຼື ປະຕິເສດ

ໃນເວລາດໍາເນີນຄະດີ ຖ້າຫາກວ່າ ມີການຮັບຮູ້ ຫຼື ປະຕິເສດ ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄໍາຟ້ອງແຍ່ງບາງສ່ວນ ສານຈະກຳນົດປະເດັນຂັດແຍ່ງ ແລະ ສອບສວນໃນສ່ວນທີ່ຍັງບໍ່ຮັບຮູ້ ຫຼື ປະຕິເສດ.

ບັນຫາທີ່ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ຮັບຮູ້ນຳກັນແລ້ວ ສານກໍບໍ່ຈຳເປັນຊອກຫາຫຼັກຖານ ຖ້າຫາກການຮັບຮູ້ ນັ້ນບໍ່ຂັດກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່ ຫຼື ສັງຄົມ ແລະ ກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີ ຄູ່ຄວາມຫາກຮັບຮູ້ທັງໝົດ ສານກໍຈະຮຽກໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ເຂົ້າມາຊ້ອນໜ້າກັນ ເພື່ອສຶກສາອົບຮົມໄກ່ແກ່ຍ ຖ້າຕົກລົງກັນໄດ້ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກການໄກ່ແກ່ຍ ແລ້ວອອກຄໍາສັ່ງປະຕິບັດ, ຖ້າຫາກຕົກລົງກັນບໍ່ໄດ້ ຈຶ່ງໃຫ້ທຳການພິຈາລະນາຕັດສິນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 195 (ປັບປຸງ) ກຳນົດເວລາຂອງການດຳເນີນຄະດີ

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຟ້ອງແລ້ວ ສານຕ້ອງເລີ່ມດຳເນີນຄະດີ ຕາມກຳນົດເວລາ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະດີແພ່ງ ແລະ ຄະດີຄອບຄົວ ໃຫ້ເລີ່ມດຳເນີນຢ່າງຊ້າ ສາມສິບວັນ;
2. ຄະດີກ່ຽວກັບແຮງງານ ໃຫ້ເລີ່ມດຳເນີນຢ່າງຊ້າ ຊາວວັນ;
3. ຄະດີການຄ້າ ແລະ ຄະດີເດັກ ໃຫ້ເລີ່ມດຳເນີນຢ່າງຊ້າ ສິບຫ້າວັນ.

ມາດຕາ 196 (ປັບປຸງ) ການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ

ພາຍຫຼັງ ໄດ້ຂຶ້ນຟ້ອງເປັນຄະດີແລ້ວ ປະທານສານ ຈະມອບໃຫ້ຫົວໜ້າຄະນະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອມອບໃຫ້ ຜູ້ພິພາກສາຜູ້ໃດໜຶ່ງ ທຳການຄົ້ນຄວ້າ ໂດຍສຸມໃສ່ປະເດັນ ດັ່ງນີ້:

1. ກຳນົດເຫດການຂອງຄະດີ;
2. ກຳນົດສິດທາງ ແລະ ເງື່ອນໄຂທີ່ພາໃຫ້ເກີດສິດທາງ;
3. ກຳນົດປະເດັນຂັດແຍ່ງ;
4. ກຳນົດ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ.

ມາດຕາ 197 (ໃໝ່) ການໂຈະການດຳເນີນຄະດີ

ການໂຈະການດຳເນີນຄະດີ ແມ່ນ ການຢຸດເຊົາການດຳເນີນຄະດີໄວ້ຊົ່ວຄາວ ດ້ວຍສາເຫດໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະດີ ທີ່ມີສ່ວນພົວພັນກັບການດຳເນີນຄະດີອື່ນ ຊຶ່ງຜົນການຕັດສິນຄະດີນັ້ນ ຈະມີຜົນກະທົບ ຫຼື ເປັນຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ການພິຈາລະນາຄະດີດັ່ງກ່າວ;
2. ຄະດີທີ່ມີ ໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ໄດ້ເສຍຊີວິດ ຊຶ່ງຍັງບໍ່ທັນມີຜູ້ສືບຕໍ່ແທນຕົວ;
3. ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ທີ່ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປົກຄອງ;
4. ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດຫາກຖືກໂຮມ ຫຼື ຍຸບເລີກ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີຄວາມຊັດເຈນໃນການ ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ຫຼື ຜູ້ສືບຕໍ່ແທນຕົວ;
5. ກໍລະນີອື່ນ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ຄຳສັ່ງໂຈະ ແລະ ຄຳສັ່ງສືບຕໍ່ ການດຳເນີນຄະດີ ອອກໂດຍຄະນະສານ ແລະ ມີຜົນບັງຄັບປະຕິບັດ ໃນທັນໃດ.

ເມື່ອສາເຫດຂອງການໂຈະ ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂແລ້ວ ຄະນະສານ ຕ້ອງອອກຄຳສັ່ງສືບຕໍ່ການດຳເນີນ ຄະດີຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 198 (ປັບປຸງ) ການຖອນຕົວ ແລະ ການຄ້ານຕົວ ຈາກການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ

ຖ້າຜູ້ພິພາກສາ ຫາກເປັນຍາດຜີນ້ອງ, ໝູ່ຄູ່ຮັກແພງ, ມີຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກັບຄູ່ຄວາມ ຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຕ້ອງຂໍຖອນຕົວຈາກການຄົ້ນຄວ້າຄະດີນັ້ນ.

ຖ້າຜູ້ກ່ຽວ ຫາກບໍ່ຍອມຖອນຕົວແລ້ວ ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ກໍມີສິດສະເໜີຄ້ານຕົວຜູ້ກ່ຽວອອກຈາກ ການຄົ້ນຄວ້າຄະດີນັ້ນ.

ມາດຕາ 199 ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການຖອນຕົວ ຫຼື ຄ້ານຕົວ ຜູ້ພິພາກສາ

ຜູ້ພິພາກສາ ຈະຕ້ອງຂໍຖອນຕົວ ຫຼື ຈະຖືກຄ້ານຕົວ ຈາກການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຖ້າຫາກ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີນັ້ນກ່ອນແລ້ວ ໃນຖານະເປັນ ພະຍານ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ, ຜູ້ຊຳນານ, ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫຼື ຈຳສານ;

2. ຖ້າຫາກເປັນຍາດຜີ້ນ້ອງ, ໝູ່ຄູ່ຮັກແພງຂອງຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ;
3. ຖ້າຫາກມີຜົນປະໂຫຍດໃນຄະດີນັ້ນ ຈະແມ່ນໂດຍກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ ກໍຕາມ.

ມາດຕາ 200 (ປັບປຸງ) ການຜິຈາລະນາເມື່ອມີການຂໍຖອນຕົວ ຫຼື ຖືກຄ້ານຕົວ

ເມື່ອມີການຂໍຖອນຕົວ ຫຼື ຖືກຄ້ານຕົວ ໃນເວລາຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ຄະນະສານ ຕ້ອງຜິຈາລະນາສາເຫດ ທີ່ຜິຈາລະນາການຂໍຖອນຕົວ ຫຼື ຖືກຄ້ານຕົວດັ່ງກ່າວ ຖ້າຫາກມີເຫດຜົນ ຫົວໜ້າຄະນະສານ ຈະມອບຄະດີ ໃຫ້ຜູ້ຝາກສາອື່ນ ເປັນຜູ້ທຳການຄົ້ນຄວ້າ.

ມາດຕາ 201 (ປັບປຸງ) ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄົ້ນຄວ້າຄະດີເບື້ອງຕົ້ນ

ຜູ້ຝາກສາ ຕ້ອງຮຽກຄູ່ຄວາມເຂົ້າມາສານ ເພື່ອໃຫ້ຢັ້ງຢືນເຫດການ, ສິດທວງ, ເງື່ອນໄຂທີ່ຜິຈາລະນາ ເກີດສິດທວງ, ປະເດັນຂັດແຍ່ງ, ສະເໜີບັນຊີ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທັງໝົດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີຂອງແຕ່ລະຝ່າຍ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ພ້ອມທັງກຳນົດເວລາໃຫ້ຄູ່ຄວາມ ນຳເອົາຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານທີ່ຍັງບໍ່ທັນມາຢືນ ຕໍ່ສານນັ້ນມາປະກອບເພີ່ມ.

ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຄູ່ຄວາມໃນເບື້ອງຕົ້ນ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກເປັນລາຍລັກອັກສອນ ເປັນຕົ້ນ ການນຳເອົາຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 202 (ໃໝ່) ການສ້າງແຜນການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ

ພາຍຫຼັງ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ໄດ້ຢັ້ງຢືນເຫດການ, ສິດທວງ, ປະເດັນຂັດແຍ່ງ, ສະເໜີບັນຊີ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີຕໍ່ສານແລ້ວ ຜູ້ຝາກສາທີ່ຮັບຜິດຊອບຄະດີ ຕ້ອງສ້າງແຜນການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໃຫ້ຄົບຖ້ວນ, ຮອບດ້ານ ແລະ ພາວະວິໄສ.

ໂຄງປະກອບ ແລະ ເນື້ອໃນແຜນການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 203 (ປັບປຸງ) ການກວດກາແລະເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ

ຜູ້ຝາກສາທີ່ຮັບຜິດຊອບຄະດີຕ້ອງກວດກາ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ນຳມາຢືນຕໍ່ສານແລ້ວ ແລະ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໃດທີ່ຍັງບໍ່ທັນນຳມາຢືນຕໍ່ສານຕາມບັນຊີທີ່ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ສະເໜີຕໍ່ສານນັ້ນ.

ຜູ້ຝາກສາ ຕ້ອງກຳນົດໃຫ້ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ນຳເອົາ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ນັ້ນ ມາຢືນຕໍ່ສານ ໃນກຳນົດ ເວລາທີ່ແນ່ນອນ ຕາມແຜນການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ. ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານທີ່ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ບໍ່ສາມາດນຳມາຢືນ ຫຼື ເກັບກຳ ດ້ວຍຕົນເອງໄດ້ ກໍຕ້ອງສະເໜີໃຫ້ສານເກັບກຳໂດຍໜ້າທີ່.

ມາດຕາ 204 (ໃໝ່) ການຝຶກສູດຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ

ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແຕ່ລະຢ່າງ ທີ່ ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ນຳມາຢືນຕໍ່ສານ ຫຼື ສານ ລົງເກັບກຳດ້ວຍຕົນເອງນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກສູດ ໂດຍແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມແຕ່ລະຝ່າຍຮັບຊາບ ເພື່ອໃຫ້ຮັບຮູ້ ຫຼື ປະຕິເສດຕໍ່ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ດັ່ງກ່າວ.

ໃນກໍລະນີ ຄູ່ຄວາມແຕ່ລະຝ່າຍຮັບຮູ້ຕໍ່ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ກໍຖືວ່າຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວເຊື່ອຖືໄດ້ທາງດ້ານ ກົດໝາຍ, ໃນກໍລະນີມີການປະຕິເສດບໍ່ຮັບຮູ້ ຕ້ອງໃຫ້ເຫດຜົນ ແລະ ນຳຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ອື່ນມາຊີ້ແຈ້ງ. ຖ້າໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫາກບໍ່ເປັນເອກະພາບກັນ ຕ້ອງໄດ້ທຳການຊ້ອງໜ້າ. ຜ່ານການຊ້ອງໜ້າແລ້ວ ຫາກຍັງບໍ່ທັນມີຄວາມ ເອກະພາບໃນປະເດັນໃດໜຶ່ງ ເປັນຕົ້ນ ຕົວໜັງສື, ລາຍເຊັນ, ໂປ້ມື, ຕົວເລກ ຫຼື ບັນຫາທາງວິທະຍາສາດ ຕ້ອງໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງ ຜູ້ຊ່ຽວຊານ, ຜູ້ຊຳນານ ຫຼື ສະເໜີພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທຳການຝຶກສູດ.

ຜົນການຝຶກສູດຂອງ ຜູ້ຊ່ຽວຊານ, ຜູ້ຊຳນານ ທີ່ສິ້ນສຸດແລ້ວນັ້ນ ຖືວ່າເປັນຫຼັກຖານທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມ ກົດໝາຍ ແລະ ຢັ້ງຢືນຂໍ້ເທັດຈິງຂອງຄະດີ.

ມາດຕາ 205 (ປັບປຸງ) ການກວດກາ ຕີລາຄາຫຼັກຖານ

ພາຍຫຼັງ ໄດ້ເອົາຄໍາໃຫ້ການຂອງ ຄູ່ຄວາມ, ພະຍານ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວຜູ້ຝຶກສາຕ້ອງ ໄຈ້ແຍກ, ຊຶ່ງຊາຕີລາຄາ ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ເປັນຫຼັກຖານ ເພື່ອກຳນົດ ເຫດການຂອງຄະດີ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ ແລະ ສາມາດວາງມາດຕາຂອງກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃສ່.

ການກວດກາ ຕີລາຄາຫຼັກຖານ ຕ້ອງດຳເນີນເປັນແຕ່ລະອັນ, ຫຼັກຖານໃດ ທີ່ເປັນພື້ນຖານ ຫຼື ບໍ່ເປັນ ພື້ນຖານໃນຄະດີນັ້ນ ກໍໃຫ້ວິນິດໄສລົງໃສ່ຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 206 (ໃໝ່) ການຢັ້ງຢືນຄວາມຄົບຖ້ວນຂອງຫຼັກຖານ

ຜູ້ຝຶກສາ ທີ່ຮັບຜິດຊອບສຳນວນຄະດີ ຫາກໄດ້ກວດກາ ຕີລາຄາຫຼັກຖານ ແລະ ເຫັນວ່າ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໄດ້ປະກອບຄົບຖ້ວນຕາມບັນຊີທີ່ ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ສະເໜີຕໍ່ສານໃນເບື້ອງຕົ້ນນັ້ນແລ້ວ ຜູ້ຝຶກສາ ຕ້ອງໃຫ້ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຢັ້ງຢືນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ກ່ອນສະຫຼຸບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ນຳອອກຝິຈາລະນາ ຕັດສິນໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ມາດຕາ 207 (ປັບປຸງ) ການສະຫຼຸບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ

ພາຍຫຼັງປະກອບ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຢ່າງຄົບຖ້ວນ, ຮອບດ້ານ ແລະ ໄກ່ເກຍຄູ່ຄວາມແລ້ວ ຜູ້ຝຶກສາ ທີ່ຮັບຜິດຊອບຄະດີ ຕ້ອງເຮັດບົດສະຫຼຸບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໂດຍສັງລວມເອົາ ຂັ້ນຕອນ ຂອງການດຳເນີນ, ເຫດການຂອງຄະດີ, ສິດທາງ, ປະເດັນຂັດແຍ່ງໃນຄະດີ, ຫຼັກຖານທີ່ປະກອບໃນແຕ່ລະປະເດັນ ຂັດແຍ່ງ ເພື່ອເປັນປ່ອນອີງໃຫ້ຄະນະສານຝິຈາລະນາຕົກລົງ ຕາມກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ນຳເອົາຄະດີ ອອກໄຕ່ສ່ວນໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຖ້າເຫັນວ່າມີ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຄົບຖ້ວນ, ຮອບດ້ານ ແລະ ພຽງພໍແລ້ວ;
2. ມອບໃຫ້ຜູ້ຮັບຜິດຊອບຄະດີນັ້ນ ນຳໄປຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ປະກອບຫຼັກຖານຕື່ມ ຖ້າເຫັນວ່າ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຍັງບໍ່ທັນ ຄົບຖ້ວນ, ຮອບດ້ານ ແລະ ພຽງພໍ;
3. ຊັດມ້ຽນຄະດີ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 217 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ສຳລັບຄະດີທີ່ພົວພັນກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສັງຄົມ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ເດັກ, ບຸກຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະຜິດ ຕ້ອງສົ່ງບົດສະຫຼຸບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ໃຫ້ຫົວໜ້າ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 6

ການໄກ່ເກຍຄູ່ຄວາມ

ມາດຕາ 208 (ປັບປຸງ) ການໄກ່ເກຍຄູ່ຄວາມ

ຂໍ້ຂັດແຍ່ງເລັກນ້ອຍ, ບໍ່ມີມູນຄ່າສູງ ເຊັ່ນ ສາຍພົວພັນຄອບຄົວ, ກຳມະສິດກ່ຽວກັບສັດລ້ຽງ, ຂໍທາງຜ່ານ ແລະ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ມາດຕາ 212 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຕ້ອງໃຫ້ໜ່ວຍໄກ່ເກຍຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂັ້ນບ້ານ ຫຼື ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທຳການໄກ່ເກຍເສຍກ່ອນ, ຖ້າຫາກຕົກລົງກັນບໍ່ໄດ້ ກໍໃຫ້ຫ້ອງການຍຸຕິທຳຂັ້ນເມືອງ ທຳການສຶກສາອົບຮົມ, ປະນີປະນອມ ແລະ ໄກ່ເກຍຄູ່ຄວາມຕື່ມອີກ ຕາມລະບຽບການ ຖ້າຫາກໄກ່ເກຍກັນບໍ່ໄດ້ ຈຶ່ງໃຫ້ສານຝິຈາລະນາຕາມກົດໝາຍ ຖ້າຫາກມີຄຳຮ້ອງຟ້ອງ. ເມື່ອຄຳຮ້ອງຟ້ອງໄດ້ຍື່ນຂຶ້ນສານແລ້ວ ຄະນະສານ ຈະທຳການໄກ່ເກຍຄູ່ຄວາມຕື່ມອີກກໍໄດ້.

ສໍາລັບຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທີ່ມີມູນຄ່າສູງນັ້ນ ຄູ່ຄວາມກໍ່ມີສິດສະເໜີ ໃຫ້ທຳການໄກ່ແກ່ຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້. ໃນມາດຕານີ້ ຫຼື ຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານໂດຍກົງກໍໄດ້.

ມາດຕາ 209 ການໄກ່ແກ່ຍຢູ່ສານ

ສານ ສາມາດໄກ່ແກ່ຍຄູ່ຄວາມໄດ້ ຕາມການສະເໜີຂອງ ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຕາມຄໍາເຫັນຂອງ ສານເອງ ເມື່ອເຫັນວ່າ ຈະເປັນຜົນປະໂຫຍດແກ່ຄູ່ຄວາມ ແລະ ການດຳເນີນຄະດີ.

ການໄກ່ແກ່ຍຢູ່ສານ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຝຶກສາ ຫຼື ຄະນະສານ ຕ້ອງວາງຕົວເປັນກາງ;
2. ການຕົກລົງກັນ ຕ້ອງເກີດຈາກຄວາມສະໝັກໃຈຂອງຄູ່ຄວາມ, ປາສະຈາກການບັງຄັບ, ນາບຊູ່ ຫຼື ດ້ວຍຮູບການໃດໜຶ່ງ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຄູ່ຄວາມເຂົ້າໃຈຜິດ ກ່ຽວກັບການຕົກລົງບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
3. ຜູ້ຝຶກສາ ຫຼື ຄະນະສານ ຕ້ອງເຄົາລົບການຕັດສິນໃຈຂອງຄູ່ຄວາມ ທີ່ບໍ່ຂັດກັບຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ ແລະ ກົດໝາຍ;
4. ການຕົກລົງຂອງຄູ່ຄວາມ ໃນການໄກ່ແກ່ຍ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກ ແລະ ລົງລາຍເຊັນ ໃນທັນໃດ.

ມາດຕາ 210 (ປັບປຸງ) ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການໄກ່ແກ່ຍຢູ່ສານ

ໃນການໄກ່ແກ່ຍຢູ່ສານ ຕ້ອງມີ ຜູ້ຝຶກສາ, ຈຳສານ ຫຼື ຜູ້ແນ່ງານວິຊາການ, ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າ ຄູ່ຄວາມ ໃນຄະດີເຂົ້າຮ່ວມ. ໃນກໍລະນີ ຈຳເປັນ ສານອາດຈະເຊີນຜູ້ຕາງໜ້າອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຜູ້ຕາງໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນ ເຂົ້າຮ່ວມນຳກໍໄດ້.

ມາດຕາ 211 ຄະດີທີ່ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ໄກ່ແກ່ຍ

ຄະດີທີ່ບໍ່ອະນຸຍາດ ໃຫ້ສານນຳມາໄກ່ແກ່ຍ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການຮ້ອງຟ້ອງ ທວງເອົາຊັບສົມບັດຂອງລັດ ຫຼື ຂັດກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສັງຄົມ;
2. ການຮ້ອງຟ້ອງ ທວງເອົາຄຳເສຍຫາຍ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
3. ເປົ້າໝາຍຂັດແຍ່ງ ບໍ່ແມ່ນກຳມະສິດຂອງຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ;
4. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງເກີດຂຶ້ນ ຈາກການລະເມີດສັນຍາ ທີ່ເປັນໂມຄະເດັດຂາດ;
5. ຄະດີທີ່ພົວພັນເຖິງ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ມາດຕາ 212 (ປັບປຸງ) ຄະດີທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງໃຫ້ມີການໄກ່ແກ່ຍ

ຄະດີທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງໃຫ້ມີການໄກ່ແກ່ຍ ກ່ອນການຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະດີກ່ຽວກັບ ກຳມະສິດສັດ, ການຂໍ້ທາງຜ່ານ, ສາຍຜົວເມຍ ແລະ ຄະດີທີ່ມີມູນຄ່າສູງ;
2. ຄະດີກ່ຽວກັບ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ມູນມໍຣະດົກ, ຄະດີການຄ້າ ແລະ ຄະດີເດັກ;
3. ຄະດີກ່ຽວກັບ ແຮງງານ ແລະ ສາຍພົວພັນທາງດ້ານບໍລິຫານ.

ເມື່ອທຳການໄກ່ແກ່ຍຄູ່ຄວາມແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ ຫຼື ຕົກລົງກັນໄດ້ສ່ວນໃດໜຶ່ງ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກແລ້ວ ຄັດຕິດບົດບັນທຶກດັ່ງກ່າວໄວ້ໃນສຳນວນຄະດີ.

ມາດຕາ 213 (ປັບປຸງ) ບົດບັນທຶກການໄກ່ເກ່ຍ

ການໄກ່ເກ່ຍຄະດີ ຢູ່ໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂັ້ນບ້ານ, ຫ້ອງການຍຸຕິທຳຂັ້ນເມືອງ, ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ການໄກ່ເກ່ຍຄະດີຢູ່ສານ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກ ແລະ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມນັ້ນ ລົງລາຍເຊັນ ແລະ ແປໄປມີໄວ້ເປັນຫຼັກຖານ.

ບົດບັນທຶກການໄກ່ເກ່ຍ ຢູ່ໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂັ້ນບ້ານ, ຫ້ອງການຍຸຕິທຳຂັ້ນເມືອງ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫາກບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ ຄູ່ຄວາມສາມາດນຳເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວ ມາຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ເພື່ອດຳເນີນຕາມຂັ້ນຕອນຂອງກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 214 (ປັບປຸງ) ຜົນການໄກ່ເກ່ຍຄູ່ຄວາມ

ບົດບັນທຶກຂອງໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂັ້ນບ້ານ, ຫ້ອງການຍຸຕິທຳຂັ້ນເມືອງ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈະມີຜົນໃຊ້ໄດ້ນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 215 (ປັບປຸງ) ຜົນການໄກ່ເກ່ຍຢູ່ສານ

ຫົວໜ້າຄະນະສານ ຕ້ອງອອກຄຳສັ່ງປະຕິບັດຜົນການໄກ່ເກ່ຍຢູ່ສານ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນເຮັດບົດບັນທຶກການໄກ່ເກ່ຍເປັນຕົ້ນໄປ. ຄຳສັ່ງປະຕິບັດດັ່ງກ່າວ ມີຜົນບັງຄັບຄືກັນກັບຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ.

ໝວດທີ 7

ການກະກຽມການໄຕ່ສວນຄະດີຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ

ມາດຕາ 216 ການກະກຽມການໄຕ່ສວນຄະດີ

ໃນການກະກຽມເປີດປະຊຸມສານ ຕ້ອງກວດເບິ່ງວ່າຄະດີນັ້ນ ມີຫຼັກຖານພຽງພໍແລ້ວ ຫຼື ບໍ່, ມີຄວາມພ້ອມຈະນຳອອກຕັດສິນໄດ້ ຫຼື ບໍ່, ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ກວດເບິ່ງວ່າ ຄະນະສານທີ່ປະກອບຂຶ້ນ ເພື່ອທຳການຕັດສິນນັ້ນ ມີຜູ້ໃດຈະຂໍຖອນຕົວ. ນອກຈາກນີ້ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າຄະດີຍັງມີສ່ວນກ່ຽວພັນກັບບຸກຄົນທີສາມແລ້ວສານຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ນຳຕົວບຸກຄົນດັ່ງກ່າວເຂົ້າມາດຳເນີນດັ່ງດຽວກັນກັບ ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ.

ການໄຕ່ສວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຄະດີກ່ຽວກັບ ຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຄົນບໍ່ເສຍຈິດ ຊຶ່ງບໍ່ຈຳເປັນຈະໃຫ້ເຂົ້າມາສານ. ສຳລັບຄະດີກ່ຽວກັບເດັກນັ້ນ ຍັງຕ້ອງໃຫ້ ພໍ່, ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ເຂົ້າຮ່ວມນຳອີກດ້ວຍ.

ກ່ອນການເປີດປະຊຸມສານນັ້ນ ຈຳສານ ຕ້ອງໄດ້ກວດເບິ່ງວ່າຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ, ບຸກຄົນທີສາມ, ພະຍານ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ຖືກຮຽກນັ້ນ ມາຄົບຖ້ວນແລ້ວ ຫຼື ບໍ່, ນອກຈາກນີ້ ຈຳສານ ຍັງຕ້ອງໄດ້ປະກາດລະບຽບການຂອງການປະຊຸມສານ ໃຫ້ບຸກຄົນເຫຼົ່ານີ້ປະຕິບັດ.

ລະບຽບການລວມຂອງການປະຊຸມສານ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 232 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 217 ການຊັດມ້ຽນຄະດີ

ການຊັດມ້ຽນຄະດີ ແມ່ນ ການຢຸດເຊົາການດຳເນີນຄະດີ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຜ່ານການດຳເນີນຄະດີເຫັນວ່າ ໂຈດໃນຄະດີນັ້ນ ບໍ່ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຄະດີທີ່ທຳການຮ້ອງຟ້ອງຢູ່ນັ້ນ ໄດ້ມີຄຳສັ່ງຊັດມ້ຽນ ຫຼື ມີຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດມາກ່ອນແລ້ວ ຫຼື ຄະດີຊຶ່ງໂຈດໄດ້ຖອນຄຳຮ້ອງຟ້ອງແລ້ວ.

ໃນການຊັດມ້ຽນຄະດີນັ້ນ ໃຫ້ອອກເປັນຄຳສັ່ງຂອງຄະນະສານ.

ຄະດີທີ່ຖືກຊັດມ້ຽນໄວ້ແລ້ວນັ້ນ ຈະບໍ່ຖືກນຳມາພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ອີກ.

ມາດຕາ 218 (ໃໝ່) ຄະດີທີ່ໂຈດບໍ່ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງ

ຄະດີທີ່ໂຈດບໍ່ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ໂຈດບໍ່ມີກຳມະສິດໃນຊັບ ທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍການຮ້ອງຟ້ອງ;
2. ສິດທວງ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ເກີດຂຶ້ນ;
3. ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງໂຈດ ບໍ່ໄດ້ຖືກລະເມີດ;
4. ກໍລະນີອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 219 ການບໍ່ນຳເອົາຄະດີອອກພິຈາລະນາ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ

ຖ້າຫາກ ຜູ້ຮັບຜິດຊອບຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ຍັງບໍ່ທັນເກັບກຳຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຢ່າງຄົບຖ້ວນ, ຮອບດ້ານ ແລະ ພຽງພໍ ເຮັດໃຫ້ຄະດີຍັງບໍ່ທັນຈະແຈ້ງນັ້ນ ຫົວໜ້າຄະນະສານ ກໍຈະຕົກລົງບໍ່ນຳເອົາຄະດີນັ້ນອອກພິຈາລະນາ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ແລະ ຕ້ອງແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຮັບຜິດຊອບຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ສືບຕໍ່ເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຕື່ມ ຕາມການຕົກລົງຂອງໝູ່ຄະນະ.

ມາດຕາ 220 (ປັບປຸງ) ການຕົກລົງນຳເອົາຄະດີ ອອກພິຈາລະນາໃນທີ່ປະຊຸມສານ

ເມື່ອເຫັນວ່າມີ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໃນສຳນວນຄະດີຄົບຖ້ວນ, ພຽງພໍ ທີ່ສາມາດເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການ ກຳນົດເຫດການຂອງຄະດີຢ່າງຈະແຈ້ງແລ້ວ ຫົວໜ້າຄະນະສານ ກໍຈະຕົກລົງນຳເອົາຄະດີອອກພິຈາລະນາ ໄຕ່ສ່ວນໃນທີ່ປະຊຸມສານ ແລະ ກຳນົດຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ, ວັນເວລາປະຊຸມສານ ແລະ ມອບໝາຍໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາ ທີ່ເປັນຄະນະສານຕັດສິນກະກຽມການໄຕ່ສ່ວນ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ການຕົກລົງນຳເອົາຄະດີອອກພິຈາລະນາໄຕ່ສ່ວນ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງເຮັດເປັນຂໍ້ຕົກລົງຂອງຫົວໜ້າ ຄະນະສານ ກ່ອນວັນເປີດປະຊຸມສານ.

ພາກທີ XI

ການປະຊຸມສານ

ໝວດທີ 1

ຂໍ້ບັນຍັດທົ່ວໄປກ່ຽວກັບການໄຕ່ສ່ວນຄະດີໃນທີ່ປະຊຸມສານຂັ້ນຕົ້ນ

ມາດຕາ 221 (ປັບປຸງ) ການໄຕ່ສ່ວນຄະດີ

ການໄຕ່ສ່ວນຄະດີໃນທີ່ປະຊຸມສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງດຳເນີນດ້ວຍ ການຖາມ, ການຟັງ ຫຼື ການສະເໜີ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານ ເພື່ອເປັນການກວດກາ, ພິສູດ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ເປັນປະເດັນຂັດແຍ່ງ ແລະ ປະເດັນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຄະດີ.

ການໄຕ່ສ່ວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງເຮັດໂດຍກົງ, ທາງປາກເປົ່າ, ຢ່າງເປີດເຜີຍ ຫຼື ປິດລັບ ໃນບາງກໍລະນີ, ມີການໂຕ້ຖຽງ, ເຮັດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງກັນ, ເປັນແຕ່ລະຄະດີ ແລະ ໂດຍບໍ່ມີການສັບປ່ຽນຄະນະສານ; ຖ້າມີການສັບປ່ຽນຄະນະສານນັ້ນ ຕ້ອງດຳເນີນການໄຕ່ສ່ວນຄືນໃໝ່.

ປະທານຄະນະສານ ມີໜ້າທີ່ນຳພາການໄຕ່ສ່ວນຄະດີ ຢ່າງເປັນກາງໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ມາດຕາ 222 (ປັບປຸງ) ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຄູ່ຄວາມ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມໃນທີ່ປະຊຸມສານ

ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມໃນການໄຕ່ສ່ວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕາມການຮຽກ ຂອງສານ, ຖ້າ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ໂດຍມີເຫດຜົນພຽງພໍ ສານອາດຈະເລື່ອນການໄຕ່ສ່ວນຄະດີ, ໃນກໍລະນີ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ຕາມການຮຽກຂອງສານເຖິງສາມຄັ້ງ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ສານສາມາດອອກຄຳສັ່ງ

ຊັດມຽນ ຫຼື ຕັດສິນລັບຫຼັງ ຕາມແຕ່ກໍລະນີ. ການຕັດສິນລັບຫຼັງ ໃນກໍລະນີນີ້ ໃຫ້ຖືວ່າເປັນການຊ່ອງໜ້າ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 231 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 223 ການດຳເນີນການໄຕ່ສວນ ໂດຍບໍ່ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຄູ່ຄວາມ

ການໄຕ່ສວນ ໂດຍບໍ່ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ສາມາດດຳເນີນໄດ້ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ໄດ້ສະເໜີໃຫ້ສານດຳເນີນການໄຕ່ສວນເລີຍ;
2. ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ມອບສິດໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຕົນ ເຂົ້າຮ່ວມແທນ;
3. ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມ ໂດຍບໍ່ຮູ້ເຫດຜົນ.

ມາດຕາ 224 ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ

ທະນາຍຄວາມ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນການໄຕ່ສວນ ຕາມການຮຽກຂອງສານ ຫຼື ຕາມການມອບໝາຍ ຂອງຄູ່ຄວາມ. ການບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມຂອງທະນາຍຄວາມ ຈະບໍ່ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການໄຕ່ສວນ ຖ້າວ່າ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ.

ຜູ້ປົກຄອງຂອງເດັກ ຫຼື ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມການໄຕ່ສວນ ໃນຖານະຜູ້ປົກປ້ອງ. ຖ້າຜູ້ປົກປ້ອງຫາກບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ ກໍຈະເປັນສາເຫດ ໃຫ້ສານເລື່ອນການໄຕ່ສວນ.

ມາດຕາ 225 (ປັບປຸງ) ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພະຍານ

ພະຍານ ມີຜົນທະເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ຕາມການຮຽກ ຫຼື ການເຊີນຂອງສານ ເພື່ອໃຫ້ການຊີ້ແຈງ ລາຍລະອຽດຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ, ໃນກໍລະນີພະຍານບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ ແຕ່ບັນຫາດັ່ງກ່າວເຄີຍໄດ້ໃຫ້ການ ຫຼື ໄດ້ສົ່ງຄຳໃຫ້ການເປັນລາຍລັກອັກສອນຕໍ່ສານແລ້ວ ຄະນະສານຕ້ອງນຳເອົາຄຳໃຫ້ການດັ່ງກ່າວຂອງພະຍານນັ້ນ ມາແຈ້ງຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ.

ເມື່ອພະຍານ ບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ຄະນະສານ ສາມາດພິຈາລະນາ ສືບຕໍ່ການໄຕ່ສວນ ຫຼື ເລື່ອນການໄຕ່ສວນ ໃນກໍລະນີພະຍານນັ້ນ ຫາກມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຄະດີ.

ມາດຕາ 226 ການແຍກການໄຕ່ສວນພະຍານ

ບົນພື້ນຖານການຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງຄະນະສານຕັດສິນ ທີ່ເຫັນວ່າເປັນຜົນປະ ໂຫຍດຕໍ່ຮູບຄະດີ ຄະນະສານ ອາດຈະພິຈາລະນາ ແຍກການໄຕ່ສວນພະຍານ ເພື່ອເຂົ້າມາໃຫ້ການເປັນແຕ່ລະ ບຸກຄົນກໍໄດ້.

ເມື່ອໃຫ້ການສິ້ນສຸດແລ້ວ ພະຍານດັ່ງກ່າວ ກໍສາມາດນັ່ງຢູ່ໃນຫ້ອງປະຊຸມສານນັ້ນ, ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ຜູ້ກ່ຽວອາດຈະໃຫ້ການເພີ່ມກ່ຽວກັບບັນຫາໃດໜຶ່ງອີກ ຕໍ່ຄະນະສານ.

ມາດຕາ 227 (ປັບປຸງ) ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊຳນານງານ ຫຼື ຜູ້ແປພາສາ

ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊຳນານງານ ຫຼື ຜູ້ແປພາສາ ຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ຕາມໝາຍເຊີນຂອງສານ ເພື່ອໃຫ້ຄຳເຫັນຊີ້ແຈງທາງດ້ານວິຊາການ ໃນສາຂາອາຊີບ ຫຼື ປະສົບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ຖ້າຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊຳນານງານ ບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ຄະນະສານສາມາດ ເປີດ ຫຼື ເລື່ອນ ການໄຕ່ສວນຄະດີ ໂດຍນຳເອົາ ຄຳເຫັນທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນຂອງຜູ້ກ່ຽວ ມາແຈ້ງຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ.

ຜູ້ແປພາສາ ຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຕາມການແຕ່ງຕັ້ງ. ຖ້າຜູ້ແປພາສາ ບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານໄດ້ ຄະນະສານຕ້ອງເລື່ອນການໄຕ່ສວນໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ມາດຕາ 228 (ປັບປຸງ) ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ

ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫຼື ຜະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງຈາກຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານຂັ້ນຂອງຕົນ ໃນຄະດີທີ່ພົວພັນກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສັງຄົມ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ, ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ. ຖ້າຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫຼື ຜະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມຫາກຖືກຄ້ານຕົວ ຫຼື ບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ ສານອາດເລື່ອນການໄຕ່ສວນ ຫຼື ສືບຕໍ່ການໄຕ່ສວນ ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ.

ມາດຕາ 229 ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ປະຊາຊົນ

ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສາມາດແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຕາງໜ້າເຂົ້າຮ່ວມການໄຕ່ສວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານເພື່ອສັງເກດການ ຫຼື ມີຄຳເຫັນຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ ໃນກໍລະນີຄະດີ ທີ່ພົວພັນກັບການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ຜະນັກງານ ທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ.

ປະຊາຊົນທຸກຄົນ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານ ເພື່ອຮັບຟັງ ແລະ ສັງເກດການໄຕ່ສວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ການບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມຂອງ ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ປະຊາຊົນ ຈະບໍ່ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການໄຕ່ສວນຄະດີ.

ມາດຕາ 230 ການໂຈະການໄຕ່ສວນຄະດີ

ການໂຈະການໄຕ່ສວນຄະດີ ແມ່ນ ການຢຸດການປະຊຸມສານໄວ້ຊົ່ວຄາວ ຍ້ອນມີສະພາບການໃດໜຶ່ງ ທີ່ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການໄຕ່ສວນຄະດີນັ້ນ.

ການໄຕ່ສວນຄະດີໃນທີ່ປະຊຸມສານ ອາດຈະໂຈະໄວ້ ໃນກໍລະນີ ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ສູນເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຫຼື ຖືກເຈັບເປັນຢ່າງກະທັນຫັນ, ຖ້າວ່າຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ຫາກໄດ້ຖືກຍຸບເລີກໂດຍ ຄູ່ຄວາມຝ່າຍນັ້ນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດນັ້ນ ຍັງມີຜູ້ສືບທອດ ສິດ ແລະ ພັນທະ ຢູ່ ຫຼື ຖ້າຫາກວ່າມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງລໍຖ້າໃຫ້ມີການພິຈາລະນາຄະດີອື່ນ ເປັນຕົ້ນ ຄະດີທີ່ມີການຮ້ອງຟ້ອງທາງອາຍາ ຊຶ່ງຜົນການຕັດສິນຄະດີນັ້ນ ຈະມີຜົນກະທົບ ຫຼື ເປັນຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຄະດີທີ່ພວມພິຈາລະນາຢູ່.

ການໂຈະການໄຕ່ສວນຄະດີ ຕ້ອງດຳເນີນກ່ອນການປິດການໂຕ້ຖຽງ ໂດຍໃຫ້ຈຳສານບັນທຶກໄວ້ໃນປຶ້ມປະຊຸມສານ. ໄລຍະເວລາທີ່ໂຈະ ບໍ່ໃຫ້ນັບເຂົ້າໃນກຳນົດເວລາຂອງການດຳເນີນຄະດີ.

ມາດຕາ 231 ການຕັດສິນຊ້ອງໜ້າ ແລະ ການຕັດສິນລັບຫຼັງ

ການຕັດສິນຊ້ອງໜ້າ ແມ່ນ ການຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາຄະດີ, ຍົກເວັ້ນການພິຈາລະນາພິພາກສາຄະດີ ຢູ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ.

ໃນກໍລະນີ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຫາກໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກເຂົ້າມາຮ່ວມປະຊຸມສານແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າມາຮ່ວມ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ຫຼື ຜູ້ກ່ຽວໄດ້ສະເໜີໃຫ້ພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີນັ້ນໂຈດ, ການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີດັ່ງກ່າວ ຖືວ່າເປັນການຕັດສິນຊ້ອງໜ້າ, ໃນກໍລະນີນີ້ ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ມີສິດຂໍຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນພຽງແຕ່ມີສິດຂໍອຸທອນເທົ່ານັ້ນ.

ໃນກໍລະນີ ມີ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຄົບຖ້ວນ, ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຕັດສິນຄະດີ ແຕ່ຈຳເລີຍຫຼືບຫຼີກການດຳເນີນຄະດີ, ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຍ້ອນສາເຫດໃດໜຶ່ງ ເຊັ່ນ ໝາຍຮຽກສົ່ງບໍ່ເຖິງມີຜູ້ກ່ຽວ ສານກໍຈະຕັດສິນລັບຫຼັງ ຊຶ່ງຜູ້ກ່ຽວມີສິດຂໍຄັດຄ້ານໄດ້ ພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຊາບຄຳຕັດສິນເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນກໍລະນີນີ້ ຄະນະສານເກົ່າ ຕ້ອງຕັດສິນຄະດີນັ້ນຄືນໃໝ່ ໂດຍຊ້ອງໜ້າຜູ້ກ່ຽວ ຕາມລະບຽບການພິຈາລະນາຄະດີຢູ່ສານ.

ມາດຕາ 232 (ປັບປຸງ) ລະບຽບການລວມຂອງການປະຊຸມສານ

ລະບຽບການລວມຂອງການປະຊຸມສານ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ທຸກຄົນຢູ່ໃນຫ້ອງປະຊຸມສານຕ້ອງ ເຄົາລົບຄະນະສານ, ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການຂອງຫ້ອງປະຊຸມສານ ແລະ ປະຕິບັດຄໍາເຕືອນ ຫຼື ຄໍາສັ່ງຂອງ ປະທານຄະນະສານ;
 2. ເວລາຄະນະສານເຂົ້າອອກຫ້ອງປະຊຸມສານ ທຸກຄົນຕ້ອງ ຢືນຂຶ້ນເພື່ອເຄົາລົບ ແລະ ຮັກສາຄວາມສະຫງົບ;
 3. ການມີຄໍາເຫັນແຕ່ລະຄັ້ງຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກປະທານຄະນະສານ ເສຍກ່ອນ. ໃນກໍລະນີຜູ້ມີບັນຫາທາງດ້ານສຸຂະພາບ ປະທານຄະນະສານ ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ນັ່ງ ມີຄໍາເຫັນ ຫຼື ໃຫ້ການກໍ່ໄດ້;
 4. ເດັກບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກສານ;
 5. ການ ຖ່າຍວິດີໂອ, ຖ່າຍຮູບ ຫຼື ອັດສະຕຽງ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກສານ;
 6. ຜູ້ລະເມີດ ຄໍາເຕືອນ ຫຼື ຄໍາສັ່ງຂອງຄະນະສານ ຈະຖືກສັ່ງໃຫ້ອອກຈາກຫ້ອງປະຊຸມສານ.
- ລະບຽບການສະເພາະຂອງການປະຊຸມສານ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຕ່າງຫາກ ໂດຍແມ່ນຈຳສານເປັນຜູ້ແຈ້ງກ່ອນການເປີດປະຊຸມສານ.

ມາດຕາ 233 (ປັບປຸງ) ການບັນທຶກປະຊຸມສານ

ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຈຳສານຕ້ອງບັນທຶກ ຄໍາໃຫ້ການ ຫຼື ຄໍາເຫັນ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ. ສຳລັບບັນຫາທີ່ສຳຄັນ ປະທານຄະນະສານ ຕ້ອງແນະນຳໃຫ້ຈຳສານ ຈົດບັນທຶກໃສ່ປຶ້ມປະຊຸມສານ ຢ່າງລະອຽດ.

ພາຍຫຼັງ ປິດປະຊຸມສານແຕ່ລະຄັ້ງ ຈຳສານ ຕ້ອງອ່ານເນື້ອໃນບົດບັນທຶກປະຊຸມສານໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໂດຍສະເພາະ ໂຈດ, ຈຳເລີຍ, ພະຍານ ໃນຄະດີຮັບຊາບ ພ້ອມທັງໃຫ້ລົງລາຍເຊັນ ແລະ ແປໄປ້ມືໃສ່ປຶ້ມບັນທຶກປະຊຸມສານ ແລະ ຈຳສານ ກໍລົງລາຍເຊັນ ແລະ ປະທັບຕາໃສ່.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ຫາກບໍ່ຍອມ ລົງລາຍເຊັນ ຫຼື ແປໄປ້ມື ໃສ່ປຶ້ມປະຊຸມສານ ຈຳສານ ຕ້ອງບັນທຶກໄວ້.

ບັນທຶກປຶ້ມປະຊຸມສານ ຕ້ອງສຳເນົາໃສ່ສຳນວນຄະດີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອໃຫ້ສານຂັ້ນເທິງກວດກາ.

ມາດຕາ 234 ການບໍ່ເຄົາລົບນັບຖືຄະນະສານຕັດສິນ

ບຸກຄົນທີ່ມີການກະທຳບໍ່ເໝາະສົມ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ເປັນຕົ້ນ ທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍກັນ, ນິນທາ, ໃສ່ຮ້າຍ, ໝົ່ນປະໝາດ, ປ້ອຍດຳ ຄະນະສານ ຫຼື ຜູ້ຟ້າກສາ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຈະຖືວ່າເປັນການບໍ່ເຄົາລົບນັບຖືຄະນະສານຕັດສິນ.

ມາດຕາ 235 (ປັບປຸງ) ສະທ້ອນຂອງການບໍ່ເຄົາລົບນັບຖືຄະນະສານຕັດສິນ

ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ເຄົາລົບນັບຖືຄະນະສານຕັດສິນ ຈະມີຜົນສະທ້ອນ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະນະສານອາດຈະສັ່ງໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ ອອກຈາກຫ້ອງປະຊຸມສານ ຖ້າມີການກະທຳທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ;
2. ຄະນະສານຈະສະເໜີອົງການໄອຍະພາບປະຊາຊົນ ເພື່ອສັ່ງຝ່ອງຜູ້ກ່ຽວຂ້ານໂດຍກົງ ຖ້າຫາກເປັນການທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍກັນ, ການນິນທາ, ການໃສ່ຮ້າຍ, ການໝົ່ນປະໝາດ, ການປ້ອຍດຳ ຄະນະສານ ຫຼື ຜູ້ຟ້າກສາ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ;
3. ຄະນະສານຕ້ອງລາຍງານໃຫ້ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະພາບປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອໃຫ້ດຳເນີນຄະດີຕາມກົດໝາຍ ຖ້າຫາກເປັນການທຳຜິດທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງ.

ໝວດທີ 2

ຂັ້ນຕອນການເປີດປະຊຸມສານ

ມາດຕາ 236 ການເລີ່ມປະຊຸມສານ

ພາຍຫຼັງຄະນະສານເຂົ້າສູ່ຫ້ອງປະຊຸມສານ ເປັນທີ່ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ຈຳສານ ຕ້ອງລາຍງານຄວາມພ້ອມ ໃນການດຳເນີນການປະຊຸມສານ ເປັນຕົ້ນ ຄະດີເລກທີ, ລົງວັນທີ, ກ່ຽວເລື່ອງ, ຄູ່ຄວາມ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າມາຮ່ວມ ຫຼື ບໍ່ເຂົ້າມາຮ່ວມ ຕາມໝາຍຮຽກ, ໝາຍເຊີນຂອງສານ ແລ້ວມອບສຳນວນຄະດີໃຫ້ຄະນະສານເປັນຜູ້ດຳເນີນການ ປະຊຸມສານ.

ມາດຕາ 237 (ປັບປຸງ) ການເປີດປະຊຸມສານ

ປະທານຄະນະສານ ເປັນຜູ້ກ່າວເປີດປະຊຸມສານຢ່າງເປັນທາງການ ແລະ ອ່ານຂໍ້ຕົກລົງໃນການນຳເອົາ ຄະດີອອກມາພິຈາລະນາ ພ້ອມແຈ້ງລາຍຊື່ຕາມລຳດັບ ຄື ປະທານ, ຄະນະສານ, ຈຳສານ, ພະນັກງານໄອຍະການ ປະຊາຊົນ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ຊຳນານງານ ຫຼື ຜູ້ແປພາສາ ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ແລະ ແຈ້ງສິດໃນການຄ້ານຕົວ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຮັບຊາບ.

ມາດຕາ 238 (ປັບປຸງ) ການຄ້ານຕົວໃນທີ່ປະຊຸມສານ

ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ມີສິດສະເໜີຄ້ານຕົວ ຄະນະສານຕັດສິນ, ຜູ້ພິພາກສາ ໃນຄະນະສານຕັດສິນ, ຈຳສານ, ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ, ຜູ້ຊຳນານງານ ຫຼື ຜູ້ແປພາສາ.

ໃນກໍລະນີ ມີການສະເໜີຄ້ານຕົວ ຄະນະສານ, ຜູ້ພິພາກສາໃນຄະນະສານຕັດສິນ, ຈຳສານແລ້ວ ປະທານຄະນະສານ ຕ້ອງປິດການປະຊຸມສານໄວ້ຊົ່ວຄາວ ເພື່ອພິຈາລະນາເຫດຜົນຂອງການສະເໜີຄ້ານຕົວ. ຖ້າການສະເໜີຄ້ານຕົວຫາກມີເຫດຜົນພຽງພໍ ຄະນະສານຕ້ອງປ່ຽນຕົວຜູ້ຖືກຄ້ານຕົວນັ້ນ ຖ້າການສະເໜີຄ້ານຕົວ ຫາກບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ຄະນະສານດັ່ງກ່າວກໍຈະສືບຕໍ່ດຳເນີນປະຊຸມສານ ແຕ່ຕ້ອງຊີ້ແຈ້ງເຫດຜົນຂອງ ການບໍ່ປ່ຽນຕົວ ຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ.

ໃນກໍລະນີ ການສະເໜີຄ້ານຕົວ ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ, ຜູ້ຊຳນານງານ ຫຼື ຜູ້ແປພາສາ ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ກໍຈະເປັນສາເຫດໃຫ້ຄະນະສານ ເລື່ອນ ຫຼື ສືບຕໍ່ ການໄຕ່ສວນຄະດີ ຕາມແຕ່ ກໍລະນີ.

ມາດຕາ 239 ການແຈ້ງ ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ

ກ່ອນເລີ່ມການໄຕ່ສວນຄະດີໃນທີ່ປະຊຸມສານ ປະທານຄະນະສານຕັດສິນ ຕ້ອງແຈ້ງ ແລະ ອະທິບາຍ ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງໂຈດ, ຈຳເລີຍ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ໂດຍສະເພາະການນຳສະເໜີ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ການຊີ້ແຈ້ງບັນຫາຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຄະດີ ຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ.

ມາດຕາ 240 ການລາຍງານເນື້ອຄະດີໂດຍຫຍໍ້

ການໄຕ່ສວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງເລີ່ມຕົ້ນຈາກ ການລາຍງານເນື້ອຄະດີ ໂດຍຄະນະສານ ຜູ້ຮັບຜິດຊອບຄະດີ, ຈາກນັ້ນ ຈຶ່ງໃຫ້ ໂຈດ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍໂຈດ (ຖ້າມີ) ຢັ້ງຢືນການຮ້ອງຟ້ອງຂອງຕົນ. ຖັດຈາກນັ້ນ ຈຶ່ງໃຫ້ຈຳເລີຍມີຄຳເຫັນວ່າ ຕົນຮັບຮູ້ຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດນັ້ນ ຫຼື ບໍ່. ຖ້າຫາກມີການຟ້ອງແຍ່ງ ຂອງຈຳເລີຍ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນ.

ໃນກໍລະນີ ຈຳເລີຍ ຫາກໄດ້ປະຕິເສດຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຂອງ ໂຈດ ຫຼື ໂຈດ ຫາກໄດ້ປະຕິເສດຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ຂອງຈຳເລີຍ ແລະ ບໍ່ສາມາດໄກ່ເກຍກັນໄດ້ແລ້ວ ປະທານຄະນະສານ ກໍເລີ່ມໄຕ່ສວນ ໂຈດ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ

ຝ່າຍໂຈດ (ຖ້າມີ) ແລ້ວຈຶ່ງໄດ້ສ່ວນ ຈຳເລີຍ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍຈຳເລີຍ (ຖ້າມີ), ຈາກນັ້ນ ຈຶ່ງໄດ້ສ່ວນ ພະຍານ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອື່ນຕາມລຳດັບ.

ມາດຕາ 241 ການຮັບຮູ້ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ

ເມື່ອ ໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ໄດ້ຍັ້ງຢືນ ການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ການຟ້ອງແຍ່ງ ຂອງຕົນແລ້ວ ປະທານຄະນະສານ ຕ້ອງຖາມ ຈຳເລີຍ ຫຼື ໂຈດ ວ່າ ຮັບຮູ້ ຫຼື ປະຕິເສດການຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ຫຼື ການຟ້ອງແຍ່ງຂອງຈຳເລີຍ ທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ.

ເມື່ອມີການຮັບຮູ້ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ທັງໝົດແລ້ວ ຄະນະສານຈະພິຈາລະນາຕັດສິນ ໂດຍບໍ່ ຕ້ອງດຳເນີນການໄດ້ສ່ວນແຕ່ຢ່າງໃດ. ຖ້າມີການຮັບຮູ້ບາງສ່ວນ ຄະນະສານກໍຈະພິຈາລະນາໄດ້ສ່ວນໃນສ່ວນທີ່ ບໍ່ຮັບຮູ້ ຫຼື ປະຕິເສດເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 242 ສິດໃນການປ່ຽນແປງ ຫຼື ເພີ່ມ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ

ເມື່ອຄະນະສານ ໄດ້ລາຍງານເນື້ອຄະດີໂດຍຫຍໍ້ ຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານແລ້ວ ຄະນະສານ ຕ້ອງສະເໜີໃຫ້ໂຈດ ຍັ້ງຢືນການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ໃຫ້ຈຳເລີຍ ຍັ້ງຢືນການຟ້ອງແຍ່ງ ແລະ ຂໍສະເໜີ ທີ່ໄດ້ຂຽນໃນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງ ແຍ່ງນັ້ນຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ ແຕ່ ໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ຍັງມີສິດ ຖອນ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ເພີ່ມ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ຂອງຕົນ ທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ ກໍໄດ້.

ມາດຕາ 243 (ປັບປຸງ) ການດຳເນີນການເມື່ອມີການ ຖອນ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ເພີ່ມຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ

ເມື່ອ ໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ຫາກໄດ້ຖອນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງແລ້ວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 193 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ຖ້າ ໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ຫາກໄດ້ປ່ຽນແປງ ຫຼື ເພີ່ມຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ຄະນະສານ ຕ້ອງພິຈາລະນາການສະເໜີປ່ຽນແປງ ຫຼື ເພີ່ມນັ້ນ ຕາມເຫດຜົນຕົວຈິງ ແລະ ກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 244 ການໄດ້ສ່ວນ ໂຈດ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍໂຈດ

ໃນກໍລະນີຈຳເລີຍ ຫາກປະຕິເສດຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງ ໂຈດ ຫຼື ໂຈດ ຫາກປະຕິເສດຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ຂອງຈຳເລີຍ ແລະ ບໍ່ສາມາດໄກ່ເກຍກັນໄດ້ແລ້ວ ປະທານຄະນະສານ ຈະເລີ່ມໄດ້ສ່ວນໂຈດ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ ຝ່າຍໂຈດ (ຖ້າມີ) ຖ້າຫາກມີໂຈດຫຼາຍຄົນ ປະທານຄະນະສານ ກໍຈະໄດ້ສ່ວນເປັນແຕ່ລະຄົນ.

ເມື່ອຄະນະສານໄດ້ສ່ວນ ໂຈດ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍໂຈດ ສິ້ນສຸດແລ້ວ ກໍໃຫ້ສິດແກ່ຝ່າຍຈຳເລີຍ ມີຄຳເຫັນຕໍ່ປະເດັນທີ່ຝ່າຍໂຈດຍົກຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 245 ການໄດ້ສ່ວນ ຈຳເລີຍ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍຈຳເລີຍ

ເມື່ອໄດ້ສ່ວນຝ່າຍໂຈດແລ້ວ ປະທານຄະນະສານຈະໄດ້ສ່ວນຈຳເລີຍ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍຈຳເລີຍ (ຖ້າມີ) ຖ້າຫາກມີຈຳເລີຍຫຼາຍຄົນ ຄະນະສານກໍຈະໄດ້ສ່ວນເປັນແຕ່ລະຄົນ.

ການໄດ້ສ່ວນຈຳເລີຍ ໃຫ້ເຈາະຈົງແຕ່ບັນຫາທີ່ບໍ່ຈະແຈ້ງ ຫຼື ໂຕ້ແຍ່ງ ໃນຄຳແກ້ຟ້ອງ ແລະ ຄຳໃຫ້ການ ຊຶ່ງຈຳເລີຍ ຕ້ອງໄດ້ຊື່ແຈ້ງ ຫຼື ອະທິບາຍປະເດັນດັ່ງກ່າວ.

ເມື່ອຄະນະສານໄດ້ສ່ວນ ຈຳເລີຍ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍຈຳເລີຍ ສິ້ນສຸດແລ້ວ ກໍໃຫ້ສິດແກ່ຝ່າຍໂຈດ ມີຄຳເຫັນຕໍ່ປະເດັນທີ່ຝ່າຍຈຳເລີຍຍົກຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 246 ການໄຕ່ສວນພະຍານ

ການໄຕ່ສວນພະຍານ ໃຫ້ດຳເນີນເປັນແຕ່ລະຄົນ ຕາມເປົ້າໝາຍປະເດັນຂັດແຍ່ງທີ່ຕັ້ງໄວ້. ກ່ອນການໄຕ່ສວນພະຍານ ປະທານຄະນະສານ ຕ້ອງອະທິບາຍເຫດຜົນຂອງປະເດັນທີ່ຜິດພ້ອມກັບຄະດີ ພ້ອມທັງແຈ້ງຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການໃຫ້ການເທັດ.

ໃນການໄຕ່ສວນນັ້ນ ພະຍານ ຕ້ອງລາຍງານລະອຽດ ກ່ຽວກັບເຫດການ ຫຼື ຄະດີນັ້ນ ຈາກນັ້ນຄະນະສານ ກໍຈະຖາມບັນຫາທີ່ຍັງບໍ່ທັນຈະແຈ້ງ ຫຼື ໃຫ້ຊີ້ແຈ້ງຄຳໃຫ້ການຂອງຕົນ ທີ່ຂັດກັບຄຳໃຫ້ການຜ່ານມາ ແລະ ບັນຫາອື່ນທີ່ຜິດພ້ອມກັບຄະດີ.

ເມື່ອຄະນະສານໄຕ່ສວນແລ້ວ ກໍຕ້ອງໃຫ້ສິດແກ່ ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງຂອງຄູ່ຄວາມຖາມພະຍານຕື່ມອີກ.

ມາດຕາ 247 ການສະເໜີຫຼັກຖານທາງດ້ານວັດຖຸ

ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານ ຫຼື ຕາມການສະເໜີຂອງຄູ່ຄວາມ ຄະນະສານ ຈະໃຫ້ຄູ່ຄວາມ ນຳເອົາຫຼັກຖານທາງດ້ານວັດຖຸ ມາສະເໜີ ຫຼື ຍິ່ງຍືນ ຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ ເພື່ອຄວາມຊັດເຈນໃນເຫດການຂອງຄະດີ.

ມາດຕາ 248 ການສະເໜີຫຼັກຖານທາງດ້ານເອກະສານ

ການສະເໜີຫຼັກຖານ ທາງດ້ານເອກະສານໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງດຳເນີນ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການໄຕ່ສວນ ແຕ່ຫາກມີຄຳໃຫ້ການມາແລ້ວ ຄະນະສານ ຕ້ອງເອົາຄຳໃຫ້ການດັ່ງກ່າວຂອງຜູ້ກ່ຽວມາອ່ານ ຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ;

2. ຄຳໃຫ້ການໃນເວລາໄຕ່ສວນ ຖ້າຫາກຂັດກັບຄຳໃຫ້ການຜ່ານມາ ຄະນະສານ ຈະໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວຊີ້ແຈ້ງ ຫຼື ອະທິບາຍ;

3. ເອກະສານທີ່ນຳສະເໜີເປັນຫຼັກຖານນັ້ນ ບໍ່ຈະແຈ້ງ ຫຼື ມີຂໍ້ສົງໄສ ຊຶ່ງຕ້ອງໄດ້ຊີ້ແຈ້ງ;

4. ເອກະສານອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມ.

ຫຼັກຖານທາງດ້ານເອກະສານ ທີ່ເປັນຄວາມລັບຂອງລັດ, ທາງລັດຖະການ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນ ຈະບໍ່ຖືກນຳອອກສະເໜີ ຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ.

ການສະເໜີຫຼັກຖານທາງດ້ານເອກະສານ ກໍຄືຫຼັກຖານທາງດ້ານວັດຖຸຂອງຄູ່ຄວາມ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງໃຫ້ຍື່ນຜ່ານຈຳສານ.

ມາດຕາ 249 (ປັບປຸງ) ການສະເໜີຫຼັກຖານທາງດ້ານບຸກຄົນ

ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ມີສິດສະເໜີຫຼັກຖານທາງດ້ານບຸກຄົນ ຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ ເພື່ອໃຫ້ຄະນະສານທຳການໄຕ່ສວນ ຖ້າຫາກຜ່ານມາບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ.

ການໄຕ່ສວນບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບການໄຕ່ສວນພະຍານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 246 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 250 ການຝັງຄຳເຫັນຂອງຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ໃນການໄຕ່ສວນຄະດີ ເມື່ອມີຜູ້ຊ່ຽວຊານເຂົ້າຮ່ວມ ພາຍຫຼັງການສະເໜີຫຼັກຖານຕ່າງໆແລ້ວ ຄະນະສານ ຈະໃຫ້ ຜູ້ຊ່ຽວຊານ, ຜູ້ຊຳນານ ມີຄຳເຫັນ ໃນປະເດັນທີ່ມີຂໍ້ສົງໄສ ຕໍ່ຜົນການພິສູດ ຕາມຫຼັກວິຊາສະເພາະຂອງຜູ້ຊ່ຽວຊານ, .

ຖ້າມີການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງຜູ້ຕາງໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຄະດີ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ພະນັກງານ ຫຼື ຜູ້ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ ຄະນະສານຕ້ອງໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວມີຄຳເຫັນຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ.

ໝວດທີ 3

ການໂຕ້ຖຽງ

ມາດຕາ 251 ການໂຕ້ຖຽງຂອງຄູ່ຄວາມ

ການໂຕ້ຖຽງຂອງຄູ່ຄວາມ ແມ່ນ ການອອກຄຳຄິດຄຳເຫັນ ທີ່ມີລັກສະນະໂຕ້ແຍ່ງກັນ ລະຫວ່າງ ໂຈດ ກັບ ຈຳເລີຍ ໃນທີ່ປະຊຸມສານກ່ຽວກັບຄວາມເປັນຈິງຂອງຄະດີ.

ຄະນະສານ ນຳເອົາບັນດາຫຼັກຖານໃນຄະດີມາສະເໜີຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ ແລ້ວຈຶ່ງຝຶດການໂຕ້ຖຽງ ລະຫວ່າງ ໂຈດ ກັບ ຈຳເລີຍ ພ້ອມທັງຜູ້ປົກປ້ອງຂອງພວກກ່ຽວ (ຖ້າມີ).

ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ຈະນຳເອົາເອກະສານ ຫຼື ຫຼັກຖານຕ່າງໆ ທີ່ຕົນມີ ແລະ ເປັນຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຕົນ ອອກມາສະເໜີຕໍ່ຄະນະສານຕື່ມອີກກໍໄດ້. ຄະນະສານ ຕ້ອງວາງຕົວເປັນກາງ ໃນການຖາມ ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ດ້ວຍເຫດຜົນຢ່າງມີຈຸດສຸມ.

ໃນການໂຕ້ຖຽງນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ແຕ່ລະຝ່າຍມີຄຳເຫັນໂຕ້ຕອບກັນ ເພື່ອຊອກຫາຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄວາມເປັນຈິງໃນຄະດີ.

ມາດຕາ 252 ລຳດັບການໂຕ້ຖຽງ

ເມື່ອສິ້ນສຸດການໂຕ້ສ່ວນແລ້ວ ຄະນະສານ ຈະສັງລວມປະເດັນທີ່ຍັງມີຂໍ້ສົງໄສ ຫຼື ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ເພື່ອຍົກ ຂຶ້ນມາໂຕ້ຖຽງ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕາມລຳດັບ ຄື ຝ່າຍໂຈດ, ຝ່າຍຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຊຶ່ງຕ້ອງນຳເອົາ ຫຼັກຖານມາ ຍັ້ງຢືນ ຫຼື ຊີ້ແຈງ ກ່ຽວກັບປະເດັນທີ່ມີຂໍ້ສົງໄສ ຫຼື ຂັດແຍ່ງນັ້ນ.

ຄະນະສານ ອາດຈະນຳເອົາ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ທັນເປັນເອກະພາບກັນນັ້ນ ຍົກຂຶ້ນມາໂຕ້ຖຽງ ໃນທີ່ປະຊຸມສານຕື່ມອີກກໍໄດ້.

ມາດຕາ 253 ຂອບເຂດຂອງການໂຕ້ຖຽງ

ການໂຕ້ຖຽງ ແລະ ການຊີ້ແຈງ ຂອງຄູ່ຄວາມ ຈະບໍ່ຈຳກັດເວລາ ແຕ່ຄະນະສານຕ້ອງຄວບຄຸມ ການໂຕ້ຖຽງນັ້ນ ໃຫ້ຢູ່ໃນຂອບເຂດປະເດັນທີ່ຂັດແຍ່ງກັນ, ຖ້າຫາກຄູ່ຄວາມມີຄຳເຫັນ ຫຼື ຍົກຫຼັກຖານ ນອກປະເດັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີແລ້ວ ຄະນະສານຕ້ອງຄວບຄຸມໃຫ້ເຂົ້າສູ່ປະເດັນຂອງຄະດີ.

ມາດຕາ 254 ການມີຄຳເຫັນສຸດທ້າຍຂອງຄູ່ຄວາມ

ເມື່ອຄູ່ຄວາມ ໄດ້ຍົກ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຄົບຖ້ວນ ແລະ ຈະແຈ້ງແລ້ວ ຄະນະສານຕ້ອງໃຫ້ຝ່າຍໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ສັງລວມການຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ການແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ການຟ້ອງແຍ່ງ ຂອງຕົນ ແລະ ມີຄຳເຫັນສຸດທ້າຍກ່ຽວກັບ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ໄດ້ສະເໜີຕໍ່ສານນັ້ນ ວ່າຄົບຖ້ວນ ຫຼື ຍັງມີຫຼັກຖານໃດຕື່ມ ທີ່ບໍ່ທັນນຳມາສະເໜີ ທັງນີ້ກໍເພື່ອ ຮັບປະກັນໃຫ້ການພິຈາລະນາຕັດສິນຂອງສານ ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຍຸຕິທຳ.

ໝວດທີ 4

ການພິຈາລະນາໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ ແລະ ການປະກາດຄຳຕັດສິນ

ມາດຕາ 255 ການພິຈາລະນາໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ

ມີແຕ່ຄະນະສານຕັດສິນເທົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງສາມາດເຂົ້າຮ່ວມພິຈາລະນາຄະດີ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ.

ການພິຈາລະນາຄະດີ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ ຕ້ອງເຮັດ ຢ່າງລະອຽດ, ຮອບດ້ານ, ຄົບຖ້ວນ ແລະ ພາວະວິໄສ ໂດຍອີງໃສ່ຜົນການໂຕ້ສ່ວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານເປັນຕົ້ນຕໍ ເພື່ອໃຫ້ຄຳຕັດສິນ ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຍຸຕິທຳ.

ຄະນະສານ ຕ້ອງນຳເອົາປະເດັນທີ່ຂັດແຍ່ງ ຫຼື ຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຟ້ອງແຍ່ງກັນ ມາພິຈາລະນາເປັນແຕ່ລະປະເດັນ ພ້ອມທັງນຳເອົາຫຼັກຖານ ໃນສຳນວນຄະດີຂຶ້ນມາກວດກາ ຕີລາຄາດ້ວຍຄວາມໝັ້ນໃຈ ແລະ ເປັນເອກະລາດ ບົນພື້ນຖານ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຕົວຈິງ ແລະ ເຫດຜົນທາງດ້ານກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 256 ການລົງຄຳເຫັນ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ

ການລົງຄຳເຫັນຊື້ຂາດ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ ຕ້ອງຖືເອົາຕາມສຽງສ່ວນຫຼາຍ ໂດຍໃຫ້ຄະນະສານຜູ້ທີ່ມີຄຸນວຸດທິຕໍ່າກວ່າເປັນຜູ້ ອອກຄຳເຫັນ ແລະ ອອກສຽງກ່ອນ, ສ່ວນປະທານຄະນະສານຕັດສິນ ອອກຄຳເຫັນ ແລະ ອອກສຽງ ເປັນຜູ້ສຸດທ້າຍ.

ຜູ້ທີ່ບໍ່ເຫັນດີ ຕາມສຽງສ່ວນຫຼາຍນັ້ນ ກໍ່ມີສິດສະແດງຄຳເຫັນຂອງຕົນ ເປັນລາຍລັກອັກສອນໄວ້ໃນສຳນວນຄະດີ ເພື່ອໃຫ້ສານຂັ້ນເທິງພິຈາລະນາ ໃນກໍລະນີມີການຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍລົບລ້າງ.

ມາດຕາ 257 ບົດບັນທຶກການພິຈາລະນາ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ

ການພິຈາລະນາໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກ. ປະທານຄະນະສານ ມອບໃຫ້ຄະນະສານຜູ້ໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບັນທຶກຄຳເຫັນ ພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນ ແລະ ການລົງຄະແນນສຽງ ຂອງຄະນະສານຕັດສິນແຕ່ລະຄົນ ພ້ອມທັງໃຫ້ແຕ່ລະຄົນ ເຊັນໃສ່ບົດບັນທຶກດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 258 ຂອບເຂດການພິຈາລະນາຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ

ສານຂັ້ນຕົ້ນ ພິຈາລະນາຕັດສິນ ຕາມການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ການຮ້ອງຂໍ ຂອງຄູ່ຄວາມ ບົນພື້ນຖານ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ກົດໝາຍ. ທຸກບັນຫາທີ່ຄູ່ຄວາມສະເໜີ ຄະນະສານຕ້ອງໄດ້ນຳມາພິຈາລະນາ, ບັນຫາໃດທີ່ຄູ່ຄວາມບໍ່ໄດ້ສະເໜີນັ້ນ ກໍ່ບໍ່ໃຫ້ຄະນະສານນຳມາພິຈາລະນາຕັດສິນ.

ມາດຕາ 259 (ປັບປຸງ) ການຮ່າງ ແລະ ການລົງຄຳເຫັນໃນຄຳຕັດສິນ

ຜູ້ພິພາກສາໃນຄະນະສານ ທີ່ຮັບຜິດຊອບຄະດີ ຕ້ອງຮ່າງຄຳຕັດສິນ ຕາມເຫດການ, ເນື້ອໃນຂອງຄະດີ ແລະ ລົງຄຳເຫັນໃນແຕ່ລະປະເດັນ ທີ່ເປັນການສະເໜີຂອງຄູ່ຄວາມ, ທຸກການສະເໜີຂອງຄູ່ຄວາມ ທີ່ມີເຫດຜົນ ຫຼື ບໍ່ມີເຫດຜົນ ຄະນະສານຕ້ອງ ຊີ້ແຈງ, ລົງຄຳເຫັນ ຫຼື ວິນິດໄສ ໃຫ້ລະອຽດ ບົນພື້ນຖານ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ວາງມາດຕາຂອງກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນໃສ່.

ມາດຕາ 260 ການປະກາດຄຳຕັດສິນ

ພາຍຫຼັງ ໄດ້ພິຈາລະນາຄະດີ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບແລ້ວ ຄະນະສານຕ້ອງນຳເອົາຄຳຕັດສິນ ອອກມາ ປະກາດ ຫຼື ອ່ານ ໃນທີ່ປະຊຸມສານຢ່າງເປີດເຜີຍ.

ກ່ອນການອ່ານຄຳຕັດສິນ ຕ້ອງໃຫ້ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ອອກມາຍືນຕໍ່ໜ້າຄະນະສານ ເພື່ອຟັງຄຳຕັດສິນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ມີສຸຂະພາບບໍ່ແຂງແຮງ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກຄະນະສານເທົ່ານັ້ນ.

ປະທານຄະນະສານ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບອ່ານຄຳຕັດສິນ ໂດຍເລີ່ມຈາກພາກວິນິດໄສ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 261 ການເລື່ອນການປະກາດຄຳຕັດສິນ

ຖ້າຫາກເຫັນວ່າ ການພິຈາລະນາຄະດີໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ ຈະບໍ່ສຳເລັດ ຫຼື ມີເຫດຜົນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງເປັນສາເຫດທີ່ບໍ່ສາມາດປະກາດຄຳຕັດສິນໃນວັນນັ້ນໄດ້ ຄະນະສານ ກໍ່ຈະເລື່ອນການອ່ານຄຳຕັດສິນ ໄປໃສ່ວັນໃໝ່ ແຕ່ຢ່າງຊ້າບໍ່ໃຫ້ກາຍ ເຈັດວັນ.

ການເລື່ອນການປະກາດຄຳຕັດສິນ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຮັດ ພາຍຫຼັງຄະນະສານໄດ້ນຳເອົາຄະດີເຂົ້າພິຈາລະນາ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບແລ້ວ.

ມາດຕາ 262 (ປັບປຸງ) ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ

ສານ ອອກຄຳຕັດສິນໃນນາມ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ປະກອບດ້ວຍ ພາກສະໜີ, ພາກເນື້ອຄະດີ, ພາກວິນິດໄສ ແລະ ພາກຕັດສິນ. ສຳລັບ ການຮື້ຟື້ນຄະດີ ຫຼື ສານຂັ້ນເທິງພິພາກສາຄະດີ ໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕັດສິນຄືນໃໝ່ນັ້ນ ຕ້ອງກຳນົດຮູບຄະດີ ໃສ່ໃນຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ.

ພາກສະໜີ ຕ້ອງບົ່ງບອກ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ຫຼື ເຂດ ຂອງຄະນະສານຂັ້ນຕົ້ນ, ເລກທີຄຳຕັດສິນ, ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ ຂອງຄະນະສານ, ຈຳສານ ແລະ ຜົນງານໄອຍະການປະຊາຊົນ, ເລກທີ, ລົງວັນທີ ຂອງຄະດີ, ວັນ, ເວລາ ເປີດປະຊຸມສານ, ຂໍ້ມູນຂອງຄູ່ຄວາມ, ຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂອງຄະດີ ແລະ ສິດອຳນາດສານ ໃນການພິຈາລະນາ.

ພາກເນື້ອຄະດີ ຕ້ອງຂຽນໂດຍສັງເຂບ ເນື້ອໃນຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ແລະ ຄຳແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ຂອງຈຳເລີຍ ລວມທັງຂອງບຸກຄົນທີສາມ ຊຶ່ງກວມເອົາ ສິດທວງ, ເງື່ອນໄຂທີ່ພາໃຫ້ເກີດສິດທວງ, ເຫດການທີ່ມີ ສາຍພົວພັນທາງດ້ານກົດໝາຍ, ການລະເມີດ ແລະ ການສະໜີໃຫ້ສານພິຈາລະນາກ່ຽວກັບບັນຫາໃດໜຶ່ງ.

ພາກວິນິດໄສ ຕ້ອງກຳນົດລະອຽດເຫດການທີ່ເປັນຂໍ້ເທັດຈິງ, ກຳນົດປະເດັນຂັດແຍ່ງ ແລະ ປະເດັນອື່ນ ທີ່ສານຕ້ອງວິນິດໄສຢ່າງຄົບຖ້ວນ, ໃຫ້ເຫດຜົນເປັນແຕ່ລະປະເດັນຢ່າງ ລະອຽດ ຈະແຈ້ງ ໂດຍອີງໃສ່ຜົນການ ໄດ້ແຍ່ງທີ່ສິ້ນສຸດຕາມ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຢ່າງຄົບຖ້ວນ ແລະ ໃສ່ມາດຕາຂອງກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ພາກຕັດສິນ ຕ້ອງກຳນົດການເຂົ້າຮ່ວມ ຫຼື ບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມຂອງຄູ່ຄວາມ, ຜົນການລົງຄຳຕັດສິນ ໃນແຕ່ລະ ປະເດັນ, ຄຳທຳນຽມຂອງຜູ້ເສຍຄະດີ ຫຼື ຄຳທຳນຽມສານອື່ນ ແລະ ສິດໃນການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ.

ຄຳຕັດສິນຕ້ອງເຮັດເປັນ ສາມສະບັບ ຄື ສະບັບໜຶ່ງໄວ້ໃນສຳເນົາ, ສ່ວນອີກສະບັບໜຶ່ງ ໄວ້ໃນສຳນວນ ຄະດີ, ສະບັບໜຶ່ງໃຫ້ ກອງ ຫຼື ຫ້ອງ ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ. ຄຳຕັດສິນທີ່ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ພາກສ່ວນອື່ນ ຕ້ອງການນັ້ນ ໃຫ້ເອົາສະບັບສຳເນົາ ໂດຍຈຳສານເປັນຜູ້ຍັງຢືນ.

ມາດຕາ 263 (ປັບປຸງ) ປະເພດຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ

ປະເພດຄຳຕັດສິນຄະດີຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຖ້າຫາກເຫັນວ່າຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງຂອງຈຳເລີຍ ບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ສານຕ້ອງ ຕັດສິນຍົກເລີກຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງຂອງຈຳເລີຍ;

2. ຖ້າຫາກເຫັນວ່າ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງຂອງຈຳເລີຍ ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ສານຕ້ອງ ລົງຄຳຕັດສິນ:

2.1 ໃຫ້ຈຳເລີຍໃຊ້ແທນຄຳເສຍຫາຍ ຫຼື ຄ່າປັບໃໝ ຫຼື ຄ່າປ່ວຍການຊັບແກໂຈດ ຕາມແຕ່ລະ ກໍລະນີ ຫຼື ກົງກັນຂ້າມ ຖ້າຫາກແມ່ນຄຳຟ້ອງແຍ່ງ;

2.2 ໃຫ້ຈຳເລີຍ ສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງ ເປັນຕົ້ນ ພາຫະນະ, ສັດຄົນແກໂຈດ ໃນກໍລະນີ ແມ່ນການຢືມໄປໃຊ້ ຫຼື ກົງກັນຂ້າມ ຖ້າຫາກແມ່ນຄຳຟ້ອງແຍ່ງ;

2.3 ໃຫ້ຈຳເລີຍ ສົ່ງເງິນຕົ້ນທຶນພ້ອມດ້ວຍຄອກເບ້ຍ (ຖ້າມີ) ຄົນແກໂຈດ ໃນກໍລະນີ ແມ່ນການກູ້ຢືມ ຫຼື ກົງກັນຂ້າມ ຖ້າຫາກແມ່ນຄຳຟ້ອງແຍ່ງ;

2.4 ໃຫ້ຈຳເລີຍ ຍົກຍ້າຍອອກຈາກທີ່ດິນ ຫຼື ເຮືອນຂອງໂຈດ ໃນກໍລະນີ ແມ່ນການເຊົ່າ ຫຼື ການຕົກລົງອື່ນ ຫຼື ກົງກັນຂ້າມ ຖ້າຫາກແມ່ນຄຳຟ້ອງແຍ່ງ;

2.5 ໃຫ້ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ຂາດຈາກສາຍຜົວເມຍ;

2.6 ໃຫ້ຈຳເລີຍ ຈ່າຍຄ່າລ້ຽງດູລູກ, ຄ່າປົວແປງຈິດໃຈ;

2.7 ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງປະຕິບັດພາງ ສ່ວນໃດໜຶ່ງກ່ອນ;

2.8 ການຕົກລົງອື່ນ.

ສານຂັ້ນຕົ້ນທີ່ໄດ້ຕັດສິນຄະດີແລ້ວ ຕ້ອງພິມຄໍາຕັດສິນໃຫ້ສໍາເລັດ ພາຍໃນເວລາ ຊາວວັນ ນັບແຕ່ວັນ ລົງຄໍາຕັດສິນເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 264 (ປັບປຸງ) ການລົງຄໍາຕັດສິນໃຫ້ປະຕິບັດພາງ

ການປະຕິບັດພາງ ແມ່ນ ການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານສ່ວນໃດໜຶ່ງ ກ່ອນຄໍາຕັດສິນນັ້ນໃຊ້ໄດ້ຢ່າງ ເດັດຂາດ ເພື່ອຊ່ວຍບັນເທົາຄວາມເສຍຫາຍ, ຄວາມຈຳເປັນຮີບດ່ວນຂອງຄູ່ຄວາມ.

ຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ໃຫ້ປະຕິບັດພາງສ່ວນໃດໜຶ່ງກ່ອນນັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງໄປຍັງ ກອງ ຫຼື ຫ້ອງ ປະຕິບັດ ຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ບ່ອນກ່ຽວຂ້ອງໃນທັນໃດ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເຖິງວ່າຈະມີການຂໍອຸທອນກໍຕາມ.

ການລົງຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ພິພາກສາ ໃຫ້ປະຕິບັດພາງ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະດີທີ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ໜີ້ສິນ, ສ່ວນບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບ ສັງຫາລິມະຊັບ ຫຼື ອະສັງຫາລິມະຊັບ ຈະນຳມາເປັນເງື່ອນໄຂໃນການປະຕິບັດພາງບໍ່ໄດ້;
2. ຄະດີດັ່ງກ່າວ ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ຮັບຮູ້ຄ່າເສຍຫາຍ ຫຼື ໜີ້ສິນ ນຳກັນ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າສານຂັ້ນຕົ້ນຈະພິພາກສາຢັ້ງຢືນເອົາຕາມ;
3. ຄະດີດັ່ງກ່າວ ຄູ່ຄວາມທີ່ຮ້ອງຂໍໃຫ້ປະຕິບັດພາງນັ້ນ ຕ້ອງມີຄວາມຈຳເປັນ, ຮີບດ່ວນ ເພື່ອບັນເທົາ, ແກ້ໄຂຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ອື່ນໆ ພ້ອມທັງມີຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນ;
4. ຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ຄໍາພິພາກສາໃຫ້ປະຕິບັດພາງນັ້ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ເປັນຕົ້ນ ມີຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບຊັບສິນ ທີ່ຈະຕ້ອງນຳມາປະຕິບັດພາງນັ້ນ;
5. ການລົງຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ຄໍາພິພາກສາ ໃຫ້ປະຕິບັດພາງ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ເກີນ ໜຶ່ງສ່ວນສາມ ຂອງຈຳນວນທີ່ສານຕັດສິນ ຫຼື ພິພາກສາໃຫ້ ເປັນຕົ້ນ ການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຫຼື ໜີ້ສິນ.

ມາດຕາ 265 (ປັບປຸງ) ການເຊັນຄໍາຕັດສິນ

ປະທານຄະນະສານຕັດສິນ ແລະ ຈຳສານ ຕ້ອງລົງລາຍເຊັນໃສ່ຄໍາຕັດສິນ, ຖ້າຫາກປະທານຄະນະສານ ຫຼື ຈຳສານ ບໍ່ສາມາດເຊັນຄໍາຕັດສິນ ຍ້ອນສາເຫດພາວະວິໄສ ກໍໃຫ້ພິມ ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ ຂອງຜູ້ກ່ຽວ ໃສ່ຄໍາຕັດສິນ ແລ້ວໃຫ້ຈຳສານຜູ້ຮັບມອບໝາຍເປັນຜູ້ເຊັນຢັ້ງຢືນ.

ມາດຕາ 266 (ປັບປຸງ) ການເຮັດປະເດັນຄໍາຕັດສິນໃຫ້ຄູ່ຄວາມ

ສານຂັ້ນຕົ້ນທີ່ໄດ້ຕັດສິນຄະດີແລ້ວ ຖ້າຫາກບໍ່ສາມາດພິມຄໍາຕັດສິນ ໃຫ້ສໍາເລັດຕາມກຳນົດເວລາ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 263 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຕ້ອງເຮັດປະເດັນຄໍາຕັດສິນ ຕາມທີ່ໄດ້ບັນທຶກໄວ້ ໃນປຶ້ມປະຊຸມສານ ສົ່ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມກ່ອນກໍໄດ້ ໃນກໍລະນີ ມີການຮ້ອງຂໍ ໂດຍໃຫ້ປະທານຄະນະສານຕັດສິນ ເປັນຜູ້ເຊັນ.

ມາດຕາ 267 (ປັບປຸງ) ການດັດແກ້ຄໍາຜິດ ໃນຄໍາຕັດສິນ

ເມື່ອມີຄວາມຜິດພາດ ທາງດ້ານການພິມ, ການຄຳນວນຕົວເລກ ແລະ ທາງດ້ານເຕັກນິກອື່ນ ຊຶ່ງຈຳເປັນ ຕ້ອງໄດ້ດັດແກ້ ແຕ່ການດັດແກ້ນັ້ນ ຕ້ອງບໍ່ກະທົບເຖິງ ຂໍ້ເທັດຈິງໃນຄະດີ ແລະ ຜົນການຕັດສິນ.

ການດັດແກ້ຄໍາຕັດສິນ ຕ້ອງເຮັດເປັນຄໍາຊີ້ຂາດ ຂອງປະທານຄະນະສານ ຫຼື ຄະນະສານ ຫຼື ຫົວໜ້າ ຄະນະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລ້ວແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມ, ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫຼື ພະນັກງານປະຕິບັດ ຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນທັນໃດ.

ມາດຕາ 268 (ປັບປຸງ) ການຮັບຊາບຄໍາຕັດສິນ ໃນກໍລະນີຕັດສິນລັບຫຼັງ

ເມື່ອມີການຕັດສິນລັບຫຼັງ ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງຮຽກຄູ່ຄວາມມາ ຮັບຊາບ ແລະ ເຮັດບົດບັນທຶກຮັບຊາບ ຄໍາຕັດສິນ ພ້ອມທັງແຈ້ງສິດໃນການຂໍຄັດຄ້ານ ແລະ ຂໍອຸທອນ ໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ.

ໃນກໍລະນີ ສານໄດ້ສົ່ງໝາຍຮຽກ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມມາຮັບຊາບ ເຖິງສາມຄັ້ງແລ້ວ ແຕ່ຄູ່ຄວາມບໍ່ເຂົ້າມາ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ຊຶ່ງມີການຢັ້ງຢືນຈາກຫ້ອງການບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສານສາມາດສົ່ງສໍານວນ ຄະດີດັ່ງກ່າວ ໄປປະຕິບັດ ຫຼື ໃຫ້ສານຂັ້ນອຸທອນພິຈາລະນາຕາມກົດໝາຍ ໃນກໍລະນີ ມີການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີ ຄັດຄ້ານ.

ໃນກໍລະນີ ຄູ່ຄວາມໜີອອກຈາກບ່ອນຢູ່ປະຈຳ ໂດຍມີການຢັ້ງຢືນຂອງຫ້ອງການບ້ານ ສານກໍຈະ ຕິດປະກາດທາງສາທາລະນະ ຫຼື ແຈ້ງຜ່ານພາຫະນະສື່ມວນຊົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 154 ແລະ 155 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 269 ການດຳເນີນການເມື່ອມີການຄັດຄ້ານການຕັດສິນລັບຫຼັງ

ເມື່ອຄູ່ຄວາມໄດ້ຄັດຄ້ານຄໍາຕັດສິນລັບຫຼັງແລ້ວ ໃຫ້ສານພິຈາລະນາຕັດສິນຄືນໃໝ່ ໂດຍຊ້ອງໜ້າ ຜູ້ກ່ຽວນັ້ນ ຄູ່ຄວາມຕ້ອງຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍຄັດຄ້ານ ຕໍ່ປະທານສານບ່ອນກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອໃຫ້ຄະນະສານເກົ່າພິຈາລະນາຄືນ ໂດຍຊ້ອງໜ້າຜູ້ກ່ຽວ ຕາມລະບຽບການພິຈາລະນາຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ.

ຄໍາຕັດສິນລັບຫຼັງດັ່ງກ່າວ ຈະຖືກລຶບລ້າງດ້ວຍຄໍາຕັດສິນສະບັບໃໝ່.

ມາດຕາ 270 ການດຳເນີນການເມື່ອມີການຂໍອຸທອນ

ພາຍຫຼັງ ໄດ້ຮັບຊາບຄໍາຕັດສິນແລ້ວ ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີມີສິດຂໍອຸທອນ ດ້ວຍການຈອງ ຫຼື ຍື່ນຄໍາຮ້ອງ ຂໍອຸທອນຕໍ່ສານ ທີ່ຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ.

ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງກວດກາຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຕາມຮ່າງແບບພິມຂອງສານ ພ້ອມທັງກວດກາເບິ່ງວ່າ ການຂໍອຸທອນດັ່ງກ່າວຖືກຕ້ອງ ຕາມກຳນົດເວລາຂໍອຸທອນ ຫຼື ບໍ່. ຖ້າວ່າ ຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ມີເນື້ອໃນບໍ່ຄົບຖ້ວນ ຫຼື ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຂໍອຸທອນ ແກ້ໄຂຂໍ້ບົກຜ່ອງນັ້ນເສຍກ່ອນ. ຖ້າເຫັນວ່າຖືກຕ້ອງແລ້ວ ຕ້ອງຮັບຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ແລະ ແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມຝ່າຍກົງກັນຂ້າມຮັບຊາບ.

ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງຮັບຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ເຖິງວ່າກຳນົດເວລາຂໍອຸທອນນັ້ນ ຈະໝົດແລ້ວກໍຕາມ. ແຕ່ສານ ຕ້ອງໃຫ້ຜູ້ຂໍອຸທອນຊີ້ແຈງເຫດຜົນຂອງການຊັກຊ້າ ໃນການຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ພ້ອມທັງອະທິບາຍຜົນສະທ້ອນ ຂອງການຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ກາຍກຳນົດໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວເຂົ້າໃຈ.

ຖ້າຫາກມີການ ຈອງ ຫຼື ຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ສານຕ້ອງສົ່ງສໍານວນຄະດີ ໄປຍັງສານຂັ້ນອຸທອນ ພາຍໃນເວລາ ຊາວສາມວັນ ນັບແຕ່ວັນລົງຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ວັນຮັບຊາບຄໍາຕັດສິນເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 271 (ປັບປຸງ) ຄໍາຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ ຊຶ່ງບໍ່ຖືກຂໍອຸທອນ

ຄໍາຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນຂອງ ສານປະຊາຊົນເຂດ ແລະ ສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ແລະ ສານເດັກ ຊຶ່ງບໍ່ຖືກຂໍອຸທອນໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບໍ່ຖືກສະເໜີຄັດຄ້ານໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕາມກຳນົດເວລາ ຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານນັ້ນ ໃຫ້ຖືວ່າເປັນຄໍາຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດຂອງສານ.

ພາຍໃນເວລາ ຊາວສາມວັນ ນັບແຕ່ວັນລົງຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ວັນຮັບຊາບຄໍາຕັດສິນເປັນຕົ້ນໄປ ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງສົ່ງສໍານວນຄະດີດັ່ງກ່າວໄປຍັງ ກອງ ຫຼື ຫ້ອງ ປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ບ່ອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ພາກທີ XII

ການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນອຸທອນ

ໝວດທີ 1

ສິດໃນການຂໍອຸທອນ ແລະ ການສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳຕົກລົງຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ

ມາດຕາ 272 (ປັບປຸງ) ສານທີ່ມີສິດພິພາກສາເປັນຂັ້ນອຸທອນ

ສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ມີສິດພິພາກສາຄະດີເປັນຂັ້ນອຸທອນຕາມ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ຕາມກົດໝາຍ ຄະດີທີ່ສານປະຊາຊົນເຂດໄດ້ຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ ຊຶ່ງຖືກຂໍອຸທອນ ໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ສານປະຊາຊົນພາກ ມີສິດພິພາກສາເປັນຂັ້ນອຸທອນ ຕາມ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ຕາມກົດໝາຍ ຄະດີທີ່ສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ແລະ ສານເດັກ ໄດ້ຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ ຊຶ່ງຖືກຂໍອຸທອນໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 273 (ປັບປຸງ) ບຸກຄົນທີ່ມີສິດ ໃນການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ

ໃຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຂອງແຕ່ລະຝ່າຍ ຊຶ່ງເປັນຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ມີສິດຂໍອຸທອນ ຄຳສັ່ງຊັດເມນູນ, ຄຳຊີ້ຂາດ ບໍ່ຮັບເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາ, ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດອື່ນ ກ່ຽວກັບເນື້ອຄະດີ ແລະ ຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ກໍ່ມີສິດສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃນຄະດີທີ່ຜິດພ້ອມກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສັງຄົມ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ເດັກ, ບຸກຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ມາດຕາ 274 ການຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນຂອງບຸກຄົນທີສາມ

ການຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໂດຍບຸກຄົນທີສາມ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບການຕັດສິນລັບຫຼັງ ຫຼື ການດຳເນີນຄະດີທົ່ວໄປ ແລ້ວແຕ່ລະກໍລະນີ.

ເມື່ອບຸກຄົນທີສາມ ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີແຕ່ເບື້ອງຕົ້ນ ຖ້າຄະດີພວມດຳເນີນຢູ່ສານຂັ້ນອຸທອນ ຜູ້ກ່ຽວມີສິດຄັດຄ້ານ ໃຫ້ລົບລ້າງຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ແຕ່ລະຝ່າຍເຖິງ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ອັນຊອບທຳຂອງຕົນ ເພື່ອໃຫ້ພິຈາລະນາຕັດສິນຄືນໂດຍຊ່ອງໜ້າຜູ້ກ່ຽວ.

ມາດຕາ 275 (ປັບປຸງ) ກຳນົດເວລາ ຂໍອຸທອນ ແລະ ສະເໜີຄັດຄ້ານ

ຄູ່ຄວາມ ມີສິດຂໍອຸທອນ ແລະ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ພາຍໃນເວລາ ຊາວວັນ ນັບແຕ່ວັນລົງຄຳຕັດສິນ ສຳລັບຜູ້ຖືກສານຕັດສິນຊ້ອງໜ້າ ຫຼື ຖືວ່າຊ້ອງໜ້າ ຫຼື ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບຄຳຕັດສິນເປັນຕົ້ນໄປ ສຳລັບຜູ້ຖືກສານຕັດສິນລັບຫຼັງ.

ສຳລັບການຂໍອຸທອນຄຳສັ່ງຊັດເມນູນຄະດີ ຫຼື ຄຳຊີ້ຂາດບໍ່ຮັບເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາ, ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດອື່ນ ກ່ຽວກັບເນື້ອຄະດີ ຂອງສານນັ້ນ ກຳນົດເວລາຂໍອຸທອນ ແມ່ນ ເຈັດວັນ ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບ ຄຳສັ່ງ ຫຼື ຄຳຊີ້ຂາດເປັນຕົ້ນໄປ.

ຄູ່ຄວາມ ທີ່ຂໍອຸທອນນັ້ນ ໃຫ້ນຳເອົາເງິນມາວາງສານ ແລະ ເສຍຄ່າຂໍອຸທອນ ຕາມກົດໝາຍ.

ຖ້າກຳນົດເວລາໃນການຂໍອຸທອນ ຄຳສັ່ງຊັດເມນູນຄະດີ, ຄຳຊີ້ຂາດ ບໍ່ຮັບເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາ, ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດອື່ນ ກ່ຽວກັບເນື້ອຄະດີ ແລະ ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ວັນສຸດທ້າຍຫາກເປັນວັນພັກທາງລັດຖະການ ໃຫ້ເລື່ອນເປັນວັນລັດຖະການຖັດໄປ.

ມາດຕາ 276 (ປັບປຸງ) ການຂໍອຸທອນ

ການຂໍອຸທອນ ອາດຈະເຮັດດ້ວຍການຈອງການຂໍອຸທອນ ຫຼື ຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນຕໍ່ສານ ທີ່ໄດ້ຕັດສິນ ຄະດີດັ່ງກ່າວເປັນຂັ້ນຕົ້ນ.

ຄູ່ຄວາມ ສາມາດຂໍອຸທອນ ບັນຫາທາງດ້ານ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຫຼື ກົດໝາຍ ຕໍ່ຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຂັ້ນຕົ້ນ ຊຶ່ງຕົນບໍ່ພໍໃຈຕໍ່ການຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ຫຼື ບັນຫາທີ່ຄູ່ຄວາມໄດ້ຮ້ອງຟ້ອງ, ຮ້ອງຂໍ ຫຼື ຝອງແຍ່ງ ຕໍ່ສານຂັ້ນ ຕົ້ນແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ.

ຄໍາຕັດສິນໃຫ້ປະຕິບັດພາງ, ຄໍາສັ່ງປະຕິບັດຜົນການໄກ່ເກຍ, ຄໍາສັ່ງຂອງສານ ກ່ຽວກັບການນໍາໃຊ້ ມາດຕະການຂອງສານຕໍ່ຄົນເສຍຈິດ, ຕໍ່ນິຕິບຸກຄົນທີ່ຖືກຍຸບເລີກ, ຕໍ່ ຜົວ ຫຼື ເມຍ, ຕໍ່ເດັກ ແລະ ມາດຕະການ ຊົ່ວຄາວອື່ນຂອງສານ ຈະຂໍອຸທອນບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 277 (ປັບປຸງ) ເນື້ອໃນຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ

ຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຕ້ອງປະກອບດ້ວຍເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ, ອາຍຸ, ອາຊີບ ແລະ ທີ່ຢູ່ ຂອງຜູ້ຂໍອຸທອນ;
2. ເລກທີຄໍາຕັດສິນທີ່ຂໍອຸທອນ;
3. ປະເດັນທີ່ຂໍອຸທອນ ພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນ ແລະ ຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນ;
4. ວັນ, ເດືອນ, ປີ ຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ, ລາຍເຊັນ ແລະ ແປະໂປ້ມື;
5. ເນື້ອໃນອື່ນ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈໍາເປັນ.

ມາດຕາ 278 (ປັບປຸງ) ລະບຽບການ ແລະ ເວລາໃນການຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄໍາສະເໜີຄັດຄ້ານ

ໃນກໍລະນີ ມີການຈອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄໍາສັ່ງຊັດມ້ຽນ, ຄໍາຊີ້ຂາດ ບໍ່ຮັບເອົາຄະດີ ມາພິຈາລະນາ ແລະ ຄໍາສັ່ງ, ຄໍາຊີ້ຂາດອື່ນ ກ່ຽວກັບເນື້ອຄະດີ ແລະ ຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຫົວໜ້າ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕ້ອງຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄໍາສະເໜີຄັດຄ້ານຂອງຕົນ ຕໍ່ສານຂັ້ນອຸທອນ ໂດຍ ຜ່ານສານທີ່ໄດ້ຕັດສິນຄະດີເປັນຂັ້ນຕົ້ນ.

ໃນກໍລະນີ ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຫາກບໍ່ຮັບ ຫຼື ແກ່ຍາວການຮັບຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄໍາສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄໍາຕັດສິນ ຂອງສານນັ້ນ ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄໍາສະເໜີຄັດຄ້ານ ໂດຍກົງຕໍ່ສານຂັ້ນອຸທອນ.

ຫຼັງຈາກກຳນົດຂໍອຸທອນໄດ້ສິ້ນສຸດແລ້ວ ຖ້າສານຂັ້ນຕົ້ນທີ່ໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄໍາສະເໜີ ຄັດຄ້ານ ຫາກແກ່ຍາວເກີນກຳນົດເວລາ ໃນການສົ່ງສໍານວນຄະດີຂັ້ນສານຂັ້ນອຸທອນນັ້ນ ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຫົວໜ້າ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດສະເໜີຕໍ່ສານຂັ້ນອຸທອນ ເພື່ອທວງເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວ ມາພິຈາລະນາ.

ໃນກໍລະນີ ມີການຈອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄໍາສະເໜີຄັດຄ້ານ ພາຍໃນເວລາ ຊາວວັນ ນັບແຕ່ວັນຈອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 279 ສິດໃນການຖອນຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄໍາສະເໜີຄັດຄ້ານ

ກ່ອນການປິດການໂຕ້ຖຽງ ໃນທີ່ປະຊຸມສານຂອງສານຂັ້ນອຸທອນນັ້ນ ຄູ່ຄວາມ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ ໃນຄະດີ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດຖອນຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄໍາສະເໜີຄັດຄ້ານ ຂອງຕົນ ທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ ກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີ ມີການຖອນຄໍາຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄໍາສະເໜີຄັດຄ້ານແລ້ວ ຄູ່ຄວາມ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ ໃນຄະດີ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ບໍ່ມີສິດຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄືນໃໝ່ອີກ.

ມາດຕາ 280 (ປັບປຸງ) ການດຳເນີນການເມື່ອມີການຖອນ ຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ

ຜູ້ຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳສັ່ງຊັດມ້ຽນ, ຄຳຊີ້ຂາດ ບໍ່ຮັບເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາ, ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດອື່ນ ກ່ຽວກັບເນື້ອຄະດີ ຫຼື ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ມີ ຈຸດປະສົງຖອນ ການຂໍອຸທອນ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານ ຂອງຕົນ ຕ້ອງຂຽນຄຳຮ້ອງຂໍຖອນ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ຍື່ນຕໍ່ສານປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອພິຈາລະນາ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ການຂໍຖອນໃນທີ່ປະຊຸມສານນັ້ນ ໃຫ້ຈຳສານ ເປັນຜູ້ບັນທຶກ.

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍຖອນການອຸທອນ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານ ສານປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງນຳເອົາ ບັນຫາດັ່ງກ່າວມາພິຈາລະນາ ຖ້າເຫັນວ່າການຂໍຖອນດັ່ງກ່າວ ບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສັງຄົມ ສານຕ້ອງອອກຄຳຊີ້ຂາດ ໃຫ້ຖອນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ດັ່ງກ່າວ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີໄປປະຕິບັດ ຖ້າແມ່ນການຖອນຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ທັງໝົດ.

ໃນກໍລະນີ ການຖອນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ບາງສ່ວນ ສານຈະນຳມາພິຈາລະນາ ໃນສ່ວນທີ່ບໍ່ໄດ້ຖອນ.

ສຳລັບ ການຖອນຄຳຮ້ອງຂໍຄັດຄ້ານຂອງຄູ່ຄວາມ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບການຖອນຄຳຮ້ອງ ຂໍອຸທອນ.

ມາດຕາ 281 (ປັບປຸງ) ຜົນສະທ້ອນຂອງການຂໍອຸທອນ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານ

ການຂໍອຸທອນ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ ເປັນສາເຫດພາໃຫ້ໂຈະການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນ ຊຶ່ງຖືກຂໍອຸທອນ ຫຼື ຖືກສະເໜີຄັດຄ້ານ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ມີຄຳຕັດສິນຂອງສານໃຫ້ປະຕິບັດພາງ ຊຶ່ງຕ້ອງສົ່ງໄປ ປະຕິບັດ ເຖິງຈະມີການຂໍອຸທອນຄຳຕັດສິນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ ໃນສ່ວນອື່ນກໍຕາມ.

ໝວດທີ 2

ການພິຈາລະນາຄະດີຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ

ມາດຕາ 282 (ປັບປຸງ) ການຮັບເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາເປັນຂັ້ນອຸທອນ

ເມື່ອມີການຂໍອຸທອນ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານ ຖືກຕ້ອງຕາມກຳນົດເວລາ ແລະ ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການ ຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານແລ້ວ ສານຂັ້ນອຸທອນ ກໍຈະຮັບເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາເປັນຂັ້ນອຸທອນ ຕາມລະບຽບການ. ຫົວໜ້າຄະນະສານ ຈະມອບສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອກະກຽມນຳອອກໄຕ່ສ່ວນໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ມາດຕາ 283 (ປັບປຸງ) ການພິຈາລະນາຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນທີ່ຍື່ນກາຍເວລາ

ຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ທີ່ຍື່ນກາຍເວລາ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 278 ວັກທີສີ່ ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ສານຕ້ອງອອກຄຳຊີ້ຂາດ ບໍ່ຮັບເອົາຄຳຮ້ອງດັ່ງກ່າວມາພິຈາລະນາ ເພາະຖືວ່າຄຳຕັດສິນຂອງສານໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ. ຄຳຊີ້ຂາດ ບໍ່ຮັບເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາ ເນື່ອງຈາກຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນຍື່ນກາຍເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ນັ້ນ ຈະບໍ່ໃຫ້ສິດໃນການຂໍລົບລ້າງ.

ມາດຕາ 284 ການຄົ້ນຄວ້າຄະດີຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ

ການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງລົງເລິກບັນຫາທີ່ມີການຂໍອຸທອນເປັນຕົ້ນຕໍ ໂດຍເລັ່ງໃສ່ ບັນຫາ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 285 (ປັບປຸງ) ການຮັບຮູ້ກຖານຢູ່ສານຂັ້ນອຸທອນ

ສານຂັ້ນອຸທອນ ສາມາດຮັບຮູ້ກຖານທີ່ຄູ່ຄວາມ ໄດ້ຍື່ນບັນຊີກຖານ ຕໍ່ສານຂັ້ນຕົ້ນແລ້ວນັ້ນ ມາຝາລະນາ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຍັງມີບາງກຖານທີ່ຈະຍື່ນຕໍ່ສານຂັ້ນອຸທອນ ໂດຍມີການຢັ້ງຢືນຈາກສານຂັ້ນຕົ້ນ.

ມາດຕາ 286 (ປັບປຸງ) ຂອບເຂດການຝາລະນາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ

ສານຂັ້ນອຸທອນ ຝາລະນາບັນຫາ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ກົດໝາຍ ທີ່ສານຂັ້ນຕົ້ນໄດ້ຕັດສິນ ຊຶ່ງຖືກຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ. ບັນຫາໃດທີ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຍັງບໍ່ໄດ້ຝາລະນາຕັດສິນ ຫຼື ຄູ່ຄວາມບໍ່ໄດ້ຂໍອຸທອນ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ບໍ່ໄດ້ສະເໜີຄັດຄ້ານ ສານຂັ້ນອຸທອນຈະນຳມາຝາລະນາ ເປັນຂັ້ນອຸທອນ ແມ່ນບໍ່ໄດ້.

ໝວດທີ 3

ການໄຕ່ສວນຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນອຸທອນ

ມາດຕາ 287 (ປັບປຸງ) ບຸກຄົນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ

ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງຮຽກຄູ່ຄວາມເຂົ້າມາຮ່ວມ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ຜນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ໃນຄະດີທີ່ຜົວຜົນ ກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສັງຄົມ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ, ບຸກຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ຄູ່ຄວາມ ມີສິດສະເໜີພະຍານມາໃຫ້ການໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຫຼື ສະເໜີຫຼັກຖານເພີ່ມໄດ້ ໃນເງື່ອນໄຂຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 285 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກ່ອນປິດການໂຕ້ຖຽງ.

ມາດຕາ 288 (ປັບປຸງ) ລະບຽບການໄຕ່ສວນຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ

ລະບຽບການໄຕ່ສວນຄະດີຢູ່ທີ່ປະຊຸມສານຂັ້ນອຸທອນ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນ ກັບລະບຽບການໄຕ່ສວນຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 236 ຫາ ມາດຕາ 254 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ຝາຍຫຼັງປະທານຄະນະສານຕັດສິນ ໄດ້ກ່າວເປີດປະຊຸມສານຕາມລະບຽບການ ແລະ ຄະນະສານຜູ້ຮັບຜິດຊອບຄະດີໄດ້ລາຍງານແລ້ວ ປະທານຄະນະສານຕັດສິນ ສະເໜີໃຫ້ຜູ້ຂໍອຸທອນ ຫຼື ຜນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານນັ້ນ ໃຫ້ເຫດຜົນກ່ຽວກັບການຂໍອຸທອນ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານຂອງຕົນຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ.

ການໄຕ່ສວນໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງເນັ້ນໃສ່ສະເພາະບັນຫາທີ່ມີການ ຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການສະເໜີຫຼັກຖານເພີ່ມ ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຍື່ນບັນຊີກຖານຕໍ່ສານຂັ້ນຕົ້ນນັ້ນ ຄະນະສານຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ແລະ ບັນດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານຮັບຮູ້ ແລະ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມອະທິບາຍ, ຊີ້ແຈງ ກ່ຽວກັບຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວ. ຝາຍຫຼັງ ໄດ້ປິດການໂຕ້ຖຽງ ແລະ ໄດ້ຟັງຄຳຖະແຫຼງ ຂອງຜນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນແລ້ວ ປະທານຄະນະສານ ກໍປະກາດປິດປະຊຸມສານຊົ່ວຄາວ ເພື່ອຝາລະນາຝາກສາຄະດີໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ.

ການຝາລະນາໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ, ການຮ່າງ ແລະ ການລົງຄຳເຫັນໃນຄຳຝາກສາ, ການປະກາດຄຳຝາກສາ ແລະ ການເລື່ອນການປະກາດຄຳຝາກສາ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບການຝາລະນາຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ.

ມາດຕາ 289 (ປັບປຸງ) ຄຳຝຶກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ

ຄະນະສານ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນຝຶກສາຄະດີ ໃນນາມ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ ລາວ.

ຄຳຝຶກສາ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ປະກອບດ້ວຍ ພາກສະເໜີ, ພາກເນື້ອຄະດີ, ພາກຮູບຄະດີ, ພາກວິນິດໄສ ແລະ ພາກຕັດສິນ.

ເນື້ອໃນຂອງພາກສະເໜີ, ພາກເນື້ອຄະດີ ແລະ ພາກວິນິດໄສນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບຄຳຕັດສິນ ຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ.

ສຳລັບ ພາກຮູບຄະດີ ໃຫ້ກຳນົດຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີຜ່ານມາ ເປັນຕົ້ນ ການຕັດສິນ, ການຂໍອຸທອນ. ສ່ວນພາກຕັດສິນ ໃຫ້ກຳນົດການເຂົ້າຮ່ວມ ຫຼື ບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມຂອງຄູ່ຄວາມ (ຊ່ອງໜ້າ ຫຼື ລັບຫຼັງ), ຮູບຄະດີ, ເນື້ອຄະດີ, ຜົນການລົງຄຳຝຶກສາ ໃນແຕ່ລະປະເດັນ, ຄຳທຳນຽມຂອງຜູ້ເສຍຄະດີ ຫຼື ຄຳທຳນຽມ ສານອື່ນ ແລະ ສິດໃນການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ.

ຄຳຝຶກສາ ຕ້ອງເຮັດເປັນ ສາມສະບັບ ສະບັບໜຶ່ງໄວ້ໃນສຳເນົາ, ສ່ວນອີກສະບັບໜຶ່ງໄວ້ ໃນສຳນວນ ຄະດີ, ສະບັບໜຶ່ງໃຫ້ ກອງ ຫຼື ຫ້ອງ ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ. ຄຳຝຶກສາທີ່ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ພາກສ່ວນອື່ນ ຕ້ອງການນັ້ນ ໃຫ້ເອົາສະບັບສຳເນົາ ໂດຍແມ່ນຈ່າສານເປັນຜູ້ຍື່ງຢືນ.

ມາດຕາ 290 (ປັບປຸງ) ປະເພດຄຳຝຶກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ

ປະເພດຄຳຝຶກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ບໍ່ຮັບເອົາຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານມາຝຶຈາລະນາ ຖ້າຫາກປະຕິບັດບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບຽບການຂໍອຸທອນ;
2. ຍົກເລີກຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ແລ້ວຝຶກສາຢັ້ງຢືນເອົາຕາມຄຳຕັດສິນ ຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນທັງໝົດ;
3. ປ່ຽນແປງ ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ບາງສ່ວນ ຫຼື ທັງໝົດ ແລ້ວຝຶກສາໃໝ່;
4. ລົບລ້າງຄຳຕັດສິນ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີໄປໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນຄະນະໃໝ່ ຝຶຈາລະນາຄືນ ຫຼື ຄະນະເກົ່າ ໃນກໍລະນີ ທີ່ສານຄະນະເກົ່ານີ້ ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຝຶຈາລະນາຄຳຮ້ອງຂໍອັນໃດໜຶ່ງຂອງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຄຳສະເໜີຂອງ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ;
5. ລົບລ້າງຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ໂດຍບໍ່ສົ່ງໃຫ້ສານໃດໜຶ່ງ ຝຶຈາລະນາ;
6. ລົງຄຳຝຶກສາ ໃຫ້ປະຕິບັດພາກສ່ວນໃດໜຶ່ງ ເຖິງວ່າຈະມີການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານກໍຕາມ. ຄຳຝຶກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ເປັນຄຳຝຶກສາຂັ້ນສຸດທ້າຍທາງດ້ານ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ. ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງຝຶມຄຳຝຶກສາໃຫ້ສຳເລັດ ພາຍໃນເວລາ ຊາວວັນ ນັບແຕ່ວັນ ລົງຄຳຝຶກສາ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 291 (ໃໝ່) ການບໍ່ຝຶຈາລະນາຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ

ຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຂອງຄູ່ຄວາມ ກ່ຽວກັບບັນຫາໃດໜຶ່ງ ທີ່ຄູ່ຄວາມບໍ່ໄດ້ສະເໜີຕໍ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ແລະ ສານຂັ້ນຕົ້ນ ບໍ່ໄດ້ນຳເອົາບັນຫາດັ່ງກ່າວມາຝຶຈາລະນານັ້ນ ສານຂັ້ນອຸທອນ ຈະບໍ່ຮັບເອົາຄຳຮ້ອງນັ້ນມາ ຝຶຈາລະນາ.

ມາດຕາ 292 (ປັບປຸງ) ສາເຫດພາໃຫ້ມີການລົບລ້າງ ຫຼື ປ່ຽນແປງຄຳຕັດສິນ

ສາເຫດພາໃຫ້ມີການລົບລ້າງ ຫຼື ປ່ຽນແປງຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ມີກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການອະທິບາຍເຫດການຂອງຄະດີບໍ່ຊັດເຈນ;
2. ການນຳເອົາຫຼັກຖານໃນຄະດີ ອອກມາຝຶຈາລະນາບໍ່ຄົບຖ້ວນ;

3. ການວິນິດໄສຂອງສານ ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບເຫດການຕົວຈິງຂອງຄະດີ;
4. ການນຳໃຊ້ກົດໝາຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
5. ການລະເມີດລະບຽບການດຳເນີນຄະດີແຝງ;
6. ສານຂັ້ນຕົ້ນ ໄດ້ວິນິດໄສແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ລົງຄຳຕັດສິນ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຝາຈາລະນາບັນຫາໃດໜຶ່ງ;
7. ສາເຫດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 293 (ປັບປຸງ) ການລົບລ້າງຄຳຕັດສິນໂດຍບໍ່ສົ່ງໃຫ້ສານໃດໜຶ່ງ ຝາຈາລະນາ

ສານຂັ້ນອຸທອນ ຈະຝາກສາລົບລ້າງຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ໂດຍບໍ່ສົ່ງໃຫ້ສານໃດໜຶ່ງ ຝາຈາລະນາ ໃນກໍລະນີ ເຫັນວ່າ:

1. ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງໃນຄະດີ ເສຍຊີວິດໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບຕໍ່ແທນຕົວ ໃນການດຳເນີນຄະດີ;
2. ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ເປັນຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ຫາກຖືກຍຸບເລີກ ຫຼື ຖືກສານຕັດສິນໃຫ້ລົ້ມລະລາຍ ໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບຕໍ່ແທນຕົວ ໃນການດຳເນີນຄະດີ;
3. ຄະດີ ທີ່ໂຈດບໍ່ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງ ເຊັ່ນ ໂຈດບໍ່ມີກຳມະສິດໃນຊັບ ທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍການຮ້ອງຟ້ອງ; ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງໂຈດ ບໍ່ໄດ້ຖືກລະເມີດ; ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງໂຈດ ຍັງບໍ່ທັນເກີດຂຶ້ນເທື່ອ; ຜົວຂໍຢ່າຮ້າງ ໃນເວລາທີ່ເມຍພວມຖືພາ ຫຼື ຫຼັງຈາກທີ່ລູກນັ້ນ ເກີດມາບໍ່ທັນຮອດໜຶ່ງປີ; ການມອບຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຜູ້ມອບບໍ່ມີສິດທວງຄືນ;
4. ຄະດີ ໄດ້ຖືກຕັດສິນ ສຳເລັດມາກ່ອນແລ້ວ;
5. ຄະດີ ທີ່ໝົດອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງ.

ມາດຕາ 294 (ປັບປຸງ) ການລົບລ້າງຄຳຕັດສິນ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຝາຈາລະນາ

ສານຂັ້ນອຸທອນ ຈະຝາກສາລົບລ້າງ ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນຝາຈາລະນາ ໃນກໍລະນີ ເຫັນວ່າ:

1. ການຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ບໍ່ໄດ້ນຳເອົາຂໍ້ສະເໜີ ຫຼື ຫຼັກຖານມາຝາຈາລະນາຢ່າງຄົບຖ້ວນ;
2. ການປະກອບຄະນະສານບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
3. ການດຳເນີນຄະດີແຝງ ມີການລະເມີດກົດໝາຍ.

ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງວິນິດໄສກ່ຽວກັບປະເດັນທີ່ສົ່ງກັບໃຫ້ຊັດເຈນ ແລະ ມີຄຳເຫັນຊີ້ແຈງຕໍ່ແຕ່ລະປະເດັນທີ່ສົ່ງກັບນັ້ນຢ່າງລະອຽດ ແລະ ມີເປົ້າໝາຍ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນ ນຳໄປຄົ້ນຄວ້າຝາຈາລະນາ.

ມາດຕາ 295 (ປັບປຸງ) ການຝາຈາລະນາຄືນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ

ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງນຳເອົາຄະດີ ທີ່ສານຂັ້ນອຸທອນສົ່ງຄືນໃຫ້ນັ້ນ ມາຝາຈາລະນາ ແລະ ລົງຄຳຕັດສິນ ບົນຜົນຖານ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ກົດໝາຍ.

ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຈະຝາຈາລະນາຕັດສິນຕາມການວິນິດໄສ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ເມື່ອເຫັນວ່າ ມີ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຕົວຈິງ ແລະ ຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 296 (ປັບປຸງ) ການເຮັດປະເດັນຄຳຝາກສາໃຫ້ຄູ່ຄວາມ

ສານຂັ້ນອຸທອນ ທີ່ໄດ້ຝາກສາຄະດີແລ້ວ ຖ້າຫາກບໍ່ສາມາດພິມຄຳຝາກສາ ໃຫ້ສຳເລັດຕາມເວລາ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 290 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຕ້ອງເຮັດປະເດັນຄຳຝາກສາ ຕາມທີ່ໄດ້ບັນທຶກໄວ້ ໃນປຶ້ມປະຊຸມສານ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມກ່ອນກໍໄດ້ ໃນກໍລະນີມີການຮ້ອງຂໍ ໂດຍໃຫ້ປະທານຄະນະສານຕັດສິນ ຝັນຜູ້ເຊັນ.

ມາດຕາ 297 (ປັບປຸງ) ການດຳເນີນການເມື່ອບໍ່ມີການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ

ເມື່ອຄຳພິພາກສາຂັ້ນອຸທອນ ບໍ່ຖືກຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ບໍ່ຖືກສະເໜີຄັດຄ້ານແລ້ວ ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງສົ່ງຄຳພິພາກສາ ພ້ອມດ້ວຍສຳນວນຄະດີຄືນ ໃຫ້ສານປະຊາຊົນ ທີ່ຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ ພາຍໃນເວລາ ສາມວັນ ຫຼັງຈາກໝົດກຳນົດເວລາຂໍລົບລ້າງ ເພື່ອສົ່ງໃຫ້ ກອງ ຫຼື ຫ້ອງ ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 298 ການດຳເນີນການເມື່ອມີການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ

ພາຍຫຼັງ ໄດ້ຮັບຊາບຄຳພິພາກສາແລ້ວ ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີມີສິດຂໍລົບລ້າງດ້ວຍການຈອງ ຫຼື ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງຕໍ່ສານ ທີ່ໄດ້ພິພາກສາເປັນຂັ້ນອຸທອນ.

ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງກວດກາຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຕາມຮ່າງແບບພິມຂອງສານ ພ້ອມທັງກວດກາເບິ່ງວ່າ ການຂໍລົບລ້າງດັ່ງກ່າວຖືກຕ້ອງ ຕາມກຳນົດເວລາຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ບໍ່. ຖ້າວ່າຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫາກມີເນື້ອໃນ ບໍ່ຄົບຖ້ວນ ຫຼື ບໍ່ຖືກຕ້ອງແລ້ວ ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຂໍລົບລ້າງ ແກ້ໄຂຂໍ້ບົກຜ່ອງນັ້ນເສຍກ່ອນ. ຖ້າເຫັນວ່າຖືກຕ້ອງແລ້ວ ຕ້ອງຮັບຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ແລະ ແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມຝ່າຍກົງກັນຂ້າມຮັບຊາບ.

ຖ້າເຫັນວ່າ ການຂໍລົບລ້າງ ບໍ່ແມ່ນບັນຫາທາງດ້ານກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ຊຶ່ງສານໄດ້ແນະນຳໃຫ້ຄູ່ຄວາມແກ້ໄຂ ແລະ ອະທິບາຍເຖິງ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມເຂົ້າໃຈແລ້ວ. ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ຍອມແກ້ໄຂ ແລະ ຍັງຢັ້ງຢືນຕາມການຂໍລົບລ້າງເດີມ ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງຮັບເອົາຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ເພື່ອດຳເນີນຕາມຂັ້ນຕອນຂອງກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 299 (ປັບປຸງ) ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຂໍລົບລ້າງ

ຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ທີ່ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຂໍລົບລ້າງ ມີກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ທີ່ຢັ້ງຢືນເອົາຕາມຄຳຕັດສິນ ຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ໃນກໍລະນີ ຈຳເລີຍຮັບຮູ້ ການຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ;
 2. ຄຳສັ່ງຊັດມ້ຽນຄະດີ, ຄຳຊີ້ຂາດບໍ່ຮັບເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາ ແລະ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດອື່ນ ກ່ຽວກັບເນື້ອຄະດີ;
 3. ຄະດີກ່ຽວກັບກຳມະສິດສັດ;
 4. ຄະດີກ່ຽວກັບການຂໍອະນຸຍາດໃຫ້ມີທາງຜ່ານ;
 5. ຄະດີທີ່ມີມູນຄ່າ ບໍ່ເກີນ 100,000,000 (ໜຶ່ງຮ້ອຍລ້ານ) ກີບ;
 6. ຄຳພິພາກສາຂັ້ນອຸທອນ ທີ່ສົ່ງໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນພິຈາລະນາຄືນ;
 7. ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ຈອງຂໍອຸທອນ ແຕ່ບໍ່ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ;
 8. ຄຳຊີ້ຂາດ ບໍ່ຮັບເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 283 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
 9. ບັນຫາທີ່ບໍ່ໄດ້ສະເໜີໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນ ແລະ ຂັ້ນອຸທອນ ພິຈາລະນາມາກ່ອນ.
- ຖ້າສານຂັ້ນອຸທອນ ຫາກພິພາກສາປ່ຽນແປງ ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ຄູ່ຄວາມມີສິດຂໍລົບລ້າງໄດ້ ໃນກໍລະນີ ຂໍ້ 2, 3, 4 ແລະ ຂໍ້ 5 ຂອງມາດຕານີ້.

ພາກທີ XIII

ການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ

ໝວດທີ 1

ສິດໃນການຂໍລົບລ້າງ ແລະ ການສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳພິພາກສາຂອງສານ

ມາດຕາ 300 ສານປະຊາຊົນທີ່ພິພາກສາເປັນຂັ້ນລົບລ້າງ

ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ພິພາກສາເປັນຂັ້ນລົບລ້າງ ແລະ ຂັ້ນສຸດທ້າຍ ທາງດ້ານກົດໝາຍ ຄະດີທີ່ສານປະຊາຊົນພິພາກສາເປັນຂັ້ນອຸທອນ ຊຶ່ງຖືກຂໍລົບລ້າງໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ສານປະຊາຊົນພາກ ມີສິດພິພາກສາຄະດີ ເປັນຂັ້ນລົບລ້າງ ແລະ ຂັ້ນສຸດທ້າຍ ທາງດ້ານກົດໝາຍ ຄະດີທີ່ສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ໄດ້ພິພາກສາເປັນຂັ້ນອຸທອນ ຊຶ່ງຖືກຂໍລົບລ້າງ ໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 301 (ປັບປຸງ) ບຸກຄົນທີ່ມີສິດໃນການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ

ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຊຶ່ງເປັນຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳພິພາກສາ ຂອງສານ ໂດຍອະທິບາຍເຫດຜົນກ່ຽວກັບການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານຂອງຕົນຕໍ່ສານ.

ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນທີ່ ບໍ່ຖືກຂໍອຸທອນ ຫຼື ບໍ່ຖືກສະເໜີຄັດຄ້ານນັ້ນ ຈະຂໍລົບລ້າງບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 302 (ປັບປຸງ) ການຂໍລົບລ້າງ

ການຂໍລົບລ້າງ ອາດຈະເຮັດດ້ວຍການຈອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງຕໍ່ສານ ທີ່ໄດ້ພິພາກສາຄະດີນັ້ນ ເປັນຂັ້ນອຸທອນ.

ຄູ່ຄວາມ ສາມາດຂໍລົບລ້າງ ສະເພາະແຕ່ບັນຫາທາງດ້ານກົດໝາຍເທົ່ານັ້ນ ສ່ວນບັນຫາເນື້ອຄະດີທີ່ຄູ່ຄວາມຂໍລົບລ້າງຂຶ້ນມານັ້ນ ສານຂັ້ນລົບລ້າງຈະພິຈາລະນາໃຫ້ບໍ່ໄດ້.

ຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ປະກອບດ້ວຍເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ, ອາຍຸ, ອາຊີບ ແລະ ທີ່ຢູ່ ຂອງຜູ້ຂໍລົບລ້າງ;
2. ເລກທີຄຳພິພາກສາ ທີ່ຂໍລົບລ້າງ;
3. ປະເດັນທີ່ຂໍລົບລ້າງ ພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນທາງດ້ານກົດໝາຍ;
4. ວັນ, ເດືອນ, ປີ ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ແລະ ລາຍເຊັນ;
5. ເນື້ອໃນອື່ນ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 303 ກຳນົດເວລາໃນການຂໍລົບລ້າງ

ຄູ່ຄວາມ ມີສິດຂໍລົບລ້າງ ແລະ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ພາຍໃນເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນລົງຄຳພິພາກສາ ສຳລັບຜູ້ຖືກສານຕັດສິນຊ່ອງໜ້າ ຫຼື ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບຄຳພິພາກສາ ເປັນຕົ້ນໄປ ສຳລັບຜູ້ຖືກສານຕັດສິນລັບໜຶ່ງ.

ການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳສັ່ງ ຫຼື ຄຳຊີ້ຂາດ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ໃຫ້ດຳເນີນພາຍໃນເວລາ ສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີຄູ່ຄວາມ ໄດ້ຈອງຂໍລົບລ້າງ ແຕ່ບໍ່ສາມາດຍື່ນຄຳຮ້ອງ ໃຫ້ສານຂັ້ນອຸທອນ ທັນກຳນົດເວລາກໍສາມາດ ຍື່ນຄຳຮ້ອງດັ່ງກ່າວ ຕໍ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ກ່ອນການພິພາກສາຄະດີດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 304 (ປັບປຸງ) ການຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ

ໃນກໍລະນີ ມີການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳຝຶກສາຂັ້ນອຸທອນນັ້ນ ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານຂອງຕົນ ຕໍ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ໂດຍຜ່ານສານໄດ້ຝຶກສາຄະດີເປັນຂັ້ນອຸທອນ.

ໃນກໍລະນີ ສານຂັ້ນອຸທອນ ຫາກບໍ່ຮັບ ຫຼື ແກ່ຍາວການຮັບຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳຝຶກສາຂອງສານນັ້ນ, ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດຍື່ນຄຳຮ້ອງ ຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ໂດຍກົງຕໍ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ.

ຫຼັງຈາກ ສິ້ນສຸດກຳນົດເວລາຂໍລົບລ້າງແລ້ວ ຖ້າສານຂັ້ນອຸທອນທີ່ໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ຫາກແກ່ຍາວເກີນກຳນົດເວລາ ໃນການສົ່ງສຳນວນຄະດີ ຂັ້ນສານຂັ້ນລົບລ້າງແລ້ວ ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດສະເໜີຕໍ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ເພື່ອທວງເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວມາຝຶກສາ.

ຄູ່ຄວາມທີ່ຂໍລົບລ້າງຄຳຝຶກສາ ຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ພາຍໃນເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນອ່ານ ຫຼື ວັນຮັບຊາບຄຳຝຶກສາເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 305 (ປັບປຸງ) ວິທີປະຕິບັດສິດໃນການຂໍລົບລ້າງ

ຄູ່ຄວາມ ຂໍລົບລ້າງນັ້ນ ໃຫ້ນຳເງິນມາວາງສານ ແລະ ເສຍຄ່າຂໍລົບລ້າງ ຕາມກົດໝາຍ.

ຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານນັ້ນ ຕ້ອງຍື່ນຕໍ່ສານປະຊາຊົນພາກ ຫຼື ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ໂດຍຜ່ານສານທີ່ໄດ້ຝຶກສາຄະດີດັ່ງກ່າວ ເປັນຂັ້ນອຸທອນ. ສານຂັ້ນອຸທອນນັ້ນ ຕ້ອງແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຂໍລົບລ້າງ ກ່ຽວກັບກຳນົດການຂໍລົບລ້າງ, ການຂຽນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ, ຄ່າຂໍລົບລ້າງ ແລະ ສິດຕ່າງໆຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ສານຂັ້ນອຸທອນຕ້ອງຮັບຄຳຮ້ອງ ຂໍລົບລ້າງ ເຖິງວ່າຈະກາຍກຳນົດເວລາຂໍລົບລ້າງແລ້ວກໍຕາມ.

ພາຍຫຼັງໄດ້ ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານແລ້ວ ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງແຈ້ງ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ພາຍໃນເວລາ ເຈັດວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງດັ່ງກ່າວ ເປັນຕົ້ນໄປ. ຖ້າຫາກໝົດກຳນົດເວລາຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ແລ້ວສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງສົ່ງຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ພ້ອມທັງສຳນວນຄະດີໄປຍັງ ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ພາຍໃນເວລາ ສາມວັນ.

ມາດຕາ 306 (ປັບປຸງ) ສິດໃນການຖອນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ

ຄູ່ຄວາມ ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງຕໍ່ສານແລ້ວ ມີສິດຖອນຄຳຮ້ອງຂອງຕົນໄດ້.

ການຂໍຖອນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳຝຶກສາ ຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລ້ວຍື່ນຕໍ່ສານປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຄະນະສານຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ ຕ້ອງນຳເອົາຄຳຮ້ອງຂໍຖອນການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານນັ້ນ ມາຝຶກສາ. ເມື່ອເຫັນວ່າ ການຂໍຖອນດັ່ງກ່າວ ບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມທັງ ແລະ ສັງຄົມ ແລ້ວຄະນະສານຕ້ອງອອກຄຳຊີ້ຂາດ ໃຫ້ຖອນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານດັ່ງກ່າວ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີໄປຍັງ ກອງ ຫຼື ຫ້ອງ ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຍັງມີການຂໍລົບລ້າງຂອງບຸກຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 307 (ປັບປຸງ) ຜົນສະທ້ອນຂອງການຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ

ຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ທີ່ໄດ້ຍື່ນເຖິງສານຂັ້ນລົບລ້າງນັ້ນ ເປັນສາເຫດພາໃຫ້ໂຈະການປະຕິບັດຄຳຝຶກສາຂັ້ນອຸທອນ ຊຶ່ງຖືກຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຖືກສະເໜີຄັດຄ້ານ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ມີຄຳຝຶກສາໃຫ້ປະຕິບັດພາຍຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 264 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ໝວດທີ 2

ຂັ້ນຕອນການຝຶຈາລະນາຄະດີຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ

ມາດຕາ 308 (ປັບປຸງ) ການຮັບເອົາຄະດີມາຝຶຈາລະນາເປັນຂັ້ນລົບລ້າງ

ເມື່ອສານຂັ້ນລົບລ້າງ ໄດ້ຮັບສໍານວນຄະດີແລ້ວ ຫົວໜ້າຄະນະສານ ຈະມອບໃຫ້ຜູ້ຝຶພາກສາຜູ້ໃດໜຶ່ງ ຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອກະກຽມນໍາອອກຝຶພາກສາ.

ຖ້າເຫັນວ່າ ຄໍາຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄໍາສະເໜີຄັດຄ້ານ ຫາກກາຍກໍານົດເວລາຂອງການຂໍລົບລ້າງແລ້ວ ຄະນະສານຂັ້ນລົບລ້າງ ຕ້ອງລົງຄໍາຝຶພາກສາ ບໍ່ຮັບເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວມາຝຶຈາລະນາ ແລ້ວສົ່ງສໍານວນຄະດີນັ້ນ ໃຫ້ສານທີ່ຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ ເພື່ອສົ່ງໄປຍັງ ກອງ ຫຼື ຫ້ອງ ປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 309 (ປັບປຸງ) ການຄົ້ນຄວ້າຄະດີຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ

ເມື່ອຄໍາຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ປະຕິບັດຖືກຕ້ອງຕາມກໍານົດເວລາແລ້ວ ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ຕ້ອງນໍາເອົາຄໍາຮ້ອງຂໍ ລົບລ້າງດັ່ງກ່າວ ມາຄົ້ນຄວ້າຝຶຈາລະນາວ່າເປັນການຂໍລົບລ້າງ ທາງດ້ານກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່, ຖ້າເປັນການຂໍລົບລ້າງ ທາງດ້ານກົດໝາຍນັ້ນ ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ຕ້ອງກວດກາການດໍາເນີນຄະດີຂອງສານຂັ້ນລຸ່ມ ກ່ຽວກັບການກໍານົດ ເຫດການຂອງຄະດີ, ການນໍາໃຊ້ກົດໝາຍ ຫຼື ລະບຽບການດໍາເນີນຄະດີ.

ຖ້າຫາກບໍ່ແມ່ນການຂໍລົບລ້າງທາງດ້ານກົດໝາຍ ສານຂັ້ນລົບລ້າງຈະຝຶຈາລະນາໃຫ້ບໍ່ໄດ້.

ເມື່ອໄດ້ຮັບສໍານວນຄະດີແລ້ວ ຜູ້ຝຶພາກສາຕ້ອງຄົ້ນຄວ້າໃຫ້ສໍາເລັດ ພາຍໃນເວລາ ສາມເດືອນ, ຖ້າຫາກບໍ່ສໍາເລັດພາຍໃນເວລາດັ່ງກ່າວ ຜູ້ຝຶພາກສາຕ້ອງສະເໜີຂໍຕໍ່ເວລາໃນການຝຶຈາລະນາ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ ໃນມາດຕາ 32 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 310 (ປັບປຸງ) ຂອບເຂດການຝຶຈາລະນາຄະດີຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ

ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ຝຶຈາລະນາແຕ່ບັນຫາທາງດ້ານກົດໝາຍ ຊຶ່ງຖືກຂໍລົບລ້າງໂດຍຄູ່ຄວາມ. ບັນຫາໃດ ທີ່ສານຂັ້ນອຸທອນຍັງບໍ່ໄດ້ຝຶພາກສາ ຫຼື ຄູ່ຄວາມບໍ່ໄດ້ຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຂໍລົບລ້າງບັນຫາເນື້ອຄະດີ ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ຈະນໍາມາຝຶຈາລະນາເປັນຂັ້ນລົບລ້າງ ບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 311 (ໃໝ່) ການຝຶຈາລະນາທາງດ້ານກົດໝາຍ

ສານຝຶຈາລະນາທາງດ້ານກົດໝາຍ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດໍາເນີນຄະດີ;
2. ການຕີຄວາມໝາຍຂອງເຫດການຄະດີ;
3. ການນໍາໃຊ້ມາດຕາ, ກົດໝາຍ ຕໍ່ເນື້ອໃນ, ເຫດການຂອງຄະດີ.

ມາດຕາ 312 ການຝຶພາກສາໂດຍບໍ່ເປີດການໄຕ່ສວນໃນທີ່ປະຊຸມສານ

ເຫດການຕ່າງໆ ທາງດ້ານ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໃນເນື້ອຄະດີ ຊຶ່ງສານຂັ້ນອຸທອນໄດ້ລົງຄໍາຝຶພາກສາແລ້ວນັ້ນ ໃຫ້ຖືວ່າເປັນທີ່ສິ້ນສຸດ.

ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ຝຶພາກສາ ຕາມສໍານວນຄະດີທາງດ້ານກົດໝາຍເທົ່ານັ້ນ ໂດຍບໍ່ທໍາການສອບສວນ ແລະ ໄຕ່ສວນຕື່ມອີກ. ໃນກໍລະນີຈໍາເປັນ ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ຈະຮຽກຄູ່ຄວາມເຂົ້າມາຮ່ວມໃນການດໍາເນີນຄະດີ ຢູ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ຫຼື ລົງກວດກາເຫດການຕົວຈິງຂອງຄະດີກໍໄດ້.

ມາດຕາ 313 (ປັບປຸງ) ລະບຽບການຝຶກສາທິການຂັ້ນລຶບລ້າງ

ລະບຽບການຝຶກສາທິການຂັ້ນລຶບລ້າງ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 288 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ພາຍຫຼັງປະທານຄະນະສານ ໄດ້ກ່າວເປີດປະຊຸມສານຕາມລະບຽບການແລ້ວ ຄະນະສານຜູ້ຄົ້ນຄວ້າ ຄະດີລາຍງານຄະດີ ຕໍ່ປະທານຄະນະສານ ແລະ ຜູ້ຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຜະນຶກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ປະຊຸມສານ ຂຶ້ນຊື້ແຈງເຫດຜົນກ່ຽວກັບການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານຂອງຕົນ.

ໃນກໍລະນີ ບໍ່ໄດ້ຮຽກຄູ່ຄວາມເຂົ້າມາຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານ ພາຍຫຼັງຮັບຝັງການລາຍງານຂອງ ຄະນະສານ ຜູ້ຄົ້ນຄວ້າຄະດີແລ້ວ ປະທານຄະນະສານ ກໍປະກາດປິດການປະຊຸມສານຊົ່ວຄາວ ເພື່ອຝຶກສາທິການຝຶກສາຄະດີ ໃນທ້ອງປະຊຸມລັບ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ກໍນຳເອົາຄຳຝຶກສາອອກມາອ່ານໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ມາດຕາ 314 (ປັບປຸງ) ຄຳຝຶກສາຂອງສານຂັ້ນລຶບລ້າງ

ຄະນະສານ ຂອງສານຂັ້ນລຶບລ້າງ ຝຶກສາຄະດີ ໃນນາມ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ຄຳຝຶກສາຂອງສານຂັ້ນລຶບລ້າງ ປະກອບດ້ວຍ ພາກສະເໜີ, ພາກເນື້ອຄະດີ, ພາກຮູບຄະດີ, ພາກວິນິດໄສ ແລະ ພາກຕັດສິນ.

ເນື້ອໃນຂອງພາກສະເໜີ, ພາກເນື້ອຄະດີ ແລະ ພາກວິນິດໄສນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບຄຳຕັດສິນ ຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ.

ສຳລັບພາກຮູບຄະດີ ໃຫ້ກຳນົດຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີຜ່ານມາ ເປັນຕົ້ນ ການຕັດສິນ, ການຂໍ ອຸທອນ ຫຼື ການຂໍລົບລ້າງ. ສ່ວນພາກຕັດສິນ ໃຫ້ກຳນົດຮູບຄະດີ, ເນື້ອຄະດີ, ຜົນການລົງຄຳຝຶກສາທາງດ້ານ ກົດໝາຍ, ຄຳທຳນຽມຂອງຜູ້ເສຍຄະດີ ຫຼື ຄຳທຳນຽມສານອື່ນ ແລະ ຜົນບັງຄັບປະຕິບັດຄຳຝຶກສາ.

ຄຳຝຶກສາ ຕ້ອງເຮັດເປັນ ສາມສະບັບ ຄື ສະບັບໜຶ່ງ ໄວ້ໃນສຳເນົາ, ສ່ວນອີກສະບັບໜຶ່ງ ໄວ້ໃນ ສຳນວນຄະດີ, ສະບັບໜຶ່ງ ໃຫ້ ກອງ ຫຼື ຫ້ອງ ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ. ຄຳຝຶກສາທີ່ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ພາກສ່ວນອື່ນ ຕ້ອງການນັ້ນ ໃຫ້ເອົາສະບັບສຳເນົາ ໂດຍຈ່າສານເປັນຜູ້ຍັງຢືນ.

ມາດຕາ 315 (ປັບປຸງ) ປະເພດຄຳຝຶກສາຂອງສານຂັ້ນລຶບລ້າງ

ປະເພດຄຳຝຶກສາຂອງສານຂັ້ນລຶບລ້າງ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ບໍ່ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານມາຝຶກສາ ຖ້າຫາກປະຕິບັດບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມ ລະບຽບການຂໍລົບລ້າງ;
2. ຍົກເລີກຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ແລ້ວຝຶກສາຢັ້ງຢືນເອົາຕາມຄຳຝຶກສາຂອງ ສານຂັ້ນອຸທອນທັງໝົດ;
3. ປ່ຽນແປງຄຳຝຶກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນບາງສ່ວນ ຫຼື ທັງໝົດ ທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລ້ວຝຶກສາ ໃໝ່ບົນພື້ນຖານເຫດການຂອງຄະດີ ທີ່ສານຂັ້ນລຸ່ມໄດ້ກຳນົດຂຶ້ນ;
4. ລົບລ້າງຄຳຝຶກສາແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີໄປໃຫ້ສານຂັ້ນອຸທອນ ຄະນະໃໝ່ຝຶກສາຄະດີ ໃນກໍລະນີ ມີການລະເມີດກົດໝາຍ ຫຼື ຄະນະກຳ ໃນກໍລະນີ ສານຄະນະກຳນີ້ ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຝຶກສາຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ອັນໃດໜຶ່ງຂອງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ;
5. ລົບລ້າງຄຳຝຶກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ໂດຍບໍ່ສົ່ງຄະດີໃຫ້ສານໃດໜຶ່ງຝຶກສາ.

ມາດຕາ 316 (ໃໝ່) ການບໍ່ຝຶກສາຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ

ຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຂອງຄູ່ຄວາມ ກ່ຽວກັບບັນຫາໃດໜຶ່ງ ທີ່ຄູ່ຄວາມບໍ່ໄດ້ຂໍອຸທອນ ແລະ ສານຂັ້ນອຸທອນ ບໍ່ໄດ້ນຳເອົາບັນຫາດັ່ງກ່າວມາຝຶກສານັ້ນ ສານຂັ້ນລຶບລ້າງ ຈະບໍ່ຮັບເອົາຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງດັ່ງກ່າວມາຝຶກສາ.

ມາດຕາ 317 (ໃໝ່) ການປ່ຽນແປງຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ບາງສ່ວນ ຫຼື ທັງໝົດ ແລ້ວພິພາກສາໃໝ່
ສາເຫດພາໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງຄຳພິພາກສາຂັ້ນອຸທອນ ບາງສ່ວນ ຫຼື ທັງໝົດ ແລ້ວພິພາກສາໃໝ່ ມີດັ່ງນີ້:

1. ສານຂັ້ນອຸທອນ ນຳໃຊ້ກົດໝາຍ ໃນການແກ້ໄຂຄະດີບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
2. ສານຂັ້ນອຸທອນ ພິພາກສາເກີນຂອບເຂດ ການພິຈາລະນາ;
3. ສານຂັ້ນອຸທອນ ພິພາກສາບໍ່ຄົບຖ້ວນ ຕາມການຮ້ອງຂໍອຸທອນ;
4. ສານຂັ້ນອຸທອນ ລະເມີດລະບຽບການດຳເນີນຄະດີ;
5. ສານຂັ້ນອຸທອນ ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບ ຄຳທຳນຽມຂອງຜູ້ເສຍຄະດີ ແລະ ຄຳທຳນຽມສານອື່ນ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
6. ສານຂັ້ນອຸທອນ ພິພາກສາຢັ້ງຢືນເອົາຕາມຄຳຕັດສິນ ຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍ;
7. ຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນຄະນະໃໝ່ ບໍ່ກົງກັບຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ;
8. ສາເຫດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 318 (ປັບປຸງ) ການລົບລ້າງຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ໂດຍບໍ່ສົ່ງໃຫ້ສານໃດພິຈາລະນາຄືນ
ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ສາມາດພິພາກສາລົບລ້າງຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ໂດຍບໍ່ສົ່ງໃຫ້ສານໃດພິຈາລະນາຄືນ ຕາມກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 293 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 319 (ປັບປຸງ) ການລົບລ້າງຄຳພິພາກສາ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີໃຫ້ສານຂັ້ນອຸທອນພິຈາລະນາຄືນ
ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ສາມາດພິພາກສາລົບລ້າງຄຳພິພາກສາ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີໃຫ້ສານຂັ້ນອຸທອນພິຈາລະນາຄືນ ໃນກໍລະນີ ສານຂັ້ນອຸທອນ ກຳນົດເຫດການຂອງຄະດີ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 320 ການພິຈາລະນາຄືນຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ
ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງນຳເອົາຄະດີ ທີ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ສົ່ງໃຫ້ນັ້ນ ມາພິຈາລະນາຄືນ ແລະ ລົງຄຳພິພາກສາໃໝ່ ບົນຜືນຖານ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ກົດໝາຍ.
ສານຂັ້ນອຸທອນ ຈະພິຈາລະນາພິພາກສາ ຕາມການວິນິດໄສ ຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ ເມື່ອເຫັນວ່າ ມີຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຕົວຈິງ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 321 (ປັບປຸງ) ການພິພາກສາຕາມຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ
ໃນກໍລະນີ ຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນຄະນະໃໝ່ ຫາກໄດ້ລົງຄຳພິພາກສາບໍ່ກົງກັບຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງນັ້ນ ເມື່ອຄູ່ຄວາມຫາກບໍ່ໄດ້ຂໍລົບລ້າງແລ້ວ ກໍໃຫ້ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສະເໜີຄັດຄ້ານ ຕໍ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງໂດຍໜ້າທີ່.
ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ຕ້ອງພິພາກສາໃໝ່ ບົນຜືນຖານເຫດການທີ່ສານຂັ້ນອຸທອນຄະນະໃໝ່ໄດ້ກຳນົດຂຶ້ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 315 ຂໍ້ 3 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 322 (ໃໝ່) ການແຈ້ງຄຳພິພາກສາ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຮັບຊາບ
ພາຍຫຼັງສານທີ່ຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ ໄດ້ຮັບຄຳພິພາກສາ ແລະ ສຳນວນຄະດີ ຈາກສານຂັ້ນລົບລ້າງແລ້ວ ພາຍໃນເວລາ ເຈັດວັນ ຈຳສານຕ້ອງຮຽກຄູ່ຄວາມມາຮັບຊາບ ເນື້ອໃນຄຳພິພາກສາ ແລະ ເຮັດບົດບັນທຶກຮັບຊາບ ເປັນລາຍລັກອັກສອນໄວ້ເປັນຫຼັກຖານ ພ້ອມທັງອະທິບາຍ ສິດ ແລະ ພັນທະ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຮັບຊາບ.

ພາກທີ XIV

ການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ມາດຕາ 323 (ປັບປຸງ) ການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ແມ່ນ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ແລະ/ຫຼື ຄູ່ຄວາມ ໃນການນຳເອົາ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ແລະ ຄຳພິພາກສາ ຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ມາປະຕິບັດໃຫ້ ຖືກຕ້ອງ ແລະ ປາກົດເປັນຈິງ ເພື່ອຜັນຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມທັງ, ສັງຄົມ, ການຈັດຕັ້ງ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນ ທີ່ຖືກລະເມີດ ຫຼື ສູນເສຍໄປ.

ມາດຕາ 324 (ປັບປຸງ) ຄຳຕົກລົງຂອງສານທີ່ນຳເອົາມາປະຕິບັດ

ຄຳຕົກລົງຂອງສານ ທີ່ນຳເອົາມາປະຕິບັດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳຕັດສິນຄະດີແພ່ງຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ຂອງສານປະຊາຊົນ ເຂດ ຫຼື ສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ;
2. ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳພິພາກສາຄະດີແພ່ງຂັ້ນອຸທອນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດຂອງສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ແລະ ສານປະຊາຊົນພາກ;
3. ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳພິພາກສາຄະດີແພ່ງ ຂອງສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ແລະ ສານປະຊາຊົນພາກ ຂັ້ນລຶບລ້າງ ທີ່ບໍ່ສົ່ງຄະດີ ໃຫ້ສານຂັ້ນໃດພິຈາລະນາ;
4. ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງສານ ໃຫ້ປະຕິບັດພາງ;
5. ຄຳສັ່ງໃຫ້ປະຕິບັດບົດບັນທຶກການໄກ່ເກ່ຍຂອງສານ;
6. ບົດບັນທຶກການໄກ່ເກ່ຍ ແລະ ຄຳຕັດສິນ ຂອງຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານ ເສດຖະກິດພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຕາມສັນຍາ, ສົນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ແລະ ສັນຍາສາກົນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກສານປະຊາຊົນ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ;
7. ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ຊຶ່ງສານປະຊາຊົນ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຮັບຮູ້ ແລະ ໃຫ້ປະຕິບັດ.

ມາດຕາ 325 (ປັບປຸງ) ຜົນສັກສິດຂອງຄຳຕົກລົງຂອງສານ

ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ແລະ ຄຳພິພາກສາ ຂອງສານປະຊາຊົນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 324 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ທຸກອົງການຈັດຕັ້ງຂອງພັກ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຂອງລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ວິສາຫະກິດ ແລະ ພົນລະເມືອງທຸກຄົນ ຕ້ອງເຄົາລົບ, ບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງປະຕິບັດຢ່າງ ເຂັ້ມງວດ.

ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ແລະ ຄຳພິພາກສາຂອງສານປະຊາຊົນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວນັ້ນ ບໍ່ສາມາດປ່ຽນແປງແຕ່ຢ່າງໃດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີ ມີການຮ້ື້ນຄະດີ.

ມາດຕາ 326 (ປັບປຸງ) ວິທີປະຕິບັດຄຳຕົກລົງຂອງສານ

ພະນັກງານປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບປະຕິບັດຄຳຕົກລົງຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ໂດຍຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຮຽກເອົາຄູ່ຄວາມໃນຄະດີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າມາ ເພື່ອແຈ້ງເນື້ອໃນ, ແນະນຳ, ປຸກລະດົມ ແລະ ວາງກຳນົດເວລາ ໃນການປະຕິບັດຄຳຕົກລົງດັ່ງກ່າວຂອງສານ ໂດຍອີງໃສ່ເງື່ອນໄຂ ຕົວຈິງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຂອງຜູ້ຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຖືກປະຕິບັດ ບໍ່ຍອມປະຕິບັດດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈແລ້ວ ອົງການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ກໍຈະອອກຄໍາສັ່ງຕັດເງິນເດືອນ ຫຼື ລາຍໄດ້ອື່ນຂອງຜູ້ກ່ຽວ ຫຼື ອອກຄໍາສັ່ງຍຶດ ຫຼື ອາຍັດຊັບຂອງຜູ້ກ່ຽວ ເພື່ອຂາຍເລຫຼັງ ຫຼື ນໍາມາຊໍາລະສະສາງ ຕາມແຕ່ກໍລະນີ.

ນອກຈາກນັ້ນ ອົງການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ກໍຍັງມີສິດອອກຄໍາສັ່ງອື່ນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄໍາຕົກລົງຂອງສານໄດ້ຮັບການປະຕິບັດໃນພາກຕົວຈິງ.

ຮູບການ, ວິທີ, ຂັ້ນຕອນ ປະຕິບັດຄໍາຕົກລົງຂອງສານ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 327 (ປັບປຸງ) ການໂຈະການປະຕິບັດຄໍາຕົກລົງຂອງສານ

ອົງການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຈະໂຈະການປະຕິບັດຄໍາຕົກລົງຂອງສານ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນ ໄດ້ເສຍຊີວິດ ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວຫາກຍັງມີຜູ້ສືບທອດ;
 2. ຜູ້ຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນ ໄດ້ສູນເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຫຼື ເປັນຄົນບໍ່ເສຍຈິດ;
 3. ຜູ້ຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນ ໄປເຮັດວຽກທາງລັດຖະການ ຢູ່ນອກສະຖານທີ່ປະຕິບັດ ຫຼື ໄປປິ່ນປົວ ຫຼື ເຈັບປ່ວຍໜັກ ທີ່ມີການຢັ້ງຢືນຈາກການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ຄະນະແພດ;
 4. ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ ຫຼື ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນ ໄດ້ຖືກຍຸບເລີກ ຫຼື ລົ້ມລະລາຍ;
 5. ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ຫຼື ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ສະເໜີໂຈະ ເມື່ອມີການຂໍຮູ້ຜິດຄະດີຕາມເວລາທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;
 6. ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ສະເໜີໂຈະ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ;
 7. ຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ຊຶ່ງບໍ່ກົງກັບຕົວຈິງ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້;
 8. ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼື ຄະນະປະຈຳສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ມີຄໍາເຫັນ ພາຍຫຼັງໄດ້ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການຍຸຕິທຳແລ້ວ ວ່າມີສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການຮູ້ຜິດຄະດີ.
- ເມື່ອກໍລະນີ ພາໃຫ້ໂຈະການປະຕິບັດຄໍາຕົກລົງຂອງສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕານີ້ ຫາກຕົກໄປແລ້ວ ກໍໃຫ້ສືບຕໍ່ປະຕິບັດ.

ມາດຕາ 328 (ປັບປຸງ) ການສິ້ນສຸດການປະຕິບັດຄໍາຕົກລົງຂອງສານ

ການປະຕິບັດຄໍາຕົກລົງຂອງສານ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄໍາຕົກລົງຂອງສານໄດ້ຮັບການປະຕິບັດຢ່າງຄົບຖ້ວນແລ້ວ;
2. ເຈົ້າໜີ້ໄດ້ສະລະສິດ. ໃນກໍລະນີເຈົ້າໜີ້ໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກສາມຄັ້ງແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ເຂົ້າມາສະເໜີຕົວຕໍ່ພະນັກງານປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ກໍໃຫ້ຖືວ່າເປັນການສະລະສິດເຊັ່ນດຽວກັນ;
3. ຜູ້ຖືກປະຕິບັດໄດ້ເສຍຊີວິດ ໂດຍບໍ່ມີຊັບ, ບໍ່ມີສິດ ຫຼື ບໍ່ມີຜົນທະ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນສືບທອດ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;
4. ຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ຄໍາພິພາກສາຂອງສານ ໄດ້ຖືກປ່ຽນແປງ, ຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ຄູ່ຄວາມມີຜົນທະປະຕິບັດ.

ເມື່ອການປະຕິບັດຄໍາຕົກລົງຂອງສານໄດ້ສິ້ນສຸດແລ້ວ ພະນັກງານປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງສະເໜີໃຫ້ຫົວໜ້າ ກົມ, ກອງ ຫຼື ຫ້ອງ ປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ເພື່ອອອກຄໍາສັ່ງປິດການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນ

ຂອງສານ ແລະ ແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມ, ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ, ສານປະຊາຊົນ, ສະພາປະຊາຊົນ ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຮັບຊາບ.

ພາກທີ XV

ການຮູ້ຜິດຄະດີ

ມາດຕາ 329 (ປັບປຸງ) ການຮັບເອົາຄະດີທີ່ມີການຮູ້ຜິດມາພິຈາລະນາ

ການຮູ້ຜິດຄະດີ ດຳເນີນຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ການສະເໜີຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການ ປະຊາຊົນສູງສຸດ ເພື່ອປົກປ້ອງຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່, ສັງຄົມ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງເດັກ, ບຸກຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ກ່ຽວກັບເນື້ອຄະດີ, ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາ ຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ແລ້ວນັ້ນ ສາມາດມີການຮູ້ຜິດໄດ້.

ມີແຕ່ສານປະຊາຊົນສູງສຸດເທົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງມີສິດອຳນາດ ພິຈາລະນາ ກ່ຽວກັບການຮູ້ຜິດ.

ມາດຕາ 330 (ປັບປຸງ) ການບໍ່ຮັບເອົາຄະດີທີ່ຕົກລົງບໍ່ໃຫ້ມີການຮູ້ຜິດມາພິຈາລະນາຄືນ

ຄະດີທີ່ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ຕົກລົງ ຫຼື ພິພາກສາຍົກເລີກຄຳສະເໜີ ຮູ້ຜິດຄະດີແລ້ວນັ້ນ ຄູ່ຄວາມບໍ່ ສາມາດນຳເອົາບັນຫາເກົ່ານັ້ນ ມາສະເໜີຂໍຮູ້ຜິດຄືນອີກ.

ມາດຕາ 331 ສາເຫດພາໃຫ້ມີການຮູ້ຜິດຄະດີ

ສາເຫດພາໃຫ້ມີການຮູ້ຜິດຄະດີ ໃນກໍລະນີໄດ້ພົບເຫັນ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໃໝ່ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ພະຍານ ໃນຄະດີໄດ້ໃຫ້ການເທັດ ຫຼື ຜູ້ຊ່ຽວຊານ, ຜູ້ຊຳນານ ໄດ້ໃຫ້ຄຳເຫັນເທັດ, ການແປພາສາເທັດ ຫຼື ການໃຊ້ຫຼັກຖານປອມ ຊຶ່ງພາໃຫ້ການຕັດສິນຄະດີມີຄວາມຜິດພາດ;
2. ຜູ້ພິພາກສາ ໄດ້ເຂົ້າຂ້າງອອກຂາ ຊຶ່ງພາໃຫ້ການຕັດສິນຄະດີມີຄວາມຜິດພາດ;
3. ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໃໝ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ສະເໜີຂຶ້ນໃນຄະດີນັ້ນ ແລະ ຜູ້ຮ້ອງຂໍຮູ້ຜິດນັ້ນ ກໍບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້ກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໃໝ່ ໃນເວລາຕັດສິນ;
4. ເຫດການອື່ນ ທີ່ຊີ້ບອກເຖິງ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໃໝ່ ຊຶ່ງສານບໍ່ໄດ້ຮູ້ໃນເວລາລົງຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາ;
5. ການຂໍຮູ້ຜິດ ຂອງບຸກຄົນທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ກ່ຽວກັບຄຳຕັດສິນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ.

ມາດຕາ 332 (ປັບປຸງ) ກຳນົດເວລາຂໍຮູ້ຜິດຄະດີ

ຄູ່ຄວາມສາມາດ ຂໍຮູ້ຜິດຄະດີ ພາຍໃນເວລາ ໜຶ່ງປີ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຊາບ ຄຳຕັດສິນ, ຄຳພິພາກສາ ຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນກໍລະນີ ບຸກຄົນທີສາມ ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີນັ້ນ ໃຫ້ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບ ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາດັ່ງກ່າວ ຂອງສານ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ມີສິດສະເໜີຮູ້ຜິດຄະດີ ເພື່ອປົກປ້ອງ ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່, ສັງຄົມ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງເດັກ, ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ໂດຍບໍ່ມີກຳນົດ.

ມາດຕາ 333 (ປັບປຸງ) ການຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍຮັຜັນຄະດີ

ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ມີສິດຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍຮັຜັນຄະດີ ໃນກໍລະນີໄດ້ພົບເຫັນ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໃໝ່ ຕໍ່ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ຍົກເວັ້ນກໍລະນີ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 332 ວັກທີສອງ ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້. ຄູ່ຄວາມທີ່ຂໍຮັຜັນຄະດີນັ້ນ ໃຫ້ເສຍເງິນຄ່າຂໍຮັຜັນ ຕາມກົດໝາຍ.

ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ມີຈຳລະນາການຮັຜັນຄະດີ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບລະບຽບການພິຈາລະນາ ຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ.

ມາດຕາ 334 (ປັບປຸງ) ການດຳເນີນການຮັຜັນຄະດີ

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍຮັຜັນຄະດີ ຂອງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ການສະເໜີຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ແລ້ວສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ຕ້ອງຮຽກຄູ່ຄວາມ, ບຸກຄົນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຄະດີ ມາຮັບຊາບ ແລະ ຊີ້ແຈງເຫດຜົນ ຂອງຕົນ ກ່ຽວກັບການຂໍຮັຜັນຄະດີພ້ອມທັງກວດກາ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຢ່າງລະອຽດ, ຖ້າຫາກບໍ່ມີສາເຫດຜົນໃຫ້ ມີການຮັຜັນ ກໍອອກຄຳຕົກລົງບໍ່ຮັຜັນ. ຄຳຕົກລົງບໍ່ຮັຜັນ ໃຫ້ແຈ້ງຕໍ່ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນຄະດີ ຮັບຊາບ.

ໃນກໍລະນີ ມີສາເຫດຜົນໃຫ້ມີການຮັຜັນຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຮັຜັນຄະດີຂອງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ການສະເໜີຂອງ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ກໍານົດສະເໜີ ຕໍ່ກອງປະຊຸມສະພາຜູ້ພິພາກສາພິຈາລະນາຕາມກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີ ການຕົກລົງບໍ່ຮັຜັນຄະດີ ຂອງສະພາຜູ້ພິພາກສາ ມີການລະມັດລະວັງໜ້າຢ່າງຮ້າຍແຮງ ຫຼື ພົບເຫັນຫຼັກຖານໃໝ່ສຳຄັນ ທີ່ເປັນພື້ນຖານເຮັດໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງການຕົກລົງ ຊຶ່ງສະພາຜູ້ພິພາກສາ ຫຼື ຄູ່ຄວາມ ບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້ໃນເວລາອອກຄຳຕົກລົງດັ່ງກ່າວ, ຖ້າຫາກມີການສະເໜີຂອງ ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ, ກຳມາທິການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ, ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ຫຼື ການສະເໜີຂອງປະທານ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ແມ່ນສະພາຜູ້ພິພາກສາ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ຈະພິຈາລະນາຄືນຄຳຕົກລົງດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 335 (ປັບປຸງ) ປະເພດຄຳຕົກລົງຂອງການຮັຜັນຄະດີ

ປະເພດຄຳຕົກລົງຂອງສະພາຜູ້ພິພາກສາ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ທີ່ພິຈາລະນາການຮັຜັນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຍົກເລີກ ຄຳຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຄຳສະເໜີຮັຜັນຄະດີ ແລ້ວຕົກລົງບໍ່ຮັຜັນຄະດີ;
2. ລົບລ້າງ ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດຂອງສານ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນຄະນະໃໝ່ ພິຈາລະນາຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 336 (ປັບປຸງ) ການດຳເນີນການເມື່ອມີການຕົກລົງບໍ່ຮັຜັນຄະດີ

ເມື່ອສານປະຊາຊົນສູງສຸດຄົ້ນຄວ້າເຫັນວ່າ ຄຳຮ້ອງຂໍ ຫຼື ຄຳສະເໜີຮັຜັນຄະດີ ບໍ່ມີເຫດຜົນທີ່ເປັນພື້ນຖານ ໃຫ້ແກ່ການຮັຜັນຄະດີດັ່ງກ່າວ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ຈະອອກຄຳຕົກລົງບໍ່ຮັຜັນຄະດີ ແລ້ວສົ່ງໄປຍັງ ກອງ ຫຼື ຫ້ອງ ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 337 (ປັບປຸງ) ການດຳເນີນການເມື່ອມີການຕົກລົງໃຫ້ຮັຜັນຄະດີ

ພາຍຫຼັງ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ໄດ້ຕົກລົງໃຫ້ຮັຜັນຄະດີແລ້ວ ຕ້ອງສົ່ງສຳນວນຄະດີດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄະນະໃໝ່ ພິຈາລະນາຕາມຂັ້ນຕອນຂອງກົດໝາຍ.

ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງເລີ່ມດຳເນີນຄະດີດັ່ງກ່າວ ຄືນໃໝ່ທັງໝົດ ຕາມລະບຽບການພິຈາລະນາຄະດີຢູ່ສານ ຂັ້ນຕົ້ນ ໂດຍໃຫ້ນຳໃຊ້ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ເກົ່າ ແລະ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໃໝ່ ທີ່ມີໃນສຳນວນຄະດີ.

ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງບົ່ງບອກຮູບຄະດີ ທີ່ສານແຕ່ລະຂັ້ນໄດ້ດຳເນີນ ຜ່ານມາ.

ພາກທີ XVI
ການດຳເນີນຄະດີ ການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ
ໝວດທີ 1
ຂໍ້ບັນຍັດທົ່ວໄປສໍາລັບການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ

ມາດຕາ 338 (ປັບປຸງ) ການຝຶຈາລະນາການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ

ການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ ແມ່ນ ບັນຫາບໍ່ເປັນຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແຕ່ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ໃດໜຶ່ງ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ສານຝຶຈາລະນາ ອອກຄຳຕົກລົງ ຢັ້ງຢືນ ຫຼື ຮັບຮູ້ ບັນຫາໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງສານຈະດຳເນີນໂດຍບໍ່ມີ ຈຳເລີຍ ຫຼື ຝ່າຍກົງກັນຂ້າມເຂົ້າຮ່ວມ ຄືດັ່ງຄະດີທົ່ວໄປ.

ມາດຕາ 339 ຂອບເຂດການຝຶຈາລະນາການຮ້ອງຂໍ

ສານ ຝຶຈາລະນາການຮ້ອງຂໍໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອການຮ້ອງຂໍນັ້ນ ຖືກຕ້ອງຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 347, 353, 359 ແລະ ມາດຕາ 367 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ສານປະຊາຊົນເຂດ ມີສິດອຳນາດຝຶຈາລະນາການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ ກ່ຽວກັບບັນຫາທາງແພ່ງ ແລະ ຄອບຄົວ, ສ່ວນການຮ້ອງຂໍກ່ຽວກັບບັນຫາການຄ້າ ແລະ ເດັກ ແມ່ນ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງສານປະຊາຊົນ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ແລະ ສານເດັກ ເປັນຜູ້ຝຶຈາລະນາ.

ມາດຕາ 340 (ປັບປຸງ) ຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານຝຶຈາລະນາ

ຄຳຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານຝຶຈາລະນາ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ຢືນຕໍ່ສານ ທີ່ມີສິດອຳນາດ.

ຄຳຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງປະກອບດ້ວຍເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ຂອງສານທີ່ຄຳຮ້ອງຂໍຢືນເຖິງ;
2. ຊື່, ນາມສະກຸນ, ອາຍຸ, ອາຊີບ, ແລະ ທີ່ຢູ່ຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ;
3. ສາຍພົວພັນຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍກັບເຫດການທີ່ຮ້ອງຂໍ;
4. ເຫດການຂອງຄະດີໂດຍຫຍໍ້;
5. ບັນຫາທີ່ຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານຝຶຈາລະນາ;
6. ລາຍເຊັນ ແລະ ການແປະໂປ້ມື ຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ;
7. ເນື້ອໃນອື່ນທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງປະກອບເອກະສານ, ຫຼັກຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຄັດຕິດໄປພ້ອມກັບຄຳຮ້ອງຂໍ ໂດຍຜ່ານ ຫ້ອງການບ້ານ.

ມາດຕາ 341 (ປັບປຸງ) ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ກ່ຽວກັບການຮ້ອງຂໍ ປະກອບດ້ວຍ ຜູ້ຮ້ອງຂໍ, ຜູ້ຕາງໜ້າ ອົງການ ປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງ, ພະຍານ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ແລະ ຕ້ອງຊື່ແຈງ ກ່ຽວກັບການຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ, ສານອາດ ຈະເຊີນບຸກຄົນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຂົ້າມາຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ເພື່ອໃຫ້ຂໍ້ມູນ ແລະ ຊື່ແຈງ ກ່ຽວກັບປະເດັນ ຮ້ອງຂໍ. ໃນກໍລະນີ ການຮ້ອງຂໍ ພົວພັນກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໝູ່, ສັງຄົມ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງເດັກ, ບຸກຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ກໍຕ້ອງເຊີນພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນເຂົ້າ ຮ່ວມ.

ມາດຕາ 342 ການຝຶຈາລະນາການຮ້ອງຂໍ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ

ສານ ຕ້ອງດຳເນີນການຝຶຈາລະນາການຮ້ອງຂໍ ໃນທີ່ປະຊຸມສານຢ່າງເປີດເຜີຍ. ລະບຽບການເປີດປະຊຸມສານ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບຂັ້ນຕອນ ຂອງການປະຊຸມສານທົ່ວໄປຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ.

ຄະນະສານ ສະເໜີໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍມີຄຳເຫັນ ແລະ ໄຕ່ສວນຜະຍານ ລວມທັງບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຄະນະສານ ນຳເອົາ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ມາຝຶຈາລະນາໃນທີ່ປະຊຸມສານ ແລະ ສະເໜີໃຫ້ຜະນັກງານ ໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີຄຳເຫັນກ່ອນການຝຶຈາລະນາ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ.

ມາດຕາ 343 (ປັບປຸງ) ການຕົກລົງກ່ຽວກັບການຮ້ອງຂໍທາງແຝງ

ໃນການຕົກລົງກ່ຽວກັບການຮ້ອງຂໍທາງແຝງ ສານຕ້ອງອອກເປັນຄຳຕັດສິນ ຊຶ່ງເນື້ອໃນຄຳຕັດສິນ ດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງບົ່ງບອກເຖິງເຫດການຂອງຄະດີ ແລະ ໃຫ້ເຫດຜົນແຕ່ລະປະເດັນຢ່າງລະອຽດ.

ຄຳຕັດສິນກ່ຽວກັບການຮ້ອງຂໍທາງແຝງ ຕ້ອງສົ່ງໃຫ້ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນຂັ້ນຂອງຕົນເພື່ອກວດກາ ແລະ ກອງ ຫຼື ຫ້ອງ ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ເພື່ອປະຕິບັດ ຖ້າຫາກບໍ່ມີການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ.

ມາດຕາ 344 (ປັບປຸງ) ການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ

ຜູ້ຮ້ອງຂໍ, ບຸກຄົນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຂໍອຸທອນ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດສະເໜີ ຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນຂອງສານ ກ່ຽວກັບການຮ້ອງຂໍທາງແຝງ ຕາມກຳນົດເວລາຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 345 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 345 (ປັບປຸງ) ກຳນົດເວລາຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ

ຜູ້ຮ້ອງຂໍ, ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຂໍອຸທອນ, ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດສະເໜີ ຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນຂອງສານ ພາຍໃນເວລາ ຊາວວັນ ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບຄຳຕັດສິນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 346 (ປັບປຸງ) ປະເພດການຮ້ອງຂໍທາງແຝງ

ການຮ້ອງຂໍທາງແຝງ ແບ່ງອອກເປັນປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
2. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ;
3. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນເສຍຫາຍ;
4. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານຕັດສິນ ໃນກໍລະນີລູກໜີ້ເອົາຕົວຫຼົບໜີ;
5. ການຮ້ອງຂໍອື່ນທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ໝວດທີ 2

ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ມາດຕາ 347 ຄຳຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ, ຜູ້ຕາງໜ້າໂຮງຮຽນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ໃຫ້ຝຶຈາລະນາ ຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າ ບຸກຄົນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ຄຳຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໂດຍມີເນື້ອໃນຄົບຖ້ວນ ຕາມຮ່າງແບບຟິມຂອງສານ ແລະ ປະກອບເອກະສານຫຼັກຖານ ທີ່ຢັ້ງຢືນວ່າບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ເປັນຕົ້ນ ໃບຢັ້ງຢືນຂອງຄະນະແພດ.

ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຫຼື ຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງຕໍ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ມີສິດອຳນາດ.

ມາດຕາ 348 (ປັບປຸງ) ການຮັບຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ
ມາຟິຈາລະນາ

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍແລ້ວ ສານຕ້ອງນຳມາຟິຈາລະນາ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຄຳຮ້ອງຂໍດັ່ງກ່າວຫາກ ບໍ່
ຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 340 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້. ໃນກໍລະນີບໍ່ຖືກຕ້ອງ
ສານຕ້ອງແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍແກ້ໄຂຂໍ້ບົກຜ່ອງນັ້ນເສຍກ່ອນ ຈຶ່ງຮັບມາຟິຈາລະນາ.

ເມື່ອເຫັນວ່າຄຳຮ້ອງຂໍຖືກຕ້ອງແລ້ວ ສານຕ້ອງຂຶ້ນຜ້ອງຄະດີ ແລ້ວນຳເອົາອອກມາຟິຈາລະນາພາຍໃນ
ເວລາ ສິບຫ້າວັນ.

ມາດຕາ 349 (ປັບປຸງ) ລະບຽບການນຳຄະດີ ກ່ຽວກັບການຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດ
ທາງດ້ານການປະພຶດ

ຫົວໜ້າຄະນະສານ ຕ້ອງມອບສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ຜູ້ຟິກສາຜູ້ໃດໜຶ່ງ ຄົ້ນຄວ້າ, ກວດກາ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ
ໃບຢັ້ງຢືນຂອງຄະນະແພດ, ສອບຖາມຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພະຍານອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ເມື່ອເຫັນວ່າ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ
ຄົບຖ້ວນ ພຽງພໍແລ້ວຜູ້ຟິກສາ ກໍສະຫຼຸບເຫດການຂອງຄະດີ ເພື່ອນຳອອກມາຟິຈາລະນາຕັດສິນ.

ລະບຽບການຟິຈາລະນາ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 342 ຂອງກົດໝາຍ
ສະບັບນີ້.

ໃນໄລຍະເວລາດຳເນີນຄະດີ ຖ້າຜູ້ຖືກຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ຮັບຮູ້ວ່າເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ
ຫາກຄົນສຸ່ສະພາບປົກກະຕິ ຕາມການຢັ້ງຢືນຂອງຄະນະແພດແລ້ວ ຜູ້ຮ້ອງຂໍຕ້ອງຖອນຄຳຮ້ອງຂໍຂອງຕົນ ແລະ
ສານຕ້ອງຊັດມ້ຽນຄະດີດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 350 ຄຳຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ສານ ຈະລົງຄຳຕັດສິນ ຮັບຮູ້ ຫຼື ບໍ່ຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.
ໃນກໍລະນີ ສານລົງຄຳຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດແລ້ວ ໃນຄຳຕັດສິນນັ້ນ
ຍັງຕ້ອງກຳນົດຜູ້ປົກຄອງຂອງຜູ້ກ່ຽວ ເຖິງຈະບໍ່ມີການຮ້ອງຂໍກໍຕາມ.

ມາດຕາ 351 ຜົນສະທ້ອນຂອງຄຳຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດ ທາງດ້ານການປະພຶດ

ເມື່ອມີຄຳຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດແລ້ວ ການກະທຳ
ຂອງຜູ້ກ່ຽວ ຈະບໍ່ມີຜົນທາງດ້ານກົດໝາຍແຕ່ຢ່າງໃດ ເປັນຕົ້ນ ການເຮັດສັນຍາ.

ຊັບສົມບັດ ຂອງຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຈະຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງຜູ້ປົກຄອງ
ຂອງຜູ້ກ່ຽວ. ຜູ້ປົກຄອງດັ່ງກ່າວມີສິດນຳໃຊ້ຊັບສົມບັດນັ້ນ ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍການ ເບິ່ງແຍງ, ລ້ຽງດູ ຜູ້ກ່ຽວ ຫຼື
ປົກປັກຮັກສາຊັບສົມບັດນັ້ນ ບໍ່ໃຫ້ຕົກເຮ່ຍເສຍຫາຍ.

ມາດຕາ 352 ການລົບລ້າງຄຳຕັດສິນ ຮັບຮູ້ວ່າເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ເມື່ອຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ກັບຄືນສຸ່ສະພາບປົກກະຕິ ຕາມການຢັ້ງຢືນຂອງຄະນະ
ແພດແລ້ວ ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຫຼື ຜູ້ກ່ຽວເອງ ມີສິດສະເໜີຕໍ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຟິຈາລະນາຕັດສິນລົບລ້າງຄຳຕັດສິນ
ຮັບຮູ້ວ່າເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດນັ້ນ.

ການຟິຈາລະນາຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງຄຳຕັດສິນນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນ.

ເມື່ອສານໄດ້ລົບລ້າງຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວແລ້ວ ສິດທິທຽມຂອງຜູ້ກ່ຽວ ກໍຈະຖືກຟື້ນຟູຄືນ.

ໝວດທີ 3

ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ

ມາດຕາ 353 ຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ປະກາດວ່າເປັນ ຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ

ຜົວ ຫຼື ເມຍ, ພໍ່, ແມ່, ຍາດພີ່ນ້ອງ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ພິຈາລະນາ ຕັດສິນປະກາດວ່າ ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ; ຄຳຮ້ອງຂໍຕ້ອງຂຽນເປັນລາຍລັກ ອັກສອນ ແລະ ມີເນື້ອໃນຄົບຖ້ວນຕາມຮ່າງແບບຟິມຂອງສານ ແລະ ປະກອບເອກະສານທີ່ຢັ້ງຢືນວ່າບຸກຄົນ ດັ່ງກ່າວ ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ເສຍຊີວິດ.

ສຳລັບຄຳຮ້ອງຂໍປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ນັ້ນຍັງຕ້ອງບົ່ງບອກວ່າບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຫາຍໄປຈາກຄອບຄົວ ໂດຍຂາດການຕິດຕໍ່ເປັນເວລາ ສອງປີ ຫຼື ກໍລະນີເກີດອຸບປະຕິເຫດຫາກບໍ່ຮູ້ຂ່າວຄາວ ເປັນເວລາ ຫົກເດືອນ ພ້ອມຄັດຕິດເອກະສານທີ່ຢັ້ງຢືນ ວ່າໄດ້ຊອກຫາດ້ວຍ ການແຈ້ງຄວາມ, ປະກາດ ຫຼື ດ້ວຍວິທີການອື່ນແລ້ວ. ສ່ວນຄຳຮ້ອງຂໍປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດນັ້ນ ຍັງຕ້ອງບົ່ງບອກ ຫຼັກຖານທີ່ຢັ້ງຢືນວ່າບຸກຄົນດັ່ງກ່າວໄດ້ຫາຍໄປ ໃນສົງຄາມ, ໃນເວລາມີໄຟຟ້າ, ພາຍຫຼັງສິ້ນສຸດ ສົງຄາມ ຫຼື ໄຟຟ້າແລ້ວ ກໍໄດ້ພະຍາຍາມ ຊອກຫາ, ຊອກຄົ້ນ ແຕ່ບໍ່ພົບເຫັນ ຊາກສົບ ຫຼື ຮ່ອງຮອຍ ພາຍໃນເວລາ ສອງປີ ແຕ່ບໍ່ພົບໂດຍມີການຢັ້ງຢືນຂອງ ພະຍານ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ, ຜູ້ຊຳນານ ຫຼື ນັກວິຊາການທາງການແພດ.

ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຫຼື ຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ຕ້ອງຢືນຄຳຮ້ອງຂໍ ຕໍ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ມີສິດອຳນາດ.

ມາດຕາ 354 ການຮັບຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດມາພິຈາລະນາ

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍແລ້ວ ສານຕ້ອງກວດກາເບິ່ງວ່າ ຄຳຮ້ອງຂໍນັ້ນ ແມ່ນບຸກຄົນທີ່ມີສິດ ຫຼື ບໍ່, ຄຳຮ້ອງຂໍດັ່ງກ່າວປະຕິບັດຕາມແບບຟິມ ແລະ ມີເນື້ອໃນຄົບຖ້ວນ ຖືກຕ້ອງ ແລະ ມີ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ທີ່ພົວພັນ ກັບການຮ້ອງຂໍດັ່ງກ່າວພຽງພໍ ຫຼື ບໍ່. ຖ້າຄຳຮ້ອງຂໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ສານຈະແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍແກ້ໄຂຂໍ້ບົກຜ່ອງ ດັ່ງກ່າວເສຍກ່ອນ ຈຶ່ງຮັບມາພິຈາລະນາ.

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຄຳຮ້ອງຂໍຖືກຕ້ອງແລ້ວ ສານຕ້ອງຂຶ້ນຟ້ອງຄະດີ ແລ້ວນຳເອົາອອກມາພິຈາລະນາພາຍໃນ ເວລາ ສິບຫ້າວັນ.

ມາດຕາ 355 (ປັບປຸງ) ການດຳເນີນຄະດີ ກ່ຽວກັບການປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ

ຫົວໜ້າຄະນະສານ ຕ້ອງມອບສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາຜູ້ໃດໜຶ່ງຄົ້ນຄວ້າ, ກວດກາຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ໃບຢັ້ງຢືນເຫດການທີ່ແຈ້ງຄວາມ ແລະ ການຊອກຫາບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ຖ້າເຫັນວ່າມີ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຄົບຖ້ວນແລ້ວ ຄະນະສານຕ້ອງອອກຄຳຕົກລົງປະກາດຫາບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ຜ່ານທາງພາຫະນະສື່ມວນຊົນ, ຕິດປະກາດຢູ່ທ້ອງ ການສານປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຫ້ອງການບ້ານ ແລະ ບ່ອນຢູ່ສຸດທ້າຍຂອງຜູ້ກ່ຽວ ພາຍໃນ ເວລາ ສາມເດືອນ.

ເມື່ອໝົດກຳນົດເວລາຂອງການປະກາດແລ້ວ ຄະນະສານຕ້ອງນຳເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວ ອອກພິຈາລະນາ ຕັດສິນໃນທີ່ປະຊຸມສານ. ການພິຈາລະນາໃນທີ່ປະຊຸມສານ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 342 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ໃນໄລຍະເວລາດຳເນີນຄະດີ ຖ້າຜູ້ກ່ຽວຫາກັບມາ ຫຼື ມີການຖອນຄຳຮ້ອງຂໍແລ້ວ ສານຕ້ອງຊັດມ້ຽນ ຄະດີດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 356 ຄຳຕັດສິນປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ

ສານ ອາດຈະລົງຄຳຕັດສິນ ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ ຫຼື ຍົກເລີກ ການຮ້ອງຂໍ ຫຼື ຕັດສິນບໍ່ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ, ເມື່ອສານລົງຄຳຕັດສິນ ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ ໃນຄຳຕັດສິນນັ້ນ ຕ້ອງລົງຄຳຕັດສິນແຕ່ງຕັ້ງ ຜູ້ຄຸ້ມຄອງຊັບສົມບັດຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ມາດຕາ 357 ຜົນສະທ້ອນຂອງຄຳຕັດສິນປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ

ເມື່ອສານໄດ້ຕັດສິນປະກາດວ່າ ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ ຖ້າຫາກຜູ້ກ່ຽວ ມີຊັບສົມບັດ ເຈົ້າໜີ້ຂອງຜູ້ກ່ຽວມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອທວງເອົາການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ແລະ ໃຫ້ປະກາດຂາຍ ຊັບສົມບັດຂອງຜູ້ກ່ຽວ ເພື່ອໃຊ້ແທນ.

ຜູ້ສືບທອດຂອງຜູ້ກ່ຽວ ມີສິດໄດ້ຮັບການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກ ຕາມກົດໝາຍ.

ຜູ້ຄຸ້ມຄອງຊັບສົມບັດຂອງຜູ້ກ່ຽວ ມີສິດຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສົມບັດ ເພື່ອໃຊ້ຈ່າຍໃນການປົກປັກ ຮັກສາຊັບສົມບັດ ຫຼື ເປັນຄ່າລ້ຽງດູລູກ (ຖ້າມີ).

ມາດຕາ 358 ການຮ້ອງຂໍລົບລ້າງຄຳຕັດສິນປະກາດວ່າເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງທີ່ສານໄດ້ລົງຄຳຕັດສິນປະກາດວ່າ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ ກັບຄືນມາ ຫຼື ມີຫຼັກຖານ ທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ວ່າຜູ້ກ່ຽວຍັງມີຊີວິດຢູ່ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຫຼື ຜູ້ກ່ຽວເອງ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອພິຈາລະນາຕັດສິນລົບລ້າງຄຳຕັດສິນ ປະກາດວ່າ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດນັ້ນ.

ຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງຄັດຕິດເອກະສານ ແລະ ຫຼັກຖານ ທີ່ຢັ້ງຢືນວ່າຜູ້ກ່ຽວ ຍັງມີຊີວິດຢູ່ ພ້ອມທັງໃຫ້ເຫດຜົນທີ່ບໍ່ໄດ້ຕິດຕໍ່ຫາຄອບຄົວ.

ການພິຈາລະນາລົບລ້າງຄຳຕັດສິນປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ສຳເລັດ ພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນ.

ເມື່ອສານ ໄດ້ລົບລ້າງຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວແລ້ວ ສິດທັງໝົດຂອງຜູ້ກ່ຽວກໍຈະຖືກຟື້ນຟູຄືນ. ຊັບສົມບັດ ທີ່ຍັງເຫຼືອຢູ່ ຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ.

ໝວດທີ 4

ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນເສຍຫາຍ

ມາດຕາ 359 ຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນເສຍຫາຍ

ຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານພິຈາລະນາຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນເສຍຫາຍ ຕ້ອງຢືນຜ່ານອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງ ທີ່ດິນປະຈຳຂັ້ນເມືອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ຄຳຮ້ອງຂໍຕ້ອງບົ່ງບອກປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງ ທີ່ດິນ, ເຫດຜົນຂອງການເສຍ ຫາຍຂອງໃບຕາດິນ ແລະ ຄັດຕິດເອກະສານຫຼັກຖານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ (ຖ້າມີ).

ມາດຕາ 360 (ປັບປຸງ) ການຄົ້ນຄວ້າຂອງອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ

ພາຍຫຼັງ ອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍແລ້ວ ຕ້ອງໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ, ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ແລະ ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງທີ່ດິນນັ້ນ ແລ້ວເຮັດບົດສະຫຼຸບ ພ້ອມດ້ວຍຄຳເຫັນກ່ຽວກັບ ເຫດການດັ່ງກ່າວ ເພື່ອໃຫ້ສານພິຈາລະນາຢັ້ງຢືນການເສຍຫາຍຂອງໃບຕາດິນ.

ມາດຕາ 361 ການຮັບປະກັນຂອງເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ເມື່ອສານ ໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍຜ່ອມດ້ວຍ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຈາກອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແລ້ວ ສານກໍຕ້ອງຮຽກເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເຂົ້າມາໃຫ້ການ, ຍັງຍືນກ່ຽວກັບການໄດ້ມາ ຊຶ້ງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕອນ ດັ່ງກ່າວ ທັງຮັບປະກັນການເສຍຫາຍຂອງໃບຕາດິນນັ້ນ.

ມາດຕາ 362 (ປັບປຸງ) ການຝຶຈາລະນາຂອງສານກ່ຽວກັບການຍັງຍືນໃບຕາດິນເສຍຫາຍ

ກ່ອນການຝຶຈາລະນາຕັດສິນຂອງສານນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ລົງກວດກາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ຮ່ວມກັບຫ້ອງການບ້ານ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລ້ວອອກແຈ້ງການ ຫຼື ປະກາດຜ່ານພາຫະນະສື່ມວນຊົນ ກ່ຽວກັບການຮ້ອງຂໍ ດັ່ງກ່າວ ໂດຍຕິດໄວ້ຢູ່ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່, ຫ້ອງການບ້ານ ບ່ອນດິນຕັ້ງຢູ່ ແລະ ຫ້ອງການສານປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນເວລາ ສາມສິບວັນ. ຖ້າຫາກບໍ່ມີບຸກຄົນໃດ ຄັດຄ້ານ ຫຼື ທັກທ້ວງແລ້ວ ສານກໍຈະລົງຄຳຕັດສິນຍັງຍືນ ໃບຕາດິນເສຍຫາຍ.

ມາດຕາ 363 ຄຳຕັດສິນຍັງຍືນໃບຕາດິນເສຍຫາຍ

ຄຳຕັດສິນຍັງຍືນໃບຕາດິນເສຍຫາຍ ມີໂຄງຮ່າງສະເພາະ ຕາມການກຳນົດຂອງສານປະຊາຊົນສູງສຸດ. ຄຳຕັດສິນຕ້ອງບົ່ງບອກປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງດິນ ແລະ ສາເຫດຂອງການເສຍຫາຍ ຂອງໃບຕາດິນ. ຄຳຕັດສິນຍັງຍືນໃບຕາດິນເສຍຫາຍ ມີຜົນບັງຄັບປະຕິບັດ ນັບແຕ່ວັນລົງຄຳຕັດສິນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 364 ການອອກສຳເນົາໃບຕາດິນໃໝ່

ພາຍຫຼັງສານໄດ້ຕັດສິນແລ້ວ ຜູ້ຮ້ອງຂໍຕ້ອງນຳເອົາຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ໄປຍັງຍືນອອກສຳເນົາໃບຕາດິນໃໝ່. ອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບ່ອນກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງອອກສຳເນົາໃບຕາດິນໃໝ່ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ບົນພື້ນຖານການຮ້ອງຂໍຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 365 ການຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ ຍັງຍືນໃບຕາດິນເສຍຫາຍ

ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ມີສິດຂໍອຸທອນຄຳຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ບໍ່ຍັງຍືນໃບຕາດິນເສຍຫາຍ ພາຍໃນເວລາ ຊາວວັນ ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບຄຳຕັດສິນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນຂັ້ນຕອນຂອງການອອກສຳເນົາໃບຕາດິນ ຂອງອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນນັ້ນ ຖ້າຫາກ ມີບຸກຄົນໃດໜຶ່ງມາຄັດຄ້ານ ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຍືນຄຳຮ້ອງຂໍຄັດຄ້ານນັ້ນ ຕໍ່ສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອຝຶຈາລະນາ.

ເມື່ອມີການຮ້ອງຂໍຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ ສານຕ້ອງອອກຄຳສັ່ງອາຍດການອອກສຳເນົາໃບຕາດິນ ແລ້ວນຳເອົາຄຳຮ້ອງຂໍຄັດຄ້ານນັ້ນ ມາຝຶຈາລະນາຕາມກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 5

ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານຕັດສິນໃນກໍລະນີລູກໜີ້ເອົາຕົວຫຼົບໜີ

ມາດຕາ 366 (ປັບປຸງ) ປະເພດຄະດີ ທີ່ສາມາດຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານຕັດສິນ ໃນກໍລະນີລູກໜີ້ເອົາຕົວຫຼົບໜີ

ສານ ສາມາດນຳເອົາຄະດີມາຝຶຈາລະນາຕັດສິນ ໃນກໍລະນີ ລູກໜີ້ ເອົາຕົວຫຼົບໜີຈາກການດຳເນີນ ຄະດີ ແລະ ການຕັດສິນດັ່ງກ່າວຖືວ່າຊ່ອງໜ້າໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະດີກ່ຽວກັບສັນຍາກູ້ຢືມ ທີ່ໂຈດຮ້ອງຝ່ອງທວງເອົາເງິນຄືນ ແຕ່ລູກໜີ້ໄດ້ເອົາຕົວຫຼົບໜີ ຈາກການດຳເນີນຄະດີ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ ຫຼື ບໍ່ສາມາດຕິດຕໍ່ໄດ້ ແຕ່ຫາກປະຊັບສິນໄວ້;
2. ຄະດີກ່ຽວກັບສາຍຜົວເມຍ ຊຶ່ງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ເອົາຕົວຫຼົບໜີ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ ຫຼື ບໍ່ສາມາດຕິດຕໍ່ໄດ້;
3. ຄະດີອື່ນ ທີ່ລູກໜີ້ເອົາຕົວຫຼົບໜີ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ ຫຼື ບໍ່ສາມາດຕິດຕໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 367 (ປັບປຸງ) ຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານພິຈາລະນາ ໃນກໍລະນີລູກໜີເອົາຕົວຫຼືບໜີ

ເມື່ອສານບໍ່ສາມາດຮຽກລູກໜີ ເຂົ້າມາແກ້ຝອງ ແລະ ເຈົ້າໜີ ກໍບໍ່ຮູ້ທີ່ຢູ່ໃໝ່ຂອງລູກໜີ ຫຼື ຕິດຕໍ່ກັບລູກໜີບໍ່ໄດ້ ເຈົ້າໜີສາມາດຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ພິຈາລະນາ ໂດຍບໍ່ມີລູກໜີເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ນຳເອົາຄຳຮ້ອງຂໍດັ່ງກ່າວມາພິຈາລະນາຕັດສິນ ພາຍຫຼັງໄດ້ປະຕິບັດຂັ້ນຕອນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 370 ແລະ ມາດຕາ 371 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ແລ້ວ.

ມາດຕາ 368 (ປັບປຸງ) ການຮັບຄຳຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານພິຈາລະນາ ໃນກໍລະນີລູກໜີເອົາຕົວຫຼືບໜີ

ເມື່ອລູກໜີເອົາຕົວຫຼືບໜີ ແລະ ເຈົ້າໜີໄດ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ພິຈາລະນາຕັດສິນ ໂດຍບໍ່ມີລູກໜີເຂົ້າຮ່ວມນັ້ນ ສານຕ້ອງຮັບຄຳຮ້ອງຂໍດັ່ງກ່າວມາພິຈາລະນາ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 340 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້. ໃນກໍລະນີ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນ ສານຕ້ອງແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍແກ້ໄຂຂໍ້ບົກຜ່ອງດັ່ງກ່າວ.

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຄຳຮ້ອງຂໍຖືກຕ້ອງແລ້ວ ສານຕ້ອງຂຶ້ນຟ້ອງຄະດີ ແລ້ວນຳເອົາອອກມາພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 369 (ປັບປຸງ) ການດຳເນີນຄະດີ ໃນກໍລະນີລູກໜີເອົາຕົວຫຼືບໜີ

ຫົວໜ້າຄະນະສານ ຕ້ອງມອບສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາ ຄົ້ນຄວ້າ, ເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງເຈົ້າໜີ ພ້ອມທັງຮຽກ ຫຼື ເຊີນເອົາ ພໍ່, ແມ່, ຍາດຟ້ອງໃກ້ຊິດ, ການຈັດຕັ້ງຂອງລູກໜີ ຫຼື ນາຍບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງມາໃຫ້ການຕໍ່ສານ ແລະ ຕິດປະກາດ ຫຼື ແຈ້ງຜ່ານພາຫະນະສື່ມວນຊົນ ເພື່ອຊອກຫາລູກໜີ ໃຫ້ມາແກ້ຄຳຮ້ອງຂໍ ກ່ອນຈະນຳເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວອອກພິຈາລະນາຕັດສິນ.

ການພິຈາລະນາໃນທີ່ປະຊຸມສານ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 342 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 370 (ປັບປຸງ) ການຕິດປະກາດໝາຍຮຽກຂອງສານ

ເມື່ອສານໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍ ແລະ ການຢັ້ງຢືນຮັບປະກັນຈາກຜູ້ຮ້ອງຂໍແລ້ວ ສານຕ້ອງປະກາດໃຫ້ລູກໜີ ເຂົ້າມາຮັບຊາບຄຳຮ້ອງຂໍ ແລະ ແກ້ຄຳຮ້ອງຂໍ ຕໍ່ການຮ້ອງຂໍຂອງເຈົ້າໜີ ໂດຍໃຫ້ເອົາໝາຍຮຽກຂອງສານ ໄປຕິດໄວ້ ຢູ່ບ່ອນຢູ່ສຸດທ້າຍຂອງລູກໜີ, ຫ້ອງການບ້ານ ແລະ ຫ້ອງການສານປະຊາຊົນທີ່ດຳເນີນຄະດີດັ່ງກ່າວ ເປັນເວລາສາມເດືອນ.

ມາດຕາ 371 (ປັບປຸງ) ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຍາດຟ້ອງໃກ້ຊິດໃນການດຳເນີນຄະດີ

ສານ ຕ້ອງຮຽກ ພໍ່, ແມ່, ຍາດຟ້ອງໃກ້ຊິດ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງຂອງລູກໜີ ມາໃຫ້ການກ່ຽວກັບການຫຼືບໜີ, ຊັບສົມບັດຂອງລູກໜີ ຢ່າງລະອຽດ ແລະ ບັນຫາອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນໃນການພິຈາລະນາຕັດສິນ.

ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ສານຕ້ອງລົງກວດກາຊັບສິນຂອງລູກໜີ.

ມາດຕາ 372 ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃນກໍລະນີລູກໜີເອົາຕົວຫຼືບໜີ

ເມື່ອເຫັນວ່າຄຳຮ້ອງຂໍຂອງເຈົ້າໜີ ມີເຫດຜົນ ຫຼື ບໍ່ມີເຫດຜົນ ສານຈະລົງຄຳຕັດສິນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 366 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 373 ການແຈ້ງ ແລະ ການປະກາດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃນກໍລະນີລູກໜີເອົາຕົວຫຼືບໜີ

ພາຍຫຼັງ ສານຕັດສິນຢັ້ງຢືນ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງເຈົ້າໜີແລ້ວ ສານຕ້ອງນຳເອົາຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ແຈ້ງໃຫ້ ພໍ່, ແມ່, ຍາດຟ້ອງໃກ້ຊິດ, ການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ນາຍບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອຮັບຊາບ ໃນກໍລະນີ ມີການຕັດສິນ

ລັບຫຼັງຜວກກ່ຽວ, ຈາກນັ້ນ ຈຶ່ງນຳເອົາຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວໄປຕິດປະກາດຢູ່ບ່ອນຊັບຕັ້ງຢູ່, ຫ້ອງການບ້ານ, ອົງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນ ແລະ ບ່ອນຢູ່ສຸດທ້າຍຂອງລູກໜີ້ ເປັນເວລາ ສາມສິບວັນ.

ມາດຕາ 374 ການຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ ໃນກໍລະນີລູກໜີ້ເອົາຕົວຫຼົບໜີ

ເຈົ້າໜີ້ ມີສິດຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ ພາຍໃນເວລາຊາວວັນ ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບຄຳຕັດສິນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ລູກໜີ້ ມີສິດຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນຂອງສານ ພາຍໃນເວລາຕິດປະກາດ ສາມສິບວັນ ຫຼື ຊາວວັນ ຫຼັງຈາກໝົດກຳນົດເວລາຕິດປະກາດແລ້ວ. ຖ້າຫາກບໍ່ມີການຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍຄັດຄ້ານ ພາຍໃນກຳນົດ ເວລາດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຖືວ່າຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ເປັນຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ຊຶ່ງຕ້ອງສົ່ງໄປປະຕິບັດ ໃນເວລາ ສາມວັນ.

ມາດຕາ 375 ການຝຶຈາລະນາຄົນໃໝ່ຂອງສານ ເມື່ອມີການຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ

ເມື່ອມີການຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນນັ້ນ ສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງນຳເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວມາດຳເນີນຄົນໃໝ່ ໂດຍໃຫ້ລູກໜີ້ ຂຽນຄຳແກ້ຄຳຮ້ອງຂໍ ແລະ ປະກອບຫຼັກຖານໃຫ້ແກ່ສານ ເພື່ອດຳເນີນຕາມຂັ້ນຕອນຂອງ ກົດໝາຍ.

ຄຳໃຫ້ການ, ການລົງກວດສະຖານທີ່ຂັດແຍ່ງ ແລະ ຫຼັກຖານອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ຜ່ານມາ ກໍໃຫ້ນຳມາ ເປັນຫຼັກຖານປະກອບເຂົ້າໃນການຄົ້ນຄວ້າຝຶຈາລະນາຂອງສານ ຕາມລະບຽບການ.

ພາກທີ XVII

ການຮ່ວມມືສາກົນກ່ຽວກັບການດຳເນີນຄະດີແຜ່ງ

ມາດຕາ 376 ຫຼັກການຮ່ວມມືສາກົນໃນການດຳເນີນຄະດີແຜ່ງ

ການດຳເນີນຄະດີແຜ່ງ ລະຫວ່າງສານປະຊາຊົນ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກັບ ສານຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງປະຕິບັດ ຕາມຫຼັກການເຄົາລົບເອກະລາດ, ອຳນາດອະທິປະໄຕ, ຜົນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນຂອງຊາດ, ບໍ່ແຊກແຊງວຽກ ງານພາຍໃນຂອງກັນ ແລະ ກັນ, ສະເໝີພາບ, ຕ່າງຝ່າຍຕ່າງມີຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບ ສິນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ແລະ ສັນຍາສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໃນກໍລະນີ ບໍ່ມີສິນທິສັນຍາ ຫຼື ສັນຍາສາກົນກັບຕ່າງປະເທດນັ້ນ ສປປ ລາວ ອາດຮັບເອົາຄະດີ ມາຝຶຈາລະນາບົນ ຫຼັກການຮ່ວມມື ຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ຂັດກັບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 377 ການດຳເນີນຄະດີລະຫວ່າງປະເທດ

ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຮ້ອງຟ້ອງ ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຫຼື ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດຢູ່ຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຮ້ອງຟ້ອງ ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມສິນທິສັນຍາຮ່ວມມືທາງດ້ານຍຸຕິທຳ. ໃນກໍລະນີ ບໍ່ມີສິນທິສັນຍານັ້ນ ກໍໃຫ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງຜ່ານກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ເພື່ອນຳສົ່ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງປະເທດບ່ອນຈຳເລີຍ ອາໄສຢູ່ຝຶຈາລະນາ.

ໃນກໍລະນີ ຂໍຂັດແຍ່ງຂອງຄົນຕ່າງປະເທດດ້ວຍກັນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ໃຫ້ສານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ເປັນຜູ້ດຳເນີນການແກ້ໄຂນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 378 (ປັບປຸງ) ການຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ

ສປປ ລາວ ຮັບຮູ້ ແລະ ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ໂດຍຜ່ານສະຖານທູດ, ກົງສຸນ ຫຼື ອົງການຕາງໜ້າ ຂອງ ສປປ ລາວ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ແລະ ໄດ້ແປເປັນພາສາລາວແລ້ວ.

ສານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຈະພິຈາລະນາຕັດສິນຮັບຮູ້ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄຳຕັດສິນຂອງປະເທດພາຄີຂອງສິນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ;
2. ຄຳຕັດສິນນັ້ນ ບໍ່ແຕະຕ້ອງເຖິງອະທິປະໄຕ, ບໍ່ຂັດກັບລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ;

3. ຄຳຕັດສິນນັ້ນ ບໍ່ແຕະຕ້ອງເຖິງຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມລາວ.

ການຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນ ຂອງຄະນະກຳມະການຕັດສິນຕ່າງປະເທດ ກໍ່ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບການຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 379 ຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ

ຄຳຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ພິຈາລະນາຮັບຮູ້ ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ແລະ ນຳມາປະຕິບັດໃນ ສປປ ລາວ ຕ້ອງຢືນຜ່ານກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ເພື່ອນຳສະເໜີຕໍ່ກະຊວງຍຸຕິທຳ ພິຈາລະນາກວດກາ ກ່ອນການສະເໜີ ຕໍ່ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ເພື່ອສົ່ງໃຫ້ສານ ທີ່ມີສິດອຳນາດພິຈາລະນາ ຕາມກົດໝາຍ.

ຄຳຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ປະກອບດ້ວຍເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່, ນາມສະກຸນ ແລະ ທີ່ຢູ່ຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ;
2. ຊື່, ນາມສະກຸນ ແລະ ທີ່ຢູ່ຂອງບຸກຄົນທີ່ເສຍຄະດີ ໃນຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີທີ່ຢູ່ ໃນ ສປປ ລາວ;
3. ຄຳຮ້ອງຂໍ ທີ່ບົ່ງບອກຈຳນວນໜີ້ສິນ, ຊັບສິນທີ່ຍັງຄ້າງປະຕິບັດ;
4. ລາຍເຊັນ, ລາຍໄປ້ມື ຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ;
5. ເນື້ອໃນອື່ນ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ຄຳຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງແປເປັນພາສາລາວ ທີ່ມີການຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງ ຈາກອົງການທະບຽນສານ.

ຄຳໃຊ້ຈ່າຍ ກ່ຽວກັບການດຳເນີນຄະດີ ໃນກໍລະນີນີ້ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຄຳທຳນຽມສານ.

ມາດຕາ 380 ເອກະສານທີ່ຄັດຕິດມານຳຄຳຮ້ອງຂໍ

ເອກະສານທີ່ຄັດຕິດມານຳ ຄຳຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງປະກອບດ້ວຍ:

1. ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
2. ໜັງສືຢັ້ງຢືນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງວ່າຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ;
3. ສິນທິສັນຍາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ;
4. ເອກະສານອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ເອກະສານດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ແປເປັນພາສາລາວ ໂດຍມີການຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງ ຈາກອົງການທະບຽນສານ.

ມາດຕາ 381 ຂັ້ນຕອນການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດແລ້ວ ສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຕ້ອງນຳເອົາເອກະສານມາປະກອບເປັນສຳນວນຄະດີ ແລະ ຂຶ້ນຝ່ອງ ແລ້ວມອບໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາ ເປັນຜູ້ຄົ້ນຄວ້າ.

ສານ ຕ້ອງຮຽກຜູ້ເສຍຄະດີ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ມາຮັບຊາບ ແລະ ຊີ້ແຈງຕໍ່ສານ.

ສານ ຕ້ອງນຳເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວ ອອກພິຈາລະນາຕັດສິນ ພາຍໃນເວລາ ສາມສິບວັນ.

ສານ ຕ້ອງເຊີນຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນຂັ້ນຂອງຕົນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາບັນຫາດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 382 ຄຳຕັດສິນຮັບຮູ້ ຫຼື ບໍ່ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ

ສານ ຈະພິຈາລະນາຕັດສິນຮັບຮູ້ ຫຼື ບໍ່ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ທີ່ຮ້ອງຂໍມາ.

ສານ ຈະພິຈາລະນາຕັດສິນບໍ່ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ຕາມການຮ້ອງຂໍ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງດັ່ງນີ້:

1. ຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ຍັງຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນການດຳເນີນຄະດີ ຊຶ່ງຍັງບໍ່ເປັນຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ;
2. ຜູ້ເສຍຄະດີ ໃນຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດນັ້ນ ຍັງບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ໂດຍມີການຕັດສິນລັບຫຼັງຜູ້ກ່ຽວ;
3. ຄະດີທີ່ສານຕ່າງປະເທດດຳເນີນນັ້ນ ຕົກຢູ່ໃນສິດອຳນາດຂອງສານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ເປັນຜູ້ດຳເນີນ;
4. ຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ຂັດກັບລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ;
5. ບັນຫາອື່ນ ກ່ຽວກັບຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 383 (ປັບປຸງ) ການແຈ້ງການຮັບຮູ້ ຫຼື ການບໍ່ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ

ເມື່ອສານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ພິຈາລະນາຕັດສິນຮັບຮູ້ ຫຼື ບໍ່ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ແລ້ວສານດັ່ງກ່າວຕ້ອງສົ່ງຄຳຕັດສິນ ໃຫ້ແກ່ຄູ່ຄວາມ ແລະ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ເພື່ອຮັບຊາບ. ໃນກໍລະນີ ຄູ່ຄວາມຫາກຢູ່ຕ່າງປະເທດ ສານກໍຈະສົ່ງຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວຜ່ານກະຊວງຍຸຕິທຳ ເພື່ອດຳເນີນການຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 384 (ປັບປຸງ) ການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ

ຄູ່ຄວາມ ມີສິດຂໍອຸທອນ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນຂອງສານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ທີ່ຮັບຮູ້ ຫຼື ບໍ່ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ພາຍໃນເວລາ ຊາວວັນ ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບຄຳຕັດສິນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ເມື່ອມີການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງສົ່ງສຳນວນຄະດີຂຶ້ນຫາສານຂັ້ນອຸທອນ ເພື່ອພິຈາລະນາເຫດຜົນຂອງການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານນັ້ນ.

ຄຳພິພາກສາ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ກ່ຽວກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຖືເປັນຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດຂໍລົບລ້າງໄດ້.

ພາກທີ XVIII
ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 385 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານ, ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 386 ຜົນສັກສິດ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນທີ 30 ມັງກອນ 2025 ພາຍຫຼັງ ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດໍາລັດປະກາດໃຊ້ ແລະ ໄດ້ລົງຈົດໝາຍເຫດທາງ ລັດຖະການ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ປ່ຽນແທນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດໍາເນີນຄະດີແຝງ ສະບັບເລກທີ 13/ສພຊ, ລົງວັນທີ 4 ກໍລະກົດ 2012.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ປອ ໄຊສົມພອນ ພົມວິຫານ